

STORTINGET

Dokument 15:3

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

**Spørsmål nr. 301-450
09.11–23.11 2021**

Innhold

301.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. straumrekningar, besvart av olje- og energiminister	11
302.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. pensjonstilskudd til private barnehager, besvart av kunnskapsminister.....	12
303.	Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. potensiell økning i migranter som følge av situasjonen i Øst-Europa, besvart av justis- og beredskapsminister	12
304.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. rutetilbudet på fylkeskommunale ferge- og båtruter, besvart av samferdselsminister	14
305.	Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. KOFA sine sanksjonsmuligheter overfor nye kommuner, besvart av næringsminister	14
306.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. ferjetakstar på riks-og fylkesvegsferjer, besvart av samferdselsminister.....	15
307.	Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. spørsmål rundt den pågående konkurransen om Trafikkpakke 4, besvart av samferdselsminister	16
308.	Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. høyesterettsdommen for Fosen, besvart av olje- og energiminister	17
309.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. tilskuddsordningen for mindre byområder, besvart av samferdselsminister.....	17
310.	Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. studenter og unge voksne som sliter med søvnvansker, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	18
311.	Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. sammenslåtte kommuner med ulik arbeidsgiveravgift, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	19
312.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. bygge Hordfast, besvart av samferdselsminister.....	20
313.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. opprustning av Olavshallen, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	20
314.	Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. å skape nye blå arbeidsplasser i distriktene, besvart av klima- og miljøminister.....	21
315.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. ny Sarpsbru, besvart av samferdselsminister.....	22
316.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. fylkenes mulighet til å gjennomføre demokratiske prosesser, besvart av kommunal- og distriktsminister	23
317.	Fra vararepresentant Kristoffer Robin Haug, vedr. spiseforstyrrelser i idretten, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	24
318.	Fra vararepresentant Kristoffer Robin Haug, vedr. tanke-, samvittighet- og religionsfriheten i Norge, besvart av forsvarsminister	25
319.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. økt sjøberedskap og flere politibåter, besvart av justis- og beredskapsminister.....	26
320.	Fra vararepresentant Rauand Ismail, vedr. hva statsministeren vil si til sine barnebarn om budsjettet Regjeringen hans foreslår, besvart av klima- og miljøminister	26
321.	Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. fraværet i videregående skole, besvart av kunnskapsminister ..	27
322.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen, besvart av finansminister.....	28
323.	Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. trygghetsboliger, besvart av helse- og omsorgsminister.....	29
324.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. prisen på fergefri E39, besvart av samferdselsminister	29
325.	Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. forhold på grensa mellom Hviterussland og Polen, besvart av justis- og beredskapsminister	30
326.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. mandatet til utvalget som skal utrede og komme med forslag knyttet til fremtidens apotek, besvart av helse- og omsorgsminister.....	31
327.	Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. støtten til studentenes studier, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	32
328.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. ny koronaforskrift i Tromsø, besvart av finansminister	33
329.	Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. bestandsmål på jerv, besvart av klima- og miljøminister.....	34
330.	Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. det gamle norske kongshornet, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	35

331.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. det undersjøiske kabelnettverket Love Ocean, besvart av justis- og beredskapsminister	35
332.	Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. svaksynte og blinde elever, besvart av kunnskapsminister	36
333.	Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. Det Globale Partnerskapet for Utdanning, besvart av utviklingsminister.....	38
334.	Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. oppgavekorrigerede frie inntekter for Oslo og for kommunesektoren, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	39
335.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. Fair Play Bygg Norge, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	39
336.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. orsvarsrelaterte bilaterale avtaler Norge har med USA, besvart av forsvarsminister	40
337.	Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. avlastningsflyplass for Gardermoen, besvart av samferdselsminister.....	42
338.	Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. en tredje rullebane, besvart av samferdselsminister	42
339.	Fra vararepresentant Tore Vamraak, vedr. en eventuell søknad fra Alta kommune om overflytting til Troms fylke ved en oppsplitting av Troms og Finnmark fylkeskommune, besvart av kommunal- og distriktsminister..	43
340.	Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. skattemyndigheter, besvart av justis- og beredskapsminister.....	43
341.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. søknad om oppløsning, besvart av kommunal- og distriktsminister	45
342.	Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. pensjonert helsepersonell, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	46
343.	Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. oversikt over hvilke ansatte med pasientbehandling som ikke har blitt vaksinert mot koronaviruset, besvart av helse- og omsorgsminister	46
344.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. kollektivtrafikktilbudet, besvart av samferdselsminister	47
345.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. norske barn av IS-kvinner, besvart av utenriksminister	48
346.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. forskrift om kontroll av nettvirksomhet, besvart av olje- og energiminister	49
347.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. nettutbygging, besvart av olje- og energiminister.....	50
348.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. klimatiltak, besvart av klima- og miljøminister.....	51
349.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. medisiner som helsemyndighetene mener er for dyre til at norske pasienter skal få tilgang på dem, besvart av helse- og omsorgsminister	52
350.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. en etiopisk mor som har fått et utvisningsvedtak, besvart av justis- og beredskapsminister	53
351.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. trygdeskandalen, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	54
352.	Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. losene og arbeidsmiljøloven, besvart av fiskeri- og havminister.....	55
353.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. vintersikker veg på rv13 mellom Vik og Voss, besvart av samferdselsminister.....	57
354.	Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. fergetakstene på riks- og fylkesveifergene i Møre og Romsda, besvart av samferdselsminister	57
355.	Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. å redusere antall bestilte F35 kampfly, besvart av forsvarsminister	59
356.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Nasjonalt vaksinerregister, besvart av helse- og omsorgsminister.....	60
357.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. skogvern, besvart av klima- og miljøminister	60
358.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. 1000-årsjubileet for kristenretten, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	61
359.	Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. restaurering av laksetrappene i våre tre nasjonale vassdrag i Nordland, besvart av klima- og miljøminister	61
360.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. BKKs utflagging, besvart av olje- og energiminister	63
361.	Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. Statsbygg, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	63

362.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. flyktningene på grensen mellom Hviterussland og Polen, besvart av utenriksminister	64
363.	Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. reiselivsbedriftene, besvart av næringsminister	65
364.	Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. selvstendig næringsdrivende kulturarbeidere, besvart av finansminister.....	66
365.	Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. Finnmarkssykehuset, besvart av helse- og omsorgsminister.....	67
366.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. økende asylstrøm til Norge, besvart av justis- og beredskapsminister.....	68
367.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. helseløft, besvart av helse- og omsorgsminister.....	69
368.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. Nysnø, besvart av næringsminister	71
369.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. Olderveggen, besvart av olje- og energiminister	71
370.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. tilskuddet til Feiring VGS, besvart av kunnskapsminister	72
371.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. private barnehager, besvart av kunnskapsminister	73
372.	Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. Investeringsplanen inneholder også midler til våpensystemer for vognene, besvart av forsvarsminister	74
373.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. ordning med gratis ferje til øysamfunn, besvart av samferdselsminister.....	75
374.	Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. hydrogenproduksjon, besvart av finansminister	76
375.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. ordning for billettering på ferjer, besvart av samferdselsminister.....	76
376.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. elektriske impulser gjennom ryggmargen og stamcellebehandling, besvart av helse- og omsorgsminister.....	77
377.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. utslippene, besvart av statsminister	78
378.	Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. Ny by ny flyplass i Bodø, besvart av samferdselsminister.....	79
379.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. klimaavtalen fra Glasgow, besvart av finansminister	80
380.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. generell bevæpning av politiet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	81
381.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. gratis og halv pris på ferje, besvart av samferdselsminister	82
382.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. ferjekostnader, besvart av samferdselsminister	82
383.	Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. global helse, besvart av utviklingsminister	83
384.	Fra stortingsrepresentant Tina Bru, vedr. SVs forslag om en ny omstillingsavgift på norsk olje og gass, besvart av finansminister.....	84
385.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. politistasjonen på Magnormoen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	85
386.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. kraftoverføring mellom Hamming i Bærum kommune og Smestad i Oslo kommune, besvart av olje- og energiminister.....	86
387.	Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. tilstandsvurderinger av norske tinghus, besvart av justis- og beredskapsminister	86
388.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. verksemdoverdraging, besvart av fiskeri- og havminister.....	87
389.	Fra stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland, vedr. utredningen om et statlig Hydrogenselskap, besvart av olje- og energiminister	87
390.	Fra stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland, vedr. at arbeidstakere i private hydrogenselskaper ikke har gode arbeidsvilkår, besvart av næringsminister.....	88
391.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wætrhus Thorsvik, vedr. vilkårene i politiloven § 7a, besvart av justis- og beredskapsminister.....	89
392.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. utslippsreduksjoner, besvart av samferdselsminister	90
393.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. EU-midler til Fortums CO2-fangstprosjekt på Klemetsrud, besvart av olje- og energiminister	92
394.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. rovdyr, besvart av klima- og miljøminister.....	92
395.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Schou, vedr. bevilgningen til Det globale utdanningsfondet (GPE), besvart av utviklingsminister.....	93

396. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. nytt likestillings- og diskrimineringsombud, besvart av kultur- og likestillingsminister	93
397. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. Fjellheimen Leirskole i Engerdal, besvart av kunnskapsminister	94
398. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. menneskerettighetssituasjonen for migrantarbeiderne i Qatar, besvart av utenriksminister	94
399. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. kulturbudsjettet, besvart av kultur- og likestillingsminister	95
400. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. ansettelse av nytt likestillings- og diskrimineringsombud, besvart av kultur- og likestillingsminister	95
401. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. rettigheter for barn på flukt, besvart av justis- og beredskapsminister	96
402. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. krisesentertilbud, besvart av kommunal- og distriktsminister	97
403. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. tolker, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	98
404. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Statkraft, besvart av næringsminister	98
405. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. Stord kommune, besvart av helse- og omsorgsminister	99
406. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. fellingsvedtak på rovvilt, besvart av klima- og miljøminister	100
407. Fra stortingsrepresentant Mudassar Kapur, vedr. prosjektet E6 Oslo Øst, besvart av samferdselsminister	101
408. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. avkastningen i Nysnø, besvart av næringsminister	102
409. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. kommersielle aktører innenfor barnevernet, besvart av barne- og familieminister	103
410. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. den voldsomme økningen i seksuallovbrudd i Oslo, besvart av justis- og beredskapsminister	104
411. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. NRKs arkiv, besvart av kultur- og likestillingsminister	104
412. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. uføretrygdede på VTA, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	105
413. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. fredsavtalen i Colombia, besvart av utenriksminister	106
414. Fra vararepresentant Tore Vamraak, vedr. det kommunale vann- og avløpsnett, besvart av klima- og miljøminister	108
415. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. etablering deponi i Dalen gruver i Brevik, besvart av klima- og miljøminister	109
416. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. NAV, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	110
417. Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. Høyres budsjettspørsmål nummer 85, 126 og 134-143 til statsbudsjettet 2022, besvart av finansminister	110
418. Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. nasjonal produksjon av smittevernutstyr, besvart av helse- og omsorgsminister	111
419. Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. kontinuerlig glukosemåler (CGM) til alle pasienter som benytter insulin, besvart av helse- og omsorgsminister	112
420. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. oppløsning av Troms og Finnmark, besvart av kommunal- og distriktsminister	113
421. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. gjeninnføring av flypassasjeravgiften, besvart av finansminister	113
422. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. attentatet på William Nygaard i 1993, besvart av justis- og beredskapsminister	114
423. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. etableringen av ny rekruttutdanning på Terningmoen, besvart av forsvarsminister	114
424. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. koronamedisin, besvart av helse- og omsorgsminister	115
425. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. Bryggen, besvart av klima- og miljøminister	116
426. Fra vararepresentant Kristoffer Robin Haug, vedr. kontradiksjonsprinsipp, besvart av utviklingsminister	117
427. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. Norges rolle innen utvikling av thorium-baserte kraftverk, besvart av olje- og energiminister	118
428. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. omsorgspenger, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	118

429. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. konsesjonsvilkårene for havbruksanlegg, besvart av fiskeri- og havminister.....	119
430. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. innskuddet på AutoPass, besvart av samferdselsminister.....	121
431. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. en mulig innføring av en no-first-use eller sole-purpose policy i USAs atomvåpendoktrine, besvart av utenriksminister	121
432. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. forskningsforumet for veteranforskning, besvart av helse- og omsorgsminister	122
433. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. etterforskning av saker om angrep på pressen, besvart av justis- og beredskapsminister	123
434. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. politireformen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	124
435. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. eldreomsorg, besvart av helse- og omsorgsminister.....	124
436. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. vedlikehold av veidekker i 2022, besvart av samferdselsminister.....	126
437. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. leirskoletilbud, besvart av kunnskapsminister.....	126
438. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. friskoleloven, besvart av kunnskapsminister.....	127
439. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. avholdelse av folkeavstemninger, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	128
440. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. utkast til ny pyroforskrift slik at pyroteknikk på nytt kan brukes på en forsvarlig måte på fotballkamper, besvart av justis- og beredskapsminister	128
441. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. kompetansearbeidet, besvart av helse- og omsorgsminister.....	129
442. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. godkjenning av nye skoler etter friskoleloven § 2-1, besvart av kunnskapsminister	130
443. Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. straffeforfølgning av arbeidsgivere til ureturnerbare asylsøkere, besvart av justis- og beredskapsminister	131
444. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. køer for å ta førerkortet i Indre Østfold, besvart av samferdselsminister.....	132
445. Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. bildediagnostikk av barn, besvart av helse- og omsorgsminister.....	133
446. Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. byvekstavtale for Tromsø, besvart av samferdselsminister.....	134
447. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. asylsøkere, besvart av justis- og beredskapsminister.....	134
448. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. prosjektet KJERRINGSUNDET i Møre og Romsdal, besvart av samferdselsminister	135
449. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. straumrekningar, besvart av olje- og energiminister	136
450. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. pasientledsagere, besvart av helse- og omsorgsminister ..	137

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet
H Høyre
MDG Miljøpartiet De Grønne
Sp Senterpartiet
V Venstre

FrP Fremskrittspartiet
KrF Kristelig Folkeparti
R Rødt
SV Sosialistisk Venstreparti

Almeland, Grunde (V)	334, 361, 400, 403
Amundsen, Per-Willy (FrP)	380, 433
Astrup, Nikolai (H)	374
Bjørlo, Alfred Jens (V)	368, 369, 373
Bjørnstad, Sivert (FrP)	313
Bollestad, Olaug Vervik (KrF)	441
Bru, Tina (H)	384
Bøe, Erlend Svardal (H)	310, 446
Elvenes, Hårek (H)	386
Elvestuen, Ola (V)	406
Eskeland, Liv Kari (H)	306, 382, 388
Fagerås, Mona (SV)	324, 375
Fiskaa, Ingrid (SV)	350
Foss, Ingunn (H)	410
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	328
Gulati, Himanshu (FrP)	370, 371, 437, 438
Hagerup, Margret (H)	442
Halleland, Terje (FrP)	392, 436
Haltbrekken, Lars (SV)	346, 379, 404
Hansson, Rasmus (MDG)	357
Haug, Kristoffer Robin (MDG)	317, 318, 426
Helleland, Trond (H)	307
Helleland, Linda Hofstad (H)	389, 390
Hjemdal, Silje (FrP)	367, 396, 405, 425
Hoksrud, Bård (FrP)	326, 356, 376, 424
Ismail, Rauand (MDG)	320
Johnsen, Tor André (FrP)	385
Jønnes, Kari-Anne (H)	329
Kapur, Mudassar (H)	407
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	413
Kristjánsson, Mímir (R)	335, 351
Larsen, Erlend (H)	337, 338
Lie, Kathy (SV)	364, 409
Limi, Hans Andreas (FrP)	319
Listhaug, Sylvi (FrP)	349
Lund, Tobias Drevland (R)	341, 344, 415, 416
Lønseth, Mari Holm (H)	303, 311
Marhaug, Sofie (R)	312, 360
Melby, Guri (V)	362, 398, 422
Molberg, Anna (H)	397
Moxnes, Bjørnar (R)	336, 431, 432
Nilsen, Marius Arion (FrP)	347, 348, 377, 427
Njåstad, Helge André (FrP)	353, 358, 435, 439
Olsen, Dagfinn Henrik (FrP)	352, 359, 429, 430
Orten, Helge (H)	354, 417
Pettersen, Tage (H)	330, 399, 411
Raja, Abid (V)	327

Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	322, 412, 428
Sanner, Jan Tore (H)	321
Saudland, Gisle Meininger (FrP)	308, 314
Schou, Ingjerd (H)	395
Skjelstad, André N. (V)	304, 345, 420
Steffensen, Roy (FrP)	302, 408
Stensland, Sveinung (H)	309, 331, 381, 434
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	363, 365, 450
Sve, Frank Edvard (FrP)	301, 393, 394, 448, 449
Thorheim, Bård Ludvig (H)	378
Thorsvik, Ingvild Wetrhus (V)	391
Trellevik, Ove (H)	305
Trøen, Tone Wilhelmsen (H)	323, 342, 445
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	355, 372, 423
Ulstein, Dag-Inge (KrF)	333, 383, 443
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	340, 387, 440
Vamraak, Tore (H)	339, 414
Wiborg, Erlend (FrP)	315, 366, 421, 444, 447
Wold, Grete (SV)	325, 332, 401, 402
Wold, Morten (FrP)	343, 418, 419
Øvstegård, Freddy André (SV)	316

STORTINGET

Dokument 15:3

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 301

Innlevert 9. november 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 16. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Vil olje og energiministeren sørge for at vanlige folk og næringslivet får straumrekningar no i november og desember 2021, som er på eit nivå som vanlige folk og næringslivet taklar, eller synest statsråden at 4-5-6 gongar høgare straumprisar er akseptabelt for “vanlige folk”?

GRUNNGJEVING:

Straumprisane her i landet har den siste tida vore rekordhøge, spesielt på aust, vest og sørlandet.

4-5-6 gongar høgare straumpris har vanlige folk opplevd å få deisande inn i postkassa, no rett før ei julehøgtid som nærmar seg raskt.

Det blir hevda at fleire får så store straumutgifter at dette kan gå utover julehandelen framover, at folk flest rett og slett må bruke sine midlar til å betale straumrekninga, skyhøge drivstoffprisar, og der julehandelen kanskje vert råka.

Omsetninga til varehandelen no i november/desember er sjølve grunnlaget for mange bedrifter, og dette kan bli alvorleg for Norsk økonomi dersom folk flest mistar kjøpekraft på grunn av skyhøge straum og drivstoffprisar.

Når regjeringa i tillegg aukar drivstoffprisane, skattar og avgifter blir dette ikkje betre.

Svar:

I en tid der strømregningen er krevende for folk, ønsker regjeringen å dempe en del av utgiftene som går til staten. I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil utforme

flere kraftfulle tiltak for å redusere høye strømkostnader. Vi har allerede foreslått økt bostøtte som et umiddelbart og målrettet tiltak. I Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021-2022) foreslår regjeringen videre en vesentlig reduksjon i elavgiften. Regjeringen foreslår å innføre en lavere avgift i vintermånedene januar-mars. Dette er 8 øre per kWh lavere enn i 2021 (prisjustert) og vil reduserer strømregningen i vintermånedene, når den normalt er høyest. I tillegg foreslår regjeringen å redusere elavgiften med 1,5 øre per kWh for månedene april til desember.

Forslaget vil komme alle husholdninger som betaler elavgift til gode. Forslaget vil gi en årlig besparelse på om lag 750 kroner inkludert merverdiavgift for en husholdning med gjennomsnittlig strømforbruk, gitt at hele reduksjonen kommer forbrukerne til gode.

Med en kraftforsyning basert på fornybar energi påvirkes norske strømpriser av været, men også av forholdene i landene vi handler kraft med. Etter et år med rekordlave priser i 2020, har strømprisene i 2021 i perioder vært svært høye. Dette skyldes en kombinasjon av økte priser på kull, gass og CO₂-kvoter i Europa og tørt vær med lav magasinifilling i deler av Norge.

Tilgang på rikelig med ren og rimelig kraft har i årtier vært den norske industriens fremste konkurransefortrinn. Vi vil at dette også i fremtiden skal være fortrinnet for norsk industri og bidra til verdiskaping og sysselsetting i hele landet. I Hurdalsplattformen peker vi derfor på flere tiltak for å øke den norske kraftproduksjonen.

SPØRSMÅL NR. 302**Innlevert 9. november 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 19. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Viser til skriftlig spørsmål som enda ikke er besvart Dokument nr. 15:215 (2021-2022). Siden både Ap og Sp var svært kritiske til kutt i pensjonstilskudd til private barnehager i fjor høst hadde jeg ikke sett for meg at Ap/Sp-regjeringen ville kutte ytterligere, men nå som det har skjedd ber jeg om at svar på forrige spørsmål oppdateres med konsekvenser for hver kommune etter nye kutt.

Kan statsråden fremskaffe en slik oppdatert oversikt?

Svar:

Den samlede innsparingen ved trekket som følger av forslaget om å redusere pensjonstilskuddet til private barnehager fra 13 til 10 prosent, er beregnet til 376 millioner kroner. Trekket vil bli fordelt mellom kommunene etter

kostnadsnøkkelen i inntektssystemet. Konsekvensene for den enkelte kommune vil avhenge både av antall og andel private barnehageplasser i kommunen. Konsekvensene vil også avhenge av størrelsen på det kommunale tilskuddet som er beregnet ut fra gjennomsnittet av kommunens driftsutgifter til egne kommunale plasser. Kunnskapsdepartementet har derfor ikke oversikt over differansen mellom trekket og innsparingen i den enkelte kommune. Jeg understreker igjen at fordeling av rammetilskudd til den enkelte kommune gjennom inntektssystemet aldri vil treffe helt for hver enkelt sak, men systemet hviler på prinsippet om at dette over tid og på tvers av sektorer vil jevne seg ut.

Jeg viser for øvrig til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 215 (2021-2022).

SPØRSMÅL NR. 303**Innlevert 9. november 2021 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth****Besvart 17. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvilke grep tar regjeringen for å håndtere en potensiell økning i migranter som følge av situasjonen i Øst-Europa?

BEGRUNNELSE:

Situasjonen langs EUs yttergrense i øst er ustabil. Særlig er situasjonen på grensen mellom Hviterussland og Polen alvorlig. Landet har erklært unntakstilstand og tusenvis av soldater vokter grensen for å unngå en ukontrollert migrasjonsstrøm til Europa. Den 17. oktober skrev VG om at migranter lokkes til Hviterussland med falske pakketurer fra menneskesmuglere som selger migranter et falskt håp om en inngangsbillett til Europa. Samme avis siterer anonyme kilder i NATO på at migranter brukes av Hviterussland som en brikke i et politisk spill for å legge press på EU. Håpet om et bedre liv i Europa brukes i et storpolitisk spill hvor migrantene blir skadelidende. Norge må være forberedt på en ny migrasjonsbølge. Det må arbeides i

nærområdene for å unngå at mennesker må legge ut på flukt. Høyre i regjering håndtere en omfattende migrasjonskrise i 2015. Etter denne krisen er det etablert styrket beredskapsplanverk, ankomstsenter i Råde, for å nevne noe. Videre er det nødvendig å sørge for at vi fremdeles har en streng innvandringspolitikk som ikke oppmuntrer til menneskesmugling eller at migranter legger ut på farefull ferd med livet som innsats. På migrasjonsområdet har regjeringen lansert opprettelse av en solidaritetspott i 2022 for å avhjelpe mennesker på fukt i deres nærområder, som ikke virker å ha noen relevans for den aktuelle situasjonen. Derimot varsler regjeringen i tilleggsproposisjonen til neste års statsbudsjett at den vil kutte regionbevilgningene til Europa og Sentral-Asia med 128 mill. kroner, som vil kunne medføre mindre norsk deltagelse i denne innsatsen.

Svar:

Utviklingen på EUs yttergrense mot Hviterussland er svært bekymringsfull. EU står overfor en situasjon hvor Hviterussland bruker migranter som et pressmiddel. Dette er uakseptabelt. Som Schengen-land har Norge solidaritet med EU og landene som er berørt. Norge har bidratt med ulike støttetiltak gjennom EUs samordningsmekanisme for sivile kriser, og delt erfaringer fra våre tiltak i forbindelse med ankomstene til Norge i 2015/16.

Migrasjonen fra Hviterussland har hittil ikke medført økt antall asylsøkere til Norge. Dette kan endre seg, og vi følger situasjonen nøye. Det er imidlertid svært vanskelig å foregripe hvorvidt Norge vil bli berørt på kort eller lengre sikt. Utlendingsdirektoratet (UDI) har, sammen med Politiet, et delegert ansvar for beredskap knyttet til håndtering av endringer i antallet asylsøkere til Norge. Dette omfatter regelverkstiltak og innkvartering av asylsøkere i tillegg til Politiets beredskapsplaner, som ble oppdatert etter migrasjonskrisen i 2015.

I kjølvannet av flyktningkrisen i 2015/2016 ble det vedtatt en rekke innstramninger i regelverket for å håndtere de høye ankomsttallene, hvorav de fleste fortsatt er gjeldende i dag. Det ble bl.a. gitt en beredskapshjemmel som på visse vilkår kan settes i verk i en krisesituasjon med ekstraordinært høye ankomster av asylsøkere. Da kan asylsøknader fra personer som ankommer norsk grense fra et nordisk naboland nektes realitetsbehandling, og personene kan bortvises.

Dagens utlendingsregelverk har flere hjemler som vil være relevante i en situasjon med høye asylankomsttall. Dette gjelder særlig adgangen til å nekte realitetsbehandling av asylsøknader fra personer som kommer til Norge via trygge tredjeland, Dublin-regelverket og Den nordiske passkontrolloverenskomsten. Utlendingsforvaltningen har også ulike hurtigprosedyrer, bl.a. for behandling av antatt åpenbart grunnløse asylsøknader.

Når det gjelder håndtering av asylsøkere som kommer til Norge, vil jeg poengtere at departementet har delegert det operative ansvaret for innkvarteringen av asylsøkere til Utlendingsdirektoratet (UDI). Som en del av dette ansvaret skal UDI til enhver tid ha beredskap for å kunne håndtere raske endringer i antallet asylsøkere til Norge.

Nasjonalt ankomstsenter i Råde kommune, hvor asylsøkerne registreres og innkvarteres i ankomstfasen samtidig som de får sin sak behandlet, representerer et strategisk element i asylmottaksstrukturen, og ble etablert under ankomstkrisen i 2015. Siden har senteret blitt videreutviklet og representerer i dag et viktig forhåndsforberedt beredskapstiltak for den innledende asylofasen. UDI og politiet samarbeider tett ved senteret, bl.a. for å sikre informasjon om identitet, ankomstrute, m.m. Ankomstsenteret er raskt skalerbart dersom det oppstår en rask og uventet økning i asylankomstene, selv om pandemihånd-

teringen midlertidig legger noen begrensninger på kapasitetsutnyttelsen.

Videre har UDI de siste årene bl.a. utviklet en egen mottaksstrategi, der ankomstberedskap inngår som et sentralt element. Som en del av mottaksstrategien har UDI inngått rammeavtaler for asylmottak. Rammeavtalene bidrar til at UDI kan skalere opp kapasiteten raskere enn gjennom ordinære anskaffelser av mottakskapasitet. UDI har også forlenget rammeavtaler om akuttinnkvartering. Videre har UDI en avtale med Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB) om lagring av telt og rammeavtaler for floteller, skip og levering av brakkerigger. For å sikre en forsvarlig beredskap ved Schengens yttergrense i Finnmark, har UDI bl.a. anskaffet et eget asylmottak i Sør-Varanger kommune med forventet oppstart 1. desember i år. I tillegg har UDI tilgang på et bygg i Vestleiren ved Storskog grenseovergangssted.

For å sikre en minimums mottakskapasitet, herunder å sikre at det opprettholdes et minimumsmarked for asylmottaksoperatører i en situasjon med vedvarende lav kapasitet i asylmottakssystemet, slik vi kan sies å ha i den perioden vi er inne i nå, er det også etablert en ordning med såkalt basiskapasitet. Denne ordningen skal sikre et minimum av asylmottak i drift, selv om asylankomsttallene er lave. Normalt skaleres antallet asylmottaksplasser i tråd med prognosen for asylmottaksbeboere, men med basiskapasiteten er det bestemt at man ikke bygger ned asylmottakskapasitet i tråd med prognosen når antallet asylmottaksbeboere er på et tilstrekkelig lavt nivå. Ordningen med basiskapasitet ble først innført i 2018, og ble vedtatt videreført av Stortinget under budsjettbehandlingen i 2021. Ordningen innebærer at UDI inneværende år har planlagt for minimum 2850 tilgjengelige plasser, i tillegg til Nasjonalt ankomstsenter. I Prop. 1 S for 2022 er nivået justert til 2 735 tilgjengelige plasser, i tillegg til Nasjonalt ankomstsenter, noe regjeringen har sluttet seg til.

Selv om tiltakene UDI har iverksatt de siste årene sikrer en god grunnberedskap for den innledende ankomstfasen, kan det likevel bli krevende for UDI dersom asylankomstene øker utover den kapasiteten de har tatt høyde for gjennom sitt beredskapsplanverk. En situasjon med gradvis økende ankomsttall vil også være enklere å håndtere enn en situasjon med plutselige og svært høye ankomsttall. Jeg minner i den forbindelse om at per i dag så er fremdeles ankomstnivået til Norge svært lavt i et historisk perspektiv.

SPØRSMÅL NR. 304**Innlevert 9. november 2021 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 12. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Fylkeskommunale kollektivselskap har nå en anstrengt økonomi på grunn av uteblitte passasjerer etter koronasituasjonen og må øke billettpriser eller kutte i antall avganger. Mange ferger og båter driftes av disse selskapene. Fordi regjeringen har engasjert seg så sterkt i landets fergetilbud er det betimelig å spørre.

Hvor mange fylkeskommunale ferge- og båttruter risikerer nå kutt i rutetilbudet eller økte billettpriser?

BEGRUNNELSE:

De fylkeskommunale kollektivtrafikkselskapene forventer uteblitte passasjerer i 2022 og får dermed dårlig økonomi. Selskapene har som kjent ansvar for bussruter og skinnegående lokaltrafikk, men også passasjerbåter og ferger. På grunn av koronasituasjonen og ettervirkninger av den viser det seg at det fortsatt er behov for at regjeringen overfører store midler til fylkeskommunene slik at de kan opprettholde rutetilbudet for buss, bane, båt og ferger. Behovet stipuleres til 1,5 milliarder kroner. I 2021 ble det bevilget 2,75 milliarder kroner til formålet slik at rutetilbudet kunne opprettholdes. Det viser seg at det vil ta lenger tid før passasjernivået og billettinntektene er tilbake til normalen enn først forutsatt. Dersom slike midler ikke overføres fra staten til fylkeskommunene, vil det føre til kutt i rutetilbud eller økte priser for ferger, båter, buss og skinnegående lokaltrafikk.

SPØRSMÅL NR. 305**Innlevert 9. november 2021 av stortingsrepresentant Ove Trellevik****Besvart 17. november 2021 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Er det aktuelt for regjeringen å se på KOFA sine sanksjonsmuligheter overfor nye kommuner, når kommuner som ikke lengre eksisterer grunnet kommunesammenslåing har gjort lovbrudd, og regningen må betales av den nye kommunen og innbyggerne i den nye kommunene i form av reduserte tjenester?

Svar:

Spørsmålet er oversendt meg fra kommunal- og distriktsministeren da Samferdsels-departementet er sektortoryndighet for kollektivtransport.

Jeg har lagt opp til at fylkeskommunene skal få dekket nettotapet i kollektivtransporten, inkludert fylkesveiferjer og skoleskyss, ut inneværende år. Det innebærer at tapene blir dekket i tre måneder etter at smitteverntiltakene ble opphevet 25. september.

Når smitteverntiltakene er avviklet, er det viktig at staten ikke hindrer omstilling til en ny normal. Vi gjør derfor ikke om på Solberg-regjeringens prioritering i forslaget til statsbudsjett 2022 om ikke å forlenge kompensasjonen til tog- og kollektivselskapene. Vi vil selvsagt følge utviklingen nøye framover, ikke minst når det gjelder smittesituasjonen og tilhørende tiltak.

Regjeringen foreslår likevel å bevilge i alt 500 mill. kr mer i frie midler til fylkeskommunene i 2022 sammenliknet med den forrige regjeringen, som foreslo en økning på 400 mill. kr mer enn i årets budsjett. Med i alt 900 mill. kr mer står fylkeskommunene sterkere rustet til å kunne prioritere kompensasjon for reduserte billettinntekter til neste år, dersom det er behov for det. I hvilken grad disse midlene tilfaller ferje- og båttruter, vil være opp til den enkelte fylkeskommune.

BEGRUNNELSE:

Solbergregjeringen fikk ikke flertall for sitt forslag om at kommuner som skulle slå seg sammen måtte få godkjent låneopptakene av Statsforvalteren – for å hindre SUB optimalisering i kommuner i de 1-2 siste årene for kommunesammenslåing ble en realitet. Erfaringen nå viser at flere av de sammenslåtte kommunene gjorde en rekke an-

skaffelser før kommunesammenslåing. I all hast har flere kommuner tatt lett på anskaffelsesprosessene ihht. Lov om offentlige anskaffelser. Det har medført at de nye sammenslåtte kommunene nå sliter med at KOFA avgjørelser og bøter som har sitt opphav i kommuner som ikke lenger eksisterer. Dette oppleves som urimelig av innbyggerne, at den nye kommunene må kutte og kutte i budsjettene for å få budsjettene til å gå i hop med flere bøter fra KOFA å ivareta. KOFA er ment å virke preventivt ved å gi bøter til kommuner som bryter loven. Poenget nå er at de kommuner som brøt loven eksisterer ikke lenger.

Svar:

Anskaffelsesregelverket skal bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser og til at det offentlige opptrer med integritet.

Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) har kompetanse til å ilegge overtredelsesgebyr ved ulovlige direkte anskaffelser. Med en ulovlig direkte anskaffelse menes en anskaffelse som ikke er kunngjort, selv om det foreligger en kunngjøringsplikt etter regelverket. Manglede kunngjøring innebærer at markedet ikke er informert om anskaffelsen. I slike tilfeller anses faren for korrupsjon eller korrupsjonslignende forhold for å være størst. Derfor klassifiseres ulovlige direkte anskaffelser som de mest alvorlige bruddene på anskaffelsesregelverket. KOFAs kompetanse til å ilegge overtredelsesgebyr er altså begrenset til disse mest alvorlige bruddene. Hittil i 2021 har KOFA ilagt overtredelsesgebyr i fem av rundt 200 avgjorte saker.

I saker der KOFA kommer til at det foreligger en ulovlig direkte anskaffelse, skal KOFA ved fastsettelse av gebyrets størrelse legge vekt på bruddets grovhet, kontraktens verdi, om oppdragsgiveren har foretatt gjentatte ulovlige direkte anskaffelser og den preventive virkningen av gebyr. Gebyret kan ikke settes høyere enn 15 prosent av an-

skaffelsens verdi. Dette innebærer at KOFA har et skjønn ved fastsettelse av gebyrets størrelse. KOFA vil for eksempel ha mulighet til å redusere gebyrets størrelse dersom nemnda mener det vil ha liten eller ingen preventiv virkning.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har publisert en rekke tolkningsuttalelser om de rettslige problemstillingene som oppstår ved kommunesammenslåing, inkludert overføring av rettigheter, eiendeler og forpliktelser. Praksis i forbindelse med betaling av gebyr ilagt av KOFA, er i tråd med de generelle prinsippene som følger av disse tolkningsuttalelsene. Jeg har forståelse for at det kan fremstå som urimelig for innbyggerne i en sammenslått kommune at gebyr ilagt på grunnlag av feil begått i en kommune som ikke lenger eksisterer, må dekkes av den nye kommunens budsjett. Det skal etter min mening imidlertid gode grunner til for å innføre et særlig unntak fra de generelle prinsippene om overføring av rettigheter, eiendeler og forpliktelser i sammenslåtte kommuner, kun for gebyr ilagt av KOFA.

Jeg legger i denne sammenheng vekt på at denne situasjonen har oppstått i forholdsvis få saker så langt. Videre viser jeg til at KOFAs adgang til å ilegge gebyr bortfaller dersom saken ikke er klaget inn for KOFA innen to år etter at kontrakten ble inngått. Dette innebærer at det også fremover sannsynligvis vil komme et begrenset antall saker hvor en ny kommune eventuelt må betale gebyr for feil begått av tidligere kommuner.

Det følger av Hurdalsplattformen at denne regjeringen har til hensikt å benytte anskaffelsesregelverket aktivt, blant annet i arbeidet for å fremme det grønne skiftet og i kampen mot arbeidslivskriminalitet. Jeg vil komme tilbake til Stortinget knyttet til om det er behov for endringer i regelverket. I forbindelse med disse vurderingene, vil det også være nærliggende å se nærmere på KOFAs kompetanse og saksbehandling.

SPØRSMÅL NR. 306

Innlevert 9. november 2021 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 15. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Med bakgrunn i takstreduksjonen som vart gjennomført av regjeringa Solberg i inneverande år på 25 %, er det in-

teressant å få klarheit i kva den reelle takstreduksjonen frå dagens nivå faktisk vert.

Kan eg be om svar på kva den reelle takstreduksjonen vert med dette forslaget ut frå dagens nivå, der også moms vert reflektert?

GRUNNGJEVING:

Prop. 1S Tillegg 1 (2021-2022) angir at ferjetakstar på riks- og fylkesvegsferjer vil bli redusert frå 01 jan 2022. Det framstår uklart kva den reelle takstreduksjonen vil bli, ettersom ein set reduksjonen frå 01.01.21. Solberg-regjeringa foretok ein reduksjon med verknad frå 01.07.21 og ein bør difor oppgi ein reduksjon i forhold til dagens nivå.

Svar:

I Prop. 1 S (2021–2022) foreslo regjeringa Solberg å setje av 483 mill. kr til reduserte ferjetakstar på riks- og fylkesvegsferjene. I Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) foreslår regjeringa å setje av ytterlegare 489,8 mill. kr til reduserte

ferjetakstar. Samla sett er det foreslått å setje av 972,8 mill. kr. Framlegget legg til rette for at takstane for reisande vil liggje 30 pst. under takstnivået som galdt 1. januar 2021 i både riks- og fylkesvegsferjedrifta. I tillegg foreslår regjeringa 30 mill. kr til gratis ferjer i trafikksvake samband.

Regjeringa sitt framlegg legg til rette for ein taks-
treduksjon for den reisande på 11,7 pst. frå dagens nivå til 1. januar 2022. Regjeringa Solberg sitt framlegg ville gitt ein takstauke for den reisande på 12,7 pst. frå dagens nivå til 1. januar 2022.

Den mellombels låge mva-satsen vart tilbakeført frå 6 pst. til 12 pst. med verknad 1. oktober 2021. Dette er reflektert i dei prosentvise samanlikningane i svaret.

SPØRSMÅL NR. 307

Innlevert 9. november 2021 av stortingsrepresentant Trond Helleland

Besvart 17. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

I forbindelse med spørsmål rundt den pågående konkurransen om Trafikkpakke 4 har statsråden uttalt seg om direktetildeling.

Er det statsrådets uttalelser av 26.10 om at direktetildelingen vil gå til Vy Stortinget skal forholde seg til, eller uttalelsen av 27.10 om at det ikke er noen automatikk i at en direktetildeling går til Vy?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen slår i Hurdalsplattformen fast at den «vil stanse den pågående anbudsutsettingen av jernbanestrekninger i Norge».

På direkte spørsmål om pågående anbudsprosesser skal stoppes, svarer samferdselsminister Jon-Ivar Nygård følgende i et intervju med VG (26.10.2021): «Det ligger veldig tydelige signaler i plattformen på hva vi skal gjøre på det området, og så må vi vurdere om det er handlingsrom eller ikke. Det vil vi selvfølgelig finne ut av i den nærmeste tiden, i dialog med embetsverket.» I det samme intervjuet sier samferdselsministeren at «Hvis man ikke konkurransesetter, så må man direktetildele. Og da vil man gjøre det til Vy».

Dagen etter (27.10.2021) får statsråden spørsmål om regjeringen er åpne for å gi Flytoget en større rolle i togtrafikken, på bekostning av Vy.

Statsråden svarer da: «Det er ikke noen automatikk i at en eventuell direktetildeling går til Vy, selv om det heller ikke er unaturlig.»

Svar:

Regjeringen er i Hurdalsplattformen tydelig på at videre konkurransesetting av persontransport på jernbanen skal stanses. Jeg vurderer nå regjeringens handlingsrom knyttet til dette, og alternativer for direktetildeling av togtilbudet som ikke er konkurransesatt. Alternativene for direktetildeling inkluderer muligheten for å tildele til andre selskaper enn Vy, og å tildele til andre selskaper i tillegg til Vy.

SPØRSMÅL NR. 308**Innlevert 9. november 2021 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland****Besvart 16. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

I lys av høyesterettsdommen for Fosen, er statsråden trygg på at det ikke foreligger rettslige hindringer for å realisere Buheii vindkraftverk i Kvinesdal og vil statsråden gjennomgå de innvendinger som foreligger i konsesjonen til Buheii Vindkraft AS?

BEGRUNNELSE:

Vindkraft på land er svært omdiskutert og tildeling av vindkraftkonsesjoner har skapt konflikter flere steder i landet, som igjen har ført til en stor folkelig bevegelse for å stoppe nedbyggingen av norsk natur.

Høyesteretts dom av 11. oktober 2021 slår etter undertegnede oppfatning fast at NVE har drevet uhjemlet myndighetsutøvelse da konsesjon ble gitt i 2010. En konsesjon OED fastsatte etter klage. Hvor mange konsesjoner som er rammet av uhjemlet praksis er ikke fastslått, da dette er den første vindkraftsaken som er ført for Høyesterett.

Det er flere vindkraftkonsesjoner som burde vært prøvd for retten og hadde det blitt gjort, tror jeg det ville vist at flere vindkraftanlegg har rettslige hindringer for å kunne bygges/drives. Et av vindkraftanleggene som er svært omdiskutert er Buheii i Agder. De berørte parter

hevder at tiltaket ble igangsatt uten de tillatelser tiltaket krever og at utbygger mangler tilgang til de arealer vindkraftverket krever, da de øvrige grunneieres rettigheter i planområdet ikke er avklart.

Svar:

Det er, som jeg vil tro representanten er klar over, ikke samisk reindrift i Agder, og Høyesteretts vurdering av folkereettens urfolksvern er dermed ikke relevant for Buheii vindkraftverk. Jeg vil bemerke at hverken lagmannsretten eller Høyesterett fant at det hadde foregått uhjemlet myndighetsutøvelse under konsesjonsbehandlingen av Fosensaken, slik representanten viser til i begrunnelsen, men at det var kunnskap tilkommet etter forvaltningsbehandlingen i 2013 som tilsa en annen vurdering. For en nærmere beskrivelse av dette viser jeg til Høyesterettsdommen og lagmannsrettsdommen som må leses i sammenheng.

Jeg er kjent med at statsråd Bru tidligere har besvart skriftlig spørsmål om Buheii fra representanten Saudland i brev av 18. desember 2020, jf. Dokument nr. 15:764 (2020-2021). Departementet foretok også en rettslig gjennomgang av konsesjonsvedtakene om Buheii vindkraftverk i vedtak av 21. desember 2020. Jeg kan ikke se at saken står i et annet lys nå.

SPØRSMÅL NR. 309**Innlevert 9. november 2021 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 12. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Regjeringen Støre har kuttet bevilgningen til tilskuddsordningen for mindre byområder, kap. 1332, post 66, med kr 30 mill., dvs. det er ikke midler til denne ordningen i 2022.

Betyr det regjeringen med dette har avvirket ordningen slik at Haugesund ikke lenger er aktuelle for slike tilskudd, eller kan statsråden garantere at det vil bli bevilget penger til ordningen i 2023?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen Solberg etablerte en egen tilskuddsordning for mindre byområder i Nasjonal transportplan 2022-2033 og fulgte opp dette med en bevilgning i statsbudsjettet for 2022. Det var forutsatt at ordningen skulle være operativ i siste kvartal 2022. Dette er en ordning som er sterkt etterspurt blant de bykommunene som ikke er aktuelle for byvekstavtaler. Hensikten er å legge til rette for økt bruk av kollektiv, sykkel og gange. Det er fem byområder som kvalifiserer til støtte fra ordningen, deri-

blant Haugesund. Gjennom å kutte bevilgningen på 30 mill. for 2022 er det ikke midler til denne ordningen neste år, noe som skaper stor usikkerhet for de aktuelle kommunene. Spørsmålet nå er om ordningen er avviklet, eller om det kan forventes midler til ordningen i 2023.

Svar:

Regjeringen har ikke avviklet denne nye tilskuddsordningen til de fem mindre byområdene, Bodø, Haugesund, Ålesund, Vestfoldbyen (Larvik, Sandefjord og Tønsberg) og Arendal/Grimstad. Vi har imidlertid ikke funnet grunnlag for å prioritere midler til dette formålet i 2022. Det er for tidlig å kunne gi garantier som er knyttet til budsjettforslaget for 2023.

SPØRSMÅL NR. 310

Innlevert 9. november 2021 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe

Besvart 18. november 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Er statsråden bekymret for at andelen studenter og unge voksne som sliter med søvnvansker øker, og hva gjør høyskolene og universitetene konkret for å følge dette opp slik at de som har søvnvansker får hjelp?

BEGRUNNELSE:

Nye tall fra Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT) og oppsummering fra Folkehelseinstituttet viser at det er en tydelig økning i andelen studenter og unge voksne som siden 2010 har meldt om søvnvansker. Undersøkelsen er rettet mot fulltidsstudenter i alderen 18 til 35 år ved norske høyskoler og universiteter. Tallene viser også at det har vært en dobling av sovemedisinbruk hos ungdom. Folkehelseinstituttet viser også til at tidligere studier har vist en sammenheng mellom insomni og en betydelig høyere risiko for å stryke til eksamen og en forsinket progresjon i studiene (Vedaa, 2019).

<https://www.fhi.no/nyheter/2021/sovnvansker-ok-er-hos-unge-voksne/>

Svar:

En forutsetning for å lykkes som student, er å ha det bra. Det er bekymringsfullt når den siste helse- og trivselsundersøkelsen blant studenter (SHoT) viser at andelen som oppgir å ha insomni og andre alvorlige psykiske plager øker. Det er derfor bra at spørsmål om studenters psykiske helse får oppmerksomhet, og jeg deler representant Svardal Bøes engasjement i dette spørsmålet.

I utgangspunktet skal studenter som sliter psykisk, få den hjelpen de trenger gjennom offentlige helsetjenest-

er. Utdanningsinstitusjonene har i samarbeid med studentsamskipnadene ansvar for å legge forholdene til rette for et godt studiemiljø og arbeide for å bedre studentvelferden på lærestedet.

Studentsamskipnadene har et omfattende helsetilbud til studentene som omfatter bistand til studenter som sliter med psykiske plager, herunder søvnvansker. Etter at resultatene fra SHoT-undersøkelsen ble lagt frem, kontaktet Kunnskapsdepartementet alle studentsamskipnadene og ba de redegjøre for hvilke helsetilbud de har til studentene. Svarene viste at samskipnadene er opptatt av psykisk helse hos studentene, og at de aller fleste har et godt tilbud til studentene i egen regi eller i samarbeid med den kommunale helsetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 311**Innlevert 10. november 2021 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth****Besvart 12. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hvordan vil regjeringen fremover jobbe for gjennomslag for at sammenslåtte kommuner med ulik arbeidsgiveravgift får beholde samme sats som før sammenslåingen?

BEGRUNNELSE:

Differensiert arbeidsgiveravgift er et av våre viktigste distriktpolitiske virkemidler. Det er effektivt, ubyråkratisk og bidrar til sysselsetting i distriktene, blant annet ved at det kompenserer for avstandsulemper. Nye EØS-regler for regional statsstøtte trer i kraft ved nyttår. Norge må få godkjent ny ordning i samsvar med nytt regelverk. Regjeringen Solberg var svært tydelig på sin posisjon om å videreføre ordningen. I tillegg foreslo Regjeringen Solberg at sammenslåtte kommuner med ulike soner skulle beholde ulike satser også etter sammenslåingen. I Prop 1. LS varslet regjeringen Solberg at dette skulle gjøres ved å legge grunnkretsene til grunn. For mange sammenslåtte kommuner er dette avgjørende for å legge til rette for fortsatt spredt bosetting innad i kommunen. Kommuner som for eksempel Orkland i Trøndelag er en sammenslåing av fire ulike kommuner, hvorav det i gamle Meldal kommune har vært viktig med differensiert arbeidsgiveravgift. Flere industribedrifter i den tidligere kommunen vil bli hardt rammet av en økt arbeidsgiveravgift. Det registreres at regjeringen i møte med presidenten for EF-TAs overvåkningsorgan viderefører regjeringen Solbergs posisjon i dette spørsmålet. Det er positivt, men folk og bedrifter er utålmodige for å få på plass løsningen.

Svar:

Den differensierte arbeidsgiveravgiften er et hovedvirkemiddel i distriktpolitikken. I 2022 vil ordningen anslagsvis utgjøre om lag 19 milliarder kroner i avgiftslettelse, hvorav 11 milliarder kroner gjelder privat sektor. Den bidrar til å stimulere bosetting og sysselsetting i distriktene.

For regjeringen er det derfor svært viktig å sikre lavere arbeidsgiveravgift i distrikts-Norge. Vi vil videreføre og utvikle den differensierte arbeidsgiveravgiften.

Kommunereformen medførte i noen tilfeller at typiske distriktskommuner ble slått sammen med mer sentrale kommuner. Dette førte til at forskjellene i folketalls- og sysselsettingsutvikling innad i den sammenslåtte kommunen, ble relativt store.

Strukturelle reformer, som kommunereformen, fjerner i seg selv ikke disse ulikhetene. Dersom det skulle begrense mulighetene til å fortsette å motvirke slike forskjeller gjennom ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift, ville det være uheldig. Dermed mener vi det er gode grunner for å ha ulike avgiftssatser innenfor kommunegrensene i disse tilfellene.

Vi har tett dialog med ESA om saken, og som stortingsrepresentant Lønseth også viser til, har vi tatt saken opp på øverste hold, da finansministeren møtte ESAs president Bente Angell-Hansen i oktober. Vi følger oss nå trygge på at vi kan opprettholde ulike satser i sammenslåtte kommuner der det er behov for dette.

Regjeringen legger til grunn at ordningen, med endringene som er foreslått i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021-2022), ligger innenfor rammene av regionalstøtteretningslinjene for perioden 2022-2027 og dermed kan godkjennes av ESA før utgangen av året.

SPØRSMÅL NR. 312**Innlevert 10. november 2021 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 19. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvor mye mer vil det koste å bygge Hordfast innenfor Vegvesenets prosjektering (med en veibredde på 23 i stedet for 20 meter), og kan samferdselsministeren akseptere en slik kostnadsmell allerede før spadren er satt i jorden?

BEGRUNNELSE:

Til NRK (10. november) kunne prosjektleder for Hordfast, Sverre Ottesen i Statens vegvesen, fortelle at staten har feilberegnet kostandene for prosjektet. I Nasjonal transportplan (NTP) er den totale rammen beregnet til 37,7 milliarder. Nå viser det seg at kostnadene er beregnet for 20 meter veibredde – og ikke 23 meter, som er det Vegvesenet prosjekterer med. Den tidligere samferdselsministeren er ikke kjent med at det er avstand mellom hva Vegvesenet planlegger for og det priskalkylen bygger på.

Svar:

Jeg leser spørsmålet fra representant Marhaug slik at det settes spørsmål ved om Statens vegvesen har beregnet kostnadene i prosjektet E39 Stord – Os ut fra «feil» vegbredde.

Statens vegvesen opplyser overfor meg at det ikke medfører riktighet.

Når veger planlegges, skjer dette ut ifra et sett med vegnormaler, som stiller spesifikke krav til bl.a. vegbredde,

type veg, forventet trafikkmengde og dimensjonerende hastighet. Da kommunedelplanen for E39 Stord – Os ble utarbeidet i 2015 – 2019, åpnet Statens vegvesens Håndbok N100 for at vegen mellom Stord og Os kunne bygges enten med 20 eller 23 meters bredde. I kostnadsanslaget som ble laget etter at arbeidet med kommunedelplan var ferdig, ble det lagt til grunn en vegbredde på 20 meter.

Det kom en revidert utgave av Håndbok N100 i 2019, hvor denne type veger som hovedregel skulle bygges med 23 meters bredde. Videre kom det en ny versjon av N100 i juni 2021. Det er denne håndboken, som er gjeldende i dag. Det åpnes her for å ha bredde ned til 20 meter for årsdøgntrafikk (ÅDT) i spennet 12-20 000.

Det pågående arbeidet med å lage reguleringsplan for prosjektet E39 Stord – Os, startet før Håndbok N100 kom i juni 2021. I tråd med de krav som gjaldt da arbeidet startet opp, ble det derfor lagt til grunn 23 meters bredde.

Statens vegvesen skal utarbeide nye kostnadsoverslag for E39 Stord-Os, når forslag til reguleringsplan foreligger frem mot sommeren 2022.

Statens vegvesen opplyser at de regulerer for 23 meters bredde siden det var gjeldende normal da planarbeidet startet opp. Statens vegvesen vil se på kostnader og bredde for bygging av vegen ut fra gjeldende normal ved neste anslag i 2022. Bredde på 20 meter er det mest sannsynlige valget siden vegen ligger i det nedre trafikkkintervallet for motorveger som skal ha fire felt og 110 km/t.

SPØRSMÅL NR. 313**Innlevert 10. november 2021 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 17. november 2021 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Trondheim Arbeiderparti skrev i valgkampen at "Arbeiderpartiet vil gi 40 millioner i statsstøtte til en videre opprustning av Olavshallen, noe dagens Høyre-regjering har sagt nei til!" Nå har vi en ny regjering.

Hvorfor har dagens Arbeiderparti-styrte regjering sagt nei til Arbeiderpartiets forslag om 40 mill. kr. til opprustning av Olavshallen i sitt statsbudsjett for 2022?

BEGRUNNELSE:

Den 3. september la Trondheim Arbeiderparti ut følgende tekst på lokallagets Facebook-side (emojies er utelatt):

“I dag har vi besøkt Olavshallen som snart åpner igjen! Trondheim kommune har bevilget 100 millioner og Trøndelag fylkeskommune 5 millioner til oppussingen. Regjeringen? Ingenting.

Arbeiderpartiet vil gi 40 millioner i statsstøtte til en videre opprustning av Olavshallen, noe dagens Høyre-regjering har sagt nei til!

I dag brukes 9 av 10 kulturkroner i Oslo og det skal vi gjøre noe med. Vi vil øke kulturbudsjettene og fordele pengene bedre rundt i hele landet!”

Svar:

Jeg kan berolige representant Bjørnstad med at regjeringen vil prioritere kultur mer og bedre enn forrige regjering, også innenfor ordningen Nasjonale kulturbygg. Jeg setter stor pris på representantens engasjement, og håper han får gjennomslag i eget parti, siden partiet i sitt alter-

native statsbudsjett la opp til et kutt på 4 milliarder innenfor kulturfeltet.

For øvrig er det grunn til å gi honnør til AP og SP-styrte Trondheim og Trøndelag fylkeskommune som har bevilget 105 millioner.

Som det fremgår av Hurdalsplattformen, vil denne regjeringen gjennomføre et nytt kulturløft som skal komme hele landet til gode. Vi skal øke kulturens andel av statsbudsjettet til én prosent.

Posten Nasjonale kulturbygg er en populær ordning som legger til rette for gode kunst og kulturopplevelser i hele landet. Det er regjeringens røde tråd i kulturpolitikken, mer og tilgjengelig kultur i hele landet. Hurdalsplattformen slår også fast at vi raskt skal i gang med opprettelsen av regionale kulturfond, samt legge til rette for flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø i hele landet.

Jeg legger til grunn at Olavshallen AS vil fornye søknaden innen fristen 1.januar 2022, for vurdering til 2023-budsjettet. Søknadene som kommer inn vil på vanlig måte bli underlagt en helhetlig vurdering, som ledd i Kulturdepartementets arbeid med å forberede påfølgende års budsjettproposisjon.

SPØRSMÅL NR. 314

Innlevert 10. november 2021 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 17. november 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Hvordan samsvarer avslaget fra miljødirektoratet med målsettingen om å skape nye blå arbeidsplasser i distriktene og hva vil statsråden foreta seg i denne saken?

BEGRUNNELSE:

Langs store deler av kysten er det nye, innovative blå næringer. På øya Hydra i Flekkefjord kommune ønsker selskapet Hydra fiskemottak å ha et enkelt anlegg for å kunne lagre levende torsk slik at man kan tilby fersk torsk store deler av året. Planene er en del av vedtatt kystsonenplan hvor det ikke forelå innsigelser mot et slikt anlegg. Det er også i tråd med lokalpolitiske ønsker. Til og med verneområdestyret for Flekkefjord landskapsvernområde har gitt grønt lys til levende lagring av torsk i området.

Til tross for dette har statsforvalteren i Agder påklaget tillatelsen og miljødirektoratet har gitt statsforvalteren medhold i klagen. Etter dette behandlet verneområdestyret en ny, revidert søknad fra Hydra fiskemottak og verneom-

rådestyret gav i april 2021 igjen tillatelse til anlegget, men miljødirektoratet har på nytt overprøvd verneområdestyret og avslått søknaden etter klage fra naturvernforbundet.

I Flekkefjord og i Listerregionen er det sterke miljøer knyttet til blå næring og det har potensiale til å skape sårt tiltrengte arbeidsplasser i en region som ikke har flust med offentlige arbeidsplasser. Et avslag på søknad om levende lagring av torsk kan for noen fremstå som en mindre sak men den er prinsipielt viktig da dette er et område som er avsatt til denne næringen og det er i tråd med lokal- og regionalpolitiske ønsker. I tillegg er det en del av en større blå næringssatsing i regionen.

I Hurdalsplattformen står det «Havbruksnæringen er av stor betydning for norsk matproduksjon og verdiskapning. Regjeringen vil legge til rette for videre vekst for å skape flere arbeidsplasser, mer bearbeiding, større verdiskapning og økte eksportinntekter.» I plattformen står det videre at regjeringen vil «Legge til rette for forenkling,

oppdydding i regelverk og bedre samarbeid mellom myndighetene og næringen ...».

Svar:

Saken her gjelder avslag på en søknad om tillatelse til etablering av anlegg for levendelagring av torsk innenfor Flekkefjord landskapsvernområde.

Jeg forstår at det oppleves skuffende å få avslag på en slik søknad. I saken her er det likevel slik at det er søkt om å etablere anlegget innenfor et verneområde der formålet med vernet blant annet er å ta vare på “et særpreget landskap med åpne sjøflater, urørt skjærgård og mektig kysthei, samt å sikre områder som er viktig for biologisk mangfold, truede og sårbare plante- og dyrearter”. Videre er anlegget planlagt etablert i en del av verneområdet som i forvaltningsplanen for området er beskrevet som særlig sårbart for anlegg og installasjoner: “Skjærgårdslandskapet mellom Rasvåg og Stø

framstår som et sammenhengende uberørt landskap som er særlig sårbart for anlegg og installasjoner. I dette området vil det være vanskelig å få inn nye anlegg.”

Det fremgår videre av forvaltningsplanen at havbruksanlegg er mer aktuelt i andre deler av verneområdet:

“I andre deler av landskapsvernområde der de negative virkningene på landskapet er små og viktige områder for biologisk mangfold og sårbare arter ikke er berørt, kan det være aktuelt å gi tillatelse til nye anlegg.”

Havbruksnæringen er viktig for Norge. Her i landet har vi gode muligheter for å legge til rette for videre vekst i denne næringen, uten at det går på bekostning av viktige og beskyttede natur- og landskapsverdier.

Stortingsrepresentant Saudland spør hva jeg vil foreta meg i saken. Saksgangen i slike saker følger forvaltningssloven. Det vil si at saken her er endelig avgjort gjennom Miljødirektoratets vedtak.

SPØRSMÅL NR. 315

Innlevert 10. november 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 17. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvor raskt er det praktisk mulig å ha ny Sarpsbru ferdig gitt at statsråden gir klarsignal og frigjør de nødvendige midlene umiddelbart?

BEGRUNNELSE:

Ny Sarpsbru haster å få på plass og til tross for lovnader er det fortsatt langt frem til en ferdigstillelse. Stortinget har dessverre stemt ned FrPs forslag om statlige bevilgninger sånn at vi hadde fått ferdig ny Sarpsbru uten bompenger. Nylig kunne vi lese i Sarpsborg Arbeiderblad at bruene vil være ferdig først i 2031, hele 5 år etter at den gamle broen blir nedgradert. Da det haster er det mulig for statsråden å løfte broen ut av bypakken og sørge for statlig finansiering og planlegging sånn at byggingen og ferdigstillelse kan fremskyndes betydelig.

Svar:

Ny Sarpsbru inngår som del av fylkesvei 118 og det er Viken fylkeskommune som er ansvarlig for denne. Prosjektet Ny Sarpsbru over Glomma i Sarpsborg inngår også i det

lokale forslaget til Bypakke Nedre Glomma fase 2 som skal behandles i Sarpsborg og Fredrikstad kommuner før jul og i Viken fylkeskommune i februar 2022. Viken anslår at anleggsfasen kan bli ca. 5 år inkludert nødvendige forberedende arbeider (bl.a. geotekniske undersøkelser), samt prosjektering/byggeplan og grunnverv. Viken understreker at dette forutsetter at det ikke dukker opp vesentlige utfordringer med grunnforhold, grunnverv eller jernbane. Det er tidligst lagt opp til oppstart i 2024 – som er tidspunkt for planlagt vedtatt reguleringsplan.

SPØRSMÅL NR. 316**Innlevert 10. november 2021 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 18. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

I Hurdalsplattformen satt regjeringen 1. juli som frist for å søke om oppløsning. Nå er denne fristen endret til 1. mars. Begrunnelsen er at det trengs tid til å forberede valg til eventuelle nye kommuner og fylkeskommuner ved kommune- og fylkestingsvalget høsten 2023.

Hvilke konkrete oppgaver er det som kreves tre måneder ekstra arbeid, og er det så viktig å ha god tid for administrasjonen at det trumfer over fylkenes mulighet til å gjennomføre demokratiske prosesser?

BEGRUNNELSE:

Flere fylker og kommuner ble tvangssammenslått mot sin vilje i 2019. Flere partier på fylkes- og lokallagsnivå ønsker å lytte til egen befolkning i spørsmålet om oppløsning. Å ha en frist for å søke om oppløsning 1. mars hindrer effektivt alle kommuner og fylker å avholde demokratiske folkeavstemminger om hvorvidt de ønsker oppløsning eller ikke.

Svar:

Regjeringen vil legge til rette for at nye fylkeskommuner og kommuner skal kunne tre i kraft fra 1. januar 2024. Dette er det tidligst mulige og beste tidspunktet nye fylkeskommuner og kommuner kan tre i kraft. Nye fylkesting og kommunestyre vil da kunne velges ved det ordinære kommunestyre- og fylkestingsvalget høsten 2023.

Deling av fylkeskommuner er en nasjonal, lovregulert prosess. Det er Stortinget som fatter vedtak om deling av fylker, jf. inndelingsloven § 5. For å rekke ikrafttredelse til 1. januar 2024, må Stortinget fatte vedtak om endret fylkesinndeling innen sommeren 2022. Et formelt vedtak om deling sommeren 2022 er nødvendig blant annet for å ha tilstrekkelig med tid til forberedelser til valg gjennomføring og endringer i statlige registre som følge av endringer i fylkesinndelingen. Tidsplanen gir også politiske partier mulighet til å ha en forutsigbar nominasjonsprosess til kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2023, og legger til rette for at manntallet og øvrige tekniske løsninger for valg gjennomføringen, er på plass.

For at regjeringen skal kunne fremme en proposisjon om endringer i fylkesinndelingen og lovendringer våren 2022, slik at Stortinget kan fatte nødvendige vedtak innen sommeren 2022, må tvangssammenslåtte fylkeskommuner innen 1. mars 2022 utrede og sende søknad til departementet om deling.

Jeg understreker at fristen er satt for at departementet skal kunne legge frem en godt opplyst sak for Stortinget. Departementet har kun kort tid på seg til å forberede proposisjonen som skal legges frem for Stortinget (Prop. LS). Tidsplanen forutsetter allerede unntak fra de ordinære utredningsprosessene i departementet, samt en aksept fra Stortinget for at saken fremmes senere enn det som er vanlig, slik at Stortinget kan fatte vedtak innen 1. juli 2022.

For prosessen som gjelder deling av kommuner, gjelder den samme tidsplanen. Departementet legger opp til at kongelige resolusjoner om deling skal fremmes og vedtas innen sommeren 2022, for å sikre tilstrekkelig tid til forberedelser til valg gjennomføring høsten 2023.

Før vedtak om delinger kan tre i kraft, må det gjøres mye arbeid i alle forvaltningsnivåer. Det må gjøres endringer i statlige registre, i matrikkelen og i beregningen av fordeling gjennom inntektssystemet for de nye fylkeskommunene. Dette er viktig blant annet for å sikre utbetaling av velferdsordninger, skatteinnkreving, koordinering av nødetater mv.

Det er mange hensyn som skal ivaretas i denne prosessen. Mange er utålmodige, og ønsker en så rask avklaring av delings spørsmålet som mulig. Selv om denne tidsplanen innebærer knappe frister for både kommunene, fylkeskommunene og staten, vil det være tilstrekkelig med tid til å gjennomføre utredning og innbyggerhøringer, fatte formelle vedtak og forberede opprettelsen av de nye kommunene og fylkeskommunene til 1. januar 2024. Jeg har likevel forståelse for at enkelte kommuner og fylkeskommuner kan oppleve fristen 1. mars som knapp. Jeg har derfor i brev til kommunene og fylkeskommunene bedt de ta kontakt med departementet dersom de ser at det oppstår særskilte utfordringer med å komme i mål med søknadsprosessen til 1. mars 2022.

SPØRSMÅL NR. 317**Innlevert 10. november 2021 av stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug****Besvart 17. november 2021 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sørge for å få bukt med de omfattende utfordringene med spiseforstyrrelser som idretten står overfor?

BEGRUNNELSE:

Spiseforstyrrelser et økende problem i samfunnet. Idretten er spesielt hardt rammet. Det siste året har det blitt avdekket svært alarmerende forhold i toppidrettens sammenheng med utvikling av spiseforstyrrelser og en farlig tendens til å internalisere overopptatthet av mat, kropp og vekt samt prestasjon over helse. Flere toppidrettsutøvere har åpnet om kritiske forhold og at tilfellene er vanlige. I et brev fra i vår, signert blant annet psykiater og ekspert spiseforstyrrelser Finn Skårderud, slås det alarm om at spiseforstyrrelser er et økende problem i idretten.

Det er et kjent faktum at spiseforstyrrelser er utbredt i konkurranseidretten. Finn Skårderud har tidligere trukket fram langrenn, sandvolleyball, roing, bryting og boksing som spesielt utsatte idretter. Dagbladet avdekket nylig at blant unge kvinner på toppidrettsgymnas, skigymnas og skilinjere så oppgir så mye som 29 prosent at de har et anstrengt forhold til mat, kropp og vekt.

Olympiatoppen har helse foran prestasjon som slagord. Etter funnene de siste årene ser det ut til at det motsatte kan være tilfelle. I fjor mottok Sunn Idrett, som er Norges Idrettsforbunds samlede arbeid om ernæring, mat og kropp, 215 henvendelser knyttet til spiseforstyrrelser. Dette var en økning på 85 prosent fra før pandemien.

I et land med lang tradisjon for vintersport, hvor vi tør å si at det er typisk norsk å prestere og være gode, må vi også tørre å ta et oppgjør med det som dessverre er den svært skadelige baksiden av medaljen.

Svar:

Jeg deler representantens bekymring og derfor var nettopp spiseforstyrrelser i idretten et tema jeg tok opp i mitt første møte med Norges idrettsforbund. Dette vil stå høyt på dagsorden fremover, også i forbindelse med tilskuddet til NIF for 2022.

Spiseforstyrrelser synliggjøres spesielt i toppidretten på grunn av dens sterke medieeksponering. Sett i et folkehelseperspektiv, er det derfor ekstremt viktig at disse miljøene er sitt ansvar bevisst. Heldigvis har det skjedd mye siden 80- og 90-tallet. Dagens toppidrettsutøvere har

et helt annet type apparat rundt seg og det er satt inn ressurser og systemer for kontroll og oppfølging. Dette skal NIF, Olympiatoppen og særforbundene håndheve, og dette vil også vi følge opp.

Det er ikke til å komme rundt at det er trekk ved idretten, og da spesielt ved konkurranseidretten og toppidrettens fokus på optimalisering og prestasjon som kan bidra til en type kontrollert kroppsattferd som kan gli over i en spiseforstyrrelse. Det skal vi tørre å snakke om. Når det gjelder å forebygge og forhindre alvorlige spiseforstyrrelser vet vi at tidlig intervensjon er essensielt. Det betyr at idrettsorganisasjonen må ha tilstrekkelig med kunnskap for å kunne drive et godt forebyggende arbeid lenge før utøvere er toppidrettsutøvere. Den bevisstheten og den kunnskapen må sitte i alle ledd av organisasjonen.

NIF prioriterer og styrker satsingsområdet Sunn idrett med mål om å bygge kompetansen i alle ledd i organisasjonen. Det er helt nødvendig. Idretten har også endret sine forsikringsordninger slik at utøvere kan søke hjelp for forstyrret spiseatferd. Det er med på å gjøre terskelen for å søke hjelp lavere, og det er med på å skape en åpenhetskultur hvor man kan og vil snakke om spiseforstyrrelser. Jeg er helt enig med representanten – dette er et oppgjør vi må ta.

Og så skal vi huske på at NIF er en frivillig medlemsbasert organisasjon som ikke kan eller skal drive et behandlingstilbud. Den kompetansen ligger i all hovedsak hos den offentlige helse- og omsorgstjenesten. Helse- og omsorgsministeren har vært tydelig på at det er behov for å styrke tilbudet for personer med spiseforstyrrelser, både i spesialist-helsetjenestene og i kommunene, og jeg vil selvfølgelig fortløpende ta initiativ overfor mine kollegaer både i Helse- og omsorgsdepartementet og andre steder for å sørge for at vi sammen innretter vår respektive innsats på best mulig måte.

Mitt ansvar som idrettsminister er å sørge for at idretten selv har rammer som setter NIF i stand til å gjøre ansvarlige prioriteringer. Innenfor slike rammer forutsettes det at NIF prioriterer dette arbeidet. Jeg forventer at vår største frivillige organisasjon - og den desidert største aktøren når det gjelder våre barn og unges fritid - fremmer sunne idrettsmiljøer med gode holdninger og gode verdier knyttet til mat, kropp, helse og prestasjon.

SPØRSMÅL NR. 318**Innlevert 10. november 2021 av stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug****Besvart 18. november 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

Tanke-, samvittighet- og religionsfriheten i Norge innebærer at man har frihet til “enten alene eller sammen med andre og så vel offentlig som privat å gi uttrykk for sin religion eller overbevisning, ved tilbedelse, undervisning, praksis og etterlevelse”.

Gjelder denne friheten i praksis i alle deler av Forsvaret, ved at det finnes rutiner som åpner for likeverdige alternativer for dem som har en annen religiøs overbevisning enn den kristne?

BEGRUNNELSE:

En løytnant har første uka i november belyst problematiske vilkår for trosfriheten i Forsvaret. Han forklarer at kristne ritualer har en fremtredende plass i jobbhverdagen i form av bønner, preken og seremonier, som man ikke gis reell mulighet til å la være å delta i. Et eksempel han bruker er at det ved oppstillingen til julegudstjeneste ikke gis anledning til å tre fra, hvilket innebærer at gudstjenesten blir obligatorisk. MDG er bekymret for hans beskrivelse av Forsvaret som en “kristen organisasjon”, fordi friheten fra religiøs tilbedelse er en like viktig del av religionsfriheten.

Svar:

Anerkjennelse av tros- og livssynsutøvelse er et bærende premiss for Forsvaret. Forsvarets tros- og livssynskorps sørger for tros- og livssynstilbud til Forsvarets personell. Korpsets virksomhet er regulert i Forskrift om tros- og livssynstjeneste i Forsvaret, fastsatt ved kgl. res. 20. desember 2018. Av forskriftens § 1 første avsnitt fremgår det at forskriften regulerer «personell som tjenestegjør som feltprester eller tilsvarende i Forsvaret». Det fremgår videre av § 1 andre avsnitt at personer som kan tjenestegjøre som feltprest eller tilsvarende i Forsvaret omfatter «prester i Den norske kirke og prester og forstandere eller tilsvarende i registrerte trossamfunn og tilskuddsberettigede livssynssamfunn». Forskriften er dermed nøytralt utformet med hensyn til hvilke tros- og livssynsretninger som kan organiseres innunder Forsvarets tros- og livssynskorps.

Forsvarets tros- og livssynskorps består av om lag 50 tjenestegjørende personer, hvorav seks feltprester fra andre kristne trossamfunn enn Den norske kirke, én feltimam og to felthumanister. Øvrige tjenestegjørende er feltprester fra Den norske kirke. Forsvarets tros- og

livssynspersonell er fordelt ut på de ulike avdelingene i Forsvaret. Personellets ansvar omfatter tros- og livssynsutøvelse i samsvar med eget tros- eller livssynsmessige ståsted, men innebærer også å tilrettelegge for tros- og livssynsutøvelse for alt personell, uavhengig av tros- og livssynstilhørighet, jf. forskriften § 3. Selv om den enkelte soldat har en tro eller et livssyn som ikke er representert hos tros- og livssynspersonellet på avdelingen eller i Forsvaret generelt, skal ordningen sikre at de likevel får en adekvat tros- og livssynsmessig tilretteleggelse innenfor hva som er praktisk og økonomisk mulig.

Tros- og livssynspersonell bidrar på ulike fellessamlinger i Forsvaret som kirkeparader, feltgudstjenester og bønn på linje. Med utgangspunkt i den tros- og livssynsmessige sammensetningen av Forsvarets personell, vil hovedvekten av disse fellessamlingene ha innslag forankret i kristendommen.

Det er tilfelle at andre livssynstradisjoner ikke uttrykkes i seremonier lik de kristne, f.eks. ved gjennomføring av feltgudstjenester. Fritaksretten er et grunnleggende prinsipp ved ivaretagelse av tros- og livssynsfrihet. Det er derfor avgjørende at slike fellessamlinger gjennomføres på en slik måte at personellets tros- og livssynsfrihet ivaretas, herunder retten til å ikke delta i utøvelsen. Fritaksretten skal kunne praktiseres på en hensiktsmessig og verdig måte i forbindelse med kirkeparader og feltgudstjenester. Dette fordrer at ledere og ansatte er kjent med gjeldende bestemmelser og at det er etablert gode rutiner for slikt fritak. Dette forutsettes fulgt opp på alle nivåer i Forsvaret i tråd med de interne bestemmelser.

I praksis kan det være utfordrende å gjennomføre fritaksretten på en hensiktsmessig og verdig måte i forbindelse med bønn ved oppstillinger. Benyttelse av fritaksretten vil i praksis kunne oppleves som stigmatiserende for den enkelte som ønsker å benytte seg av den, i tillegg til at det vil kunne oppleves som krevende for dem som ikke deltar. Forsvaret har varslet at de vil igangsette en gjennomgang og vurdering av sin praksis ved gjennomføring av slike seremonier.

Jeg har tillit til at Forsvaret følger opp dette arbeidet, og iverksetter tiltak som sikrer at personellets tros- og livssynsfrihet ivaretas på en god måte, og i tråd med forskriften.

SPØRSMÅL NR. 319**Innlevert 10. november 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 17. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Ved Stortingets behandling av Revidert Nasjonalbudsjett for 2021 fikk Fremskrittspartiet flertall for å bevilge MNOK 15 til økt sjøberedskap og flere politibåter, hvor blant annet Sandvika i Bærum skulle prioriteres.

Kan statsråden bekrefte at ny politibåt vil være operativ sommeren 2022?

BEGRUNNELSE:

Politidirektoratet har gitt Politiets fellestjenester i oppdrag å innhente rammeavtale for politibåter, herunder krav til anbudsprosess, kravspesifikasjoner og teknisk utstyr. Avtalen gjelder anskaffelser generelt til politietaten, og ikke spesifikt til dette fartøyet.

Arbeidet er planlagt slutført våren 2022, og Justisdepartementet har tidligere vært tydelige på at ny politibåt skal være på vannet neste sommer, dvs. 2022. For Asker og Bærum er det viktig at ny regjering følger opp dette vedtaket og bidrar til økt sjøberedskap fra sommersesongen 2022.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har i brev til Politidirektoratet (POD) 30. juli 2021 bedt POD om å sørge for rask fremdrift i bruken av midlene bevilget til politibåter i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021, med sikte på å ha nye båter i operativ drift før sommeren 2022. Departementet har ikke mottatt informasjon som tilsier endret fremdriftsplan.

SPØRSMÅL NR. 320**Innlevert 10. november 2021 av stortingsrepresentant Rauand Ismail****Besvart 17. november 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Hva vil statsministeren si til sine barnebarn om at budsjettet Regjeringen hans foreslår for Stortinget ligger an til å gi Norge mindre klimakutt enn den avgåtte regjeringens forslag til budsjett?

BEGRUNNELSE:

Den 2. oktober i år sa statsministeren til NTB at han har gitt sine barnebarn et løfte om at det Norge de skal leve videre i blir et godt land. Statsministeren uttalte at en del av dette løftet handler om at "Da må også jorda være levelig. Og Norges bidrag er å kutte våre klimagassutslipp (..)".

Den 23. oktober i år uttalte klimaministeren til Aftenposten at Støre-regjeringen ville kutte utslippene mer enn Erna Solbergs regjering gjorde, og at vi ville merke dette allerede denne høsten. "Når vi har sagt at vi har høyere klimaambisjoner enn den forrige regjeringen, må vi vise det i tilleggsproposisjonen", sa klimaministeren den gang.

Den 8. november i år innrømmet klimaministeren i Dagens Næringsliv at regjeringens grep i tilleggsproposisjonen til statsbudsjettet for 2022 med å kompensere den økte CO2-avgiften med redusert veibruksavgift vil føre til at Norge slipper ut 1,5 til 2 millioner tonn CO2 mer frem til 2030 enn hvis den avgåtte regjeringens forslag til budsjett hadde blitt stående.

Svar:

Den menneskeskapte klima- og naturkrisen er vår tids største utfordring, både globalt og nasjonalt. Vi har ambisiøse klimamål. Vi skal kutte norske utslipp med 55 prosent mot 2030 sammenlignet med 1990. For å nå målet må utslippene ned, og de må ned fort. Et viktig grep er CO2-avgiften. Vi vil gradvis øke CO2-avgiften til om lag 2000 kroner frem til 2030. Økt CO2-avgift gir insentiver til utslippsreduksjoner, men treffer ikke nødvendigvis sosialt rettferdig. For å sikre bred oppslutning om kli-

mapolitikken skal omstillingen være sosialt og geografisk rettferdig og inkluderende. Alle må få mulighet til å ta klimavennlige valg, uavhengig av økonomi og bosted

Norsk økonomi må omstilles. Den må bli stadig mer fornybar, sirkulær og bærekraftig. Det må etableres ny, grønn industri som kan bidra med løsninger. Vi må skape og bevare jobber. I tilleggsnummeret foreslår vi derfor flere viktige satsinger som kan utløse mer privat kapital. Det foreslås ekstra midler til økt norsk deltagelse i InvestEU, økte rammer for grønne vekstlån, utredningsarbeid for hydrogen og arbeid med vindkraft til havs. Det skal være attraktivt å velge lav- og nullutslippskjøretøy, vi vi-

derefører derfor svært kraftige elbilfordeler, og tar samtidig grep for å gjøre bilavgiftssystemet mer bærekraftig og elbilpolitikken gradvis mer rettferdig. I tillegg til dette foreslås det betydelige satsinger knyttet til å kutte utslipp i resten av verden, blant annet ved å bidra til økt utbygging av fornybar energi.

Vi skal også etablere bedre arbeidsverktøy for å sikre at utslippene går ned mot 2030. Klima skal gjennomsyre alle beslutninger vi tar. Klimabudsjett skal hjelpe oss i å vurdere hvilken samlet politikk vi skal føre for å omstille oss og nå klimamål.

SPØRSMÅL NR. 321

Innlevert 10. november 2021 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 16. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Deler statsråden bekymringen om at fraværet i videregående skole kan øke etter gjeninnføringen av unntaket i fraværsreglement og vil statsråden vurdere andre tiltak for å øke tilstedeværelsen blant elevene, og vil statsråden videre vurdere å fjerne unntaket på et tidligere tidspunkt dersom smittesituasjonen og kapasiteten i fastlegetjenesten tillater det?

BEGRUNNELSE:

Da regjeringen gjeninnførte unntakene i fraværsreglementet uttalte kunnskapsministeren at målet er at elevene skal være mest mulig til stede på skolen. Samtidig har Utdanningsforbundet og flere lærere i skolen ytret bekymring for at fraværet nå vil øke, og at unntaket kan utnyttes. Lærere i Osloskolen viste i Avisa Oslo til at i dagene etter gjeninnføring av unntaket møtte urovekkende få elever opp til timen.

Det er fornuftig og riktig å vurdere tilpasninger i skolen gitt smittesituasjon og kapasitet i helsevesenet. En gjeninnføring av unntak i fraværsreglementet er en slik tilpasning. Slike unntak øker samtidig behovet for å diskutere hvordan vi kan sikre en god fraværsoppfølging i skolen på vei ut av pandemien.

Mange elever har opplevd motivasjonsfall og tapt læring, og vi har sett en økning i skolevegring, ensomhet og andre psykiske utfordringer under pandemien. Tilstedeværelse på skole gir lærere og laget rundt eleven en mulighet til å fange opp og ta tak i utfordringene pand-

emien har skapt og forsterket. Derfor er en god fraværsoppfølging gjennom hele skoleløpet særlig viktig på vei tilbake til en normalisering av skolehverdagen.

Svar:

Jeg tror de fleste elever ønsker å være på skolen hvis de kan, både for å få opplæring og være sammen med klassekameratene sine. Samtidig er det viktig at elevene følger FHI's råd om å holde seg hjemme hvis de har symptomer. Dette er avgjørende for å holde smitten nede slik at flest mulig holder seg friske og kan gå på skolen. Det har derfor vært viktig for meg at fraværsreglene er tilpasset rådene fra FHI.

Tilstedeværelse er viktig for å være en del av det sosiale fellesskapet og for å lære mest mulig. Jeg vil understreke at elever fortsatt har en plikt til å møte opp og delta aktivt i opplæringen dersom de ikke har en dokumentert grunn for fravær. Fraværsgrensen gjelder fremdeles, selv om dokumentasjonskravene ved fravær av helsegrunner midlertidig er endret. Elevene må dessuten fortsatt være til stede slik at læreren kan vurdere kompetansen deres. Elever som er mye borte fra skolen, risikerer å miste karakteren i ett eller flere fag.

Det er vanskelig å vite sikkert hvordan en midlertidig endring i fraværsreglene vil påvirke elevenes fravær. Vi har tall for fravær for skoleåret 2020–2021, men denne statistikken fanger ikke opp elevenes reelle fravær på grunn av de unntakene som gjaldt for fraværsføring nesten hele dette skoleåret. Vi vet imidlertid at det har vært en liten

nedgang i andelen som slutter i videregående i løpet av skoleåret. Andelen som sluttet i løpet av skoleåret 2020–2021, var på 3,0 prosent. Dette er likt som året før, og lavere enn det siste året før pandemien (3,4 prosent). Jeg mener nedgangen viser at lærerne og skolene har lykkes svært godt med å motivere og holde på elevene gjennom to vanskelige skoleår.

For å styrke skolens oppfølging av elevene, har Kunnskapsdepartementet sendt på høring et forslag om oppfølgingsplikt som del av forslaget til ny opplæringslov. Forslaget går ut på å lovfeste en plikt for kommunene og fylkeskommunene til å følge opp elever med fravær. Det gjelder allerede en indirekte plikt for skolen til å følge opp elever som ikke møter til opplæringen, men en lovfesting vil kunne gjøre det klarere for alle involverte at alt fravær

skal følges opp, og at dette må skje før elevene har mistet mye opplæring, ikke først når fraværet er begynt å regnes som høyt. Høringsfristen til ny opplæringslov er 20. desember i år, og jeg vil vurdere forslaget om en lovfestet oppfølgingsplikt i lys av høringsinnspillene når høringen er avsluttet.

Hensynet til elevene og ansatte i skolen har vært viktig for meg i vurderingen av hvor lenge de midlertidige reglene bør gjelde. Etter lang tid med hyppige endringer i regelverket som følge av koronapandemien, trenger alle i skolen nå mest mulig ro og forutsigbarhet. Jeg mener derfor at de midlertidige unntaksreglene om dokumentasjon og føring av fravær bør gjelde ut skoleåret vi er inne i, slik det nå er fastsatt.

SPØRSMÅL NR. 322

Innlevert 10. november 2021 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 15. november 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

I Solberg-regjeringens forslag til statsbudsjett for 2022 gir Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE-reformen) en omprioritering av om lag 1,9 mrd. kroner til ulike satsinger. Støre-regjeringen har ikke endret på ABE-reformen i sitt budsjettforslag. Statsminister Støre sier til VG 8. november at «Om du skal endre på det, må du inn på flere hundre budsjettposter. Det var ikke teknisk mulig.»

Mener departementet at det ikke ville være teknisk mulig å la være å gjennomføre ABE-uttaket for 2022?

BEGRUNNELSE:

Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE-reformen) ble innført som et fast årlig tiltak fra 2015. Reformen gjenspeiler den generelle effektiviseringen som skjer på tvers av statlige virksomheter og sender et tydelig signal til virksomhetsledere om å gjennomføre langsiktig og systematisk effektiviseringsarbeid. ABE-reformen gir legitimitet til effektiviseringsarbeidet i statlige virksomheter og tar ut gevinstene til fellesskapet på en forutsigbar måte. ABE-uttaket har tidligere blitt endret i budsjettforhandlinger på Stortinget med kortere frister enn Støre-regjeringen har hatt for tilleggsproposisjonen.

Svar:

I budsjettforslaget fra Solberg-regjeringen (Gul bok 2022) er budsjetttrammene for statlige virksomheter i 2022 fastsatt etter et uttrekk på 0,5 pst. på driftspostene, omtalt som «Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen» (ABE). Rammer for statlig drift og uttak av effektiviseringsgevinster bør være forutsigbare for virksomhetene, og initieres tidlig i budsjettprosessen. De statlige virksomhetene har i sin interne planlegging for 2022 lagt til grunn driftsbudsjetter fastsatt etter et uttrekk på 0,5 pst.

Det vil være vanskelig og ressurskrevende å identifisere og tilbakeføre budsjettkutt på de aktuelle postene i statsbudsjettet som er direkte knyttet til ABE-reformen på alle departementsområdene på nåværende tidspunkt i budsjettprosessen. Departementene kan for eksempel ha omfordelt opprinnelige ABE-uttakk mellom sine driftsposter. Regjeringen har hatt kort tid til rådighet i arbeidet med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022). Regjeringen vil vurdere hvordan ABE-ordningen kan erstattes med målrettede prosesser og effektivitetsmål i tråd med Hurdalplattformen i arbeidet med statsbudsjettet for 2023.

SPØRSMÅL NR. 323**Innlevert 10. november 2021 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen****Besvart 22. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Kan helseministeren da forklare hvorfor ordningen med trygghetsboliger er skrotet i regjeringens tilleggsproposisjon og hva som da er regjeringens plan for å sikre nye boligformer som gjør at eldre kan bo hjemme lengst mulig, i trygge omgivelser med mulighet for sosialt samvær med andre?

BEGRUNNELSE:

Vi lever lenger, og blir stadig flere eldre. Det krever at vi legger bedre til rette for bærekraftige løsninger og tiltak som gjør at eldre kan bli boende hjemme lengst mulig. Solberg-regjeringen foreslo i sitt statsbudsjett å gjennomføre en pilot med investeringstilskudd til trygghetsboliger for eldre. Tilsagnsrammen var på 57 mill. kroner i 2022, som ville kunne gi om lag 50 trygghetsboliger til pilotprosjektet.

Da Solberg-regjeringen lanserte prosjektet med trygghetsboliger i Grong uttalte daværende stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol at hun var for trygghetsboliger og at hun mente en slik tilskuddsordning bør involvere alle kommuner i landet.

Svar:

I tråd med Hurdalsplattformen vil regjeringen sørge for investeringstilskudd til kommuner for å sikre tilstrekkelig med trygghetsboliger til de som trenger det. Den foreslåtte ordningen til Solberg-regjeringen var avgrenset til kommuner i sentralitetsgruppe 5 og 6 i SSBs sentralitetsindeks. Et stort flertall av høringsinstansene var kritiske til den foreslåtte avgrensningen av tilskuddet til kun å gjelde kommuner i sentralitetsgruppe 5 og 6, med henvisning til at mange andre kommuner også har flere av de samme fellestrekkene med demografiske endringer, fraflytting og et boligmarked med lav omsetning og lite nybygging.

Regjeringen vil vurdere innretning og rammer for investeringstilskudd til trygghetsboliger og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Vi vet også at mange kommuner arbeider med å legge til rette for at eldre kan bo lenger hjemme. Vi vil støtte kommunene i dette arbeidet. Denne regjeringen har nå i tilleggsnummeret foreslått å øke kommunenes frie inntekter med 2,5 milliarder utover det forrige regjering la inn.

SPØRSMÅL NR. 324**Innlevert 10. november 2021 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 19. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan ministeren gjøre rede for om dette er normal prosjektplanlegging på norske veier, hva dette vil bety for prosjektets endelige prislapp, og tilslutt si noe om hva ministeren foreta seg for å forhindre at dette ikke skjer igjen?

BEGRUNNELSE:

I dag kunne NRK avsløre at prisen på fergefri E39 er beregnet ut fra «feil» veibredde.

Statens vegvesen har planlagt for en veibredde på 20 meter i sine økonomiske beregninger på hva E39 vil koste, men planlegger for å bygge 23 meter. Dette vil naturlig nok bety økte kostnader for prestisjeprosjektet som i utgangspunktet er estimert til en prislapp på over 37 mrd.

Svar:

Jeg leser spørsmålet fra representant Fagerås slik at det settes spørsmål ved om Statens vegvesen har beregnet kostnadene i prosjektet E39 Stord – Os ut fra «feil» veibredde.

Statens vegvesen opplyser overfor meg at det ikke medfører riktighet.

Når veger planlegges, skjer dette ut ifra et sett med vegnormaler, som stiller spesifikke krav til bl.a. vegbredde, type veg, forventet trafikkmengde og dimensjonerende hastighet. Da kommunedelplanen for E39 Stord – Os ble utarbeidet i 2015 – 2019, åpnet Statens vegvesens Håndbok N100 for at vegen mellom Stord og Os kunne bygges enten med 20 eller 23 meters bredde. I kostnadsanslaget som ble laget etter at arbeidet med kommunedelplan var ferdig, ble det lagt til grunn en vegbredde på 20 meter.

Det kom en revidert utgave av Håndbok N100 i 2019, hvor denne type veger som hovedregel skulle bygges med 23 meters bredde. Videre kom det en ny versjon av N100 i juni 2021. Det er denne håndboken, som er gjeldende i

dag. Det åpnes her for å ha bredde ned til 20 meter for årsdøgntrafikk (ÅDT) i spennet 12-20 000.

Det pågående arbeidet med å lage reguleringsplan for prosjektet E39 Stord – Os, startet før Håndbok N100 kom i juni 2021. I tråd med de krav som gjaldt da arbeidet startet opp, ble det derfor lagt til grunn 23 meters bredde.

Statens vegvesen skal utarbeide nye kostnadsoverslag for E39 Stord-Os, når forslag til reguleringsplan foreligger frem mot sommeren 2022.

Statens vegvesen opplyser at de regulerer for 23 meters bredde siden det var gjeldende normal da planarbeidet startet opp. Statens vegvesen vil se på kostnader og bredde for bygging av vegen ut fra gjeldende normal ved neste anslag i 2022. Bredde på 20 meter er det mest sannsynlige valget siden vegen ligger i det nedre trafikinter-vallet for motorveger som skal ha fire felt og 110 km/t.

SPØRSMÅL NR. 325

Innlevert 10. november 2021 av stortingsrepresentant Grete Wold

Besvart 17. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Viser til svar på skriftlig spm. nr. 79 (2021-2022). Det kommer meldinger om umenneskelige forhold på grensa mellom Hviterussland og Polen. Polen har vedtatt at grensevaktene kan tvinge flyktninger tilbake over grensa og at de kan unnlate å behandle asylsøknader fra personer som har krysset grensa.

Hvordan vil statsråden følge opp situasjonen også overfor polske myndigheter, for å sikre menneskerettighetene, og hvilken garanti har vi for at ikke våre EØS-midler nå brukes til grensegjerder, grensekontroll og pushbacks?

BEGRUNNELSE:

Det utspiller seg en tragedie for migranter og flyktninger på grensen mellom Hviterussland og Polen. Vi får meldinger om umenneskelige forhold og hjelpeorganisasjoner som ikke får slippe til. Det er også barn som er fanget i et politisk spill, og vi hører om dødsfall, i tillegg til all lidelse. De kan ikke komme inn i Polen som nå setter opp gjerder og politi, og de kan ikke reise tilbake til Hviterussland. De er fanget i kulda i et politisk spill, og det meldes at mennesker er i behov av medisinsk hjelp de ikke får, og at dødsfall har skjedd. NTB meldte 29 oktober at den polske nasjonalforsamlingen nylig vedtok en lov som gir grensevaktene anledning til å presse flyktninger

og migranter uten innreisetilattelse tilbake over grensa. Loven innebærer også at Polen kan unnlate å behandle asylsøknader fra personer som har krysset grensa ulovlig. Både hjelpeorganisasjoner og journalister nektes tilgang til området. I svaret fra regjeringen på spørsmål nr. 79 (2020-2021) vises det til at Norge bidrar til å styrke det polske mottaksapparatet gjennom EØS-midlene, blant annet går det til prosjekter for å bistå enslige mindreårige asylsøkere.

Svar:

Spørsmålet omfatter både justispolitiske og utenrikspolitiske tema, jeg har derfor konferert med Utenriksministeren.

Jeg vil innledningsvis understreke at Hviterussland har det fulle og hele ansvar for migrantstrømmen til grensene mot Polen og Litauen. Mennesker blir brukt kynisk i et spill, og vi holder Hviterussland ansvarlig.

Vi står overfor en bekymringsfull og uoversiktlig situasjon særlig ved den polsk-hviterussiske grensen. Denne krisen skyldes hviterussiske myndigheters bruk av sårbare mennesker som et utenrikspolitisk pressmiddel. Migrantstrømmen har pågått siden i sommer, og vi har sett en kraftig forverring i løpet av november. Dette er noe Lukasjenko-regimet har lagt aktivt til rette for.

FNs høykommissær for flyktninger og IOM har uttrykt bekymring over situasjonen for sårbare migranter i grenseområdene mellom Polen og Hviterussland. Norge deler bekymringen over manglende tilgang for humanitære aktører og humanitær hjelp. Vi står i nær dialog med begge organisasjonene som Norge er en vesentlig bidragsyter til.

Som Schengen-assosiert land følger Norge også denne situasjonen tett i relevante EU-kanaler. Jeg legger til grunn at Polen er bundet av EUs felles regelverk, som setter standarder for asylsaksbehandling og mottak.

Helt siden den første perioden (2004-2009) med EØS-midler til Polen har vi finansiert tiltak for å styrke Schengens yttergrenser og bekjempe internasjonal organisert kriminalitet. Dette har vært i norsk interesse og en prioritet både fra norske og polske myndigheters side. Særlig under den første finansieringsperioden støttet vi en rekke prosjekter som omfattet både oppgradering av infrastruktur og utstyr for polske grensevakter, politi og toll. Politistasjonene Terespol og Reszel som ligger nær grensen, er finansiert med EØS-midler. Det samme er oppgraderingen av grensestasjonene i Terespol og Kuznica. Alle prosjektene er avsluttet.

Innenriksprogrammet under nåværende finansieringsperiode omfatter ikke midler til grensegjerder eller grensekontroll mot Hviterussland. Programmet har fokus på opplæring av polske grensevakter og ansatte i mottakssentre for asylsøkere i frivillig retur, mottak av enslige mindreårige asylsøkere og forebygging av menneskehandel. Dette omfatter også bistand til opp mot 400 enslige mindreårige asylsøkere.

Gjennom deltakelse i programmets jevnlige komitemøter er vi i regelmessig kontakt med det polske innenriksdepartementet som er ansvarlig for gjennomføringen av innenriksprogrammet. Vi har ingen indikasjoner på at det forekommer brudd på programavtalen, men følger programmet tett.

Avslutningsvis er det viktig å få frem at EØS-midlene ikke er en direkte økonomisk støtte til den polske regjeringen. EØS-midlene er fordelt på programmer utformet i samarbeid med norske partnere med tydelige resultatkrav godkjent av norske myndigheter. Riktignok er polske myndigheter ansvarlige for den daglige forvaltningen av brorparten av midlene. EØS-midlene er imidlertid flerårige og ikke penger sittende regjeringer kan benytte som de vil. Som giverland kontrollerer vi hvordan midlene brukes og følger opp avtalte mål og resultater.

SPØRSMÅL NR. 326

Innlevert 10. november 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 18. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til en revisjon av mandatet til utvalget som skal utrede og komme med forslag knyttet til fremtidens apotek, og gjøre en ny vurdering av utvalgets sammensetning – slik at relevante fag- og yrkesgrupper i apotekene blir representert i utvalget?

BEGRUNNELSE:

Tidligere Helse- og omsorgsminister Bens Høie satte i september ned et offentlig utvalg som skal utrede og komme med forslag knyttet til fremtidens apotek, hvordan disse skal innrettes – og hvilke tjenester som skal tilbys.

Det jobber om lag 3 000 apotekteknikere i norske apotek. Apotekteknikerne er autorisert helsepersonell, og en viktig yrkesgruppe i apotekene. Når rammene for fremtidens apotek skal legges, er det vanskelig å se for seg fremtidens apotek i Norge – uten apotekteknikerne. Like-

vel er de, etter det spørsmålsstiller kjenner til, den eneste yrkesgruppen i apotekene som ikke har fått plass i det offentlige utvalget som skal levere sin innstilling januar 2023.

Det er merkelig at en så viktig yrkesgruppe i apotekene ikke er med i utvalget, og jeg håper den nye Helse- og omsorgsministeren vil revurdere beslutningen til hennes forgjenger.

Svar:

3. september 2021 ble det oppnevnt et utvalg som skal utrede fremtidens apotek. I forbindelse med det ble utvalgets mandat og sammensetning fastsatt. Utvalget består av 14 medlemmer med relevant erfaring og kompetanse innenfor økonomi, juss, farmasi, medisin og helse, samt e-helse og samhandling. Utvalget har brukerrepresentanter, representanter fra interesseorganisasjoner, helset-

jenesten, industri og statlig forvaltning. Utvalget ledes av Tore Bråthen, som er dr. juris og professor ved Universitetet i Tromsø og Handelshøyskolen BI.

Utvalget skal utrede hvordan fremtidens apotek skal innrettes, samtidig som de legemiddelpolitiske målsettingene om likeverdig og rask tilgang til effektive legemidler, god kvalitet ved behandling og lavest mulig pris ivaretas. Det fremgår av mandatet at utvalget skal vurdere regelverk som knytter seg til apotekvirksomhet.

Bakgrunnen for utvalget er at vi trenger en gjennomgang av dagens apotekregulering for å kunne tilpasse regelverket fra 2001 bedre til nye apotekformer og andre løsninger. Dagens teknologi gir nye muligheter for distribusjon, samhandling og informasjonsutveksling. Enkelte krav i dagens regelverk, som krav om fysisk apotek, oppgis å være en barriere for etableringen av nettopotek. Enkelte aktører har også gitt uttrykk for at nåværende vertikale

integrasjon mellom grossist og apotek er en barriere for frittstående nettopoteks ramme- og konkurransevilkår. Utvalget skal derfor særlig se på markeds- og konkurransesituasjon, apotekenes rammevilkår og roller, samt samhandling med annet helsepersonell.

Jeg har vurdert apotekutvalgets mandat og sammensetning og ønsker at utvalget fortsetter med nåværende mandat. Jeg vurderer videre at utvalget har gode forutsetninger for å vurdere og svare ut mandatets problemstillinger innen utgangen av 2022 med nåværende sammensetning. Innspillene fra Farmasiforbundet om bl.a. kartlegging av kompetanse og vurdering av apotekenes rammevilkår, oversendt 16. juni 2021 i forbindelse med innspillsrunden før nedsettelse av utvalget, er ivarettatt i nåværende mandat. Apotekutvalget har videre forsikret meg at alle innspill som sendes til utvalgets e-postadresse nouapotek@hod.dep.no vil vurderes i det videre arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 327

Innlevert 10. november 2021 av stortingsrepresentant Abid Raja

Besvart 18. november 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Ser regjeringen studentenes behov og hva er regjeringens politiske linje på støtten til studentenes studier og mener statsråden denne skal økes for ordinære studenter, ikke bare for studenter med barn, og i så fall når og hvor mye?

BEGRUNNELSE:

En god studiestøtte er grunnlaget for at studenter kan studere på heltid. Det har vært ulike signaler ifra regjeringens medlemmer og støttespillere rundt justering av støtten til studentene i Norge. Hurdalsplattformen legger vekt på at studentene skal få mer omfattende støtte til studiene men uten å tidfeste og tallfeste dette.

Svar:

I endringene i statsbudsjettet for 2022 har regjeringen gjort noen grep for å få et mer rettferdig budsjett for vanlige folk. Samtidig er regjeringen opptatt av å føre en ansvarlig politikk, og har vært nødt til å prioritere tøffere når samfunnet nå er på vei tilbake til normalen etter koronakrisen.

I Solberg-regjeringens budsjett ble det ikke funnet rom for en generell økning i utdanningsstøtten. En en-

dring her vil være svært kostbar og må ses i sammenheng med andre prioriteringer i årene fremover. For 2022 er utdanningsstøtten foreslått økt tilsvarende forventet prisvekst, noe som vil opprettholde studentenes kjøpekraft. Dette er i tråd med hvordan utdanningsstøtten er blitt justert siden studieåret 2007–2008.

Utdanningsstøtten har også i flere omganger blitt justert ut over prisvekst. De siste 20 årene har studentenes kjøpekraft økt med nærmere tjue prosent. Senest i fjor vår ble en ellefte måned med utdanningsstøtte ferdig innført, noe som et samlet Storting vedtok enstemmig og som har økt studentenes kjøpekraft med 11 500 kroner i året.

Det er viktig å understreke at utdanningsstøtten er lagt opp slik at den gir studenter mulighet til å jobbe ved siden av studiene. I gjennomsnitt jobber en fulltidsstudent 8,7 timer i uken, og dette har holdt seg relativt stabilt over mange år. Flere studier har vist at studenter med jobb gjør det faglig bedre enn studenter uten jobb, og den foregående Eurostudent-undersøkelsen viste at fulltidsstudenter kan jobbe i inntil 10 timer i uken uten at de selv mener det går ut over studiene.

Samtidig vil jeg også påpeke at studenter er en svært sammensatt gruppe, og hva som definerer en 'ordinær student', er i stadig endring. Snittalderen til en student har økt til 29 år, flere studerer på deltid, og flere har allerede

stiftet sin egen familie. Dette kan ses i sammenheng med et uttalt tverrpolitisk ønske om å satse på livslang læring og kompetanseheving. Studenter er i mange ulike livsfaser, noe som krever at tiltak er tilpassede og målrettede.

Ifølge SSB har én av fire studenter barn, og derfor er dette en gruppe som bør prioriteres. Dette er også bakgrunnen for at regjeringen ønsker å utvide utdanningsstøtten spesifikt for denne gruppen. Målrettede tiltak mot fulltidsstudenter med barn kan også bidra til å sikre bedre levekår for lavinntektsfamilier og forebygge barnefattigdom, noe som er en utfordring for hele samfunnet. Dette vil regjeringen komme tilbake til i senere budsjetter.

Endring i ordningene for utdanningsstøtte må også ses i sammenheng med andre tiltak som kan forbedre stu-

dentenes hverdag. Husleien er den desidert største enkeltutgiften studenter har, og derfor har regjeringen satt som mål å bygge 3 000 studentboliger i året. Dette er nærmere det dobbelte av det som ble bevilget av den forrige regjeringen i 2021.

Regjeringen er opptatt av å sikre at alle har lik rett til utdanning i hele landet, uavhengig av foreldrenes lommebok. Både en trygg økonomi og et rimelig sted å bo er svært viktig for studenters læring og livskvalitet. Regjeringen vil derfor legge til rette for både fulltids- og deltidsstudenter, og vi har varslet at vi vil gjennomgå utdanningsstøtteordningene for å nå dette. Det er avgjørende at endringer som kan være omfattende og kostbare, utredes grundig.

SPØRSMÅL NR. 328

Innlevert 10. november 2021 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 19. november 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Viser til innføring av ny koronaforskrift i Tromsø, og bekymringsfulle meldinger om kapasitet i både spesialist- og kommunehelsetjenesten.

Hvilke kompensierende tiltak har statsråden vurdert for å sikre at næringsliv og helsetjenester i Tromsø kommer seg gjennom en tøff periode?

Svar:

Kapasitetsutfordringene i helsetjenestene skyldes en kombinasjon av ulike forhold. I tillegg til covid-19 ser vi en økning av innleggelser på grunn av andre luftveisinfeksjoner, blant annet en økning av barn som legges inn på grunn av RS-virus. Samtidig er det mange utskrivningssklare pasienter som ikke kommer videre til kommunehelsetjenesten. Det må sykehusene løse i samarbeid med de berørte kommunene. Sykehusene har lang erfaring og beredskapsplaner som tas i bruk for å møte den økte pasientstrømmen. Sykehusene har også planer for å kunne avlaste hverandre.

Helse- og omsorgsministeren har bedt helseregionene om å rapportere på totalkapasiteten i sykehusene fremover, ikke bare covid-relaterte innleggelser, slik at vi får en fullstendig oversikt over kapasitetssituasjonen. Vi-

dere har helse- og omsorgsministeren tett kontakt med kommunene, helseregionene og statsforvalterne.

Regjeringen har tatt tak i kapasitetsutfordringene i helsetjenesten. I budsjettet for 2022 foreslår vi å øke driftsbevilgningene til sykehusene med til sammen 700 mill. kroner mer enn Solberg-regjeringens forslag. I tillegg foreslår vi rekrutteringstiltak for flere fagfolk på 50 mill. kroner. Det foreslås også en økning i kommunesektorens frie inntekter på 2,5 mrd. kroner utover Solberg-regjeringens forslag.

Kompensasjon til næringslivet i forbindelse med lokale smitteverntiltak håndteres gjennom den kommunale kompensasjonsordningen. Stortinget har til sammen bevilget i overkant av 3 mrd. kroner til ordningen i 2021. Om lag 2,8 mrd. kroner er fordelt til kommunene gjennom fire runder. I den fjerde runden, 11. oktober, ble 330 mill. kroner fordelt til 99 kommuner. Fordelingen var i stor grad rettet mot reiselivsrelaterte næringer, og det ble tatt høyde for at utfordringene i næringene vil vedvare. Tromsø kommune fikk 16,5 mill. kroner i denne runden, og har til sammen mottatt 54,5 mill. kroner i 2021 fra den lokale kompensasjonsordningen. Regjeringen følger situasjonen nøye og vurderer også eventuell tildeling av midler innenfor kompensasjonsordningen, dersom det innføres nye smitteverntiltak som medfører store tap eller ekstra kostnader for lokalt næringsliv.

SPØRSMÅL NR. 329**Innlevert 10. november 2021 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes****Besvart 19. november 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Hvorfor vil ikke regjeringen utrede en reduksjon av gjeldende bestandsmål på jerv, og hva mener regjeringen med moderne jaktmetoder?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen står det at regjeringens vil utrede en reduksjon av gjeldende bestandsmål for ulv og bjørn, med mål om å redusere belastningen for beitenæringene og lokalsamfunn. Jerv er også en av de fem store rovviltartene, og det stilles spørsmåltegn ved hvorfor jerv derfor ikke er en del av utredningen av gjeldende bestandsmål.

I Hurdalsplattformen står det videre at lisensjakt på jerv skal effektiviseres gjennom moderne jaktmetoder. Solberg-regjeringen innførte to nye virkemidler for å effektivisere lisensfelling av jerv, deriblant kameraovervåking av fangstbåser og bruk av kunstig lys ved åtejakt. Så hva mener regjeringen med moderne jaktmetoder utover de som allerede er innført.

Svar:

Denne regjeringens rovviltpolitikk bygger på rovviltforlikene, føringer fra Stortinget, naturmangfoldloven og Bernkonvensjonen. Bestandsmålet for jerv er fastsatt i rovviltforliket av 2004. De siste årene har bestanden ligget et godt stykke over målet på 39 ynglinger. I følge Rovdata er det registrert 60 ynglinger i Norge i 2021.

Jerv skal forvaltes så nær bestandsmålet som mulig. Det å redusere bestanden av jerv ned til bestandsmålet mener jeg er det viktigste tiltaket nå. Lisensfelling er hovedvirkemiddelet for å regulere jervebestanden. Regjeringen er klar over at det er utfordringer i flere regioner der bestanden ligger over bestandsmålet. Jeg mener likevel at det ikke er nivået på bestandsmålet som er hovedutfordringen, men hvordan vi kan gjøre lisensfelling mer effektiv slik at vi med stor grad av sikkerhet vet at bestanden årlig blir forvaltet ned på bestandsmålet.

Som representanten Jønnes viser til, innførte den forrige regjeringen to nye virkemidler i lisensfelling av jerv: bruk av lys ved åtejakt og elektronisk overvåking av jervebås. Det er mitt håp at disse virkemidlene vil bidra til å effektivisere lisensfelling av jerv. Samtidig mener jeg det bør vurderes om det også er andre metoder som bør tas i bruk.

Stortinget vedtok i fjor tre anmodningsvedtak som omhandler hvordan vi kan effektivisere skadefelling og

lisensfelling av rovvilt. Miljødirektoratet har fått i oppdrag å komme med en faglig vurdering av hvordan disse vedtakene kan følges opp. Jeg vil se direktoratets faglige råd knyttet til oppfølgingen av disse anmodningsvedtakene i

sammenheng med regjeringens ønske om å ta i bruk mer moderne metoder for å effektivisere lisensfelling av jerv. Det skjer hele tiden en teknologisk utvikling som kanskje kan nyttiggjøres for å effektivisere lisensfelling av jerv, som f.eks. bruk av droner.

Jeg vil understreke at før det eventuelt tas i bruk nye og mer moderne metoder ved lisensfelling av jerv, er det ulike faglige og dyrevelferdsmessige problemstillinger som må utredes. Det er også viktig å utrede om nye virkemidler vil kunne effektivisere lisensfelling, og om det er samfunnsøkonomisk forsvarlig å innføre dem. Det må også avklares hvilke rammer Bernkonvensjonen og nasjonalt lovverk setter for iverksetting av nye fellingsmetoder.

SPØRSMÅL NR. 330**Innlevert 11. november 2021 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 18. november 2021 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Hvordan kan kulturministeren løfte saken om det gamle norske kongshornet som befinner seg på museum i København, men som bør stilles ut permanent i Norge?

BEGRUNNELSE:

Kulturministeren har på en god måte løftet saken om den samiske trommen med sin danske kollega.

Samtidig finnes en tilsvarende sak som ikke er tatt tak i: Det gamle norske kongshornet befinner seg stadig på museum i København. Kongshornet er kanskje en av de viktigste gjenstandene som er bevart fra tidlig norsk middelalderhistorie, og har antakelig hatt tilsvarende funksjon som kronjuveler, altså symbolsk og seremonielt svært viktig for Norge den gangen. Kongshornet er sannsynligvis laget i Bergen og tilhørte den siste norske kongen, før vi gikk i union med danskene.

Saken ble løftet få år tilbake, men dessverre uten resultat. Den gang fremkom det synspunkter fra Kulturhistorisk museum, som blant annet argumenterte med at museet ikke hadde plass. I mellomtiden har det samme museet i sommer returnert 600 kulturminner - blant annet mynter, smykker og en gammel steinøks, til sine opprinnelsesland.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet viser representanten til at Kulturhistorisk museum nylig har returnert et større antall gjenstander til sine respektive opprinnelsesland. Jeg gjør oppmerksom på at dette ikke dreide seg om objekter fra museets samling, men gjenstander som var beslaglagt av Tollvesenet, og midlertidig oppbevart i museet mens de respektive sakene ble undersøkt.

Saker som omhandler formelt eierskap til kulturhistoriske gjenstander reiser en del spørsmål av museumsfaglig karakter. Derfor bør det også være de relevante museene som tar initiativ i saker som angår eierskap og eventuell tilbakeføring av kulturhistoriske gjenstander, som befinner seg i samlinger i andre land.

Å be om å få tilbakeført gjenstander uten at det foreligger en plan for hvordan de aktuelle objektene skal oppbevares, forskes på og gjøres tilgjengelige for publikum, er ikke uten videre tilrådelig.

Det foreligger ingen henvendelse fra relevante museer om denne kulturhistoriske gjenstanden, og jeg ser derfor ikke at grunnlaget er til stede for å løfte denne konkrete saken på nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 331**Innlevert 11. november 2021 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 22. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er statsrådets vurdering av årsakene til at kabelnettverket Love Ocean ble satt ut av drift, og hvordan jobber regjeringen for bedre sikring av vårt undersjøiske overvåkingssystem i nord?

BEGRUNNELSE:

Slik det fremgår av Dagens Næringsliv 5. november 2021, ble et undersjøisk overvåkingssystem i nord satt ut av drift

i det som viste seg å være bortfall av en kritisk kabelstrekning. Avisen siterer kilder fra Havforskningsinstituttet og politiet som ikke kan utelukke sabotasje, men gjør det tydelig at det undersjøiske kabelnettverket Love Ocean er vesentlig for kontroll og kartlegging av aktiviteter på norsk sokkel.

Svar:

Regjeringen ser på nordområdene som vårt viktigste strategiske interesseområde. Norsk utenrikspolitikk skal ivareta norske interesser, sikkerhet og beredskap. De maritime næringene er av stor betydning for norsk økonomi, og for verdiskaping, bosetting og arbeidsplasser langs hele kysten. Lofoten-Vesterålen havobservatorium (LoVe Ocean) gir data til oseanografiske og meteorologiske modeller, bedre havvarsel, bedre beregning av partikler og lakselusspredning og bedre forståelse av økosystemet utenfor Lofoten og Vesterålen. Kabelen kan også overvåke migrasjoner av viktige fiskebestander og overvåke men-

neskeskapt støy og forurensning, hvalbestander og klimaendringer. Kabelen ligger også i ett av de viktigste gyteområdene for skrei.

Det er derfor behov for å komme til bunns i årsakene til at deler av kabelen er forsvunnet. Saken er anmeldt til politiet og årsaken til at det aktuelle kabelnettverket ble satt ut av drift er en del av etterforskningen. Jeg viser, i samråd med fiskeri- og havministeren, til politi og påtalemyndighet for spørsmål knyttet til årsaker. Når årsakene er klarlagt, vil de bli vurdert i regjeringens helhetlige arbeid med tiltak som kan være aktuelle for å forhindre lignende tilfeller i fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 332

Innlevert 11. november 2021 av stortingsrepresentant Grete Wold

Besvart 19. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Når har statsråden planlagt at de nødvendige læremidlene vil kunne tas i bruk slik at svaksynte og blinde elever kan få samme opplæring som andre, og at bruddene i likestillings- og diskrimineringsloven opphører?

BEGRUNNELSE:

I en sak på nrk.no 10. november 2021 kan vi lese om svaksynte Thea Løkebø (16) som er elev ved Sandefjord videregående skole. I saken kommer det frem at Statped ikke har utviklet de læremidlene som skal til for at Thea skal kunne følge undervisningen. Tidligere brukte Thea lydbøker når hun skulle få med seg pensum. Nå er disse byttet ut med digitale bøker. Hun forklarer at hun nå må markere teksten som skal leses opp i de nye digitale bøkene. Men når man ikke kan se, blir dette vanskelig. Hun forteller at hun nå må få venninner og foreldre til å lese bøkene for henne.

I saken kommer det fram at Norges Blindforbund har fått liknende tilbakemeldinger fra andre blinde og svaksynte elever i grunnskole og videregående skoler. Forbundsleder Terje Andre Olsen karakteriserer situasjonen som ulovlig og diskriminerende, fordi det bryter med bestemmelsen i likestillings- og diskrimineringsloven. I loven er det krav om at læremidler i skolen skal kunne brukes av folk som ikke ser. Slik det er nå, får ikke svaksynte og blinde samme opplæring som andre. Dette er en

uholdbar situasjon som må prioriteres dersom elevenes rettigheter skal ivaretas.

Svar:

Alle elever har rett til likeverdige muligheter til opplæring. Elever med funksjonsnedsettelse har rett til egnet individuell tilrettelegging, såfremt det ikke innebærer en uforholdsmessig stor byrde. La meg understreke at læremidler skal være tilfredsstillende også for elever med sterkt nedsett syn, og at det er bekymringsfylt når vi får meldinger om at dette ikke fungerer godt nok. Den aktuelle saken representanten viser til kjenner jeg bare fra media, og uttaler meg derfor i det videre på generelt grunnlag.

I opplæringen i dag tar kommunene i bruk flere ulike typer læremidler, og disse vil være tilgjengelige for blinde og sterkt svaksynte elever på ulike måter.

- Tradisjonelle lærebøker på papir er produsert av forlag, og vil i stor grad være utilgjengelige for blinde og sterkt svaksynte elever. Derfor lager Statped tilrettelagte lydbøker og punktskriftsversjoner på papir eller til leselist. I disse tilrettelagte lydbøkene eller punktskriftbøkene er det pedagogiske innholdet i læremidlene tilrettelagt for elever som er blinde eller sterkt svaksynte.
- Digitale læremidler eller digitale bøker (e-bøker) er egne selvstendige digitale læremidler produsert av forlagene selv eller en digital versjon av en analog lærebok.

Læremidlene er gjerne sammensatt av ulike ressurser med tekst, bilder, tabeller, videoer og lenker til andre nettsted-er. For å tilgjengeliggjøre fagstoffet, må det være univer-selt utformet etter en standard som ivaretar blinde og svaksyntes behov, eller bli særskilt tilrettelagt for denne elevgruppen.

Digitale læremidler er i dag underlagt kravene om universell utforming i forskrift om universell utforming av IKT. Det betyr blant annet at all tekst skal være tilgjengelig. På den måten kan elevene også få den opplest ved hjelp av talesyntese. Slik opplesning av tekst kan være svært nyttig for mange elever, men det er en erfaring at det er vanske-ligere tilgjengelig for blinde og sterkt svaksynte fordi det kan være vanskelig å navigere. Departementets inntrykk er at forlagene er stadig mer bevisste på at kravene i for-skrift om universell utforming gjelder for digitale lærem-idler.

Mange digitale læremidler ble oppdatert i forbindelse med fagfornyelsen, og skal derfor følge kravene i forskrift om universell utforming av IKT. Vi erfarer at det er vik-tig at forlag samarbeider godt med brukerorganisasjon-er og Statped for å finne gode løsninger for å følge opp lovkravene på en formålstjenlig måte. EUs webdirektiv (WAD), som ble vedtatt i Norge 28. mai 2021, betyr at offentlig sektor skal følge nye krav fra og med 1. januar 2023. Læremidlene som produseres i privat sektor vil ikke komme inn under disse nye kravene.

For å få tilgang på særskilt tilrettelagte læremidler for blinde og sterkt svaksynte, melder kommunen eller skolen inn til Statped hver vår, hvilke lærebøker de akt-uelle elevene vil bruke neste skoleår. På denne måten vil Statped få oversikt over hvilke lærebøker det er behov for å produsere som lydbøker eller punktskriftbøker på papir eller elektronisk. Tilretteleggingen som Statped gjør, om-fatter ikke bare å omgjøre teksten til lyd eller punktskrift, men også å tilrettelegge materiellet pedagogisk for elever med nedsatt syn. Det innbefatter å lage tekstlige beskriv-elser av alle visuelle elementer, som bilder, grafer og andre illustrasjoner. Produksjon av et læremiddel er altså en om-fattende jobb, men når et manus først er produsert, kan dette benyttes av mange elever, og flere år på rad. I tillegg til tilrettelegging av lærebøker fra forlag, bidrar Statped med sin spisskompetanse med støtte som kan gi en ped-agogisk merverdi for blinde og sterkt svaksynte elever i et inkluderende læringsfellesskap, blant annet ved å utvikle relevant støttemateriell og å veilede skoler som har blinde elever med hvordan man kan tilrettelegge opplæringen.

Når vi innfører nye læreplaner, vil forlagene lage nye læremidler eller gjennomføre omfattende revisjoner av eksisterende læremidler. Produksjon av læremidler tar mange år. Departementet har hatt en åpen prosess med hensyn til innholdet i de nye læreplanene slik at forlagene og andre produsenter skulle ha mulighet til å jobbe med produksjon av læremidler parallelt med fagfornyelsen. Med innføring av ny læreplan erfarer vi likevel at en del

læremidler har vært forsinket fra forlagene i år. Pande-mien har trolig bidratt til at situasjonen har vært noe mer utfordrende i år også for forlagene.

Kommuner og fylkeskommuner som skoleeiere, og private skoleeiere, har ansvar for å kjøpe inn læremidler til de nye læreplanene. Skoleeierne velger selv om de vil ta i bruk tradisjonelle bøker, digitale bøker (e-bøker) eller digitale læremidler. Under pandemien var det mange kommuner som valgte å legge vekt på digitale læremidler og digitale bøker, slik at læremidlene skulle være mest mulig tilgjengelige når det var digital hjemmeunder-visning. Læremidler er store investeringer for skoleeierne, og mange har ønsket å bruke tid på å vurdere hvilke læremidler de skal bruke. Feil læremiddelvalg vil kunne ha konsekvenser for lang tid framover, og det er derfor gode grunner til å ha gode prosesser i kommunene rundt læremiddelvalg. Statistikken fra forlagene viser at det har vært solgt langt færre lærebøker enn vi forventet i 2020, men at salget har tatt seg noe opp i 2021. Jeg følger med på denne utviklingen.

Forholdene som nevnes over, har også konsekvenser for Statpeds produksjon av lydbøker og punktskriftbøker. Statped kan ikke produsere lydbøker eller punktskrift-bøker før forlagene er ferdig med sin produksjon, eller produsere lydbøker og punktskriftbøker før de vet hvil-ke bøker kommunene og fylkeskommunene har valgt. Statped melder at de dette skoleåret har produsert 27 nye lydbøker og at 14 bøker nå er under produksjon. Det kom i år inn bestilling på 249 punktskriftbøker på papir og 104 e-bøker, fra 1.trinn til og med videregående opplæring. I hovedsak er dette bestillinger om nye læremidler til de nye læreplanene. Av dette gjenstår henholdsvis 15 punktskriftbøker på papir og 13 e-bøker. Bøkene som gjenstår, skal benyttes av skolene i vårsemesteret og er under pro-duksjon. Statped jobber for å øke intern kapasitet, og me-ner de vil kunne levere som avtalt.

Jeg kan i liten grad påvirke produksjonen av lærem-idler hos forlagene, eller de læremiddelvalg kommunene foretar. Jeg kan derfor ikke love når blinde og sterkt svak-synte elever vil få tilgang til de læremidlene de har behov for. I forslaget til statsbudsjett for 2022 er det foreslått at kommunene også i 2022 vil bli tilført 100 millioner ekstra til læremiddelinnkjøp, i tillegg til de midlene som ligger i kommunerammen til ordinær utskiftning av lærem-idler. Videre vil vi fortsette å gi støtte til utvikling av til-rettelagte læremidler gjennom Utdanningsdirektoratets tilskuddsordninger. Vi har også kontakt med Digitaliser-ingsdirektoratet om tilsyn av universell utforming av digi-tale læremidler.

SPØRSMÅL NR. 353**Innlevert 11. november 2021 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein****Besvart 18. november 2021 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim****Spørsmål:**

Hva er begrunnelsen for at regjeringen velger å halvere norsk støtte til Det Globale Partnerskapet for Utdanning?

BEGRUNNELSE:

I regjeringens tilleggsproposisjon halveres støtten til Det Globale Partnerskapet for utdanning (GPE). GPEs hovedformål er å støtte utviklingslands arbeid med å bygge offentlige utdanningssystemer, og er en hovedkanal for norsk og internasjonal innsats for å sikre barns rett til utdanning. Solberg-regjeringen forpliktet 3,7 milliarder kroner i støtte til GPE i perioden 2021-25, en støtte som hadde enstemmig forankring i Stortinget gjennom behandlingen av revidert budsjett for 2021. GPE er viktige blant annet fordi partnerskapet bidrar til at fattige land selv må prioritere utdanning i sine budsjett. I sommer gikk 19 statsledere i lav- og mellominntektsland sammen på den internasjonale GPE-konferansen og meislet ut en erklæring om at landene ville bruke 20 % av budsjettene sine på utdanning, i tett samarbeid med GPE. Dette fordi partnerskapet er «verdens eneste partnerskap som er dedikert fullt og helt til å hjelpe barn i lavinntektsland med å få kvalitetsutdanning». Statene som signerte erklæringen gjorde det med viten om stor støtte fra mange land, inkludert Norge. Nå går regjeringen i fra Norges løfte gitt til disse landene under GPE-konferansen. Hva er begrunnelsen for et slikt drastisk grep.

Svar:

Regjeringen har store ambisjoner i utviklingspolitikken. Vi skal bidra til å bekjempe fattigdom og bygge bedre samfunn. Selv om pandemien har satt arbeidet tilbake, må målet fortsatt være å nå bærekraftsmålene innen 2030. Derfor må vi hele tiden være mest mulig strategiske i valg av satsingsområder og prioriteringer, og sikre at vi setter inn midlene og tiltakene der de kan utrette aller mest for verdens fattige.

I bistandsbudsjettet for 2022 ønsker regjeringen derfor en tydelig strategisk dreining mot klima, energi og matsikkerhet. Dette vil skape ny energi også på andre områder og styrke våre partneres egne vekstmuskler. Det vil ikke minst ha verdifulle konsekvenser for det viktige utdanningsfeltet.

Få av våre satsingsområder kan skape flere jobber og andre positive ringvirkninger enn nettopp klimatilpasning, matsikkerhet og fornybar energi. Også utdanning

er et slikt satsingsområde. Selv om regjeringen omprioriterer midler fra utdanningsbistand i budsjettforslaget, vil vi likevel videreføre doblingen av den totale utdanningsbistanden fra 2013-nivå. Den skal derfor videreføres på om lag 3,4 milliarder kroner i 2022.

Klimaendringer og ekstremvær bidrar til at millioner av barn ikke får gå på skolen. Vi må ta forebygging og konsekvenser av klimakriser på alvor for å nå bærekraftsmål 4 om utdanning. Vi ser nå en kraftig økning i antallet mennesker som trues av ekstrem sult. Blant disse er det mange barn. Hvis ikke folk har mat, hjelper det lite med bistand til vaksiner, utdanning og arbeid. Derfor må det satses på skolemat.

I dag står én milliard mennesker uten tilgang til elektrisitet. Det sier seg sjøl at dette er et alvorlig hinder for å kunne komme inn i en positiv utviklingsspiral med jobbskaping, matproduksjon, god helse og utdanning. Det er behov for strøm for et fullverdig utdanningstilbud, spesielt på høyere nivå.

En fremtidsrettet utviklingspolitikk må bidra til samfunnsendring og styrke samarbeidslandenes evne til å vokse av egen kraft. Derfor skal norsk bistand fremme demokrati, ytringsfrihet, ansvarlig ressursforvaltning, økonomisk likhet, anstendig arbeidsliv, god helse og kvinners rettigheter. Kvinner og jenter må ha rett til å bestemme over egen kropp og eget liv. Regjeringen øker derfor bevilgningen til seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR), og vi øker støtten til familieplanlegging, prevensjon og trygge aborter. Seksualitetsundervisning er også del av denne satsingen.

Norge har vært en av de største bidragsytere til Det globale partnerskapet for utdanning (GPE) siden opprettelsen av fondet. Det skal vi fortsatt være. Selv om den norske støtten reduseres for perioden 2021–2025, bidrar Norge fortsatt med et betydelig beløp. Samtidig sendes et signal om at andre også bør bidra mer substansielt til partnerskapet. Vi ser partnerskapets arbeid for at utviklingsland selv skal øke andelen av sine egne statsbudsjett som går til utdanning som særlig viktig for å sikre bærekraftig utvikling.

SPØRSMÅL NR. 334**Innlevert 11. november 2021 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 17. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hva er gjennomsnittlig årlig %-vis realvekst i oppgavekorrigerede frie inntekter for Oslo og for kommunesektoren som helhet for periodene 2005-2013 og 2013-2021?

BEGRUNNELSE:

Viser til brev av 20.mars 2019 fra Kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland med svar på spørsmål fra representanten Camilla Strandskog (H) nr. 1191, der det etterspørres hvilke utslag endringene i inntektssystemet hadde for Oslos rammetilskudd i visse perioder. Det er ønskelig å få oppdaterte tall for hvordan hovedstadens rammeoverføringer har utviklet seg i perioden 2013-2021.

Svar:

For beregning av gjennomsnittlig årlig realvekst for Oslo og for kommunesektoren som helhet, er det tatt utgangspunkt i periodene 2005–2013 og 2013–2020, siden det ennå ikke foreligger endelige tall for 2021. Oslo kommune (både som kommune og som fylkeskommune) hadde i perioden 2005–2013 en gjennomsnittlig, årlig realvekst i frie inntekter, korrigert for oppgaveendringer, på 2,0 prosent. Tilsvarende tall for perioden 2013–2020 er 2,2 prosent. Hvis en tar hensyn til befolkningsøkningen, dvs. måler prosentvis vekst i frie inntekter per innbygger, var gjennomsnittlig årlig realvekst i frie inntekter -0,1 prosent for perioden 2005–2013 og 0,7 prosent for perioden 2013–2020.

For kommunesektoren som helhet var gjennomsnittlig årlig realvekst i frie inntekter 1,8 prosent for perioden 2005–2013 og 1,4 for perioden 2013–2020. Tilsvarende tall for realvekst målt per innbygger var hhv. 0,6 prosent og 0,5 prosent.

Tabell 1. Gjennomsnittlig årlig prosentvis realvekst i oppgavekorrigerede frie inntekter. 2005-2013 og 2013-2020.

	2005–2013		2013–2020	
	I alt (prosent)	Per innbygger (prosent)	I alt (prosent)	Per innbygger (prosent)
Sum for Oslo	2,0	-0,1	2,2	0,7
Kommunesektoren	1,8	0,6	1,4	0,5

SPØRSMÅL NR. 335**Innlevert 11. november 2021 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson****Besvart 18. november 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Hva betyr «den ordinære budsjettbehandlingen» i denne sammenhengen, og kan statsråden forsikre oss om at det blir bevilget penger til Fair Play Bygg Norge i statsbudsjettet for 2022, i tråd med forslaget som ble fremmet av

regjeringspartiene i arbeids- og sosialkomiteen i mai 2021?

BEGRUNNELSE:

Under komitebehandlingen av et representantforslag fra Rødt om blant annet å styrke Fair Play Bygg Norge i buds-

jettet for 2022, foreslo AP, SP og SV å «styrke byggebransjens varslingskanaler for arbeidslivskriminalitet, Fair Play Bygg Norge og Byggebransjens Uropatrulje, i statsbudsjettet for 2022». Det er derimot ikke satt av bevilgninger til Fair play bygg Norge i budsjettforslaget fra regjeringen. I et oppslag i Frifagbevegelse 10.11.2021, der Rødt etterlyser denne bevilgningen, forsikrer statssekretær Truls Wickholm om at Fair Play Bygg og lignende organisasjoner ikke er glemt og sier at «Støtte til Fair Play Bygg Norge og lignende organisasjoner er noe vi vil komme tilbake til i den ordinære budsjettbehandling».

Svar:

Det trygge, seriøse og organiserte arbeidslivet i Norge utfordres av useriøse aktører, sosial dumping og lav organisasjonsgrad i utsatte bransjer. Det bidrar til økte forskjeller, svekker den norske modellen og svekker rekrutteringen til viktige yrker.

Det er viktig å mobilisere til felles innsats på en rekke arenaer for å bedre forholdene i utsatte næringer. Regjeringen har derfor blant annet foreslått å styrke Arbeidstilsynet med 20 mill. kroner i 2022 for å gi økt tilstedeværelse og synlighet der utfordringene er størst. I tillegg er det

foreslått å opprette et nytt arbeidslivskrimsenter i Alta. Departementet har ikke midler i statsbudsjettet for 2022 til tilskudd med slike formål som representanten etter spør. Det innebærer ikke at formålene ikke er viktige, men at det er begrensninger i hva som har latt seg gjennomføre av endringer for 2022, da budsjettarbeidet i forbindelse med en tilleggsproposisjon knapt kan kalles ordinært. En tilskuddsordning må ev rammes inn gjennom en egen forskrift, som må på alminnelig høring.

Jeg vil understreke at Fair Play Bygg er et viktig initiativ fra partenes side. Arbeidet som gjøres med å bistå utsatte arbeidstakere og varsle offentlige myndigheter om forhold som de kommer over, bidrar til å fremme seriøsitet i byggenæringen og legger til rette for å avdekke sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Det er viktig at A-krimetatene fortsetter samarbeidet med Fair Play Bygg.

Partenes og myndighetenes innsats i blant annet Seriøsitet i byggenæringen og i Samarbeid for sikkerhet i bygg og anlegg, er også eksempler på gode initiativer for å bedre arbeidsforholdene i byggenæringen.

Jeg er opptatt av at vi fortsatt har et bredt engasjement og at vi i samarbeid med partene i arbeidslivet jobber mot et felles mål om et trygt og seriøst arbeidsliv i Norge.

SPØRSMÅL NR. 336

Innlevert 11. november 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 23. november 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

Vil statsråden, i tråd med Hurdalsplattformens mål om lavspenning i nord og i tråd med den daværende FOH-sjefens uttalelser i 2020, be USAs forsvarsminister avstå fra å sende amerikanske krigsskip inn i Barentshavet nær Russland og fra å sende amerikanske P8 øst for Andøya og kan statsråden gi en oversikt over alle forsvarsrelaterte bilaterale avtaler som Norge har med USA?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen skal «Bidra til lavspenning i våre nærområder gjennom norsk tilstedeværelse og ved å opptre tydelig, forutsigbart og beroligende.»

De siste årene har USAs militære tilstedeværelse i Norge økt kraftig, uten at spenningen i nordområdene har gått ned. Mens USA og Russland har økt sin militære

aktivitet i våre nærområder, har Norge tvert imot fått mindre sikkerhet. Særlig befolkningen i nord har opplevd en rekke negative konsekvenser av den økte spenningen, både med tanke på trygghet og livsvilkår generelt.

11. juli i fjor uttalte daværende sjef for Forsvarets operative hovedkvarter (FOH) Rune Jakobsen til VG at Norge ikke ønsket krigsskip fra USA og Storbritannia i Barentshavet mot Kolahalvøya. Jakobsen fastslo at: «Vi skal bevare lavspenning i nord. Hvis vi opererer sammen med amerikanske styrker eller andre allierte styrker utenfor Russlands ubåtbaser på Kola, så bidrar det til høyere spenning». «Vi prøver å fortelle våre partnere at Norge er NATO i nord. Russerne er vant til at norske fly og fartøyer er til stede i Barentshavet. [...] Det er lavspenning i praksis, sier han.»

FOH-sjefen sa videre at Norge ikke ønsket amerikanske P8-overvåkingsfly, men kun norske overvåkingsfly, i luftrommet øst for Andøya.

Dersom målsetningen om lavspenning i nord i Hurdalplattformen skal nås, er det viktig at regjeringen sørger for at allierte ikke opptrer på måter som åpenbart undergraver denne målsetningen. Regjeringen har opplyst at forsvarsministeren skal møte sin amerikanske kollega i Washington 16. november. Spørsmålsstiller mener det er en god anledning til å be USA om å ikke opptre i strid med Norges sikkerhetsinteresser, slik det ble uttrykt av daværende FOH-sjef i 2020.

Som den daværende forsvarssjefens uttalelser tydelig viser, har USAs militære tilstedeværelse i og rundt Norge stor betydning for den økte spenningen i våre nærområder, og for muligheten om å nå målsetningen i Hurdalplattformen. Det bes derfor også om en oversikt de alle de forsvarsrelaterte bilaterale avtaler som finnes mellom Norge og USA.

Svar:

Norsk sikkerhetspolitikk hviler på balansegangen mellom avskrekking og beroligelse. Dette ivaretas gjennom et sterkt nasjonalt forsvar og NATO medlemskap inkludert et tett bilateralt samarbeid med nære allierte. Vi beroliger blant annet gjennom troverdig, transparent og forutsigbar tilstedeværelse. Retningslinjene for alliert aktivitet på norsk jord, i vårt luftrom og våre havområder, har videre som grunnleggende prinsipp at Norge ikke vil tillate utenlandsk militær aktivitet som med rimelighet kan oppfattes som provoserende og skape spenning i forholdet til Russland. At våre nære allierte ønsker å bruke ressurser på å komme til Norge og våre nærområder for å sikre situasjonsforståelse, demonstrere alliansesolidaritet samt øve og trene på forsvaret av Norge er positivt. Jeg deler derfor ikke synet om at økt alliert aktivitet i våre nærområder i seg selv fører til mindre sikkerhet for Norge.

Det er viktig å påpeke at den økte allierte interessen for å være tilstede i nord, primært kommer som en følge av utviklingen på russisk side. Etter invasjonen av Krim i 2014 har vi opplevd et stadig mer selvhevdende Russland også i våre nærområder. Deres økte militæraktivitet i nord sammen med modernisering av militæret, handlingsmønster og retorikk har ledet til økt behov fra vestlig side til å følge med på hva som foregår også i våre nærområder.

Den russiske aktiviteten gjør det helt nødvendig for allierte å operere også i våre nærområder, deriblant i Barentshavet. Samtidig er det ingen grunn til å legge skjul på at den økende militære aktiviteten i nordområdene gjør balansegangen mellom avskrekking og beroligelse mer krevende. Vi har derfor tett dialog med NATO og enkeltallierte om hovedlinjene i norsk sikkerhetspolitikk og våre retningslinjer for alliert aktivitet i Norge og våre nærområder. I min samtale med den amerikanske forsvarsministeren den 16. november tok jeg opp betydningen av å sikre god koordinering i nord og jeg vil også følge dette opp i min fremtidige dialog med andre allierte. Med bak-

grunn i den tette dialogen viser våre nære allierte økende forståelse for våre nasjonale sensitiviteter og med dette reduserer vi presset på nordområdene.

De bilaterale avtalene med USA bygger oppunder det nære samarbeidet vi har hatt med vår nærmeste alliert helt siden den andre verdenskrig og er sentrale for vår evne til å forsvare Norge. Det finnes en rekke forsvarsrelaterte avtaler med USA på flere ulike nivåer. Jeg vil her legge vekt på noen overordnede og sentrale avtaler for betydning av det bilaterale forsvarssamarbeidet.

NATOs troppestatusavtale (NATO Status of Forces Agreement - NATO SOFA) fra 1951 gir en rekke bestemmelser om allierte styrkers status i andre NATO-land. NATO SOFA er en omfattende avtale som omhandler en rekke spørsmål knyttet til alliert tilstedeværelse i andre NATO-land, blant annet militær politimyndighet, disiplinærmyndighet, skatt og avgifter, inn- og utreise, bruk av uniform, førerkort, samt import og eksport. Dette er en avtale som også Norge benytter når våre styrker deplojerer til andre NATO-land.

I tillegg til NATO SOFA er forsvarssamarbeidet med USA basert på eldre bilaterale avtaler. Den mest sentrale avtalen er fra 1950, med tittelen Avtale mellom Norge og Amerikas forente stater om gjensidig hjelp på forsvarets område (Våpenhjelpsavtalen). Avtalen kom i stand etter andre verdenskrig som et tiltak for våpenhjelp i henhold til Atlanterhavspakten artikkel 3. Mye av avtalen omhandler selve våpenhjelpen og er av liten betydning i dagens forsvarssamarbeid. Dette gjelder særlig bestemmelser om bruk og overdragelse av materiell, patentrettigheter og administrasjonsutgifter for mottak av materiell.

Våpenhjelpsavtalen inneholder noen bestemmelser om inn- og utreise, skatte- og avgiftsfritak, jurisdiksjon og sikkerhet. Bestemmelsene om inn- og utreise og jurisdiksjon er imidlertid erstattet av reglene i NATO SOFA fra 1951 og har ikke lenger effekt. Når det gjelder sikkerhet, er det kun vist til at regjeringene vil treffe de sikkerhetstiltak som de i fellesskap blir enige om for å hindre at utstyr, tjenester eller opplysninger av «hemmelig militær art» blir røpet eller kompromittert.

Det fremgår av avtalen fra 1950 at innførsel eller utførsel av varer, eiendeler, materiell eller utstyr i forbindelse med avtalen skal være tollfritt og fritatt for beskatning. I 1952 ble det inngått en egen avtale om fritak for toll og andre avgifter, Avtale av 27. juni 1952 mellom Norge og Amerikas Forente Stater om fritakelse for toll og andre avgifter i samband med gjennomføringen av de felles forsvarsplaner. Denne avtalen gjelder spesielt tollavgifter og andre avgifter ved import av ferdige varer, deler eller materialer, i tillegg til omsetningsavgifter. Det er også presisert at privatpersoner skal være fritatt for tollavgifter eller lignende skatter og restriksjoner på privat eiendom innført til personlig anvendelse og forbruk, samt fritatt for beskatning på inntekt.

Rammeavtalen mellom Norge og Amerikas Forente Stater om forhåndslagring og forsterkning av Norge ble fornyet i 2005, jf. Innst.S.nr.18 (2006-2007) og St.prp.nr 77 (2005-2006). Rammeavtalen gjelder for programmet Marine Corps Prepositioning Program - Norway, MCPP-N. Avtalen har vært et håndfast bevis på amerikansk vilje og evne til å bidra til forsvar av Norge i krise og krig, og den er et konkret uttrykk for Norges tette sikkerhets- og forsvarspolitiske samarbeid med USA.

I april i år undertegnet Norge en ny tilleggsavtale om forsvarssamarbeid mellom Norge og USA (Supplementary Defense Cooperation Agreement - SDCA). Avtalen etablerer et oppdatert rammeverk for amerikansk militær tilstedeværelse på norsk territorium, og kommer i tillegg til tidligere bilaterale avtaler med USA fra 1950-tallet og framover, samt NATOs troppestatusavtale fra 1951. SDCA er på alminnelig høring, og det tas sikte på å legge avtalen frem for Stortinget i vårsesjonen 2022.

SPØRSMÅL NR. 337

Innlevert 11. november 2021 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 16. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Regjeringsplattformen sier at regjeringen ønsker å «nedsette et uavhengig utvalg for å se på fremtidig kapasitet og behov ved Oslo lufthavn på Gardermoen.» I sitt svar til representant Erlend Wiborg av 27. oktober 2021 skriver statsråden at «Jeg vil vurdere om spørsmålet om Rygge som avlastningsflyplass for Gardermoen bør være en del av mandatet til dette utvalget.»

Vil statsråden la spørsmålet om Sandefjord Lufthavn Torp kan være avlastningsflyplass for Gardermoen være en del av mandatet til dette utvalget?

Svar:

Det er i dag en markedsdeling mellom Sandefjord lufthavn, Torp, som er en ikke-statlige lufthavn, og Oslo lufthavn, Gardermoen, som er en del av det statlige Avinor AS. Det er grunn til å tro at trafikken på Gardermoen hadde vært høyere dersom det i dag ikke hadde vært lufthavn-drift på Torp.

Det vil trolig også være slik i framtiden. Eksistensen av Sandefjord lufthavn, Torp, er derfor et faktum utvalget som skal se på fremtidig kapasitet på Oslo lufthavn, Gardermoen, må ta med i sine vurderinger. Mandatet til utvalget er foreløpig ikke utarbeidet. Hvordan dette konkret skal formuleres i mandatet, må jeg komme tilbake til.

SPØRSMÅL NR. 338

Innlevert 11. november 2021 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 17. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

I Hurdalsplattformen fastslås det i et kulepunkt at tredje rullebane skal skrinlegges, mens det i neste kulepunkt står at det skal nedsettes et utvalg for å se på fremtidig kapasitet, og at dette utvalgets arbeid vil danne grunnlag for regjeringens konklusjon i spørsmålet om tredje rullebane.

Hvorfor skal det nedsettes et utvalg når det allerede er sagt at man skal vurdere behovet for en tredje rullebane i den kommende luftfartsmeldingen som Stortinget har bedt om?

Svar:

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil skrinlegge vestre alternativ for en tredje rullebane på Gardemoen, og dermed frigjøre viktig areal. Regjeringen vil nedsette et uavhengig utvalg for å se på fremtidig kapasitet og behov ved Oslo lufthavn på Gardermoen. Inntil dette arbeidet er sluttført videreføres ikke planarbeid for en tredje rullebane. Utvalgets arbeid vil danne grunnlag for regjeringens konklusjon i spørsmålet om tredje rullebane.

Regjeringen vil prioritere arbeidet med en stortingsmelding om nasjonal luftfartsstrategi. Stortingsmeldingen vil omhandle spørsmål knyttet til behovet for kapasitet i lufthavninfrastrukturen.

Regjeringen har ennå ikke konkludert på hva som skal inngå i dette arbeidet og hva som skal arbeides med på annen måte, for eksempel gjennom utvalg. Dette må vi komme tilbake til.

SPØRSMÅL NR. 339

Innlevert 11. november 2021 av stortingsrepresentant Tore Vamraak

Besvart 18. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden stille seg til en eventuell søknad fra Alta kommune om overflytting til Troms fylke ved en oppsplitting av Troms og Finnmark fylkeskommune?

BEGRUNNELSE:

Hurdalsplattformen sier at regjeringen vil flytte makt til vanlige folk. Dersom Alta kommune, etter folkeavstemning skulle søke departementet om å få overføring til et nytt Troms fylke vil det være av interesse om statsråden

følger ønskene fra de lokale innbyggerne eller Senterpartiets ønske om en sentralt bestemt fylkesstruktur.

Svar:

Jeg er kjent med at det pågår en diskusjon om Altas ev. fylkestilhørighet. Departementet har ikke mottatt noen søknad fra Alta kommune om dette. Som jeg nylig har svart Stortinget på et annet spørsmål til skriftlig besvarelse, mener jeg det er viktig at innbyggerne og kommunestyret i Alta kan diskutere denne saken uten at kommunal- og distriktsministeren forhåndsbehandler en ev. søknad om Altas fylkestilhørighet.

SPØRSMÅL NR. 340

Innlevert 11. november 2021 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland

Besvart 17. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva mener statsråden om at norske skattemyndigheter opplever det som utfordrende å få innsyn i nødvendige opplysninger hos advokater i skattesaker og er det behov for en tydeligere grensegang i advokaters taushetsplikt i rene skatterådgivningssaker?

BEGRUNNELSE:

Det er viktig at advokaters sterke taushetsplikt beskyttes. Den er en grunnstein i menneskers rettssikkerhet. Advokaters virksomhet har imidlertid gradvis blitt utvidet til også å omfatte ren skatterådgivning blant annet for

sterke økonomiske interesser og taushetsplikten har fulgt med på lasset.

Dette gjør det utfordrende for skattemyndighetene å få innsyn i nødvendige opplysninger i forbindelse med skattesaker, og det er usikkerhet rundt hvor langt taushetsplikten rekker. Denne tematikken ble utredet i NOU 2019:15. Utvalget var delt i sin vurdering i viktige nøkkel-spørsmål.

USA har langt på vei gått opp grensen for taushetsplikt på skatteområdet. Myndighetene der har bredt innsyn for eksempel der advokater bistår i å sette opp offshore selskapsstrukturer og bruk av skatteparadis.

Tax Justice Network Norge mener det er et skrikende behov for en avklaring på den sterke taushetsplikten som tar inn over seg samfunnsutviklingen, noe også rapporter fra FN og OECD peker på. Den forrige regjeringen la frem forslag til ny advokatlov rett før sommeren, men TJN-N mener den ikke bidrar til avklaring på dette viktige området.

Svar:

Advokaters yrkesmessige taushetsplikt er et grunnleggende prinsipp i norsk rett og er vernet av Grunnloven § 95 om rett til en rettferdig rettergang og § 102 om rett til respekt for privatliv, familieliv og kommunikasjon. I EMK er advokaters taushetsplikt innfortolket i artikkel 6 om retten til rettferdig rettergang og i artikkel 8 om rett til privatliv. Taushetsplikten skal sikre klientens behov for å kunne søke rettslig bistand i fortrolighet og ivareta klientens integritet. Viktige samfunnsmessige hensyn tilsier imidlertid at taushetsplikten ikke kan være absolutt. Det finnes derfor flere unntak fra advokaters taushetsplikt i særlovgivningen, hvor viktige samfunnsinteresser veier tyngre enn klientens behov for fortrolighet.

I dag fremgår advokaters taushetsplikt forutsetningsvis av straffeloven § 211. Videre oppstiller både tvisteloven og straffeprosessloven forbud mot at advokaters taushetsplikt blir krenket gjennom parts- og vitneavhør i forbindelse med rettsprosesser. I tillegg inneholder straffeprosessloven forbud mot beslag i materiale som inneholder slike opplysninger. Disse reglene benevnes som bevisforbudet. Taushetsplikten på bevisforbudets område omfatter opplysninger fra rettslig bistand i og utenfor rettergang som en advokat yter til klient, og omtales gjerne som den «sterke taushetsplikten». Selv om bevisforbudet etter tvisteloven og straffeprosessloven bare har direkte anvendelse ved en rettslig prosess, veier hensynene bak bestemmelsene også tungt utenfor en rettslig prosess.

I forslaget til ny advokatlov, som ble fremmet for Stortinget 11. juni i år, er det tatt inn en regulering av advokaters yrkesmessige taushetsplikt. Jeg ser frem til videre dialog med Stortinget i forbindelse med Stortingets behandling av loven. En egen taushetspliktsbestemmelse

for advokater vil tydeliggjøre innholdet i taushetsplikten og gjøre den lettere tilgjengelig enn dagens indirekte regulering i straffeloven. Etter forslaget skal også opplysninger knyttet til uegentlig advokatvirksomhet, det vil si annen advokatvirksomhet enn rettslig bistand, omfattes av advokaters taushetsplikt, noe som tidligere har vært uavklart. Forslaget innebærer derimot ingen endring i bevisforbudets rekkevidde etter prosesslovgivningen eller i bestemmelser i særlovgivningen som pålegger en advokat å avgi opplysninger.

Forslaget til ny advokatlov inneholder en generell unntaksbestemmelse både for taushetsplikten om opplysninger innenfor bevisforbudets område og for advokaters taushetsplikt om andre opplysninger. Bestemmelsen synliggjør at det stilles krav til klar lovhjemmel ved unntak knyttet til den sterke taushetsplikten. Unntakene og bevisforbudets rekkevidde skal fremgå av særlovgivningen, slik som i dag. Med dette vil forslaget til ny advokatlov ikke være til hinder for å tydeliggjøre grensedragninger for unntak fra advokaters taushetsplikt på skatteområdet i skattelovgivningen.

SPØRSMÅL NR. 341**Innlevert 11. november 2021 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 18. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hvordan vil regjeringen legge til rette for godt forankrede og lokale demokratiske prosesser i spørsmålet om kommuner og fylkeskommuner vil oppløses når regjeringen har framskyndet fristen for å sende inn søknad om oppløsning?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil oppløse tvangssammenslåtte fylkeskommuner eller kommuner som sender søknad etter vedtak i fylkestinget eller kommunestyret innen 1. juli 2022. Under en måned etter at Hurdalsplattformen ble lagt fram, har nå regjeringa gått tilbake på datoen som først var satt og framskyndet fristen til 1. mars. Dette setter potensielle kommuner og fylker som ønsker avholde folkeavstemning i forkant av fristen 1. mars, i en svært vanskelig situasjon. De kommunene og fylkene som trodde regjeringa hadde gitt dem over et halvt år, har nå mindre tid på å klargjøre og gjennomføre en folkeavstemning hvis de skal klare å ha resultatet klart til behandling i det folkevalgte organet innen fristen. Det betyr mindre tid til å holde folkemøter, få folk til å stemme, og da større sjanse for at en eventuell folkeavstemning ikke blir legitim fordi valgdeltakelsen risikerer å bli lav. I de tilfellene hvor det ikke er ønske om å avholde folkeavstemninger, vil den framskyndte fristen likevel bety mindre tid til politisk debatt og involvering av innbyggerne. I en slik situasjon er spørsmålet til statsråden hvordan man skal sikre godt forankrede og lokale demokratiske prosesser i de respektive kommunene og fylkene i tida fram til 1. mars.

Svar:

Regjeringen vil legge til rette for at nye fylkeskommuner og kommuner skal kunne tre i kraft fra 1. januar 2024. Dette er det tidligst mulige og beste tidspunktet nye fylkeskommuner og kommuner kan tre i kraft. Nye fylkesting og kommunestyre vil da kunne velges ved det ordinære kommunestyre- og fylkestingsvalget høsten 2023.

Deling av fylkeskommuner er en nasjonal, lovregulert prosess. Det er Stortinget som fatter vedtak om deling av fylker, jf. inndelingsloven § 5. For å rekke ikrafttredelse til 1. januar 2024, må Stortinget fatte vedtak om endret fylkesinndeling innen sommeren 2022. Et formelt vedtak om deling sommeren 2022 er nødvendig blant annet for å ha tilstrekkelig med tid til forberedelser til valggen-

nomføring og endringer i statlige registre som følge av endringer i fylkesinndelingen. Tidsplanen gir også politiske partier mulighet til å ha en forutsigbar nominasjonsprosess til kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2023, og legger til rette for at manntallet og øvrige tekniske løsninger for valggjennomføringen, er på plass.

For at regjeringen skal kunne fremme en proposisjon om endringer i fylkesinndelingen og lovendringer våren 2022, slik at Stortinget kan fatte nødvendige vedtak innen sommeren 2022, må tvangssammenslåtte fylkeskommuner innen 1. mars 2022 utrede og sende søknad til departementet om deling.

Jeg understreker at fristen er satt for at departementet skal kunne legge frem en godt opplyst sak for Stortinget. Departementet har kun kort tid på seg til å forberede proposisjonen som skal legges frem for Stortinget (Prop. LS). Tidsplanen forutsetter allerede unntak fra de ordinære utredningsprosessene i departementet, samt en aksept fra Stortinget for at saken fremmes senere enn det som er vanlig, slik at Stortinget kan fatte vedtak innen 1. juli 2022.

For prosessen som gjelder deling av kommuner, gjelder den samme tidsplanen. Departementet legger opp til at kongelige resolusjoner om deling skal fremmes og vedtas innen sommeren 2022, for å sikre tilstrekkelig tid til forberedelser til valggjennomføring høsten 2023.

Før vedtak om delinger kan tre i kraft, må det gjøres mye arbeid i alle forvaltningsnivåer. Det må gjøres endringer i statlige registre, i matrikkelen og i beregningen av fordeling gjennom inntektssystemet for de nye fylkeskommunene. Dette er viktig blant annet for å sikre utbetaling av velferdsordninger, skatteinnkreving, koordinering av nødetater mv.

Det er mange hensyn som skal ivaretas i denne prosessen. Mange er utålmodige, og ønsker en så rask avklaring av delingsspørsmålet som mulig. Selv om denne tidsplanen innebærer knappe frister for både kommunene, fylkeskommunene og staten, vil det være tilstrekkelig med tid til å gjennomføre utredning og innbyggerhøringer, fatte formelle vedtak og forberede opprettelsen av de nye kommunene og fylkeskommunene til 1. januar 2024. Jeg har likevel forståelse for at enkelte kommuner og fylkeskommuner kan oppleve fristen 1. mars som knapp. Jeg har derfor i brev til kommunene og fylkeskommunene bedt de ta kontakt med departementet dersom de ser at det oppstår særskilte utfordringer med å komme i mål med søknadsprosessen til 1. mars 2022.

SPØRSMÅL NR. 342**Innlevert 11. november 2021 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen****Besvart 22. november 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Ordningen med at pensjonert helsepersonell kan jobbe i helsetjenesten uten å tape pensjon, har vært et svært viktig bidrag til vaksinerings i kommunene under Covid-19 pandemien. Ordningen utløper 1.1.2022.

Vil statsråden vurdere å forlenge ordningen slik at den store ressursen av pensjonert helsepersonell fortsatt kan bidra ved vaksinerings av tredje dose mot Covid-19, og vil statsråden vurdere å utvide ordningen til også å gjelde arbeid med å sette influensavaksine?

BEGRUNNELSE:

Pensjonerte sykepleiere, jordmødre, helsesøstre og leger har bidratt sterkt til vaksineringsen ute i kommunene. Det kan nå synes som om en del av kommunene tar ned noe av vaksineaktiviteten, samtidig som det er behov både for å tilby innbyggerne influensavaksine og en mulig tredje oppfriskningsdose mot Covid-19. Det vil da være av stor samfunnsmessig betydning at det pensjonerte personellet fortsatt kan bidra med denne nødvendige helsehjelpen videre og kan avlaste annet personell som har andre faste oppgaver.

Svar:

Spørsmåla gjeld det tidsavgrensa unntaket frå avkortingsreglane av alderspensjon frå offentleg tenestepensjonsordning og offentleg AFP for pensjonistar som arbeider med covid-19. Unntaket gjeld beordra teneste i samband med covid-19 i verksemder omfatta av helseberedskapslova § 1-3 første ledd bokstav a, b, c og h, og frivillig teneste

i offentleg helseteneste etter helseberedskapslova § 1-3 første ledd bokstav a til c. Unntaket gjeld fram til 1. januar 2022. Arbeids- og sosialdepartementet vurderer no om ordninga bør bli forlenga.

Representanten Trøen reiser òg spørsmål om unntaket bør omfatte pensjonistar som arbeider med å setja influensavaksine. Det er fleire gode grunnar til at unntaket òg bør gjelda i slike tilfelle, men eg har likevel komme til at ordninga ikkje bør bli utvida slik. Unntaket er oppretta som eit krisetiltak i møte med ei mogleg overbelastning av helsesektoren som følgje av pandemien. Vi er no i ein annan fase av pandemien med mindre uvisse enn i dei første månadene. Influensavaksinerings er av meir ordinær art, sjølv om vi jo er i ein særskilt situasjon på grunn av pandemien. Det inngår òg i vurderinga at ei slik utviding av ordninga vil skapa vanskelege spørsmål om avgrensing av kven som er omfatta av unntaket og ikkje.

Tilleggsvar:

Eg kan opplyse om at regjeringa i byrjinga av desember vil sende eit lovforslag til Stortinget om forlenging av ordninga med unntak frå avkortingsreglane av alderspensjon frå offentleg tenestepensjonsordning for pensjonistar som arbeider med covid-19. Det vil bli foreslått forlenging til 1. juli 2022. I proposisjonen blir det òg gjort greie for spørsmålet om unntaket gjeld pensjonistar som arbeider med å setje influensavaksine. Som eg nemnde i brevet 22. november er fleire gode grunnar til at unntaket òg bør gjelda i slike tilfelle, og eg har komme til at slike tilfelle fell inn under ordninga. Dette vil gå fram av proposisjonen.

SPØRSMÅL NR. 343**Innlevert 11. november 2021 av stortingsrepresentant Morten Wold****Besvart 22. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Mener statsråden at sykehusene må ha en oversikt over hvilke ansatte med pasientbehandling som ikke har blitt

vaksinert mot koronaviruset, for å minimere risikoen for at pasienter smittes av ansatte?

BEGRUNNELSE:

I Sykepleien 05.10.21 kunne man lese at Oslo Universitetssykehus ikke kan svare på om det er sykepleiere eller andre ansatte ved kreftavdelingene som har takket nei til Covid-19-vaksinen.

I artikkelen er spesialrådgiver Ivar Greiner ved OUS-direktørens stab sitert: «Vaksinestatus er helseopplysninger og skal derfor ikke utleveres. Når det gjelder antall, kan vi heller ikke si noe, fordi vi ikke spør ansatte om vaksinasjon og fordi vi vet ikke hvor mange som er vaksinert i kommunene. Vi kan ikke svare på dette».

I følge FHI er koronavaksinen smitteforebyggende, samtidig som man ikke er fullstendig beskyttet – selv som fullvaksinert. Derfor er det naturlig å legge til grunn at uvaksinerte ansatte med pasientkontakt vil medføre en større risiko for å smitte pasienter, enn vaksinerte ansatte. Med en oversikt over vaksinestatus for hver enkelt ansatt, vil man kunne ivareta pasientenes trygghet og hindre smitte mellom helsearbeidere og pasienter. For mange pasienter og pårørende er det en viktig trygghet i å vite at man ikke utsettes for unødvendig smitterisiko dersom det kan forhindres.

Svar:

Arbeidsgivere i helsetjenesten har ansvar for at helsetjenestene gis på forsvarlig vis, herunder å beskytte pasienter og medarbeidere mot smittefare. Arbeidsgivere kan som utgangspunkt ikke kreve å få vite vaksinasjonsstatus til sine ansatte. Et slikt spørsmål regnes etter loven som et kontrolltiltak, jf. arbeidsmiljølovens kapittel 9. For at et slikt kontrolltiltak skal kunne gjennomføres, kan dette

først skje etter en grundig vurdering og etter nærmere fastsatte prosedyrer. Før innføringen av et slikt tiltak må arbeidsgiver f.eks. vurdere om kontrolltiltaket er egnet for å nå målene med tiltakene, at de er saklige ut fra hva som er arbeidsoppgavene til arbeidstakerne og at tiltaket ikke fører til en større belastning for arbeidstakerne enn nødvendig.

Helse- og omsorgsdepartementet er som kjent ikke arbeidsgiver i helseforetakene, men er trygge på at helseforetakene foretar grundige og nødvendige vurderinger for å minske smitterisikoen på sykehusene. Samtidig vil det åpenbart variere hvilke tiltak som vil være nødvendige, sett i lys av om helsepersonell har direkte pasientkontakt eller ei. Vurderingene vil videre være avhenge av om personell arbeider på avdelinger med sårbare pasientgrupper og en rekke andre forhold.

Pandemien har vært og er en langvarig og ekstraordinær situasjon for helsetjenesten, så vel som for samfunnet for øvrig. Som representanten Wold helt riktig påpeker, så medfører uvaksinerte ansatte med pasientkontakt en større risiko for smitte av pasienter enn vaksinerte ansatte. Arbeidstilsynet og Helsedirektoratet har under pandemien publisert informasjon til arbeidsgivere om hvordan de skal forholde seg med hensyn til å innhente opplysninger mv. Videre har de informert om arbeidsgiveres ansvar og mulighetsrom overfor ansatte som ikke ønsker å la seg vaksinere. Helsedirektoratet har i tillegg opplyst at de vil innføre en faglig retningslinje som tilsier at uvaksinert helsepersonell med pasientkontakt skal teste seg regelmessig og bruke munnbind i definerte situasjoner.

SPØRSMÅL NR. 344

Innlevert 11. november 2021 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 18. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre kollektivtrafikktilbudet og et forsvarlig økonomisk handlingsrom for fylkeskommunene når regjeringa i tilleggsproposisjonen ikke setter av egne midler til å kompensere fylkeskommunene for tap av billettinntekter?

BEGRUNNELSE:

Det er bra at regjeringa øker de frie inntektene til fylkeskommunene mer enn hva den avgåtte regjeringa foreslo. Derimot er det dårlig nytt at det i den nye regjeringas tilleggsproposisjon som statsråden la fram 8. november, ikke ligger egne midler til å kompensere fylkeskommunene for tap av billettinntekter. Dette på tross av at det fortsatt er store økonomiske tap som følge av færre passasjerer og endrede reisevaner under koronapandemien.

Kollektivtrafikkforeningen, NHO Transport, NHO Sjøfart, Spekter, Fagforbundet, Fellesforbundet, Norsk Jernbaneforbund og Yrkestrafikkforbundet sendte 10. november ut et brev der de sammen ber om ytterligere 500 millioner for å dekke kollektivtrafikkens omstillingsbehov. Nivået for antall passasjerer på tog- og annen kollektivtrafikk ligger nå på mellom 75 og 80 prosent av nivået i 2019. Det betyr at det fortsatt er en ekstraordinær situasjon for kollektivtransporten. Flere fylkeskommuner varsler at de vil komme til å måtte kutte i rutetilbud på nyåret hvis det ikke kommer egne kompensasjonsmidler. Det er dårlig nytt for alle som ønsker seg en bedret kollektivtransport i hele landet og for å nå klimamålene Norge og regjeringa har satt seg.

Svar:

Spørsmålet er oversendt meg fra finansministeren da Samferdselsdepartementet er sektormyndighet for kolle-

ktivtransport, også det som fylkeskommunene har ansvar for.

Det økonomiske handlingsrommet til fylkeskommunene bedres gjennom de økte frie inntektene som representanten viser til i begrunnelsen til spørsmålet. At de økte inntektene er frie, betyr at den enkelte fylkeskommune kan bruke dem slik de mener er best etter egne behov og prioriteringer.

Jeg har lagt opp til at fylkeskommunene skal kompenseres for netto tap i kollektivtransporten ut 2021. Dette innebærer at de blir kompensert i tre måneder etter at smitteverntiltakene i kollektivtransporten ble opphevet.

Når smitteverntiltakene er opphevet, er det viktig at staten ikke hindrer omstilling til en ny normal. Vi gjør derfor ikke om på Solberg-regjeringens prioritering i forslaget til statsbudsjett 2022 om ikke å forlenge kompensasjonen til tog- og kollektivselskapene. Vi vil selvsagt følge utviklingen nøye framover, ikke minst når det gjelder smittesituasjonen og tilhørende tiltak.

SPØRSMÅL NR. 345

Innlevert 11. november 2021 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 22. november 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for at norske barn av IS-kvinner blir ivaretatt og hentet hjem til Norge?

BEGRUNNELSE:

Alle barn har rett til en trygg oppvekst. Som nasjon har vi en plikt til å ta vare på våre statsborgere, og sikre at alle vokser opp i trygge omgivelser. Ingen barn skal bære lasten for sine foreldres valg og handlinger. Derfor er det vår moralske plikt som nasjon å beskytte norske barn av såkalte «is-kvinner». I dag lever disse uskyldige barna under umenneskelige forhold, fordi foreldrene har brakt dem dit. Det å få barna hjem i ung alder, og integrere dem til det norske samfunnet, må vi tro at også minsker risikoen for at de radikaliseres og dermed utgjør en trussel for norsk sikkerhet i fremtiden.

Svar:

Jeg er svært bekymret for barna som befinner seg i syriske leire. Disse barna lever under særdeles vanskelige forhold og er satt i en alvorlig situasjon av sine foreldre.

De norske barna i leire i Syria befinner seg ikke innenfor norsk jurisdiksjon. Norge har derfor ikke en forpliktelse etter barnekonvensjonen til å sikre deres konvensjonsrettigheter. At staten har jurisdiksjon er en nødvendig forutsetning for at konvensjonen skal komme til anvendelse, og for at staten har et ansvar etter den. Vi er bekymret for barn som er internert i leirene i Syria, men denne situasjonen må løses på annet grunnlag enn statenes menneskerettslige forpliktelser.

Norge støtter FN, Røde Kors-bevegelsen og frivillige organisasjoner som Redd Barna, i deres arbeid med å gi livsnødvendig humanitær bistand som beskyttelse, mat, helse og psykososial støtte til sårbare mennesker i Syria, inkludert i leirene. Feltsykehuset i Al-Hol, opprettet av Norges Røde Kors med norsk støtte og som nå driftes av Den internasjonale Røde Kors-komiteen ((ICRC), som også mottar norsk støtte) og Syria Røde Halvmåne,

bidrar til å sikre barn i Al-Hol akutt helsehjelp. Jeg vil understreke at humanitær bistand blir gitt i henhold til de humanitære prinsippene og som sådan ikke er spesifikt rettet inn mot barn av norske statsborgere.

Foreldreansvaret står sterkt i norsk lov, og foreldre har både rett og plikt til å ta avgjørelser for egne barn. Dette omfatter blant annet retten til å bestemme hvor et barn

skal bo eller oppholde seg. Utenriktjenesten kan ikke hente barn fra utlandet i strid med dette, uavhengig av årsaken til at barnet befinner seg i utlandet. Dette innebærer at for barn som er i følge med sine foreldre som har foreldreansvar, må foreldrene selv anmode om og samtykke til at utenriktjenesten eventuelt bistår med utreise for barna.

SPØRSMÅL NR. 346

Innlevert 11. november 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 22. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Regjeringen vedtok 11.06. 2021 endringer i forskrift om kontroll av nettvirksomhet som innebærer innføring av et fastledd som skal differensieres etter etterspørsel etter effekt. Reguleringsmyndigheten for energi (RME) har i 2015, 2018 og 2020 hatt nettleiestruktur for kunder i distribusjonsnett på høring. Et fastledd som det som er vedtatt har ikke vært med i noen av disse høringene.

Mener statsråden at ny nettleiestruktur som er vedtatt innført 1. januar er tilstrekkelig utredet etter utredningsinstruksen?

BEGRUNNELSE:

Den 2. september 2020 sendte Reguleringsmyndigheten for energi (RME) en anbefaling til Olje- og energidepartementet (OED) til endringer i nettleiestrukturen i distribusjonsnett. RMEs anbefaling var at det skulle innføres et fastledd som skal differensieres på grunnlag av kundens etterspørsel etter effekt. Dette nye kapasitetsbaserte fastleddet som kan utgjøre inntil 90 % av det kunden betaler i nettleie hvis forskriftsendringen trer i kraft 1. januar 2022. Dette fastleddet som skal differensieres på grunnlag av kundens etterspørsel etter effekt har aldri vært sendt på høring.

Utredningsinstruksens bestemmelser gjelder også ved det videre arbeidet med et høringsforslag. Etter utredningsinstruksen punkt 1-2 gjelder instruksen for utarbeiding av beslutningsgrunnlag for statlige tiltak som utføres i, eller på oppdrag for, statlige forvaltningsorganer.

Det står også i utredningsinstruksen punkt 3-3 fjerde ledd:

“Hvis høringsuttalelsene eller andre forhold fører til vesentlige endringer i forslaget, skal det reviderte forslaget legges ut på ny høring.”

Det har ikke skjedd i dette tilfellet.

Svar:

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) sendte på vegne av Olje- og energidepartementet et forslag til forskriftsendringer om effektbaserte tariffer på høring med høringsfrist 25. mai 2020. I høringen var det foreslått at nettleien for lavspent uttak i distribusjonsnett skulle bestå av et energiledd og et fastledd, og i tillegg kunne inneholde et effektledd. Fastleddet skulle utformes slik at kunden dekker en rimelig andel av de faste kostnadene i nettet, og skulle differensieres på grunnlag av kundens etterspørsel etter effekt. Ved bruk av effektledd var det ikke behov for at fastleddet ble differensiert.

Flere høringsinstanser pekte på at nettleien for husholdningskunder kunne bli for komplisert med et eget effektledd. RME gjorde endringer i det opprinnelige forslaget for å imøtekomme høringsinnspillene. RME anbefalte at nettselskapene ikke skal kunne bruke effektledd i nettleien til kunder med årsforbruk under 100 000 kWh, men at de fortsatt skal kunne bruke effektledd i nettleien for kunder med årsforbruk over 100 000 kWh. Videre anbefalte RME, som foreslått i høringen, at fastleddet skal utformes slik at det fordeler kostnader på en rimelig måte, og at det skal differensieres på grunnlag av effekt når det ikke brukes effektledd. En endelig anbefaling til forskriftsendringer ble oversendt Olje- og energidepartementet 1. september 2020. Forskriftsendringer om effektbaserte tariffer ble vedtatt av departementet i sommer med ikrafttredelse 1. januar 2022.

Spørsmålet om nettleiestruktur har vært grundig vurdert over flere år og etter flere høringer. Prinsippet om at tariffene i større grad skal være effektbasert ligger til grunn både for forslaget som var på høring og den

vedtatte forskriften. Forskriftsteksten som ble vedtatt av departementet i sommer ble ikke ansett å innebære vesentlige endringer sammenholdt med forslaget som var på

høring. Slik jeg forstår saken, har kravet til utredninger og høringer mv. etter utredningsinstruksen vært ivaretatt i de ulike delene av saksforberedelsen.

SPØRSMÅL NR. 347

Innlevert 12. november 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 22. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Kan olje og energiministeren gi en redegjørelse for hvilke snarlige nettoppgraderinger/utbygginger som er planlagt mellom de sørlige og nordlige regioner for bedre kunne overføre/utveksle kraft mellom regionene og legge til rette for ny kraftkrevende industri, og kan statsråden også greie ut hvor lang tid som estimeres, med dagens system for net-
tutbygging, for å få på plass ny infrastruktur og kraftlinjer i transmisjonsnettet som avhjelper dagens utfordrende situasjon med kraftmangel og skyhøye priser?

BEGRUNNELSE:

Regionene NO1, 2 og 5 har opplevd skyhøye kraftpriser i år, mens NO 3 og 4 har opplevd vesentlig lavere kraftpriser og overskudd på kraft. Transmisjonsnettet mellom regioner og regionalnettet noen steder, har ikke kapasitet nok til å overføre tilstrekkelig kraft og utjevne disse forskjellene i pris. Bygging av nye kraftlinjer er en sendrektig prosess som tar mangfoldige år. Det virker å planlegges vesentlig mer elektrifiseringsprosjekter, enn tilgjengelig kraft og nettforbindelser tilsier, noe som vil gå utover både næringsliv og innbyggere.

Svar:

Det neste tiåret vil Norge trenge mer kraft og bedre overføringsnett for å bygge opp nye grønne næringer, elektrifisere samfunnet og nå våre klimamål. Derfor peker vi Hurdalsplattformen på flere tiltak, bl.a. å kartlegge energibehovene og foreslå økt energiproduksjon, med mål om at Norge fortsatt skal ha overskuddsproduksjon av kraft.

Det er i dag begrensinger i nettkapasiteten mellom nord og sør i Norge. Dette medvirker til prisforskjellene vi nå ser mellom nord og sør. Prisforskjellene vil fremover påvirkes både av utviklingen i produksjon, forbruk og net-
tforsterkninger både på norsk og svensk side.

Statsforetaket Statnett har ansvar for en samfunnsøkonomisk rasjonell drift og utvikling av transmis-

jonsnettet. Statnett påpeker at det er både kostbart og tidkrevende å forsterke nettet mellom nord og sør i landet, og det er ikke snakk om et enkeltstående prosjekt. I Statnetts nettutviklingsplan 2021 nevnes flere prosjekter som vil bidra til å forsterke nettet mellom nord og sør. Blant annet nevnes spenningsoppgradering i Gudbrandsdalen (Viklandet-Fåberg), Sogndal – Aurland og Sogndal – Modalen. Prosjektet Fåberg-Oslo vil også bidra positivt til å styrke kapasiteten nord-sør. Spenningsoppgradering av gjenstående 300 kV ledning mellom Nordland og Midt-Norge vil også bidra positivt, men effekten begrenses av flaskehals mellom Norge og Sverige. Svenska Kraftnät planlegger økt kapasitet i det svenske kraftnettet. Dette vil ifølge Statnett være viktig sammen med oppgraderinger i Norge for å redusere prisforskjeller mellom nord og sør.

De nevnte prosjektene har ulik status og modenhet. For nye tiltak må Statnett søke konsesjon hos energimyndighetene. Det er flere faktorer som påvirker tidsbruken for konsesjonsbehandlingen, blant annet konfliktnivået mellom ulike interesser og kompleksiteten i det enkelte prosjekt. Regelverket for konsesjonsbehandling av nye nettanlegg skal sikre at ulike hensyn ivaretas. Regelverket stiller krav til høring og involvering av berørte interesser, og det arrangeres folkemøter og befaringer på flere stadier i prosessen.

Det er nedsatt et offentlig utvalg, Strømnettutvalget, som innen 15. juni 2022 skal se på tiltak for å redusere tiden det tar å utvikle og konsesjonsbehandle nye nettanlegg. I tillegg har departementet bedt Norges vassdrags- og energidirektorat, i samråd med Statnett, om å foreslå tiltak innenfor gjeldende regelverk, som på kort sikt kan redusere tiden det tar å konsesjonsbehandle nettanlegg.

Det tar tid å bygge kraftnett i Norge, det samme gjelder utbygging av ny kraft. At det gjenstår en god del arbeid for å få et tilfredsstillende nett for sammenkobling av områder med stor produksjon og områder med stort forbruk i Norge i dag, er et spørsmål jeg vil tro representanten med fordel også kan reise med sine partifeller som

har sittet i og støttet den forrige regjeringen, herunder partiets fire tidligere energiministre.

I Hurdalsplattformen skriver vi at vi vil "sørge for at staten tar et ansvar for å få på plass infrastruktur der

den trengs, og når den trengs, herunder at kapasiteten i strømmettet forsterkes i hele landet, og at konsesjonsbehandlingstiden kortes ned."

SPØRSMÅL NR. 348

Innlevert 12. november 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 22. november 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Kan klima- og miljøministeren avklare hva som er viktigst for dagens regjering, utprøvede effektive og virksomme klimatiltak, eller storslåtte nybrotts prestisjeprosjekter med usikker effekt hva gjelder klimakutt, og kan statsråden også utgreie hvilke regnestykker man bruker for å beregne effekt av klimatiltak, og dernest hvilke klimatiltak tilgjengelig globalt som gir mest effekt per krone?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen foreslår videreføring av Solberg regjeringens klimaplaner, med elektrifisering av sokkelen, og Langskip karbonfangst. Begge er prosjekter med usikker eller liten klimaeffekt, samtidig som kostnadene er massive og med tilhørende stor risiko. Andre klimatiltak med lavere kost, lavere risiko og større effekt per krone eksisterer, men regjeringen virker å prioritere prestisjeprosjekter, og symboliske klimatiltak, framfor prosjekter som gir stor reduksjon i klimagassutslipp.

Svar:

Norge har et klimamål under Parisavtalen om å kutte utslippene av klimagasser med minst 50 pst. og opp mot 55 pst, og Hurdalsplattformen har vi sagt at vi skal redusere de norske klimagassutslippene i 2030 med 55 prosent sammenlignet med 1990-nivå. I 2050 skal vi være et lavutslippssamfunn, og utslippene skal reduseres med 90 til 95 pst. sammenliknet med 1990 innen da.

Hovedvirkemidlene i norsk klimapolitikk er sektorovergripende virkemidler i form av klimagassavgifter og kvoter. Både kvoteplikt og avgift setter en pris på utslipp og gjør at det blir mer kostbart å slippe ut klimagasser. Prising av utslipp bidrar til at utslippskuttene realiseres der de koster minst, og er i tråd med prinsippet om at forurenser skal betale. Det må i tillegg tas i bruk virkemidler for å bygge ned barrierer og korrigere markedssvikt kny-

ttet til teknologiutvikling og i enkeltmarkeder, slik som Enova og Innovasjon Norge. Videre er også direkte regulering, standarder, informasjonstiltak, avtaler og støtte til utslippsreducerende tiltak viktige virkemidler.

For å lykkes med klimamålene våre trenger vi både de godt utprøvede virkemidlene for utslippskutt, men også nye teknologier som kan bidra til videre omstilling til lavutslippssamfunnet. Vi skal forberede Norge på fremtiden. For å skape nye jobber og kutte utslipp, vil regjeringen føre en aktiv næringspolitikk, og satse på områder som karbonfangst, -bruk og -lagring, havvind, hydrogen, batteriteknologi, grønn skipsfart, landtransport, samt skog, treforedling og andre fornybare næringer.

Industrien vår må omstille seg slik at den er konkurransedyktig og kan bidra til verdiskapning også i et lavutslippssamfunn. Det betyr at vi må få på plass løsninger som karbonfangst- og lagring. For noen utslippskilder finnes det ingen konkurransedyktige alternativ og for noen sektorer er karbonfangst- og lagring den billigste og beste måten å redusere utslipp på. Hovedmålet med Langskip er å bidra til å utvikle CO₂-håndtering og legge til rette for at Europa og Norge kan nå våre klimamål til lavest mulig kostnad. Ifølge FNs klimapanel vil det være om lag dobbelt så dyrt å nå klimamålene uten karbonfangst- og lagring. Langskip bidrar til dette ved å demonstrere en hel kjede med fangst, transport og lagring av CO₂.

Utslippene fra olje- og gassproduksjonen har gått ned de siste årene, men må reduseres ytterligere. I Hurdalsplattformen sier vi at vi i samarbeid med næringen skal sørge for at utslippene fra olje- og gassproduksjonen på norsk sokkel kuttes med 50 prosent innen 2030 og til netto null i 2050. Økt bruk av kraft fra land er nødvendig for å oppnå dette.

Hurdalsplattformen legger også opp til en storstilt satsing på havvind gjennom en ambisiøs nasjonal strategi for havvind som blant annet inkluderer satsing på norsk leverandørindustri, et godt regelverk og utvikling av netinfrastruktur på norsk sokkel. Satsingen på havvind er i

gang, men skal forsterkes. Hywind Tampen er under utbygging og det vil snart være mulig å søke om konsesjon

til å utvikle havvind innenfor de åpnete områdene Utsira Nord og Sørilige Nordsjø II.

SPØRSMÅL NR. 349

Innlevert 12. november 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 23. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Kan statsråden forklare hvorfor medisiner som helsemyndighetene mener er for dyre til at norske pasienter skal få tilgang på dem, blir godkjent mye tidligere i andre europeiske land som ikke er like rike som Norge?

BEGRUNNELSE:

Norge er som kjent en sinke når det kommer til å ta i bruk nye medisiner, spesielt på kreftområdet og for sjeldne sykdommer. Med dagens system dør syke mens de venter, og mange lever med store smerter helt unødvendig. Det er en rekke medisiner som ikke har blitt godkjent av Beslutningsforum, men som mange andre europeiske land har godkjent.

Spørsmålsstiller har stilt en rekke spørsmål til statsråden om Nye metoder siden hun tiltrådte. I svarene har det ikke fremkommet at statsråden ønsker å ta tak i hovedproblemet, nemlig at i Norge vektlegges prisen for medisiner for høyt. Kostnadene overvurderes, og helsegevinstene for pasientene undervurderes. Det er uakseptabelt at andre europeiske land ser nytten av å tilby legemedisiner til sin befolkning, mens de samme legemidlene blir avslått av norske helsemyndigheter med begrunnelsen at de ikke er kostnadseffektive

Spørsmålsstiller kjenner til flere medisiner som norske pasienter som har ventet alt for lenge på skal bli godkjent, men som er tilgjengelig for pasienter i andre europeiske land som har mindre offentlige helsebudsjetter enn oss.

Et godt eksempel er medisinen Kaftrio, som er en livsendrende og livreddende årsaksbehandling for cystisk fibrose. Spania er det siste europeiske landet som er i ferd med å godkjenne Kaftrio. I tillegg har Island, Østerrike, Tsjekkia, Danmark, Finland, Frankrike, Tyskland, Irland, Italia, Luxembourg, Portugal, Slovenia, Sveits og Storbritannia godkjent medisinen. Det er uforståelig for spørsmålsstiller at pasienter i et av verdens rikeste land må lide, og i verste fall dø, fordi norske helsemyndigheter ikke tar seg råd til å gi de et verdig liv.

Svar:

Stortinget fastsetter rammebetingelser og fordeler midler til helsetjenesten gjennom lovvedtak og bevilgninger. I desember 2019 besluttet Stortinget å lovfeste at de regionale helseforetakene skal ha et felles system for å vurdere hvilke metoder, herunder legemidler, som skal være tilgjengelige for bruk i norske helseforetak. Innføring av legemidler og metoder i spesialisthelsetjenesten må gjøres innenfor de til enhver tid gjeldende økonomiske rammer som Stortinget fastsetter i de årlige budsjettene. For å sikre likeverdig og rettferdig tilgang til helsetjenesten skal beslutninger som treffes i system for Nye metoder gjøres i tråd med prinsippene for prioritering fastsatt av Stortinget, herunder med en samlet vurdering av alvorlighet, nytte og ressursbruk knyttet til innføring av metoden.

For å belyse blant annet spørsmål om tilstandens alvorlighet og nye behandlingsmetoders kliniske effekt, sikkerhet og kostnader, utarbeider Folkehelseinstituttet og Statens legemiddelverk metodevurderinger etter internasjonale standarder. Metodevurderingen og framforhandlet pris mellom leverandør og Sykehusinnkjøp inngår i det endelige beslutningsgrunnlaget for om en ny metode besluttes innført.

Jeg har nylig mottatt evalueringen av systemet for Nye metoder. Evalueringen peker på at systemet har bred støtte blant brukerorganisasjonene, klinikerne, leverandørene og de involverte aktørene i ledelsen i spesialisthelsetjenesten. Det er også støtte for at metodevurderinger, som kombinerer medisinsk-faglig kunnskap og en helseøkonomisk vurdering, skal utgjøre beslutningsgrunnlag. Rapporten belyser også spørsmål om tidsbruk i Nye metoder. Selv om vi bruker generelt lengre tid til å vurdere nye legemidler, er det ikke slik at Norge tar i bruk færre nye legemidler enn andre land. Videre peker rapporten på at det ofte tar lang tid fra både markedsføringstillatelse og beslutning om metodevurdering foreligger, til dokumentasjon fra industrien er oversendt Legemiddelverket. Årsakene til at innsending av dokumentasjon tar lang tid

er uklar, men det skal arbeides videre for å skape et bedre samarbeid mellom industrien og myndighetene, samt for å effektivisere metodevurderingsprosessen og redusere saksbehandlingstiden. Rapporten peker også på at det i de senere årene er blitt introdusert en del legemidler med svært høy kostnad per pasient, blant annet kurative behandlinger for langvarige og alvorlige sykdommer der prisene er svært høye.

Som en oppfølging av resolusjon om åpenhet i legemiddelmarkedet som ble vedtatt i Verdens Helseforsamling i 2019, har Helse- og omsorgsdepartementet, sammen med Verdens Helseorganisasjons regionskontor i Europa (WHO EURO) og Statens legemiddelverk, tatt initiativ til Oslo Medicines Initiative (OMI). OMI har mål om å sikre bedre tilgang til nye legemidler. OMI ønsker å etablere en

dialog med legemiddelindustrien, pasientorganisasjoner og andre interessenter for å sikre bedre tilgang til nye legemidler.

I tillegg er tilgang til rimelige legemidler sentralt i EUs legemiddelstrategi. I implementeringen av denne strategien gjennomgås EØS-regelverket om legemidler med tanke på hvordan regelverket kan innrettes bedre for å oppnå et mer balansert legemiddelmarked. Norge deltar aktivt i dette arbeidet.

For å bevare en felles helsetjeneste av høy kvalitet i fremtiden, må ressursene forvaltes riktig. Det må være likeverdig tilgang til nye behandlingsmetoder i hele landet. Systemet for nye metoder er et viktig virkemiddel for å ivareta dette.

SPØRSMÅL NR. 350

Innlevert 12. november 2021 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 17. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

I utvisningssaker der barn er berørt skal hensynet til barnets beste være et grunnleggende hensyn, og det er også innført mulighet for alternativ til utvisning i disse sakene av hensyn til barna.

Hvordan vil statsråden sikre at hensynet til barnets beste blir ivarettatt slik at familier som omtalt i eksemplet nedenfor ikke blir splittet, og mener statsråden det er tilrådelig å sende noen til Etiopia nå, når UD fraråder alle reiser til landet?

BEGRUNNELSE:

Jeg har mottatt en sak om en etiopisk mor som har fått et utvisningsvedtak og risikerer å bli splittet fra sine barn på 10 måneder og 2,5 år. Barna er norske statsborgere. Far bor i Norge og er norsk statsborger, men bor ikke fast med barna. Mor har tidligere fått utsatt iverksettelse og har søkt om familiegjenforening, men fikk for to uker siden besøk av norske myndigheter som vil sende henne ut av Norge.

Mor og barn bodde tidligere på mottak nær far, og foreldrene delte omsorgen mellom seg, men familien ble splittet da mottaket ble lagt ned, og mor og barn ble sendt til nytt mottak over 8 timers reise unna fars bosted. Fars kommune er positiv til å tilby alternativ mottaksplass, siden det ikke lenger er mottak i kommunen eller fylket.

Mor skal altså etter planen sendes til Etiopia i neste uke. Dette skjer samtidig med at Utenriksdepartementet ber norske borgere om å forlate landet og fraråder reiser inn i landet, på grunn av den pågående krisen i landet.

Svar:

Etter barnekonvensjonen skal barnets beste være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn. Dette gjelder også i utvisningssaker, noe som for øvrig er uttrykkelig fastslått i utlendingsloven. Dette prinsippet anvendes også av Den europeiske menneskerettsdomstol – EMD – når den vurderer utvisningssaker og andre saker som berører barns rett til familieliv og privatliv.

Selv om barnekonvensjonen fastslår at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn, vil det ikke alltid kunne få avgjørende betydning i den enkelte sak. Det er helt bevisst at barnekonvensjonen henviser til barnets beste som «et» grunnleggende hensyn. Formuleringen innebærer at også andre hensyn kan tillegges vekt. Det sentrale blir dermed å sikre en barnesensitiv vurdering i den enkelte sak, herunder forsvarlige og samvittighetsfulle avveieringer av hensynet til barnets beste mot andre motstridende interesser i utvisningssaken, som for eksempel innvandringsregulerende og allmennpreventive hensyn.

Det har i de senere år blitt lagt stor vekt på å styrke den barnefaglige kompetansen i utlendingsforvaltningen.

Utlendingsnemnda (UNE) har bl.a. sammen med rådgivende barnepsykolog gjennomgått ulike tilfeller som er typiske for utvisningssaker som berører barn og hvor det er mulighet for familiesplittelse. Med bistand fra barnepsykologen er det beskrevet noen veiledende vurderingstemaer som kan være relevante i de aktuelle typesakene. Samtidig er det høy bevissthet om at alle saker må vurderes og håndteres konkret og individuelt. På sine nettsider har UNE en grundig beskrivelse av hvordan de vurderer og foretar avveininger i de utvisningssakene som berører barn.

Det ble nylig innført en alternativ sanksjonsmulighet som gir utlendingsmyndighetene adgang til å stille et krav om inntil tre års ekstra botid i Norge (tilleggstid) for å få permanent oppholdstillatelse (ut over det ordinære kravet til tre eller fem års botid for permanent oppholdstillatelse som ellers gjelder) i de tilfeller hvor en utlending har overtrådt utlendingsloven på en slik måte at det kan være grunnlag utvisning (som innebærer plikt til utreise og et fremtidig innreiseforbud).

Formålet med denne endringen var dels å åpne for bruk av tilleggstid som et alternativ til utvisning i noen

særlige tilfeller hvor det ellers kan være uklart om utvisning ville være uforholdsmessig eller ikke, og delvis å sikre at det kan vurderes en utlendingsrettslig reaksjon i tilfeller hvor utlendingen har overtrådt utlendingsloven, men hvor vedkommende ikke blir utvist, og hvor det per i dag heller ikke treffes vedtak om noen annen forvaltningsreaksjon. De nye lovbestemmelsene trådte i kraft 10. september 2021.

Når det gjelder situasjonen i Etiopia følges denne nøye av norske myndigheter. Det er imidlertid utlendingsmyndighetene ved Utlendingsdirektoratet (UDI) og UNE som avgjør om den generelle sikkerhetssituasjonen i Etiopia, eller i deler av landet, er så alvorlig at det ikke kan gjennomføres returer dit. Denne vurderingen skjer fortløpende og er basert på oppdatert landinformasjon fra Landinfo, som er en faglig uavhengig enhet i utlendingsforvaltningen. Jeg har generelt tillit til at UDI og UNE foretar grundige vurderinger av sikkerhetssituasjonen i de landene vi mottar asylsøkere fra og evt. returnerer personer til.

SPØRSMÅL NR. 351

Innlevert 12. november 2021 av stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson

Besvart 18. november 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Hva vil statsrådene gjøre for å sikre ofrene for trygdeskandalen får tilgang nødvendige opplysninger for å vurdere om de har krav på erstatning for den økonomiske, sosiale og psykiske belastningen som de har lidd som følge av uretten de er rammet av?

BEGRUNNELSE:

To år etter at trygdeskandalen ble kjent har ofrene for myndighetenes feil ennå ikke fått et endelig oppgjør.

Mer enn 50 personer ser ut til å ha blitt anmeldt, domfelt og fengslet i strid med gjeldende regler. Mange hundre har fått uberettiget tilbakebetalingskrav fra NAV. Mer enn 6000 personer har fått uberettiget vedtak om avslag, stans og avkortning på ytelser.

Så langt har regjeringen erkjent ansvar for ofrenes økonomiske tap. Men regjeringen har nektet å ta ansvar for den store økonomiske, sosiale og psykiske belastningen som ofrene har lidd som følge av at de ikke bare har

mistet og fått redusert helt sentrale ytelser som de hadde krav på, men også i strid med norske rett, blitt tvunget til å tilbakebetale ytelser, i mange tilfeller uten reell mulighet til å skaffe seg inntekter. I tillegg kommer de enorme belastningene for alle de som er urettmessig anmeldt og domfelt og som også har sonet.

Ikke bare har regjeringen nektet å ta ansvar for ofrenes økonomiske, sosiale og psykiske belastninger, regjeringen har i tillegg hindre ofre i å gjøre seg opp en oppfatning om de kan vinne frem med krav om oppreisningserstatning. Juristene sier at ofrene bare hare har rettslig krav på oppreisningserstatning dersom noen på ledelsesnivå i staten har opptrådt grovt uaktsomt. Og i denne vurderingen av hvor grov uaktsomheten har vært på ledelsesnivå er det helt sentralt å vite hva statsråder og tidligere regjeringer har visst om EØS-reglene og om de har ønsket å utfordre handlingsrommet i EØS-avtalene» med trygdede personer som innsats.

I den sammenhengen er den interdepartementale utredningen «Eksport av velferdsytelser» fra 2014 sentral.

Den ser ut til å vise nettopp hva den forrige regjeringen fikk vite om EØS-reglene og hvilke rammer som gjaldt for praktiseringen av folketrygdlovens krav til opphold i Norge. Ingen andre enn dem har lest 2014-utredningen og dens vedlegg vet om den også vurderinger om å utnytte handlingsrommet.

Dersom det viser seg at regjeringen allerede i 2014 fikk utredet at EØS-avtalen ikke tillot den praksis myndighetene hadde helt frem til oktober 2019, vil det være et sterkt argument for at statsråden eller regjeringen har opptrådt grovt uaktsomt ved å ikke stanse den ulovlige praksisen langt tidligere.

Svar:

Dette har vore, og er ei svært alvorleg sak. Eg vil sjå til at Nav held fram med å følgje opp dei berørte og gi dei god informasjon. Det er oppretta ei særskild ordning for erstatningssaker og ei særskild rettshjelpsordning, og det er oppretta ei uavhengig nemnd som handsamar klager på krav om erstatning som spring ut frå Nav-/EØS-saka. Handsaming av erstatningssakene er lagt til ei eining i Nav som er frikopla organisatorisk frå Nav Klageinstans.

I alle vedtaka som fattast i denne saka blir det informert om at brukaren kan krevje erstatning for økonomisk tap som han/ho har lidd som følgje av feilen Nav har gjort, og at tapet må dokumenterast. På same måte blir det informert om det særskilte rettshjelpstiltaket knytt til

Navs feilaktige praktisering av EØS-regelverket, og at ordninga omfattar både hjelp til å setje fram krav om erstatning og hjelp til å klage til den uavhengige klagenemnda. Denne informasjonen er lagd ut på www.nav.no.

Når Nav mottek krav om erstatning, sender Nav brev til vedkomande. Her ber Nav om at det blir sendt inn dokumentasjon på økonomisk tap, og at dette kan vere «inntekter du har gått glipp av eller utgifter du er påført». I same brev blir det også informert om rettshjelpsordninga.

Når brukar klagar på vedtak om erstatning, informerer Nav brukar om at dei førebur saka for den uavhengige klagenemnda. Vidare informerer Nav om at Nav tek vedtaket opp til ny vurdering og utarbeider innstilling til klagenemnda, at brukar får kopi av innstillinga og kan kome med eventuelle merknader før vedtaket blir behandla av klagenemnda. Også her blir det informert om rettshjelpsordninga.

Dei som har vore utsetje for straffeforfølgning, vil ha krav på erstatning etter reglane i straffeprosesslova, og desse reglane omfattar også oppreisning. Det inneber at dei som blir frifunne ved ny domstolsbehandling vil kunne søkje om erstatning etter straffeforfølgning. Vedkomande kan i desse sakene ha krav på fritt rettsråd utan behovsprøving, og det kan i desse sakene bli gitt erstatning både for økonomisk tap og for ikkje-økonomiske belastningar, det vil seie oppreisning.

SPØRSMÅL NR. 352

Innlevert 12. november 2021 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen

Besvart 19. november 2021 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Losene er pr. dags dato fortsatt ikke underlagt arbeidsmiljøloven, forhandlinger har vært ført over tid mellom Losforbundet og Kystverket uten at en har klart å komme frem til en avtale. Det er av betydning for partene at det gis et signal om hvor lang tid en har til disposisjon.

Jamfør tidligere svar, er det korrekt å anta at losene blir underlagt arbeidsmiljøloven fra 1.1 2022?

BEGRUNNELSE:

I Stortingets møte 23. mars 2021 ble det gjort følgende:

«vedtak til lov om endringer i arbeidsmiljøloven (lovens anvendelse for yrkesdykking og losing)

I: I lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. skal § 1-2 andre ledd bokstav a lyde: a) sjøfart, fangst og fiske, herunder bearbeiding av fangsten ombord i skip, men likevel slik at dykkeoperasjoner og losing er omfattet av loven.

II: Loven gjelder fra den tiden Kongen bestemmer.»

Fra prop. 68L (2020-2021): Losvirksomhet er i dag unntatt fra arbeidsmiljølovens regulering gjennom det generelle unntaket for «sjøfart» i arbeidsmiljøloven § 1-2 andre ledd. Loser er heller ikke omfattet av sjøfartslovgivnin-

gens «motsvarende» regulering. I Prop. 65 L (2013–2014) Lov om losordningen (losloven), fremholdt Samferdselsdepartementet at det er prinsipielt uheldig at sentrale vernebestemmelser for losene følger av tariffavtaler, og således ikke har grunnlag i lov. Det ble videre uttalt at en slik regulering ikke gir samme forutsigbarhet, hverken for losene eller for driften av lostjenesten, og dermed for sjøtransporten, som når vernebestemmelsene er forankret i lov og forskrift. På denne bakgrunn ble det nedsatt en interdepartemental arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å utarbeide forslag til rettslig grunnlag for regulering av arbeidstid, arbeidsmiljø og sikkerhet i arbeidslivet for losere og losaspiranter. Arbeidsgruppen anbefalte at losenes vernebestemmelser blir forankret i arbeidsmiljøloven. Av hensyn til lostjenestens særpreg og organisering, anbefalte arbeidsgruppen videre at arbeidstid, på tilsvarende måte som i dag, skal reguleres i tariffavtale mellom Norsk Losforbund og Kystverket.

På et tidligere stilt spørsmål dette år ble det svart at Stortingets lovvedtak er det knyttet tre anmodningsvedtak, og ikrafttredelse av lovvedtaket vil ses i sammenheng med oppfølging av disse.

For øvrig vises det til at hovedregelen etter Utredningssinstruksen er at lover og forskrifter av betydning for privat og offentlig forretningsvirksomhet skal tre i kraft fra årsskiftet.

Svar:

Ved lov om endringer i arbeidsmiljøloven (lovens anvendelse for yrkesdykking og losing) 7. mai 2021 nr. 29 ble det vedtatt at dykkeoperasjoner og losing skal være omfattet av arbeidsmiljøloven.

Losene har vært unntatt fra loven. Dette var derfor en viktig lovendring. Det er prinsipielt uheldig at grunnleggende rettigheter som vern av helse, velferd og sikkerhet i arbeidslivet ikke har vært regulert i lov og forskrift for losene, men i stedet fremkommet av tidsbegrensede avtaler.

Med lovendringen får losene det vernet som de fleste andre arbeidstakere har i Norge og som følger av arbeidsmiljøloven. Av hensyn til lostjenestens særpreg og organisering vil arbeidstid, på samme måte som tidligere, fortsatt reguleres i tariffavtale mellom Norsk Losforbund og Kystverket.

I forbindelse med lovvedtaket 7. mai, fastsatt på bakgrunn av forslag i Prop. 68 L (2020–2021), jf. Innst. 282 L (2020–2021), fattet Stortinget tre anmodningsvedtak; vedtak nr. 770, nr. 771 og nr. 772.

Anmodningsvedtakene gjelder blant annet spørsmålet om «påmønstrede dykkere» skal få med seg rettigheter de i dag har etter sjøfartslovgivningen, herunder sykepengere rettigheter, ved flytting til arbeidsmiljøloven. Arbeids- og sosialdepartementet utreder de spørsmål som anmodningsvedtakene reiser, og vurderer

det slik at eventuell videreføring av særrettigheter etter sjøfartslovgivningen vil kreve lovendring, og departementet tar sikte på å sende disse spørsmålene på alminnelig høring. Det er videre Arbeids- og sosialdepartementets oppfatning at slik eventuell lovendring(er) bør gjennomføres før endringsloven til arbeidsmiljølovens virkeområde ikraftsettes.

Stortingets anmodningsvedtak i saken gjelder bare den delen av endringsloven som omfatter dykking. Særlig sett er det derfor ikke noe i veien for å sette i kraft den delen av lovvedtaket som gjelder losing. Ettersom det i ikrafttredelsesbestemmelsen i lovvedtaket ikke er tatt forbehold om delvis ikrafttredelse, er det imidlertid etter min oppfatning neppe anledning for Kongen til å fatte slikt vedtak.

Det er foreløpig usikkert når lovendringen vedrørende dykking vil være på plass. Jeg vil derfor også vurdere om det kan være hensiktsmessig å komme tilbake til Stortinget med et forslag som gir grunnlag for delt ikrafttredelse av Stortingets endringslov.

SPØRSMÅL NR. 353**Innlevert 12. november 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 22. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kva er samferdselsministeren sine planar for å få planlagt og bygd ut ny vintersikker veg på rv13 mellom Vik og Voss?

GRUNNGJEVING:

Vikafjellet er ein fjellovergang i Vestland fylkeskommune som knytter sammen Vik og Voss kommunar. Dette er den mest stengte vegen i Norge og sesongens fyrste stenging skjedde i går. I NTP prosessen før sommaren peika både mitt parti og begge noverande regjeringsparti på denne vegen i sine forslag / merknader. Det er altså eit fleirtal i dagens storting som ynskjer å få gjort noko her.

Svar:

Eg viser til at regjeringa i samband med framlegginga av Meld. St. 20 (2021-2021) Nasjonal transportplan 2022-2033, føreslo at fleire riksvegar vert overførte frå Statens vegvesen til Nye Veier AS si portefølje. Rv. 13 Skare – Sogndal, som fjellovergangen Vikafjellet er ein del av, vart overført ved avtale mellom Samferdselsdepartementet og Nye Veier AS 21. september 2021. Utvidinga av Nye Veier AS si portefølje er i samsvar med dei føringane som går fram av Nasjonal transportplan 2022-2033.

Ifølgje avtalen skal det gjennomførast ei formell overtaking av strekningane frå Statens vegvesen til Nye Veier AS som vert regulert i ein egen overtakingsavtale. Denne formelle overtakinga er ikkje gjennomført enno. Nye Veier AS gjennomfører årlege prioriteringar mellom og

innanfor strekningane i porteføljen dei har ansvar for. Dei nye strekningane vil omfattast av Nye Veier AS si ordinære porteføljeprioritering. Det vil no vere opp til selskapet sjølv å prioritere eventuelle tiltak på strekninga på rv. 13 mellom Vik og Voss.

Førebuande arbeid med å overføre føreliggande kunnskap om strekninga rv. 13 Skare – Sogndal i form av ulike slag dokumentasjon og planmateriale frå Statens vegvesen til Nye Veier AS er i gang og arbeidet med overføring av prosjektdokumentasjon og formell signering av strekningsvise protokollar, vil bli gjennomført så snart overtakingsavtala er signert.

Nye Veier AS har nyleg starta sitt arbeid med å analysere strekninga sine utfordringar i tråd med det som kjem fram i Nasjonal transportplan 2022-2033 om prioritering av investeringstiltak som reduserer rasfare og gir ein betre vegstandard. Dialogen med aktuelle kommunar for å kartlegge dei ulike utfordringane på strekninga slik brukarane ser det, er godt i gang. Nye Veier AS ynskjer å arbeide saman med brukarane for å få opp felles problembeskriving for strekninga og der igjennom ei vurdering av framtidige investeringsbehov for strekninga. I denne samanheng er det naturleg å vurdere utfordringane over Vikafjellet.

Alle utfordringane ein står overfor på rv. 13 kan ikkje løysast innanfor den ramma som ligg i Nasjonal transportplan 2022-2033. Det er difor viktig å få fram ei overordna problembeskriving for strekninga i samarbeid med aktuelle kommunar og Vestland fylkeskommune. Dette gjerast for å sikre ei god forankring av de prioriteringane som må gjerast i arbeidet med utvikling av strekninga.

SPØRSMÅL NR. 354**Innlevert 9. november 2021 av stortingsrepresentant Helge Orten****Besvart 22. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvor mye vil fergetakstene på riks- og fylkesveifergene i Møre og Romsdal bli redusert fra 1. januar 2022 basert på

Prop. 1S Tillegg 1 (2021-2022) sammenlignet med dagens takstnivå?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022) lagt til grunn en reduksjon av ferjetakstene på riks- og fylkesveifergene på 30 % sammenlignet med nivået 1.1.21. I behandlingen av revidert budsjett for 2021 ble takstene, etter enighet mellom regjeringspartiene og Frp, redusert med 25 % med virkning fra 1.7.21. En stor del av taksreduksjonen på 30 % er dermed allerede gjennomført i innværende år av Regjeringen Solberg. Det interessante sammenligningsgrunnlaget er derfor ikke takstene 1.1.21, men dagens takster, slik at vanlige folk i Møre og Romsdal kan danne seg et bilde av hvor mye takstene blir redusert fra 1. januar 2022.

Svar:

I Prop. 1 S (2021–2022) foreslo regjeringen Solberg å sette av 483 mill. kr til reduserte ferjetakster på riks- og fylkesveifergene. I Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) foreslår regjeringen Støre å sette av ytterligere 489,8 mill. kr til reduserte ferjetakster. Samlet sett er det foreslått å sette av 972,8 mill. kr til reduserte ferjetakster i 2022, jamført med takstnivået i første halvår 2021. Framlegget legger til rette for at takstene for de reisende kan ligge 30 pst. under takstnivået som gjaldt 1. januar 2021 i både riks- og fylkesveiferdrift. I tillegg foreslår regjeringen 30 mill. kr til gratis ferjer i trafikksvake samband.

Regjeringen sitt framlegg legger til rette for en taksreduksjon for den reisende på 11,7 pst. fra dagens nivå (dvs. takster som gjelder etter heving av mva-satsen fra 6 pst. til 12 pst. 1. oktober 2021) til 1. januar 2022. Regjeringen Solberg sitt framlegg ville gitt en takstøkning for den reisende på 12,7 pst. fra dagens nivå til 1. januar 2022.

Fylkeskommunene fastsetter egne takstregulativer. Spørsmål om hvilke takster som vil gjelde i fylkesveiferdrift i Møre og Romsdal fra 2022 må derfor rettes til fylkeskommunen. Forslag til bevilgninger til fylkeskommunene legger til rette for at takstene for de reisende i 2022 vil kunne ligge 30 pst. under takstnivået som gjaldt 1. januar 2021, med utgangspunkt i statens regulativer.

Ved revisjonene av statsbudsjettet for 2021 skisserte Solberg-regjeringen hvordan midler til taksreduksjoner i fylkesveiferdrift over rammetilskuddet skal fordeles, jf. Prop. 195 S (2020- 2021), side 157:

“Det foreslås at midler til reduksjon av ferjetakster på fylkesveifergene fordeles gjennom rammetilskuddet til fylkeskommuner. Det er stor variasjon i størrelsen på billettinntektene mellom ulike ferjesamband, og reduserte priser vil derfor påvirke fylkeskommunene ulikt. Forskjellene skyldes først og fremst variasjoner i trafikkmengde, men det har også betydning at noen fylkeskommuner har økt prisene ut over takstregulativene, og at rabattordningene og -bruken varierer. Regjeringen mener derfor at

kompensasjonen ikke bør fordeles ut fra de faktiske billettinntektene, siden det kan premiere fylkeskommuner som har satt opp prisene.

Regjeringen foreslår i stedet at kompensasjonen fordeles etter inntektsmodellen som brukes til å beregne kriteriet normerte ferjekostnader i kostnadsnøkkelen for fylkeskommunene. Ferjekriteriet beregnes som de normerte bruttokostnadene fratrukket et estimat på billettinntektene, der det legges til grunn at alle ferjesamband følger det samme takstregulativet. Denne løsningen vil bidra til likebehandling mellom fylkeskommunene og sørge for at det ikke gis kompensasjon for å ha satt opp prisene utover de statlige regulativene.

Økningen i rammetilskudd foreslås fordelt etter fylkeskommunenes andel av de estimerte billettinntektene for ferjesamband som er i drift i 2021.”

Regjeringen Støre forslår i tilleggsnummeret til statsbudsjettet også å fordele midlene til ferjetaksreduksjoner etter de estimerte inntektene.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet opplyser at det er lagt inn 480 mill. kr

i forslag til rammetilskudd for 2022, til reduserte ferjetakster i fylkeskommunal ferjedrift. Møre og Romsdal har om lag 37,4 prosent av de estimerte billettinntektene i ferjekriteriet, og vil derfor få i underkant av 180 mill. kroner til reduserte ferjetakster.

SPØRSMÅL NR. 355**Innlevert 11. november 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 23. november 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

Hvilke økonomiske, kontraktuelle, operative og industrielle konsekvenser for norsk industri vil det få dersom Norge reduserer antall bestilte F35 kampfly fra 52 til henholdsvis 40 og 48?

BEGRUNNELSE:

Flere partnerland har antydnet at de kommer til å redusere anskaffelsesantallet av F-35. Bakgrunnen for de varslede reduksjonene er blant annet høyere driftskostnader enn antatt. Dersom det medfører riktighet at drifts- og anskaffelseskostnadene blir vesentlig høyere enn antatt ved anskaffelses inngåelse, vil dette kunne få alvorlige konsekvenser for driften av Forsvaret som helhet og i særlig grad for Luftforsvaret.

Svar:

Anskaffelse av de 52 norske flyene som er godkjent av Stortinget er forpliktet i partnerskapet. De siste seks flyene ble forpliktet i mars 2020 og Norge har dermed ikke anledning til å redusere bestillingen av F-35 kampfly til hverken 40 eller 48 fly. Dette vil i så falle være et brudd med de avtaler som er gjort i det internasjonale partnerskapet. Partnerskapsavtalen (PSFD MOU) gir partnerne full mulighet til å endre sine planlagte anskaffelser frem til den enkelte produksjonsserie forpliktes. Forpliktelsen finner sted gjennom en styrebeslutning fire år før flyene leveres. Når produksjonsserien er forpliktet, har partnerne ikke lenger anledning til å endre antallet de har bestilt. Årsaken er behovet for å låse anskaffelsesvolumet det skal forhandles om, da dette er en av de viktigste faktorene som påvirker flyprisen i den enkelte produksjonsserie. De landene som har endret sine planlagte anskaffelser har gjort dette for produksjonsserier som de enda ikke har forpliktet i partnerskapet.

Hvilke økonomiske konsekvenser en redusert bestilling ville kunne få blir dermed et hypotetisk spørsmål. Anskaffelsen av fly for leveranse i 2023, 2024 og i 2025 for de partnere som skal ha fly da, blir forhandlet som en felles flerårig anskaffelse. For disse flyene er det allerede inngått kontrakt for deler med lang ledetid. Hovedkontrakten for flyene er i all hovedsak ferdigforhandlet og vil signeres i begynnelsen av 2022. Disse kontraktene vil dermed måtte reforhandles hvis anskaffelsesvolumet endres. De økonomiske, tidsmessige, og ikke minst politiske konsekven-

sene av en slik reforhandling ville blitt betydelige, både for Norge og de andre partnernasjonene.

På samme vis vil det ikke være mulig å forutse de industrielle konsekvensene av å bryte partnerskapsavtalen. Det ligger ikke et tradisjonelt industrielt gjenkjøpsregime til grunn for F-35 anskaffelsen, men et industrisamarbeid der partnernes industriaktører må vise seg konkurransedyktige etter best value prinsippet. Brukernasjonene konkurrerer seg til industrikontrakter som reforhandles periodisk gjennom hele levetiden. Norsk industri har allerede tegnet kontrakter til en verdi av over 10 mrd. kroner og konkurrerer seg stadig til nye. Det vil sannsynligvis ikke være konkurransefremmende for norsk industri hvis Norge ikke lenger oppfattes som en forutsigbar og troverdig partner som står ved sine forpliktelser.

Som det er gjort rede for gjennom Prop. 1 S (2019-2020) er behovet for kampfly forankret i Stortingets operative ambisjon og dimensjonert mot å kunne løse definerte oppgavesett. Analysen som ble gjennomført i 2019 viste, som tidligere analyser, at ivaretagelse av nasjonale oppgaver i hele konfliktspekteret var det mest krevende oppgavesettet og at 52 F-35 kampfly er et minimum av hva Forsvaret trenger for å ha en tilfredsstillende operativ evne til å møte et mulig strategisk overfall på norsk territorium. Stortingets operative ambisjon ville dermed måttet revurderes hvis en skulle ha anskaffet under 52 F-35 kampfly.

Anskaffelse av de 52 norske F-35 kampflyene er allerede forpliktet i partnerskapet og Norge har, basert på avtalene det internasjonale partnerskapet bygger på, ikke anledning til å redusere bestillingen. Jeg mener Norge vil være best tjent med å fremstå som en forutsigbar og troverdig partner i F-35 programmet.

SPØRSMÅL NR. 356**Innlevert 11. november 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 18. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Kan statsråden forklare hvorfor forslaget om å fjerne samtykkekrav og reservasjonsrett i forskrift om Nasjonalt vaksinerregister (SYSVAK-forskriften), som ble sendt ut på høring i juni 2019 av daværende eldre- og folkehelseminister Sylvi Listhaug, ikke er iverksatt?

BEGRUNNELSE:

For å sikre utsatte pasienters sikkerhet, er det viktig å sørge for at de ikke utsettes for høyere smitterisiko gjennom nærkontakt med uvaksinerte helsearbeidere. Daværende

statsråd, Sylvi Listhaug, sendte ut forslag til endringer i forskrift til høring.

Formålet med endringene i forskrift var blant annet å få et bedre smittevern med kunnskap gjennom bedre oversikt over vaksinasjonsdekningen, og å øke vaksinasjonsdekningen hos helsepersonell. Når man ser at det fortsatt er en del helsearbeidere med pasientkontakt som ikke er vaksinert, ville det vært fordelaktig å ha et vaksinerregister for å ivareta pasienters sikkerhet.

Svar:

Forskriftsendringene representanten viser til ble vedtatt 20. desember 2019 og trådte i kraft 1. januar 2020.

SPØRSMÅL NR. 357**Innlevert 12. november 2021 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 18. november 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Når forventer regjeringen at målet om 10 prosent skogvern nås?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen foreslår å kutte bevilgningen til skogvern med 120 mill. kroner sammenlignet med Gul bok 2022, til 315,7 mill. kroner. Miljødirektoratet anslår at behovet er anslagsvis 1,8 milliarder kroner per år hvis man skal nå Stortingets mål om 10 prosent vern, som ble vedtatt i forbindelse med Stortingets behandling av Meld. St. 14 (2015–2016), innen 2030.

Svar:

I dag er ca. 17,5 % av Norges fastlandsareal vernet. Av dette er ca. 9,8 % vernet som nasjonalpark, ca. 5,3 % vernet som landskapsvernområde, ca. 2,3 % vernet som naturreservat og ca. 0,1 omfattet av annet vern.

Det er pr. 15. november 2021 vernet ca. 5,1 prosent av skogen og ca. 3,8 prosent av den produktive skogen. Hvis man legger til grunn et erfaringsbasert gjennomsnittlig erstatningsnivå, og at skogvernet skal være representativt, vil det med et bevilgningsnivå til skogvern på om lag 315,7 mill. kroner som foreslått for 2022 ventelig ta i størrelsesorden 50 år å nå det vedtatte målet om vern av 10 prosent av skogen.

Det er flere usikkerheter i estimatet, blant annet knyttet til framtidige tømmerpriser som i betydelig grad påvirker erstatningskostnadene i skogvernet.

SPØRSMÅL NR. 358**Innlevert 12. november 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 22. november 2021 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at 1000-årsjubileet for kristenretten blir ei nasjonal markering og at Moster amfi skal vere navet i jubileet?

GRUNNGJEVING:

Det er fleire 1000 års jubileum på trappene. Som statsråden kjenner til er det i 2024 1000 år siden kristenretten vart sett i Moster i Vestland. Dette skal markerast og staten har bidratt med midlar til markeringa med tilskott til Moster2024. Men det er viktig også ha bygningsressurser til å ha markeringen i. Moster amfi er naturleg stad for markering og bygningane der treng opprustning / tilbygg. For å ha dette klart til 2024 begynner det å haste.

I Hurdalsplattformen står det om eit anna forestående 1000-års jubileum nemleg slaget på Stiklestad. Her skriv regjeringa i sin plattform: Sørgje for at 1000-årsjubileet for slaget på Stiklestad blir ei nasjonal markering. Stiklestad Nasjonale Kultursenter skal vere navet i jubileet.

Eg reknar med at regjeringa sjølv om Moster 2024 markeringa ikkje er nemnd i plattformen er like entusiastisk til å markere 1000 år siden kristenretten og at Moster amfi blir tilsvarende navet i markeringa.

Svar:

Staten bidrar med midler til markeringen av 1000-årsjubileet på Moster gjennom tilskudd til Moster 2024 AS. Så langt er det tildelt 3 mill. kroner. Dette statlige tilskuddet gis med bakgrunn i satsingen på barn og unge, jf. søknaden fra Moster 2024: "Moster 2024 skal skape eit nasjonalt jubileum med barn og unge som hovudmålgruppe. Det vil vere fokus på medverknad, dialog og aktivitetar som hovudmålgruppa sjølv langt på veg er med og legg premissa for. Hovudmarkering for 1000 års-jubileet i 2024 vil finne stad på Moster i Bømlo kommune der dei historiske hendingane fann stad, og hovudarena er Moster Amfi og kyrkjehistoriske senter (Moster Amfi)."

Et eventuelt bidrag fra Kulturdepartementet også til oppgradering av Moster Amfi, vil kunne vurderes som søknad om et investeringstilskudd over kap. 322, post 70 Nasjonale kulturbygg. Dette er en ordning som fikk 34 søknader til vurdering for 2022-budsjettet. Moster Amfi var ikke blant søkerne. Søknadsfristen til 2023-budsjettet er 1. januar 2022. Kulturdepartementet mottok 19. oktober i år en søknad om midler til utvikling og oppgradering av Moster Amfi og kyrkjehistoriske senter fram mot riksjubileum i 2024 på Moster. Vi vil vurdere denne søknaden på linje med andre innkomne søknader i arbeidet med budsjettet for 2023.

SPØRSMÅL NR. 359**Innlevert 12. november 2021 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen****Besvart 22. november 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

De totale kostnader til restaurering av laksetrappene i våre tre nasjonale vassdrag i Nordland kan estimeres til ca. 120 mill.kr. En bevilgning på 90 mil.kr. fordelt over budsjettårene 2022 – 2024 gjennom statsbudsjettet, vil være et særdeles viktig bidrag til oppfyllelse av Norges forpliktelser i henhold til NASCO konvensjonen, og samtidig være et viktig element i styrking av den lokale verdiskapning i regionene rundt våre tre nasjonale laksevassdrag.

Når kan en forvente en bevilgning til disse viktige prosjektene?

BEGRUNNELSE:

Tilstanden til den nordatlantiske laksestammen nærmer seg krise. Siden slutten av 1970-årene har vi sett en sterk tilbakegang i bestandene av atlantisk laks. Årsakene til tilbakegangen er sammensatt, men det er konkludert med at rømt oppdrettslaks, lakselus og pukcellaks er blant de

største truslene mot villaksen. Noe av det samme bildet tegner seg for sjøørreten som særlig rammes av lakselus ute i fjordsystemene. I november i år lanseres en ny revidert versjon av «Norsk rødliste for arter», og det er gitt signaler som tyder på at den atlantiske laksen for første gang blir å finne på rødlista med kategorien «nær truet».

Norge har gjennom ratifisering av NASCO (North Atlantic Salmon Conservation Organization) konvensjonen i mai 1983, forpliktet seg til å bidra til bevaring, gjenopprettning, økning og rasjonell forvaltning av den Nordatlantiske Laksestammen. Etableringen av 52 nasjonale laksevassdrag i perioden 2003 – 2007 var et virkemiddel til oppfyllelse av forpliktelsene i henhold til NASCO konvensjonen.

Nordland har tre nasjonale laksevassdrag i Vefsna, Ranelva og Beiarelva. Alle tre vassdrag har vært infisert av lakseparasitten Gyrodactylus Salaris, men er nå – med unntak for Fusta i Vefsnaregionen – friskmeldt. Reetablering av Ranelva og Beiarelva er gjennomført, mens reetablering av vassdragene i Vefsna regionen først kan forventes avsluttet tidligst i 2025.

For alle tre vassdrag arbeides det med planer om restaurering/nybygging av laksetrapper. I eksempelvis Beiarelva planlegges restaurering/nybygging av 4 trapper, mens det i Vefsna regionen er behov for 2 restaurering av 18 tidligere laksetrapper som i perioden med stengte vassdrag har forfalt og blitt ødelagt. Før de tidligere laksetrapper er restaurert er det i realiteten ikke grunnlag for å betrakte vassdragene som reetablert.

Tross lovnader i merknad til Statsbudsjettet 2020 ble søknad om midler for 2021 avslått, slik at hele prosessen nå er satt på vent, og den planlagte prosjektavslutning i 2024 er skjøvet ut i tid. Totalt er det investert 30mil.kr. av det totale prosjekt (14 trapper) på 60 mill.kr. Når restaureringsplanen er fullført vil det være åpnet for 250 km anadrom strekning – og et av de desidert viktigste oppvekstområder for den nordatlantiske laksestammen i Norge.

Svar:

Det er riktig at det i restaurering og vedlikehold av fisketrapper ligger et stort potensial for å styrke bestander av anadrom laksefisk. Det finnes i dag rundt 440 fisketrapper i Norge, og på landsbasis har etablering av fisketrapper gjort rundt 2500 km med elvestrekning tilgjengelig for anadrom fisk og ål.

Fisketrapper er imidlertid ofte kostbare konstruksjoner. Trappeanlegg utsettes hvert år for store fysiske påkjenninger som følge av blant annet forvitring, slitasje, flommer og isgang. Dette har gjort at mange av trappene i Norge er i dårlig stand. I utgangspunktet er det eierne av fisketrappene som har ansvar for å sørge for vanlig vedlikehold, men ved større ombygginger og reparasjoner kan det søkes om tilskudd, slik det tidligere har blitt gjort blant annet i Beiarelva. Det må allikevel gjøres en konkret

avveining mellom nytte og kostnader for hver enkelt av prosjektene.

Klima- og miljødepartementet mottok i mai i år fra Miljødirektoratet en oversikt over restaureringsbehov og kostnadsanslag for alle eksisterende fisketrapper i Norge. Direktoratet fremhever 55 trapper de mener bør prioriteres i det videre restaureringsarbeidet, og det totale kostnadsanslaget for restaurering av disse trappene spenner fra 46 millioner til 150 millioner kr. Blant de 55 prioriterte trappene befinner fem seg i Beiarelva, seks i Vefsna med sideelver og tre i Ranaelva med sideelver. Dette betyr at Nordland fylke har over en fjerdedel av alle de prioriterte fisketrappene i Norge.

De siste fem årene har Miljødirektoratet tildelt til sammen om lag 36 millioner til ulike laksetrapper, bla i Vefsna, Rana og Beiarn. Disse midlene tas fra direktoratets budsjettposter for anadrome laksefisk.

På toppen av et svært lavt innsig av Atlanterhavslaks til elvene våre denne sommeren, var invasjonen av pukcellaks den største vi har hatt i Norge noen gang. Det er derfor svært viktig at vi får montert og testet feller i elver i Øst-Finnmark før den forestående invasjonen av pukcellaks i 2023. I budsjettet for 2022 har vi derfor prioritert en økning til tiltak mot pukcellaks på budsjettposten for anadrome laksefisk. Miljødirektoratet sin statusgjennomgang har imidlertid gitt oss et godt grunnlag for det videre arbeidet med restaurering av fisketrapper i Norge, inkludert trappene i Nordland. Miljødirektoratet vil også neste år vurdere søknader om tilskudd til laksetrapper innenfor de eksisterende budsjettpostene.

SPØRSMÅL NR. 360**Innlevert 12. november 2021 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 24. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Har olje- og energiministeren fått en henvendelse fra den nye barne- og familieministeren om å stanse BKKs utflagging, i tråd med selskapets egen formålsparagraf?

BEGRUNNELSE:

Flere vedlikeholdsarbeidere i BKK, med arbeidsplass på Dale i Vaksdal og Matre i Masfjorden, skal kastes ut innen mai. Dette skjer på tross av bekymringsmelding fra Vestland fylkesting og protester fra tillitsvalgte. Vedtaket har blitt kjørt gjennom ovenfra-og-ned, og er stikk i strid med selskapets egen formålsparagraf: «BKK er en betydelig samfunnsaktør, og skal vise ansvarlighet i forhold til samfunnet som har gitt oss anledning til å forvalte ressursene. Konsernet skal bidra til en positiv samfunnsutvikling generelt og i de lokalsamfunn som er berørt av vår virksomhet spesielt.» Nå raseres lokalsamfunn som berøres av selskapets virksomhet helt konkret.

Også staten har ansvar for avgjørelsen, ettersom at Statkraft er representert i konsernets styre. I Klassekamp-

en (11.10) ba Kjersti Toppe den nye energiministeren om å komme på banen.

Svar:

Forvaltningen av energiforsyningen i landet ligger til Olje- og energidepartementet. Oppgaven med å føre tilsyn med at krav i konsesjoner, energilovforskriften og kraftberedskapsforskriften mv. blir overholdt er lagt til Norges vassdrags- og energidirektorat.

Jeg har ikke mottatt egne henvendelser fra barne- og familieministeren vedrørende temaet representanten viser til, og ser heller ikke at det skulle være grunn til det, gitt statsrådenes arbeidsdeling i regjeringen.

Jeg er kjent med at Kjersti Toppe som stortingsrepresentant tidligere har stilt spørsmål til daværende næringsminister Iselin Nybø om eierstyring av Statkraft knyttet til denne saken. I brev av 6.9.2021 ble dette spørsmålet besvart. Som det fremgikk av svaret, er det Statkrafts styre og ledelse som har ansvaret for driften av selskapet. Det inkluderer også avgjørelser og vurderinger i forbindelse med eierskapet i BKK og de disponeringene Statkraft gjør i forbindelse med dette.

SPØRSMÅL NR. 361**Innlevert 12. november 2021 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 22. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

I lys av den fastlåste situasjonen med manglende utleie av det tidligere museet for samtidskunst på Bankplassen i Oslo, vil regjeringen sørge for at bygningen også kan leies ut til private interessenter, og hvordan vurderer regjeringen at en eventuell justering av mandatet til Statsbygg kan gjøres for å få til dette?

BEGRUNNELSE:

Det tidligere museet for samtidskunst på Bankplassen i Oslo har stått tomt siden museet flyttet ut i 2017. Statsbyg-

gg har forsøkt å leie ut bygningen til statlige etater, men har ikke lykket med dette. I Statsbygg sitt mandat ligger det en begrensning på å kun leie ut til aktører fra offentlig sektor. Den tidligere Norges Bank-bygningen er et staselig og flott bygg som bør være åpen og tilgjengelig for samfunnet, ikke stå lukket og tomt. Det er kjent at det har vært private interessenter som har etterspurt leie av bygningen, men Statsbygg har ikke kunnet si ja til dette på grunn av sitt mandat.

Svar:

Etter at Museet for samtidskunst flyttet fra Bankplassen 4, har Statsbygg jobbet med å finne alternative løsninger for bruk av bygget, både for statlige og ikke-statlige aktører.

Statsbyggs myndighet og ansvar er beskrevet i Økonomi- og virksomhetsinstruks for Statsbygg, datert 1. juli 2020. Under pkt. 2.1 Statsbyggs formål og tilknytningsform heter det: "Statsbyggs formål er å skaffe til veie og forvalte lokaler for statlige virksomheter i sivil sektor." Selv om det ligger i Statsbyggs mandat å skaffe til veie lokaler for statlige virksomheter, har Statsbygg en mulighet til å leie ut statlige bygg til virksomheter utenfor staten, også private interessenter. Dette tilhører imidlertid unntakene, f.eks. utleie av bolighus på statens eiendom Bygdø Kongsgård, eller utleie til Den norske Opera og Nasjonal-museet, som er virksomheter utenfor staten. Sistnevnte mottar imidlertid betydelig statsstøtte, og er nært knyttet

til staten, enten gjennom at staten eier aksjene i virksomheter organisert som AS, eller på annen måte.

For Bankplassen 4 er det et omfattende rehabiliteringsbehov før bygningen kan tas i bruk. Blant annet må tekniske installasjoner oppgraderes, og det må etableres ventilasjon og UU-tiltak i hele bygget. Dette vil kreve økte bevilgninger over statsbudsjettet. Ved utleie er dette investeringer som må nedbetales gjennom husleien.

Statsbyggs formål er ikke å operere som en aktør i utleiemarkedet, men å sørge for lokaler til statlige virksomheter. Jeg vil derfor ikke legge opp til å endre Statsbyggs formål. Siden det ikke foreligger et statlig behov for bygningen, vil det kunne bli aktuelt å vurdere avhending. Det vil kunne gi private interessenter innpass i bygningen. Byggets kulturhistoriske verdier ble sikret gjennom fredning i 2016. Det vil også en eventuell ny eier måtte ta hensyn til.

SPØRSMÅL NR. 362

Innlevert 12. november 2021 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 23. november 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Hva gjør utenriksministeren for å bidra til å bedre de humanitære vilkårene for flyktningene på grensen mellom Hviterussland og Polen?

BEGRUNNELSE:

Uvanlig store grupper flyktninger har i det siste forsøkt å ta seg over grensen mellom Hviterussland og Polen. Det rapporteres om voldelige sammenstøt mellom flyktninger og grensepersonell både på hviterussisk og polsk side. Flere av de flyktningene som blir forhindret fra å krysse grensen blir også stoppet fra å returnere til Minsk og er dermed innesperret i et avgrenset område uten tilgang til husly, varme og medisiner. Polen har takket nei til støtte fra Frontex for å håndtere situasjonen, og rapporter tyder på at polske grensestyrker har brukt vold for å stoppe flyktninger som forsøker å ta seg over grensen.

Svar:

Vi står overfor en bekymringsfull og uoversiktlig situasjon ved den polsk-hviterussiske grensen, men også overfor Hviterusslands grenser til Litauen og Latvia. Denne krisen

skyldes hviterussiske myndigheters bruk av sårbare mennesker som et utenrikspolitisk pressmiddel.

Migrantstrømmen har pågått siden i sommer, men vi har sett en kraftig forverring i den senere tid. Dette er noe Lukasjenko-regimet aktivt har lagt til rette for.

Utnyttelsen av migranter viser dette regimets sanne ansikt. Vi står i full solidaritet med Polen, Litauen, Latvia og EU i deres forsøk på å håndtere krisen som hviterussiske myndigheter har skapt ved Schengens yttergrenser.

Regjeringen er særskilt bekymret for den humanitære situasjonen ved den polske grensen. Situasjonen her er uoversiktlig. Det er erklært unntakstilstand i Polen langs grensen, og Polen ser foreløpig ikke behov for assistanse utenfra.

FNs høykommissær for flyktninger og FNs migrasjonsbyrå IOM har uttrykt bekymring over situasjonen for sårbare migranter i grenseområdene mellom Polen og Hviterussland. Norge deler bekymringen over manglende tilgang for humanitære aktører. Vi står i nær dialog med begge organisasjonene som Norge er en vesentlig bidragsyter til.

Den internasjonale Røde Kors-bevegelsen er i prosess med å utløse totalt 9,3 millioner NOK fra sitt nødhjelps-

fond til Litauen Røde Kors (338,885 CHF), Polen Røde Kors (429,426 CHF) og Hviterussland Røde Kors.

Hviterussland Røde Kors har god tilgang i grenseområdene på hviterussisk side. Polen Røde Kors har tilgang nær grenseområdene i provinsene Podlaskie og Lubelskie. Norge står for ca. 10 % av støtten til den internasjonale Røde Kors-bevegelsens nødhjelpsfond.

I august sendte Norge en donasjon på 2500 køyesenger, 5000 madrasser og nødmat til flyktninger i Litauen. Utenriksdepartementet dekket transporten og nødmaten gjennom samarbeidsavtalen med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

I tillegg kan det nevnes at vi gjennom EØS-midlene bidrar til å styrke det polske mottaksapparatet. Blant annet vil opp mot 400 enslige mindreårige asylsøkere få bi-

stand gjennom våre prosjekter i denne finansieringsperioden.

Vi vurderer fortløpende situasjonen, og Norge er i tett dialog med andre likesinnede land om den humanitære siden av krisen.

Hviterussland ledes av et autoritært regime som slår brutalt ned på alle regimekritiske røster. Norge vil, sammen med våre nære partnere, opprettholde presset mot Lukasjenko-regimet for dets grove menneskerettighetsbrudd og uvennlige opptreden overfor naboland.

Vi vil fortsette å sette utviklingen i Hviterussland på dagsordenen i OSSE, FN og andre relevante fora, og koordinere vår politikk tett med andre europeiske land.

Migrantkrisen og Hviterusslands mange andre kritikkverdige handlinger er også noe vi vil fortsette å ta opp direkte med Hviterussland.

SPØRSMÅL NR. 363

Innlevert 12. november 2021 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 22. november 2021 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil næringsministeren sikre bistand og hjelpeordninger til reiselivsbedriftene som gjennom vinteren 2021-22 fortsatt opplever bortfall av markeder eller avbestillinger på grunn av en uavklart smittesituasjon og tiltak, for eksempel gjennom nye tilskudd til Innovasjon Norges omstillingsordning eller nye statlige garantilån?

BEGRUNNELSE:

Reiselivet er blitt en viktig næring i hele landet og inkluderer både hotell, servering, uteliv, opplevelsesbedrifter som lever av cruise gjester, bilutleie og camping. Det var og den næringen som etter alt å dømme ble hardest rammet av pandemien og som fortsatt merker konsekvensene.

Hverken i den avgåtte regjeringen Solbergs budsjett eller regjeringen Støres tilleggsinnstilling lå det spesifikke tiltak som kunne hjelpe reiselivet, og det virker som om den generelle holdningen til Regjeringen er at krisen er over for næringen. Det er den ikke.

Senest de siste to ukene har næringen på grunn av økt smitte og smittetiltak i Tromsø og Alta nok en gang opplevd at avbestillingene av planlagte arrangement som julebord og konferanser renner inn.

I Nord-Norge forteller bedriftene om at avbestillingene fra utlandet har begynt å tikke inn, og mange av

markedene (for eksempel USA) er fortsatt helt stengt for innreise. Dette går direkte ut over bedriftenes gjenreisningsevne og likviditetssituasjon, og øker konkursfaren for bedriftene.

Det er flere muligheter norske myndigheter kan benytte seg av for å hjelpe bedriftene gjennom vinteren. Innovasjon Norges ordning for omstilling av reiselivs-, event- og serveringsnæringene kan (innenfor det eksisterende rammeverk godkjent av ESA) tilføres mer midler og åpnes en ny søknadsrunde før nyttår. En ny søknadsrunde bør da ha kriterier som favner bredere og inkludere en skjønsmessig vurdering av bedrifter som tidligere har falt utenfor ordningen, men som helt åpenbart er reiselivsbedrifter. Ordningen med statlige garantilån, hvor staten garanterer for 90 prosent av beløpet i nye lån på inntil 50 millioner kroner per bedrift, og med seks års løpetid, bør gjenåpnes.

Flere av bedriftene som nå er rammet av et bortfall av markedet har nå fra 31. oktober 2021 begynt å betale ned utsatte skatter og avgifter til normal rentesats på 8 %, - i et år hvor inntjeningen har og vil være alt annet enn normal.

Flere bransjeorganisasjoner, blant annet NHO Reiseliv, har lenge tatt til orde for en redusert rentesats, og dette bør nå gjennomføres.

Svar:

Jeg takker for spørsmålet, og deler representantens bekymring for reiselivsnæringen og tilknyttede næringer i en situasjon hvor det kan bli aktuelt med smittereduserende tiltak som følge av økning i antall sykehusinnleggelseser.

Reiselivsnæringen ble umiddelbart rammet da smittereduserende tiltak ble iverksatt våren 2020, og det er fremdeles usikkert når markedene blir mer normalisert. Gjennom pandemien har det vært etablert flere ulike støtteordninger for å hjelpe næringslivet gjennom den utfordrende perioden. Reiselivsnæringen er blant de største brukerne av de generelle ordningene, og har i tillegg hatt flere øremerkede ordninger. Støtteordningene har i stor grad bidratt til å unngå at ellers levedyktige bedrifter har gått konkurs.

De nasjonale restriksjonene som ble innført for å hindre smittespredning er redusert, og de fleste kompensasjons- og støtteordningene som ble satt i verk for å redusere de negative konsekvensene for næringslivet trappes ned. En eventuell etterspørselssvikt i reiselivet kommende halvår forventes å kunne inntreffe som følge av enten i) reiserestriksjoner mot utlandet, inkl. karantenekrav ved innreise, og/eller ii) lokale nedstenginger som følge av lokale smitteutbrudd. En slik etterspørselssvikt vil få størst betydning for reisemål med en betydelig andel av sin aktivitet i vinterhalvåret, og særlig aktører som i stor grad baserer sin aktivitet på internasjonale turister.

Med økende grad av sykehusinnleggelseser som følge av korona, og dermed økt press på helseberedskapen,

ser vi at det i enkelte kommuner vurderes å være behov for tiltak. Det sentrale er at disse smitteverntiltakene er forholdsmessige. Vi følger nøye med på situasjonen og hvordan næringslivet påvirkes, og vurderer potensielle konsekvenser.

Stortinget har til sammen bevilget i overkant av 3 mrd. kroner til den kommunale kompensasjonsordningen. Om lag 2,8 mrd. kroner er fordelt til kommunene gjennom fire runder gjennom 2021. 330 millioner kroner ble fordelt til 99 kommuner i den fjerde runden, 11. oktober 2021. Fordelingen var i stor grad rettet mot reiselivsrelaterte næringer, og det ble tatt høyde for at utfordringene i næringene vil vedvare. Regjeringen følger situasjonen nøye og vurderer eventuell tildeling av midler innenfor kompensasjonsordningen dersom det innføres nye smitteverntiltak som medfører store tap eller ekstra kostnader for lokalt næringsliv.

Jeg vil videre vise til at det er bevilget 1,6 mrd. kroner til omstillingsordningen for serverings-, event- og reiselivsnæringene som forvaltes av Innovasjon Norge. Innovasjon Norge har delt ut midler gjennom ordningen i to runder, i tillegg til en egen runde for eventnæringen. Tredje søknadsrunde hadde frist 30. september 2021, og det er 850 mill. kroner til fordeling. Innovasjon Norge vurderer nå søknadene og sender ut svar så raskt som mulig. Det vil si at det er mange gode omstillingsprosjekter i reiselivsnæringen som allerede er satt i gang, og flere i vente de kommende ukene og månedene.

SPØRSMÅL NR. 364

Innlevert 12. november 2021 av stortingsrepresentant Kathy Lie

Besvart 19. november 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Er finansministeren kjent med at mange selvstendig næringsdrivende kulturarbeidere og andre næringsdrivende i andre bransjer ikke får innvilget lån til bolig pga. at utbetalinger av koronastøtte fra NAV ikke regnes som inntekt, selv om denne støtten er beregnet fra disse yrkesutøvernes vanlige inntektssituasjon, og kan finansministeren bidra til en løsning på dette problemet?

BEGRUNNELSE:

Utlånsforskriften § 4 sier at «Finansforetaket skal dokumentere at innvilgelse av lån er basert på en forsvarlig kredittvurdering på grunnlag av utfyllende informasjon om lånekundens inntekt, samlede gjeld og verdi på bolig dersom bolig stilles som sikkerhet». I tilhørende rundskriv står følgende:

«Vurderingen av kundens betjeningsevne skal baseres på "utfyllende informasjon om lånekundens inntekt, samlede gjeld og verdi på bolig dersom bolig stilles som sikkerhet". Det innebærer at det må innhentes informasjon om alle kundens gjeldsposter og rente- og avdragsvilkår i de enkelte låneavtalene, med mindre gjeldsposten er uvesentlig for en samlet vurdering

av betjeningsevnen. Dersom informasjonen ikke kan hentes i registre, må informasjonen innhentes fra kunden»

Dessverre godtar ikke bankene kompensasjonsordningen som inntekt, og konsekvensen er at man ikke får dokumentert inntekt og derfor ikke får lån.

Svar:

Høy gjeld i husholdningene er en betydelig sårbarhet i det norske finansielle systemet. Gjennom å sette rammer for bankenes utlånspraksis, skal utlånsforskriften bidra til en mer bærekraftig utvikling i husholdningenes gjeld.

Etter forskriften skal bankene blant annet vurdere kundens evne til å betjene lånet ved en renteøkning på 5 prosentpoeng og beregne kundens gjeld i forhold til inntekt. Dersom kunden ikke har tilstrekkelige midler til å dekke normale utgifter til livsopphold etter en slik renteøkning, eller dersom den samlede gjelden overstiger fem ganger årsinntekt, skal lånet som hovedregel ikke innvilges. Kravene skal bidra til at husholdningene har tilstrekke-

lige finansielle buffere til å tåle fremtidige renteøkninger eller andre forhold som påvirker evnen til å betjene gjeld.

Forskriften gir imidlertid bankene betydelig fleksibilitet. En viss andel av bankens utlån per kvartal kan være lån som ikke oppfyller alle kravene i forskriften, herunder kravet til betjeningsevne og grensen for gjeld i forhold til inntekt. Denne andelen, den såkalte fleksibilitetskvoten, er 10 pst. i det meste av landet. I Oslo er kvoten satt til 8 pst. Det er opp til bankene selv å vurdere hvordan de ønsker å bruke fleksibilitetskvotene.

Utlånsforskriften er ikke til hinder for at bankene kan ta hensyn til f.eks. inntekt fra kompensasjonsordningen for selvstendig næringsdrivende og frilansere når bankene vurderer kundens betjeningsevne og gjeld i forhold til inntekt. Uavhengig av kravene i utlånsforskriften er det viktig at bankene gjør gode kredittvurderinger når de innvilger lån. Innenfor rammene som forskriften setter, er det opp til bankene å vurdere om et lån skal innvilges, og utlånspraksisen kan variere bankene imellom.

SPØRSMÅL NR. 365

Innlevert 12. november 2021 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 24. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Det fremstår for Finnmark legeforening, fagfolk og ikke minst for innbyggerne i Alta som Finnmarkssykehuset ikke ønsker å etablere en fremtidsrettet «ultraren» operasjonsstue ved Klinikk Alta, men en «ren» operasjonsstue. Dette bidrar dessverre til å svekke tilliten til beslutninger i helseforetaket.

Vil statsråden bidra til å en ekstern utredning av kostnader for en operasjonsstue ved Klinikk Alta ved et uavhengig konsulentfirma for å sikre at styret i Finnmarkssykehuset har et best mulig grunnlag for å ta en riktig beslutning?

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av Statsbudsjettet for 2021 fikk Framskrittspartiet vedtatt å bevilge 15 millioner kroner til «Oppgradering og etablering av operasjonsstuer, Alta». Finnmarkssykehuset (FSH) har satt ned en arbeidsgruppe som skal utrede behov og bruken av den ekstra kapasitet-

en som følger med, og det pågår nå en debatt om hvilket nivå denne nye operasjonsstuen skal bygges for.

Styret i Finnmark legeforening har sammen med Ortoped og overlege Thoralf Enge ved FSH bedt om å bruke pengene på å bygge en «ultraren» operasjonsstue. Dette slik at man i framtiden – når ressursituasjonen tillater det – kan utføre blant annet elektiv protesekirurgi i Alta.

Styret i Finnmark legeforening har også i et brev til direktør i FSH oppfordret «Finnmarkssykehuset til å tilrettelegge operasjonsfasilitetene ved Klinikk Alta, slik at det i framtiden også kan utføres elektiv protesekirurgi (eksempelvis innsetting av kne- og hoftepoteser) også ved Klinikk Alta, for oppstart av dette når dette personell- og kapasitetsmessig fremstår som hensiktsmessig». Dette for å ikke utelukke implantatkirurgi i femtiden.

Ved å etablere en «ren» operasjonsstue tilsvarende den som er ved Klinikk Alta i dag, så vil det i realiteten ikke bidra til noe annet enn å øke kapasiteten på et område hvor det allerede er grei kapasitet. En fremtidsrettet «ultraren» operasjonsstue vil ha mange store fordeler ved at FSH kan hente hjem et stort antall pasienter som

i dag får sine operasjoner utenfor FSH, og ha en betydelig innsparing/ inntjening for helseforetaket. Overlege Enge har i brev til styret påpekt at det er lang ventetid for pasienter med artrose i hofta og kne. Det har bidratt til at 91 pasienter fikk sin behandling utenfor Finnmarkssykehuset i 2019, pasienter som FSH må betale for.

Men ifølge FSH blir dette svært dyrt. «Vi har ikke økonomi til å bygge operasjonsstue for protesekirurgi i Alta, da dette vil koste ca. 10-15 mill. mer enn det budsjettet vi har fått», heter det i et referat fra et informasjons- og drøftingsmøte som også ble lagt fram for styret i Finnmarkssykehuset 27. oktober.

Overlege Enge har innhentet kostnader for etablering av en «ultraren» operasjonsstue. Informasjonen Enge har fått tilsier at forskjellen i investeringskostnader, knyttet til et luftanlegg med gode nok partikkelfilter og tilstrekkelig utskifting av luft, vil ligge i størrelsesorden 500.000 kroner. Det er langt unna overslaget på 10-15 millioner, som FSH har fått fra Sykehusbygg.

Dette understøttes også av sykehusleverandør Halton AS som årlig leverer ventilasjon til rundt 100 operasjonsstuer globalt, inkludert i Norge. Halton viser til at de har flere prosjekter nå, for eksempel i Stavanger der de leverer både «rene» og «ultrarene» operasjonsstuer, der forskjellen på de to typene ligger like under 500.000 kroner.

En ekstern utredning ved et uavhengig konsulentfirma vil kunne sikre at styret i FSH og evt. styret i Helse Nord har et best mulig grunnlag for å ta en uhildet beslutning. En kan gjerne bruke Neo Consulting AS som Finnmarkssykehuset har brukt tidligere. Det vil være klokt siden det er kommet frem at det er ulike meninger i fagmiljøet. Det vil hjelpe til å sikre at befolkningen har tiltro til den beslutningen som blir tatt i denne saken.

Svar:

Som representanten viser til, fikk Helse Nord bevilget 15 mill. kroner til oppgradering og etablering av operasjonsstuer i Alta i statsbudsjettet for 2021. Finnmarkssykehuset har satt i gang et arbeid for å utrede behov for og bruk av operasjonsstue.

Helse Nord opplyser at i denne saken må bruk og behov planlegges slik at utstyr, personell med tilhørende sengepost og øvrig areal benyttes best mulig. Oppgradering og etablering av operasjonsstuer i Alta bør derfor planlegges slik at operasjonsstueene i Alta er samlokaliserte.

Helse Nord oppgir at med et luftanlegg med godt nok partikkelfilter og tilstrekkelig utskifting av luft, vil ikke kostnadsforskjellen være vesentlig mellom å etablere en «ultraren» og «ren» operasjonsstue. Helse Nord opplyser at det er infrastrukturen i eksisterende bygg i Alta som ikke er god nok til å etablere en «ultraren» operasjonsstue, uten at det må gjennomføres kostnadskrevenne ombygging og tilpasning av tekniske anlegg. Det oppgis også at det sannsynligvis heller ikke er plass til nødvendige tekniske arealer for en «ultraren» stue i eksisterende bygg. For å etablere en «ultraren» stue i Alta må det med all sannsynlighet bygges et tilbygg med tilhørende tekniske rom, som krever betydelige investeringsmidler.

Helse Nord har ansvar for å tilby gode spesialisthelsetjenester og for fordeling av budsjettmidler i sin region. I vurderingen av om det bør etableres en «ultraren» operasjonsstue i Alta, er det Helse Nord og Finnmarkssykehuset som har ansvar for å vurdere behovet for dette og evt. prioritere bruk av investeringsmidler til formålet.

SPØRSMÅL NR. 366

Innlevert 12. november 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 24. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvilke virkemidler vil regjeringen bruke for å unngå en økende asylstrøm til Norge, og er statsråden enig i at en økning i asylsøknader til Norge ikke er ønskelig?

BEGRUNNELSE:

Vi ser at antall asylsøkere til Europa er høyt, og at migrantene benyttes som politiske brikker av autoritære regimer som Hviterussland.

Asylsøkere og migranter som tar seg til Norge og Europa egenhendig er ikke plukket ut av FN, og erfaringssmessig er det en liten andel som vil ha et beskyttelsesbehov. Det er indikasjoner på at Hviterussland markedsfører

«pakketurer» til Europa for mennesker som vil søke asyl. En økning i antallet asylanter vil medføre en ressursøkning som går på bekostning av hjelp av reelle flyktninger, bla. i nærområdene.

For å unngå en økning til Norge er det viktig at regjeringen er tydelige og konsekvente. I 2015 gikk Jonas Gahr Støre ut og mente Norge burde ta imot 10 000 syrere til Norge. Resultatet var at Norge fikk en strøm av asylsøkere som opplevde at de var invitert. Det er derfor viktig at regjeringen nå kommuniserer klart internasjonalt og kommer med tydelige tiltak for å hindre en potensiell ny migrasjonsbølge til Norge.

Svar:

Regjeringen vil føre en rettferdig, forutsigbar og ansvarlig innvandringspolitikk. For å beskytte og bevare asylinstittuttet slik at det er i stand til å gi beskyttelse til de som er forfulgt, er det viktig å forbygge irregulær migrasjon og å redusere antall grunnløse asylsøkere til Norge.

For å forebygge irregulær migrasjon til Europa og Norge er det behov for innsats internasjonalt og nasjonalt. Nasjonalt mener regjeringen at en rettferdig, forutsigbar og ansvarlig innvandringspolitikk er et viktig grep for å forebygge økt antall grunnløse asylsøkere til landet. Dette innebærer også en fortsatt satsing på retur av personer uten lovlig opphold. Dersom Norge skulle oppleve økt antall asylsøkere til landet har Utlendingsdirektoratet (UDI) og Politiet beredskapsplaner som vil bli iverksatt.

I kjølvannet av flyktningkrisen i 2015/2016 ble det vedtatt en rekke innstramninger i regelverket for å håndtere de høye ankomsttallene, hvorav de fleste fortsatt er gjeldende i dag. Det ble bla. gitt en beredskapshjemmel som på visse vilkår kan settes i verk i en krisesituasjon med ekstraordinært høye ankomster av asylsøkere. Da kan asylsøknader fra personer som ankommer norsk grense fra et nordisk naboland nektes realitetsbehan-

dling, og personene kan bortvises. Videre har dagens utlendingsregelverk flere hjemler som vil være relevante i en situasjon med høye asylankomsttall. Dette gjelder særlig adgangen til å nekte realitetsbehandling av asylsøknader fra personer som kommer til Norge via trygge tredjeland og ulike hurtigprosedyrer, bla. for behandling av antatt åpenbart grunnløse asylsøknader.

Når det gjelder håndteringen av asylsøkere som kommer til Norge, vil jeg poengtere at departementet har delegert det operative ansvaret for innkvarteringen av asylsøkere til Utlendingsdirektoratet (UDI). Som en del av dette ansvaret skal UDI til enhver tid ha beredskap for å kunne håndtere raske endringer i antallet asylsøkere til Norge.

Siden 2015 er politiets planverk for massetilstrømming mot Norges Schengen- yttergrense, gjennomgått og oppdatert.

Internasjonalt er Norge del av Schengen-samarbeidet. Regjeringen legger vekt på et godt samarbeid med EU om migrasjonspolitikken og vil delta i samtaler i EU om migrasjonsspørsmål og søke løsninger mellom europeiske stater.

Det er i dag om lag 82 millioner mennesker på flukt i verden, og en stor andel av disse oppholder seg i naboland til landet de flykter fra. Det er derfor avgjørende å styrke den internasjonale innsatsen for å hjelpe flest mulig av de som oppholder seg i disse områdene. Regjeringen vil bygge opp en solidaritetspott i utviklingsbudsjettet på minst 5 milliarder kroner for å bedre forholdene for mennesker på flukt og lokalsamfunnene som mottar flyktninger og fordrevne.

Jeg viser for øvrig til mitt svar 16. november 2021 på skriftlig spørsmål nr. 303 til representanten Holm Lønseth, hvor jeg redegjorde grundig for relevante tiltak knyttet til regelverk og innkvartering ved eventuelt økt antall asylsøkere til landet.

SPØRSMÅL NR. 367

Innlevert 14. november 2021 av stortingsrepresentant Silje Hemdal

Besvart 18. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hva vil statsråden foreta seg for å sikre Norge et helseløft, og hva vil statsråden gjøre for å heve statusen til dem som jobber på sykehjem?

BEGRUNNELSE:

Det er stadig økende bekymring knyttet til om Norge vil ha nok helsepersonell i fremtiden. Den siste tiden har det bla vært diskusjon om hvordan man skal få nok fastleger

til å dekke behovet rundt om i landet, men også hvordan stor etterspørsel etter sykepleiere skaper utfordringer i kommunene.

Denne uken kunne vi lese i BA at det for eksempel er økende sykepleiermangel på sykehjem i Bergen, bare her mangler over 50 sykepleiere. Dette samtidig som sykepleieren Andrea skriver leserinnlegg i BT om at sykepleiere på sykehjem har et ufortjent dårlig rykte.

I alt for mange kommuner bruker lokalpolitikerne helsebudsjettet som en salderingspost. Resultatet er underbemanning på sykehjemmene, dårligere tjenester for de eldre, dårlige arbeidsforhold for helsepersonellet og høyt sykefravær. Dårlige arbeidsforhold er nok medvirkende til at det å jobbe som sykepleier på sykehjem får et ufortjent dårlig rykte.

FrPs løsning er like god som den er enkel: La staten ta over finansieringen av eldreomsorgen (SIO). Dette fikk FrP gjennom som et forsøksprosjekt i 12 kommuner og resultatene var formidable. Pleietrengende, ansatte og pårørende fortjente at tjenestene ble bedre og ikke minst var kommunene fornøyd.

Dessverre valgte ikke den nåværende Ap-ledede regjeringen å prioritere penger til forsøksprosjektet, til tross for at deres egne ordførere ba ettertrykkelig at forsøksprosjektet skulle få gå ut tiden som planlagt.

I en tid der Norge har et underskudd på nesten 7000 sykepleiere, kreves imidlertid flere grep uavhengig av hvilken politisk farge man har. Mangelen på helsepersonell i Norge er en varslet krise og det handles nå. SSB sin klare anbefaling er at det er «nødvendig med en klart sterkere økning i utdanningen i kombinasjon med andre tiltak for å motvirke at mangelen på sykepleiere forsterker seg». Dette er en utvikling som ikke kan vedvare, og som setter hele helsevesenet under press. Norge trenger et helseløft og det haster.

<https://www.bt.no/btmeninger/debatt/i/0GrpZA/sykepleiere-paa-sykehjem-har-et-ufortjent-daarlig-rykte>

<https://www.ba.no/okende-sykepleiermangel-pa-sykehjem-i-bergen/s/5-8-1741664>

Svar:

Jeg deler representantens bekymring for personelldekningen i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Det fremgår av KS' arbeidsgivermonitor at kommunene har særlige utfordringer med å rekruttere sykepleiere, men at også leger, psykologer, vernepleiere og helsefagarbeidere er vanskelig å rekruttere. Dette bekreftes av NAVs bedriftsundersøkelse for 2021, som viser en estimert mangel på blant annet 5350 sykepleiere, 1900 helsefagarbeidere, 1450 spesialsykepleiere, 1300 legespesialister, 600 vernepleiere, 400 psykologer, 150 jordmødre og 2100 andre helseyrker i alle næringer samlet.

Dette er en viktig problemstilling som vi ønsker at den varslede helsepersonellkommisjonen skal se nærmere på.

Som det fremgår av Hurdalsplattformen vil regjeringen nedsette en helsepersonellkommisjon med representasjon fra partene, helse- og omsorgstjenesten og utdanningsinstitusjonene, for å fremme tiltak for å utdanne, rekruttere og beholde kvalifisert helsepersonell over hele landet. Vi er godt i gang med arbeidet og har allerede gjennomført et innspillsmøte med partene i arbeidslivet og med Kontaktforumet for brukere av helse- og omsorgstjenesten.

Det fremgår videre av Hurdalsplattformen at regjeringen vil utarbeide en egen opptrappingsplan for heltid og god bemanning i eldreomsorgen, satse på modeller med økt grunnbemanning og mindre vikarbruk som tiltak for å styrke rekruttering og få ned sykefravær i eldreomsorgen, samt vurdere nye nasjonale tiltak for å sørge for rekruttering av sykepleiere til særlig rekrutteringssvake distriktskommuner. Oppfølgingen av dette må vi komme nærmere tilbake til.

I forslaget til statsbudsjett for 2022 foreligger det allerede en rekke tiltak som blant annet har til formål å styrke bemanningen i sykehjem, og som inngår i Kompetanseløft 2025. Kompetanseløft 2025 er en plan som har til formål å bidra til at den kommunale helse- og omsorgstjenesten og den fylkeskommunale tannhelsetjenesten har tilstrekkelig kompetanse og personell, samt til en faglig sterk tjeneste.

I begrunnelsen for spørsmålet viser representanten til forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenesten. Dette forsøket har pågått siden 2016 og skulle opprinnelig vært avsluttet etter tre år. Denne måten å finansiere tjenestene i kommunene på bryter med prinsippet om lokal selvråderett. Når staten overtar finansieringen av en sektor fratras kommunene, slik jeg ser det, muligheten til å selv prioritere ressursene der behovet er størst. Forsøket har også gitt staten betydelige merutgifter. Jeg kan derfor ikke se at denne måten å finansiere omsorgstjenester på vil være bærekraftig på sikt. De positive erfaringene fra forsøket, som for eksempel økt kompetanse ved tildeling av omsorgstjenester, vil bli fulgt opp i departementets videre arbeid.

SPØRSMÅL NR. 368**Innlevert 14. november 2021 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 22. november 2021 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Regjeringa skriv i Tilleggsnummeret til Statsbudsjettet at endringane som blir føreslått vil føre til 3 milliardar NOK i auka grønne investeringar i 2022 samanlikna med Solberg-regjeringa.

Kan statsråden gjere greie for korleis summen på 3 milliardar NOK kjem fram, og om ein då også har trekt frå den negative effekten for samla investeringar utløyst av kutt i Nysnø, kutt i Miljøteknologiordninga og skjerpå skattlegging av bedriftene?

GRUNNGJEVING:

Næringsministeren er sitert på følgjande i pressemelding frå Nærings- og fiskeridepartementet om Tilleggsnummeret til Statsbudsjettet, dagsett 08.11.21:

“Etter tre uker legger vi nå frem en pakke som kan mobilisere 3 milliarder i økte grønne investeringer sammenlignet med Solberg-regjeringens forslag, sier næringsminister Jan Christian Vestre.”

Svar:

I Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022) foreslår regjeringa fleire omdisponeringar og satsingar som til saman skal gjere meir kapital tilgjengeleg for å utløyse private investeringar og akslerere det grønne skiftet. Det anslås at omdispo-

neringane kan medverke til auka investeringar på inntil 3 mrd. kroner i grønne investeringar. Anslaga er usikre, og full effekt av endringane forutset at kapitalen kjem til anvending i konkrete prosjekt. I berekninga er det tatt høgde for reduksjonane i Nysnø og Miljøteknologiordninga. Det er ikkje tatt høgde for endringar i skattesystemet.

Regjeringa foreslår å løyve 100 mill. kroner til tapsavsetning for grønne vekstlån. Dette gir i utgangspunktet rom for auke utlånsramma med 300 mill. kroner. Deltakelse i InvestEU kan bidra til at Innovasjon Norge kan utvide låneramma ytterlegare, slik at det kan gi grønne vekstlån på inntil 600 mill. kroner. Regjeringa har derfor føreslått å auke låneramma med 600 mill. kroner. Basert på tidlegare erfaringar kan 600 mill. kroner i lån frå Innovasjon Noreg bidra til samla investeringar på 1,2 til 1,8 mrd. kroner.

Vidare foreslår regjeringa å aue norsk deltaking i EUs finansieringsprogram InvestEU med 70 mill. kroner samanlikna med Solberg-regjeringa, til 262 mill. kroner. Deltaking i InvestEU gir norske bedrifter og prosjekt tilgang på lån, garantiar og eigenkapital. Når vi legg EU sine berekningar til grunn, vil regjeringa sitt forslag til auka deltaking potensielt gi næringslivet tilgang på inntil 2,4 mrd. kroner meir i samla investeringskapital.

Samla kan omdisponeringane og satsingane omtalt over medverke til auka grønne investeringar på om lag 3 mrd. kroner.

SPØRSMÅL NR. 369**Innlevert 14. november 2021 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 23. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Korleis vurderer Regjeringa dei kystnære områda Frøya-grunnane/ Olderveggen utanfor Bremanger kommune i samband med pågåande prosessar for opning av område for framtidig utbygging av vindkraft til havs?

GRUNNGJEVING:

NVE vurderte i “Havvindrapporten” frå 2103 Frøyagrunnane utanfor Bremanger som skilde seg ut som særleg aktuelle for framtidig utbygging av vindkraft til havs. I ei oppdatert vurdering i 2018, var NVE si vurdering at Frøyagrunnane har blitt mindre aktuelt som utbyggingssområde for vindkraft, pga. teknologiutvikling som går i

retning flytande framfor botnfast vindkraft, i tillegg til at området er relativt lite og mindre fleksibelt for tilpassing til "sambruk" med andre interesser. Området blir likevel peika på som eit mulig framtidig utbyggingsområde, i ein seinare runde.

Frøyagrunnane og Olderveggen utanfor Bremanger i Vestland fylke er særskilt rike og viktige fiskeriområde, og planane om mulig utbygging av desse områda har vekt stor uro i fiskerinæringa i regionen. Det er difor ønskjeleg å få klarlagt om regjeringa i det heile tatt ser det som aktuell politikk å opne desse områda for framtidig vindkraftutbygging til havs - eller ein vil konsentrere seg om å utvikle offshore vindkraft i større område lenger til havs der det er lettare å finne gode sambruksløyser med fiskerierinteressene.

Svar:

I Hurdalsplattforma heiter det at regjeringa vil legge til rette for ei storstilt satsing på havvind gjennom ein ambisjøs nasjonal strategi for havvind som blant anna inkluderer satsing på norsk leverandørindustri, eit godt re-

gelverk og utvikling av nettinfrastruktur på norsk sokkel. Regjeringa Solberg opna i 2020 to område for fornybar energiproduksjon til havs, Utsira Nord og Sørlege Nordsjø II, basert på utgreiingar frå Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE). Eg arbeider no med å fastsette eit rammeverk for tildeling av desse områda.

I tillegg ønskjer eg å legge til rette for vidare utvikling av havvind på norsk sokkel. Vi ser difor no på korleis vi kan identifisere nye område som kan konsekvensutgreiast med sikte på å opne nye område for fornybar energiproduksjon til havs. I følgje Meld. St. 36 (2020-2021) Energi til arbeid, som Solberg-regjeringa la fram, vil arbeidet med identifisering av område og konsekvensutgreiing ta to til tre år. Eg vurderer no korleis vi kan gå fram på best eigna måte. Vi har ennå ikkje teke stilling til korvidt vi skal peike på område eller kva føringar vi vil legge for dette arbeidet. Direktoratgruppa vil vere breitt samansett slik at ulike omsyn og næringsinteresser er representert. Det vil også bli gjennomført offentlege høyringar, kor ulike interessentar kan kome med innspel undervegs i prosessen med å finne nye område for fornybar energiproduksjon.

SPØRSMÅL NR. 370

Innlevert 14. november 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 19. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til å justere opp tilskuddet til Feiring VGS, i tråd med forutsetningen/forventningen under forrige behandling i Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Jeg har merket meg at det såkalte «internatbudsjettet» for Feiring VGS for 2022 er 6,2 millioner lavere enn forutsatt og forventet. Da Utdanningskomiteen høsten 2019 besluttet å ta «internattilskudd» til Feiring VGS inn i statsbudsjettet under Kap. 227, post 78 var forutsetningen at det skulle trappes opp.

Høsten 2020: MNOK 8,7

2021: MNOK 17,4

2022: MNOK 23,6

2023: MNOK 27,0.

Dette i tråd med utviklingen i elevtallet.

Feiring VGS er i dag er en realitet, og til stor glede og nytte for 116 gutter og jenter. Her får ungdom som har

slitt med dropout en ny sjanse og skolen har stor suksess i kampen mot frafall fra videregående utdanning. FrP mener det er viktig at et godt utdanningstilbud til utsatte grupper, som det er snakk om her, blir ivarettatt. Slike tilbud må ha trygge og forutsigbare rammevilkår.

Svar:

Feiring videregående skole AS er godkjent etter friskoleloven § 2-1 bokstav f for å tilby særskilt tilrettelagt opplæring for funksjonshemmede.

Det ble gjort klart i godkjenningsvedtaket fra Utdanningsdirektoratet at skolen ikke kunne forvente internattilskudd. Skoler godkjent etter friskoleloven § 2-1 bokstav f plikter ikke å tilby internat, og internatdrift må ses på som et tillegg til den ordinære skolevirksomheten.

Feiring videregående skole er et viktig tilbud til ungdom og unge voksne som av ulike grunner ikke har fullført videregående opplæring. Det er også bakgrunnen for at de som en av få skoler, mottar et internattilskudd. Tilskud-

det skal bidra til driften av internatet og det sosialmedisinske hjelpeapparatet ved skolen, slik at skolen kan tilby yrkesrettet videregående opplæring for personer med fysiske eller psykiske utfordringer. Rammen for tilskuddet fastsettes i de årlige statsbudsjettene og er ikke knyttet til antall elever ved skolen.

Departementet har gjennomgått både den opprinnelige søknaden om godkjenning av Feiring videregående skole og de påfølgende søknadene om internattilskudd. Det er så langt departementet kan se, ikke vært en forutsetning fra søkerens side at tilskuddet skulle trappes opp som følge av økt elevtall. I den siste søknaden av 15. august

2019 søkte skolen om 8,7 mill. kroner første år. I behandlingen av statsbudsjettet for 2020 la Stortinget inn 8,7 mill. kroner, jf. Innst. 12 S (2019–2020). I statsbudsjettet for 2021 la Solberg-regjeringen inn en helårseffekt på 17,4 mill. kroner. Dette tilskuddet er videreført på samme nivå i Støre-regjeringens forslag til statsbudsjett for 2022.

Det vises i spørsmålet til at det var en forutsetning fra Stortingets utdannings- og forskningskomité at tilskuddet skulle trappes videre opp. Det fremgår ikke av Innst. 12 S (2019–2020) at tilskuddet skulle trappes opp videre utover de 17,4 mill. kronene som allerede er prioritert til internattilskudd i forslaget til neste års statsbudsjett.

SPØRSMÅL NR. 371

Innlevert 14. november 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 24. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Har statsråden et anslag på hvor mye de private barnehagene vil få i økt (helårs) driftstilskudd i 2022 som følge av at bemanningsnormen er oppfylt i flere kommuner (og barnehager) i 2019?

BEGRUNNELSE:

2022 er jo første året private barnehager skal få helårseffekt av økt bemanning i kommunale barnehager, etter som sektoren hadde frist med å innfri nye normer innen 1.8.2019. Jeg er interessert i departementets anslag på dette i det videre arbeidet.

Svar:

Den forrige regjeringen innførte bemanningsnormen uten økte statlige overføringer fordi normkravene var oppfylt på nasjonalt nivå i kommunale barnehager ved innføringstidspunktet. Da normen ble innført i 2018 var det likevel mange kommuner som ikke oppfylte bemanningskravet. Private barnehager mottar driftstilskudd som er beregnet på bakgrunn av utgiftene i kommunale barnehager i samme kommune to år før tilskuddsåret. Driftstilskuddet prisjusteres, men nye lovkrav som kommunene blir pålagt vil først reflekteres i driftstilskuddet til de private barnehagene to år senere. I kommunene hvor kommunale barnehager ikke oppfylte normkravene, var tilskuddsnivået til de private barnehagene tilpasset lavere bemanning enn det som var nødvendig for å innfri nor-

men. Det ble derfor opprettet et midlertidig tilskudd i perioden 2018-2020 som skulle styrke finansieringen av normen i disse kommunene.

Siden 2018 har bemanningsnivået i både private og kommunale barnehager blitt betydelig bedre. Som følge av bedre bemanning i de kommunale barnehagene, har også tilskuddene til de private barnehagene økt. Statistikk fra Utdanningsdirektoratet viser at det i 2019 var fem kommuner med private barnehager som i gjennomsnitt ikke oppfylte bemanningsnormen i egne kommunale barnehager. Fra 2019 til 2020 har bemanningsnivået i kommunale barnehager blitt ytterligere forbedret. I snitt har bemanningen blitt styrket fra 5,7 til 5,6 barn per ansatt i grunnbemanningen, mens normkravet tilsier at det skal være maksimalt 6 barn per ansatt. I 2020 var det kun én kommune med private barnehager som i gjennomsnitt ikke oppfylte bemanningsnormen i egne kommunale barnehager. I 14 kommuner er normen i snitt akkurat oppfylt, mens i øvrige kommuner er bemanningsnivået bedre enn normkravet tilsier. I 2022 baseres driftstilskuddet til de private barnehagene på kommunale regnskapstall for 2020. Private barnehager vil derfor få tilskudd som gir gode forutsetninger for å oppfylle normkravet i 2022.

Siden den store majoriteten av kommunene oppfylte bemanningsnormen i egne barnehager i 2019, er det få kommuner som i gjennomsnitt oppfyller normen i 2020, som ikke også gjorde det i 2019. Den isolerte effekten på de private barnehagenes tilskudd av at flere kommuner oppfyller normen i 2020, er derfor trolig be-

grenset. Kunnskapsdepartementet har ikke anslått hvor stor denne effekten vil være. Departementet har ikke oversikt over gjennomsnittlige lønnskostnader for barnehageansatte på kommunenivå. Departementet har derfor heller ikke forutsetninger for å utarbeide gode anslag for et begrenset antall enkeltkommuner.

Jeg vil avslutte med å si at selv om innføringen av bemanningsnormen var i tråd med prinsippene for finansiering av kommunesektoren, så vet vi at det var flere kommuner som hadde økte kostnader knyttet til innføringen av normen som de ikke ble kompensert for i

Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) har regjeringen foreslått å styrke kommunenes frie inntekter med 3,6 milliarder kroner. 2 av disse milliardene kommer i tillegg til forslaget fra Solberg-regjeringen i Prop. 1 S (2021–2022) I forslaget om styrkingen av kommuneøkonomien har regjeringen tatt hensyn til at kommuner har hatt kostnader til økt grunnbemanning og flere pedagoger i barnehagene de siste årene. Den styrkede finansieringen av barnehagenormene vil også over tid komme private barnehager til gode i form av økte tilskudd.

SPØRSMÅL NR. 372

Innlevert 9. november 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 23. november 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

Kan forsvarsministeren bekrefte at det er midler tilgjengelig i 2021 for å sikre at CV90 kamp- og støttevognene leveres operative med sin primærbestykning innenfor nevnte tidsplan?

BEGRUNNELSE:

Vedrørende Prop. 127 S (2019–2020), informerte forrige forsvarsminister i Spørsmål nr. 1912 om at «Investeringssplanen inneholder også midler til våpensystemer for vognene.» og at bombekaster-systemene skulle anskaffes på et tidspunkt tilpasset behovet i perioden 2023 til 2026. Forsvarsmateriell (FMA) og Forsvarsdepartementet er gjort kjent med fra industriens side at denne tidsplanen ikke er oppnåelig med mindre anskaffelsen iverksettes i løpet av 2021. Videre vil en bestilling etter 2021 medføre betydelige merkostnader for forsvaret grunnet endringer i teknologien.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 15. november 2021 med spørsmål fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde om forsvarsministeren kan bekrefte at det er midler tilgjengelig i 2021 for å sikre at CV90 kamp- og støttevognene leveres operative med sin primærbestykning.

Som et ledd i forrige regjeringens tiltakspakke for å møte utfordringene som norsk industri opplevde ifm. utbruddet av korona-pandemien, mottok Forsvarsdeparte-

mentet mange konkrete forslag til tiltak fra Forsvars- og sikkerhetsindustriens forening. Ett av disse forslagene var oppbygging av 20 stk. stormingeniør-/bombekastevogner på basis av tilgjengelige CV90-skrog. Forslaget ble tatt til følge, og departementet mottok et kostnads-overslag fra Forsvaret som ble lagt til grunn ved fremleggelsen av anskaffelsesprosjektet for Stortingets godkjenning gjennom Prop. 127 S (2019–2020). Kostnadsrammen ble satt til 850 mill. 2020-kroner inkl. mva., gjennomføringskostnader og en avsetning for usikkerhet.

Som følge av stor usikkerhet rundt den foreslåtte kostnadsrammen ble det i proposisjonen presisert at regjeringen ville komme tilbake til Stortinget med eventuelle behov for justeringer på et senere tidspunkt.

De 20 nye vognene skal inngå i oppbyggingen av Hærens 4. mekaniserte bataljon, som iht. Prop. 14 S (2020–2021) er planlagt opprettet fra 2026. Tiltaket skulle som sådan egentlig iverksettes på et senere tidspunkt, men ble fremskyndet for å hjelpe industrien i en krevende tid.

Forsvarsdepartementet har mottatt en anbefaling fra Forsvarsstaben om å øke rammen for anskaffelsesprosjektet, da det gjennom anskaffelsesprosessen hadde blitt avdekket at styringsrammen i prosjektet ikke var dekkende for hele anskaffelsen. Investeringssplanen inneholder midler til våpensystemer for vognene, og Forsvarsdepartementet vil derfor, med bakgrunn i både forbeholdet som ble gitt i Prop. 127 S (2019–2020) og anbefalingen fra Forsvarsstaben, vurdere dette i løpet av nær fremtid og komme tilbake til Stortinget med en egen sak om nødvendig, slik at våpensystemene kan anskaffes på et tidspunkt

som er tilpasset opprettelsen av den 4. mekaniserte bataljonen.

SPØRSMÅL NR. 373

Innlevert 15. november 2021 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 23. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil strekningar trafikkert av bilførande båtar med høgare fart enn ordinære ferjer bli inkludert i regjeringa si varsla ordning med gratis ferje til øysamfunn på strekningar med under 100 000 passasjerar pr år?

GRUNNGJEVING:

Samferdsleministeren svarte i svar på skriftleg spørsmål frå undertekna 30/10 (Dokument nr. 15:207 (2021-2022)), at regjeringa ikkje har planer om å senke prisane på hurtigbåtar i samband med det varsla priskuttet på ferjer på riksveg- og fylkesvegnettet.

I Florø-bassenget (Kinn kommune i Vestland), er det i dag eit rutenett av bilførande båtar som bind øyane i Florø-bassenget saman med fastlandet. Desse båtane går raskare enn ordinære ferjer, men tener nøyaktig same funksjon, og er omfatta av fylkeskommunalt rutekjøp. Det vil framstå som særskilt merkverdig og urettferdig for folk og bedrifter på desse øyene om ikkje prisen på desse sambanda blir redusert tilsvarende som for øysamfunn som er trafikkert med ordinære, meir saktegåande ferjer.

Eg ber difor samferdsleministeren stadfeste at ordninga med gratis ferje til små øysamfunn vil gjelde også for øyene i Flora-bassenget, og andre øysamfunn som er trafikkert av bilførande båtar som går raskare enn ordinære ferjer.

Svar:

Ved handsaming av Prop. 79 S (2020–2021) om endringer i statsbudsjettet 2021 og økonomiske tiltak i møte med pandemien og Innst. 233 S (2020–2021) gjorde Stortinget følgjande vedtak:

“Stortinget ber regjeringa komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett 2021 med forslag til reduserte ferjetakster allerede for inneværende år, og en forpliktende plan for halvering av fergepriser på både riksveg- og fylkesvegsamband. Løsninger for lavere takster for pendlere skal prioriteres og reduksjonen skal finansieres av staten.”

Vedtaket om reduserte ferjetakstar blei følgt opp, jf. Prop. 195 S (2020 – 2021) og seinare vart det ved handsaming av proposisjonen, jf. Innst. 600 S (2020 – 2021) gjort budsjettvedtak om å redusere ferjetakstane med 25 pst. eks. mva frå 1. juli i år.

I Hurdalsplattforma heiter det mellom anna at regjeringa vil halvera prisane på riksvegferjer og fylkesvegferjer i fireårsperioden. Dette arbeidet er i gang. I framlegg til budsjett for 2022 er det lagt til rette for at takstane kan reduserast med 30 pst. for den reisande frå 1. januar 2022, jamført med takstar 1. januar 2021, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2021 – 2022).

Det er grunn til å minna om at oppmodingsvedtaket i Stortinget i vår, og i vidare oppfølging av vedtaket gjennom Hurdalsplattforma, gjeld ferjeruter, og ikkje båtruter. Av Hurdalsplattforma går det og fram at regjeringa vil innføra ei ordning med gratis ferjer for øyar og andre samfunn utan vegsamband til sambandet og å gjera alle ferjesamband med under 100 000 passasjerar årleg gratis. Regjeringa vil koma tilbake til oppfølging av desse punkta i regjeringsplattforma.

SPØRSMÅL NR. 374**Innlevert 15. november 2021 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup****Besvart 19. november 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Er naturgass som brukes som råstoff til hydrogenproduksjon, der CO2 lagres permanent, fritatt fra CO2-avgift?

Svar:

Stortingets vedtak om CO2-avgift på mineralske produkter § 2 bokstav f fritar naturgass og LPG når den brukes

som råstoff i industriell virksomhet på en slik måte at det ikke oppstår utslipp av karbon til luft, eller utslippet er vesentlig lavere enn det mengden råstoff skulle tilsi.

Om vilkårene for fritak er oppfylt må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle. Spørsmål om den konkrete vurderingen rettes til Skatteetaten.

Jeg vil vurdere nærmere om det bør innføres et eget fritak i CO2-avgiften for karbonfangst og lagring.

SPØRSMÅL NR. 375**Innlevert 15. november 2021 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 22. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden forlenge midlertidig ordning for billettering på ferjer inntil nytt og permanent regelverk er på plass?

BEGRUNNELSE:

Ved utbruddet av pandemien våren 2020 innførte Samferdselsdepartementet en midlertidige lov, som sikret smittefri billettering under koronapandemien. Bakgrunnen for den midlertidige loven var å beskytte sikkerhetsmannskap på riksveg- og fylkesvegferjer fra smitte under pandemien, slik at også ferjesambandene kunne holdes åpne for trafikk og sørge for viktig transport i hele landet i tilknytning til riks- og fylkesvegene.

Takstregulativet for statens ferjesamband ble da endret, slik at det under pandemien kun ble tatt betalt for kjøretøy iht. AutoPASS-regulativet for ferje (ikke betaling for passasjerer). Dette la til rette for at også eiere av kjøretøy eller kunde uten AutoPASS-brikke kunne billetteres for ferjetransport uten kontakt mellom billettør og den reisende og med etterskuddsvis fakturering (basert på lesing av skilt). Den midlertidige lovens varighet er av Stortinget forlenget til å gjelde fram til 1. januar 2022.

Nå viser det seg at erfaringene fra den midlertidige ordningen har vært svært gode. Fra både Statens vegvesen og flere fylkeskommuner har det vært vurdert og uttalt

som ønskelig å kunne gå over til denne ordningen permanent.

Når den midlertidige ordningen har vært så vellykket, og blir sett på som foretrukket og at ønsket om å reversere og gå tilbake til gammel ordning, 1. januar neste år, er en dårligere løsning ville det ikke da være mulig å forlenge en ordning alle mener er bedre og mer fremtidsrettet.

Svar:

Midlertidig lov om billettering på ferje som følge av covid-19 er en lov som regulerer en ordning for smittefri billettering under koronapandemien. Behovet for loven oppstod under utbruddet av koronapandemien i mars 2020, for å sikre mot smitte av sikkerhetsmannskap på ferjene i en periode da koronasituasjonen var uoversiktlig og det ikke var vaksine mot viruset.

Før ordningen ble tatt i bruk, ble ferjebillettering på samband i tilknytning til riksveger og fylkesveger i hovedsak gjennomført gjennom manuell behandling og betaling/oppgjør om bord på ferjene. Gjennom ordningen under den midlertidige loven, billetteres alle kjøretøy gjennom elektronisk registrering uten kontakt mellom ferjemannskap og ferjens passasjerer. Registrert eier av kjøretøyene eller avtalepart (gjelder kjøretøy som er utstyrt med AutoPASS-brikke eller er tilknyttet annen betal-

ingsavtale på ferje), faktureres etter at reisen er gjennomført.

På denne måten har tiltaket sikret at ferjesambandene har kunnet holdes åpne med nær normal ruteproduksjon under hele koronapandemien, med den betydningen dette har hatt for vegtransporten i landet. Erfaringen fra ordningen er god og gir mange fordeler for både ferjeoperatør og trafikantene.

Hovedgrunnen til at det har vært behov for å lovregulere tiltaket med elektronisk registrering av alle kjøretøy om bord på ferjene, er at yrkestransportlova ikke har egne bestemmelser om behandling av personopplysninger til bruk for ferjebillettering. Registrering av kjøretøy eid av privatpersoner regnes i praksis som behandling av personopplysninger, som iht. personvernforordningen art. 6 krever eget behandlingsgrunnlag. For kjøretøy som ikke er registrert med en avtale som gjelder betaling på ferjene, er det behov for hjemmel i lov.

Departementet vurderte tidlig at det var behov for å endre yrkestransportlova, slik at yrkestransportlova både skal ivareta framtidige behov i beredskapssituasjoner lignende koronaviruset og ordningen med elektronisk billettering kan benyttes permanent, se også omtale i Prop. 114 L (2019-2020) kapittel 3.3 siste avsnitt og Prop. 29 L (2020-2021) kapittel 3.2 og 3.4. Statens vegvesen har på oppdrag fra departementet i lengre tid arbeidet med å utrede nødvendige endringer i yrkestransportlova og forskrift til loven. Høsten 2021 var arbeidet med å utrede endringer i yrkestransportlova ikke ferdig, og Samferdselsdepartementet behandlet derfor et forslag fra Statens vegvesen om å forlenge den midlertidige loven. Like i forkant av at Statens vegvesens forslag ble mottatt av depar-

tementet, gjenåpnet imidlertid regjeringen Norge tilbake til en normal hverdag med økt beredskap. Det var dermed besluttet at de fleste nasjonale koronatiltak skulle opphøre. Departementet fant det på denne bakgrunn ikke riktig å skulle fremme et forslag til endringer i den midlertidige loven for Stortinget høsten 2021.

Dette betyr at det fra 1. januar 2022 til formål ferjebillettering ikke vil være lovgrunnlag i tilknytning til ferjebillettering for å behandle personopplysninger om passasjerer eller eiere av kjøretøy som ikke har AutoPASS-brikke eller annen avtale der brukeren har samtykket til behandling av personopplysninger.

Statens vegvesen arbeider i dialog med berørte parter (fylkeskommunene, ferjerederiene og organisasjoner i arbeidslivet, mv.) med å forberede overgangen til billetteringssystemer som ikke baserer seg på elektronisk registrering av kjøretøy som ikke er tilknyttet betalingsavtale. Høsten 2021 er det relativt lang erfaring med håndtering av koronaviruset i Norge, noe som betyr at man vet mer om hvordan smitte kan unngås i et mest mulig normalt samfunn. Jeg legger til grunn at mye kan gjøres for å sikre mot smitte på landets ferjesamband i dette arbeidet, men vil følge situasjonen tett.

Samferdselsdepartementet har gitt Statens vegvesen frist til 22. november 2021 til å fremlegge et utkast til høringsbrev om endringer i yrkestransportlova for departementet. Før departementet kan fremme en Prop. L, må det gjennomføres alminnelig offentlig høring og nødvendige prosesser i regjeringen. Departementet vil komme tilbake til Stortinget med et lovforslag når dette arbeidet er gjennomført.

SPØRSMÅL NR. 376

Innlevert 15. november 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 23. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til at behandling som sender elektriske impulser gjennom ryggmargen og stamcellebehandling blir tilgjengelig for pasienter som kan få bruk for det?

BEGRUNNELSE:

Det å miste førligheten i hele eller deler av kroppen er en stor belastning både for den enkelte og for samfunnet. Det

krever spesiell tilrettelegging og hard trening. Til tross for belastningen det er å miste førlighet, tilbyr ikke Norge alle hjelpemidler til de som kan bli bedre.

TV 2 har fortalt historien til 18 år gamle Heirati som i ung alder fikk en alvorlig ryggmargsskade for to år siden, og fikk beskjed om at han hadde én prosent sjanse for at han kunne gå igjen. Gjennom hard trening og behandling i utlandet har Heirati fått til mye mer enn det legende trodde han skulle få til.

Heirati har fått behandling i Thailand, skal videre til behandling i Canada og ha et treningsopphold i USA. Dette medfører at den unge mannen betraktelig har økt sannsynligheten for at han kan gå igjen. Norge har et helsevesen i verdenstoppen, men vi er dessverre alt for trege når det kommer til nye medisiner og behandlingssmetoder. Spørsmålsstiller håper derfor at Statsråden vil ta snarlige grep og sørger for at behandlingsmetodene Heirati har fått, blir tilgjengelig for andre pasienter i hans situasjon.

Svar:

Representanten Hoksrud spør om jeg vil ta initiativ til at behandling som sender elektriske impulser gjennom ryggmargen og stamcellebehandling blir tilgjengelig i Norge. Bakgrunnen for spørsmålet er innslag på TV2.

Som statsråd kan jeg verken gå inn i enkeltsaker eller velge hvilke behandlingsmetoder som skal være tilgjengelige i spesialisthelsetjenesten. Det er de regionale

helseforetakenes ansvar. Hvilke behandlingsmetoder som skal tilbys i spesialisthelsetjenesten vurderes gjennom et felles system, Nye metoder.

I Hurdalsplattformen sier vi at norske pasienter skal ha et offentlig helsetilbud i verdensklasse, uavhengig av adresse og lommebok. Den offentlige helsetjenesten har et stort handlingsrom for å tilby utprøvende behandling, men pasienter har ikke krav på dette. Pasienter som ikke får utprøvende behandling i det offentlige, men velger å starte slik behandling privat i Norge eller utland, må dekke utgiftene selv.

Hvis en pasient har rett til nødvendig helsehjelp i spesialisthelsetjenesten og det ikke finnes et tilbud i Norge, eller at helsehjelpen i utlandet er dokumentert mer virkningsfull enn den helsehjelpen som tilbys av det offentlige i Norge, kan man ha rett til behandling i utlandet. Denne ordningen gjelder behandling både i og utenfor EØS-området.

SPØRSMÅL NR. 377

Innlevert 15. november 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 25. november 2021 av statsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

Hvordan forklarer statsministeren at han til VG ga inntrykk av at hans statsbudsjett ville gi større utslippskutt enn den avgåtte regjeringen, samtidig som han burde vite at det i budsjettdokumentene stod at utslippene ville øke pga. regjeringens omprioriteringer?

BEGRUNNELSE:

I en budsjettlekkasje til tilleggsproposisjonen sa statsministeren til VG 6. november at hans regjering ville bruke en milliard kroner ekstra på klimatiltak, og at den "grønne milliard" bare er starten på regjeringens klimasatsing. Formålet var åpenbart å skape inntrykk av økte utslippskutt og større handlekraft. To dager senere innrømmet klima- og miljøminister Espen Barth Eide til Dagens Næringsliv at regjeringens klimapolitikk vil kutte mindre utslipp enn budsjettet som ble lagt frem av Erna Solberg en drøy måned tidligere.

Svar:

Vi har ambisiøse klimamål. Vi skal kutte norske utslipp med 55 prosent mot 2030 sammenlignet med 1990. For å nå målet må utslippene ned, og de må ned fort.

Regjeringens viktigste grep for å redusere utslippene er å øke avgiftene på ikke-kvotepliktige utslipp til 2 000 kroner i 2030. Vi foreslår derfor å videreføre forslaget fra Solberg-regjeringen om å øke avgiftene med 28 pst. utover prisjustering. Samtidig velger vi å ikke redusere veibruksavgiften tilsvarende slik Solberg gjorde i alle budsjettene hun fikk vedtatt.

En gradvis økning i CO2-avgiften til 2000 kroner i 2030 er forventet å bidra med kutt på 8 millioner tonn klimagasser over perioden 2021 – 2030 om økningen ikke kompenseres gjennom redusert veibruksavgift. Regjeringen vil ha en gradvis tilpasning til økte pumpepriser og velger derfor å delvis kompensere med lavere veibruksavgift (65 pst. i 2022). At vi kun kompenserer delvis med lavere veibruksavgift - ikke helt - betyr at effekten av avgiften vil være sterkere enn tidligere år.

Anslått effekt av å legge opp til tilsvarende kompensasjon i hvert budsjett for hele perioden 2021- 2030 er at den forventede utslippsreduksjonen går ned med 1,5-2 millioner tonn samlet over tiårsperioden. Regjeringen har kun lagt fram et budsjett for 2022, og ikke tatt stilling til ev. kompensasjon for avgiftsøkninger i resten av perioden frem mot 2030. Den reelle effekten på klimagassutslippene av forslaget i budsjettet for 2022 er derfor langt lavere.

I tillegg foreslår vi flere grep som spisser klimaprofilen til statsbudsjettet. Vi har ikke anslag for størrelsen på mulige utslippsreduksjoner av disse endringene. Det er fordi det er krevende å regne på den samlede utslippseffekten av f.eks. ulike støtteordninger som skal bidra til teknologiskiftene vi trenger framover.

Vi foreslår 300 mill. kroner ekstra til grønn omstilling innen områder som industri, grønn skipsfart, hydrogen, utslippsfri landtransport og hurtigladere for elbil i hele landet gjennom Enova. Det skal være attraktivt å velge lav- og nullutslippskjøretøy. Vi viderefører derfor svært kraftige elbilfordeler, og tar samtidig grep for å gjøre bilavgiftssystemet mer bærekraftig og elbilpolitikken gradvis mer

rettferdig. Fremtidens transportsektor må være klimavennlig. Vi foreslår å videreføre mange av de gode tiltakene som styrking av jernbanen og innfører pilotprosjekt for fossilfrie anleggsplasser i transportsektoren.

Den store jobben framover blir å sikre at norsk økonomi omstilles. Den må bli stadig mer fornybar, sirkulær og bærekraftig. Det må etableres ny, grønn industri som kan bidra med løsninger. Vi må skape og bevare jobber. I tilleggsnummeret foreslår vi flere viktige satsinger som kan utløse mer privat kapital. Det foreslås ekstra midler til økt norsk deltagelse i InvestEU, økte rammer for grønne vekstlån, utredningsarbeid for hydrogen og arbeid med vindkraft til havs. I tillegg til dette foreslås det betydelige satsinger knyttet til å kutte utslipp i resten av verden, blant annet ved å bidra til økt utbygging av fornybar energi.

Vi skal også etablere bedre arbeidsverktøy for å sikre at utslippene går ned mot 2030. Klima skal gjennomsyre alle beslutninger vi tar. Klimabudsjett skal hjelpe oss å vurdere hvilken politikk vi skal føre for å omstille oss og nå klimamålene.

SPØRSMÅL NR. 378

Innlevert 15. november 2021 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 23. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva vil statsråden foreta seg for at Ny by ny flyplass i Bodø opprettholder planlagt progresjon med ferdigstilling i 2027?

BEGRUNNELSE:

Prosjektet Ny by ny flyplass i Bodø har blitt fulgt opp av Solberg-regjeringen i NTP. I Solberg-regjeringens forslag til statsbudsjett for 2022 ble det avsatt 200 millioner til Avinors planlegging av arbeidet i tråd med forventet ferdigstilling i 2027. På grunn av den økonomiske situasjonen i luftfarten etter korona generelt og i Avinor spesielt, har Avinor varslet en mulig forsinkelse av prosjektet på ett år. For å sikre at opprinnelig fremdriftsplan følges, er det avgjørende at Støre-regjeringen utviser et aktivt eierskap. Herunder bør Samferdselsdepartementet som eier vurdere risikoavlastning for Avinors investeringer i Ny by ny flyplass-prosjektet samt andre tiltak som sikrer at forventet ferdigstilling blir i 2027, ikke 2028. Statsråden

bes utvise en aktiv oppfølging av Bodøs viktigste fremtidsprosjekt og sikre at det ikke drar ut i tid.

Svar:

Prosjektet innebærer en flytting av dagens lufthavn. Den nye lufthavna skal finansieres av staten, Avinor AS (Avinor) og et lokalt bidrag. I Prop. 1 S (2021–2022) er det foreslått en kostnadsramme og en finansieringsplan for den nye lufthavna. Det er videre foreslått 200 mill. kr i tilskudd til Avinor til dekking av planlegging av den nye lufthavna. Av Prop. 1 S (2021–2022) følger det også at Avinor mener at Avinors bidrag er satt for høyt, og at Avinor i sin finansieringsplan har satt et tak på selskapets bidrag på 1,797 mrd. kr ut fra selskapets økonomiske situasjon. Det følger også at endelig utbyggingsvedtak for den nye lufthavna skal fattes av Avinor.

Avinor hadde opprinnelig planlagt utlysning av anleggssentrepriser for den nye lufthavna i august 2021. Den 21. september 2021 varslet Avinor Samferdselsdeparte-

mentet om at selskapet hadde besluttet å utsette behandlingen av utlysningen til januar 2022, blant annet som følge av uavklart finansieringsløsning og uavklart forhold relatert til statsstøtte. Ifølge Avinor vil dette kunne forsinke ferdigstillingen med 6–12 måneder i forhold til Avinors opprinnelige framdriftsplan.

Luftfartsnæringen har vært sterkt rammet av pandemien. Dette har også påvirket Avinor og Avinors finansieringsevne. Det er redegjort for Avinors økonomiske situasjon i Prop. 1 S (2021–2022). Jeg har tett dialog med Avinor om den økonomiske utviklingen i selskapet og framdriften i flyttingen av Bodø lufthavn. Jeg vil komme tilbake til Stortinget med disse sakene på en egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 379

Innlevert 15. november 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 24. november 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Vil regjeringen følge opp klimaavtalen fra Glasgow og avslutte alle ineffektive fossile subsidier, som oljeskattepakken som ble vedtatt av stortingsflertallet i juni 2020, og hvis ikke, hvorfor?

BEGRUNNELSE:

I Glasgow Climate Pact som ble vedtatt på COP26 i Glasgow står det:

“Calls upon Parties to accelerate the development, deployment and dissemination of technologies, and the adoption of policies, to transition towards low-emission energy systems, including by rapidly scaling up the deployment of clean power generation and energy efficiency measures, including accelerating efforts towards the phasedown of unabated coal power and phase-out of inefficient fossil fuel subsidies, while providing targeted support to the poorest and most vulnerable in line with national circumstances and recognizing the need for support towards a just transition;”

Oljeskattepakken som ble vedtatt av stortingsflertallet i juni 2020, er en typisk ineffektiv subsidie av fossil energi. Provenytapet som en følge av oljeskattepakken har økt fra 8 mrd. til minst 10 mrd. ifølge utregninger fra Finansdepartementet. Dette kommer fram i svar til SV fra Finansdepartementet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021: <https://www.regjeringen.no/no/no/statsbudsjett/2021/rnb/revidert-nasjonalbudsjett-2021-svar-pa-budsjettsporsmal/id2849682/?party=SV&bq=petroleum&expand=2851517>

Dette provenytapet kunne vært brukt på andre måter og gitt større verdiskapning.

Svar:

Sluttdokumentet på klimatoppmøtet i Glasgow befestet det langsiktige målet om å begrense global oppvarming til godt under 2 grader Celsius og å tilstrebe å begrense temperaturøkningen til 1,5 grader Celsius. Sluttklæringen slår blant annet fast, slik spørsmålsstilleren påpeker, at landene skal fase ut ineffektive subsidier av fossil energi.

Representanten Haltbrekken stiller spørsmål om ineffektive fossile subsidier. Jeg er enig i at energisubsidier er et viktig tema og deler representantens bekymring for omfanget av slike subsidier internasjonalt. Det bidrar til ressursløsning og til økte klimagassutslipp. Videre belaster subsidiene offentlige budsjetter og de har gjerne uheldige fordelings effekter.

Det finnes ingen omforent definisjon av fossile subsidier, og flere organisasjoner utarbeider ulike internasjonale sammenligninger. Det internasjonale energibyrået, IEA anslår verdens samlede subsidier til forbruk av fossil energi i 2021 til 440 mrd. dollar. Den omtalte oljeskattepakken innebærer ingen subsidiering av forbruk av fossil energi slik IEA definerer det. Det aller meste av subsidiene er i utviklingsland og fremvoksende økonomier.

Tvert imot ligger Norge helt i toppsjiktet blant landene som inngår i OECDs oversikt over effektive karbonpriser. Det er bred enighet i internasjonale forskningsmiljøer om at prising av utslipp vil være avgjørende for at verden skal nå målene i Parisavtalen. Om lag 85 pst. av norske utslipp er ilagt avgift eller kvoteplikt i 2021. Det er en svært høy andel i internasjonal sammenheng, og andelen vil øke med forslaget til nye klimaavgifter i 2022. På sokkelen er det både kvoteplikt og CO₂-avgift. Den samlede karbonprisen for utvinningsvirksomheten er derfor vesentlig høyere enn for alle andre sektorer utenom luftfart. Karbonprisen vil øke til over 1 200 kroner per tonn CO₂ med

budsjettforslaget for 2022. I Hurdalsplattformen er det varslet at regjeringenspartiene gradvis vil øke CO2-avgiften i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen.

Petroleumsvirksomheten er meget lønnsom. Petroleumsskattesystemet og SDØE sikrer at en høy andel av overskuddet tilfaller fellesskapet. I tillegg står selskapene overfor en høy karbonpris ved utslipp fra utvinning på norsk sokkel. Det må skilles mellom fossile subsidier og de skatteutgifter som oppgis i nasjonalbudsjettet. Sluttbrukerprisene for norske energiforbrukere påvirkes ikke av petroleumsskatten, men bestemmes av internasjonale produktpriser, høye norske særavgifter og konkurransen i de lokale sluttbrukermarkedene. I motsetning til enkelte andre land har ikke Norge noen subsidier som bidrar til å redusere prisen på fossile energivarer for norske forbrukere.

I vedlegg 1 til Prop. 1 LS (2021-2022) oppgis anslag på skatteutgifter og skattesanksjoner knyttet til avgifts- og skattereglene. For grunnrenteskatter, herunder særskat-

ten i petroleumsvirksomheten, er referansesystemet en nøytralt utformet grunnrenteskatt, i tillegg til ordinær overskuddsbeskatning etter tilsvarende regler som for landbaserte næringer. For 2021 er skatteutgiften ved raske avskrivninger i ordinær skatt anslått til 1,85 mrd. kroner, og skatteutgiften ved de forhøyede investeringsfradrag i særskatten er anslått til 14,03 mrd. kroner. Bakgrunnen er at selskapene dekker om lag 12 pst. av investeringskostnaden i de ordinære reglene og om lag 10 pst. av investeringene med de midlertidige petroleumsskattereglene. I en nøytral petroleumsskatt ville selskapene ha dekket om lag 23 pst. av investeringskostnaden.

Departementet sendte 3. september 2021 på høring en omlegging av særskatten for petroleumsvirksomhet til kontantstrømskatt. Forslaget adresserer de problemstillingene som er nevnt ovenfor. Høringsforslaget har frist 3. desember 2021 og regjeringen vil etter dette vurdere videre oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 380

Innlevert 16. november 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 24. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Er statsråden enig i at vi bør ha en generell bevæpning av politiet?

BEGRUNNELSE:

Den siste tids utvikling i kriminalitets- og trusselbildet gir ny aktualitet til spørsmålet om vi bør ha generell bevæpning av politiet. Politiets fagforening er også tydelige på at de ønsker en generell bevæpning av norsk politi, av hensyn til befolkningens sikkerhet og av hensyn til politiets egensikkerhet. Det er på denne bakgrunn ønskelig å få avklart hva som er statsrådets holdning til dette spørsmålet.

Svar:

Jeg har registrert innspillene som har kommet fra tillitsvalgte og ansatte i politiet og har forståelse for at spørsmålet om bevæpning engasjerer bredt.

En vurdering av bevæpning må sees i sammenheng med de øvrige maktmidlene som politiet har tilgjengelig, samt erfaringer som er gjort i politiet i nyere tid. Politiet

har blant annet nye erfaringer knyttet til både perioder med midlertidig bevæpning, punktbevæpning og prøveprosjekt med elektrosjokkvåpen.

Jeg vil løpende ta med meg erfaringer og følge med på utviklingen i politiet gjennom dialog med både tillitsvalgte og Politidirektoratet, men det er ikke på nåværende tidspunkt aktuelt for regjeringen å innføre generell bevæpning.

SPØRSMÅL NR. 381**Innlevert 16. november 2021 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 24. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hurdalsplattformen sier at det blir halv pris på ferjebilletter (gratis ferje på strekninger med under 100 000 passasjerer årlig).

Hvordan vil samferdselsministeren forklare at Utsira får gratis ferje, mens de bilfrie øyene Røvær og Feøy som har hurtigbåtforbindelse og ligger i samme område, ikke får noen prisreduksjon?

BEGRUNNELSE:

Det er selvsagt fint med reduserte priser for de som pendler med båt og bor langs kysten. Men det virker urimelig at man slik som dette skiller mellom øyer med og uten bilister. Transportbehovet er like stort og det er betydelige med pendlere, andre reisende gods og annen trafikk også til Røvær og Feøy. Røvær og Feøy er to øygrupper som lig-

ger vest av Haugesund og Karmøy, i likhet med Utsira. Det er for øvrig ingen sosioøkonomiske forskjeller som tilsier at disse skal behandles forskjellig. Alle øyene har til felles at man arbeider for å øke tilflytningen samt annen aktivitet.

Svar:

Per i dag er intensjonen å gjøre det rimeligere å reise med ferjer. I utgangspunktet har fylkeskommunene ansvar for både egne ferjer og hurtigbåtene, og de har dermed også ansvaret for takstene. Regjeringen mener det er en viktig oppgave å sørge for et godt ferjetilbud og sikre at overføringene til fylkeskommunal ferjedrift samsvarer bedre med behovet til de reisende og næringslivet. I denne omgang er derfor ferjene prioritert.

SPØRSMÅL NR. 382**Innlevert 16. november 2021 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 24. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Regjeringen har i Hurdalsplattforma eit mål om at ferjekostnader til mindre øysamfunn skal bli gratis for dei reisande. Dette vil slå svært uheldig ut for næringsliv og fastbuande på øysamfunn som har anløp kun av hurtigbåt og ikkje ferjer.

Kva vil ministeren gjera for å rette opp i dette forholdet, og kor stor tilleggsbevilgning må til for å inkludere øysamfunn som berre har hurtigbåt?

GRUNNGJEVING:

Fleire stader langs kysten er det sett opp anløp kun av hurtigbåt og ikkje ferjer. Berre i Nordland er det i følge NRK 79 stader der kun hurtigbåten legg til. Dette vil gje ein konkurransevridande situasjon for dei øysamfunna som ikkje får redusert fraktkostnadar ettersom dei kun har hurtigbåtanløp.

Eksempelvis får vi oppgitt at det kostar i dag kr 1533,- å frakte 1050 kg gods frå Langevåg til øya Espevær som ligg i Bømlo kommune. Denne øya har kun anløp av hurtigbåt. Dette er omtrent det same det kostar å frakte same mengde vare frå Oslo til Langevåg. Dersom ferjeanløp til småsamfunn vert gratis, vil det bli mindre attraktivt å bu og drive næring på øyar utan ferjeanløp, og ein vil oppleve nedbygging av desse øysamfunna og næringslivet som ligg der. Det er ein forventning om at desse øysamfunna får lik handsaming kva gjeld kostnader til transport av varer, tenester og personar, uavhengig av om befraktningsmiddelet er ferje eller hurtigbåt.

Svar:

Per i dag er intensjonen å gjere det rimelegare å reise med ferjer. I utgangspunktet har fylkeskommunane ansvar for både egne ferjer og hurtigbåtene, og dei har dermed òg

ansvaret for takstane. Regjeringa meiner det er ei viktig oppgåve å sørje for eit godt ferjetilbod og sikre at overføringane til fylkeskommunal ferjedrift samsvarer betre med behovet til dei reisande og næringslivet. I denne omgang er difor ferjene prioritert.

Samferdselsdepartementet har ikkje oversyn over kor stor tilleggsøyving som må til for å inkludere øysamfunn som berre har hurtigbåt, og det har ikkje latt seg gjere å berekne det innan svarfristen på dette spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 383

Innlevert 16. november 2021 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein

Besvart 24. november 2021 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim

Spørsmål:

Norge har gjennom flere tiår, og skiftende politiske ledelser, opparbeidet seg en internasjonal lederposisjon innen global helse. En viktig del av dette engasjementet er arbeidet mot ikke-smittsomme sykdommer.

Hvordan vil regjeringen følge opp strategien «Bedre helse, bedre liv» og innsatsen for å bekjempe ikke-smittsomme sykdommer framover?

BEGRUNNELSE:

70 prosent av dødsfallene i verden skyldes de ikke-smittsomme sykdommene og 80 prosent av disse skjer i lav- og mellominntektsland. Likevel går kun 1-2 % av helserelatert bistand til disse sykdommene. I 2019 var Norge det første landet som presenterte en egen strategi for kampen mot de ikke-smittsomme sykdommene (NCDs). Denne strategien høstet stor internasjonal anerkjennelse og har blitt brukt som en modell til etterfølgelse. De ikke-smittsomme sykdommene har lenge fått lite oppmerksomhet globalt, og med en pandemi som herjer risikerer vi at disse sykdommene havner enda mer i bakgrunnen. Bekjempelse av pandemi og kampen mot ikke-smittsomme sykdommer står ikke i motsetning til hverandre. Tvert imot, dette henger uløselig sammen. De ikke-smittsomme sykdommene øker sårbarheten i befolkningen både i normale tider og når kriser rammer, og de er en viktig årsak til fattigdom og faren for smittsomme sykdommer. Kampen mot ulikhet i verden kan ikke vinnes dersom vi ikke lykkes med å jevne ut forskjellene som kommer som en følge av de ikke-smittsomme sykdommene.

Svar:

I mer enn tjue år har global helse vært et av de viktigste virkemidlene i norsk utviklingspolitikk. Slik vil det også

være under den nye regjeringen. Pandemien har bekreftet hvilken avgjørende betydning et robust helsevesen har, både for den menneskelige og økonomiske utviklingen i et land. Regjeringen vil også fortsette bekjempelsen av ikke-smittsomme sykdommer som en viktig del av innsatsen innen global helse.

Bistandsprogrammet for ikke-smittsomme sykdommer videreføres. I vårt budsjettforslag for 2022 legges det opp til samme satsing som i 2021. Framtidig nivå og strategisk innretning på bistandsprogrammet vil bli besluttet i de årlige tildelingsbrevene til Norad. Verdens helseorganisasjon (WHO) vil være en viktig partner.

Regjeringen skal i sin utviklingspolitikk anlegge et samfunnsbyggende helhetsperspektiv. Godt styresett og velfungerende institusjoner er en forutsetning for bærekraftig utvikling. Helse er ikke noe unntak. Derfor vil arbeidet blant annet innrettes mot å styrke primærhelsetjenesten i lav- og mellominntektsland, med forebygging og behandling av ikke-smittsomme sykdommer som et viktig ledd i å oppnå universell helsedekning.

Sentralt i innsatsen vil være arbeid for å redusere risiko for ikke-smittsomme sykdommer knyttet til usunt kosthold og dårlig ernæring, luftforurensning og klimaendringer, tobakksbruk og skadelig bruk av alkohol. Det vil også kunne være aktuelt å se på ernæring i sammenheng med en annen av regjeringens hovedsatsingsområder, matsikkerhet.

En slik styrking av primærhelsetjenesten vil også ha positiv effekt for pasienter med smittsomme sykdommer. For eksempel viser tall fra Verdens helseorganisasjon (WHO) at personer med underliggende ikke-smittsomme sykdommer hadde høyere risiko for alvorlig forløp og død av covid-19. I det videre arbeid med pandemiforebygging, -beredskap og -respons vil regjeringen blant annet fokusere på styrking av helsesystemer med vekt på både smittsomme og ikke-smittsomme sykdommer.

SPØRSMÅL NR. 384**Innlevert 16. november 2021 av stortingsrepresentant Tina Bru****Besvart 24. november 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Det vises til SVs forslag om en ny omstillingsavgift på norsk olje og gass der inntektene skal gå inn i et omstillingsfond.

Hvordan må dette rammes inn for å være i tråd med handlingsregelen, og hva vil være den isolerte effekten av forslaget på fremtidige budsjettets økonomiske handlingsrom, som følge av reduserte innskudd i SPU?

BEGRUNNELSE:

SV har i sitt alternative statsbudsjett 2022 foreslått en ny omstillingsavgift på norsk olje og gass der inntektene skal gå inn i et omstillingsfond for norsk sokkel. Det foreslås satser på 50 kr per fat olje og 160 kr per Sm³ gass.

En ny avgift som reduserer det skattemessige resultatet i petroleumsvirksomheten betyr lavere skatteinntekter til staten fra denne virksomheten. Dermed blir netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten til staten lavere, som betyr redusert innskudd til eller økt uttak fra SPU. Over tid vil det bety at fondets verdi reduseres, og at man med handlingsregelen som rettesnor vil man få mindre oljepenger å bruke statsbudsjettet.

Handlingsregelen skal blant annet bidra til å bevare grunnkapitalen i SPU til kommende generasjoner, og sørge for en klok og langsiktig bruk av fondets ressurser. Jeg er bekymret for at SV med dette forslaget kan bidra til å omgå handlingsregelen og undergrave dens intensjon.

Svar:

Regjeringen vil føre en ansvarlig økonomisk politikk, som beskrevet i Hurdalsplattformen. Handlingsregelen ligger til grunn for budsjettpolitikken.

I henhold til Lov om Statens pensjonsfond skal statens skatte- og avgiftsinntekter fra olje- og gassproduksjon i sin helhet overføres til Statens pensjonsfond utland (SPU). Prinsippet om at statens inntekter fra petroleumsvirksomheten skal overføres til SPU, ble etablert ved opprettelsen av Statens petroleumsfond i 1990 og er videreført siden. Inntektene fra en eventuell ny «omstillingsavgift» på petroleumproduksjon må behandles som andre skatter og avgifter tilknyttet petroleumsutvinningen og inngå i kontantstrømmen som skal inn på SPU. Handlingsregelen åpner da for at bruken av oljepenger kan økes tilsvarende 3 pst. av den økte fondsverdien.

Provenyvirkningen av avgiften som representanten beskriver i spørsmålet, er anslått av departementet i svar på spørsmål 18 og 42 fra SVs finansfraksjon i forbindelse

med statsbudsjettet for 2022. I svarene anslår departementet at forslaget vil øke provenyet med om lag 43 mrd. kroner påløpt og 21 mrd. kroner bokført i 2022. I svaret til SV ble det beregningsteknisk lagt til grunn at avgiften ikke kommer til fradrag i verken selskapskatten eller særskatten. Dersom en legger til grunn at avgiften fradragsføres i både selskapskatten og særskatten, det vil si på tilsvarende måte som f.eks. CO₂-avgiften i petroleumsvirksomheten, vil netto provenyvirkning reduseres med 78 pst. Ekstrainntekten til staten vil da bli vesentlig redusert, og økningen i Statens pensjonsfond utland vil begrenses.

Departementet understreker at beregningene ovenfor er statiske, det vil si at de ikke tar hensyn til endringer i selskapenes atferd, herunder beslutninger om produksjon.

Utformingen av en omstillingsavgift, herunder spørsmålet om fradragsrett, måtte vært nærmere utredet før den eventuelt kunne innføres.

SPØRSMÅL NR. 385**Innlevert 16. november 2021 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 26. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er status i fremdriften vedrørende etableringen av den felles norsk-svenske politistasjonen på Magnormoen, og hva gjør statsråden for å sikre en raskest mulig realisering av politistasjonen?

BEGRUNNELSE:

Kriminelle kjenner ingen landegrenser. Grenseoverskridende kriminalitet blir stadig mer utbredt og stadig mer kynisk. Derfor er det viktig å bedre samarbeidet mellom Norge og andre land i kampen mot organisert internasjonal kriminalitet. FrP har alltid vært opptatt av trygghet og sikkerhet i hverdagen. I den forbindelse så er det viktig å trygge og sikre våre grenseoverganger.

Norsk og svensk politi har i lengre tid hatt et sterkt ønske om bedre samarbeid, ved å opprette en felles norsk-svensk politistasjon på Magnormoen i Eda og Eidskog kommuner. Fremskrittspartiet fikk i forhandlinger med den forrige regjeringen gjennomslag for at det skal etableres en felles norsk-svensk politistasjon på Magnormoen. Det ble sikret midler til etableringen i statsbudsjettet både for 2020 og 2021.

Det var en lang og omfattende prosess før vi i august i år endelig klarte å få den forrige regjeringen til å fatte vedtak om at politistasjonen skal bygges. Følgelig så er Frp opptatt av å følge fremdriften og sørge for en raskest mulig realisering av politistasjonen på Magnormoen.

Svar:

I januar 2017 ble det besluttet at Magnormoen lensmannskontor skulle opprettes. Det har vært bred politisk enighet om at politistasjonen bør realiseres så raskt som mulig. Siden januar 2017 har Fremskrittspartiet (Frp) hatt fire justisministre, frem til Frp gikk ut av regjering 24. januar 2020. Tidligere justis- og beredskapsminister Monica Mæland fra Høyre varslet 23. august 2021 at prosjektet var kommet videre, og en norsk-svensk politistasjon skal bygges på grensen. Etter prosessen gjennom disse årene kan bygging av politistasjonen tidligst komme i gang sommeren 2022.

Jeg er opptatt av å sikre raskest mulig realisering av politistasjonen. Derfor tok jeg tidligere i høst initiativ til å undersøke om politistasjonen kan etableres før nytt bygg står klart, på en midlertidig lokasjon.

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) har følgelig bedt Politidirektoratet (POD) om å utrede muligheten for

etablering av et midlertidig polititjenestested i Innlandet politidistrikt. POD vurderer om et eventuelt nytt midlertidig tjenestested kan være i operativ drift i løpet av 2022 og frem til ferdigstilling av en ny norsk-svensk politistasjon på grensen. Politiressursene ved en eventuell midlertidig politistasjon skal kunne arbeide med grensekryssende kriminalitet.

Status for fremdrift er ellers at JD i brev til Statsbygg 15. september 2021 har gitt Statsbygg i oppdrag å utarbeide forprosjekt for en felles norsk-svensk politistasjon på Magnormoen. Det planlegges for å realisere politistasjonen som et nybygg på grenselinjen mellom Norge og Sverige. JD har bedt Statsbygg om at forprosjektet skal foreligge fortrinnsvis første halvår 2022.

SPØRSMÅL NR. 386**Innlevert 17. november 2021 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 22. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til nye beregninger av samfunnsøkonomiske konsekvenser ved en kabling kontra luftspenn på den planlagte 420 kV strekningen for kraftoverføring mellom Hamming i Bærum kommune og Smestad i Oslo kommune?

BEGRUNNELSE:

Statnett sendte i august 2019 søknad til NVE om konsesjon for å få bygge ny 420 kV-forbindelse for kraftoverføring fra Hamming/Franzefoss i Bærum kommune til Bærum transformatorstasjon ved Øverland i Bærum kommune, og videre til Smestad transformatorstasjon i Oslo kommune. Søknaden ble begrunnet med at dagens 300 kV luftledning, som er fra 1952, nærmer seg sin tekniske levetid. Videre er kapasiteten på dagens kraftledning på strekningen Hamming– Bærum–Smestad lav, og strømforbruket i Stor-Oslo øker. For å sikre forsyningssikkerheten til Bærum og Oslo er det derfor nødvendig å bygge en

ny forbindelse med høyere kapasitet enn dagens. Statnett har i sin konsesjonssøknad lagt ved beregning av verdien av de frigjorte arealene. Disse beregningene har imidlertid blitt kritisert av flere miljøer for å ha lagt for lave tomteverdier og miljøulempen til grunn.

Svar:

NVEs vedtak om å gi konsesjon til ny 420 kV kraftledning i luftledning mellom Hamang og Smestad er påklaget. Klagesaken er nå til innledende behandling i NVE før den oversendes departementet for endelig avgjørelse, i tråd med reglene i forvaltningsloven.

Departementet kan ikke foregripe den innledende klagebehandlingen i NVE. Departementet vil starte behandlingen av saken, herunder vurdere om det er behov for nye samfunnsøkonomiske beregninger, når klagesaken oversendes fra NVE sammen med direktoratets kommentarer til klagen.

SPØRSMÅL NR. 387**Innlevert 17. november 2021 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 24. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Er det gjort oppdaterte tilstandsvurderinger av norske tinghus, blant annet tinghuset i Stavanger, kan statsråden legge dette frem og har statsråden en plan for å heve tilstanden for tinghusene?

BEGRUNNELSE:

Tinghusene i landet vårt er av varierende bygningsmessig kvalitet, og flere steder er det utfordringer og behov for oppgraderinger eller nybygg. For eksempel har det vært arbeidet for nytt tinghus i Stavanger siden 2004. Det er viktig med gode sikkerhetstiltak, for å sikre og trygge alle som er eller arbeider i norske tinghus. Det er behov for soneinndeling for publikum og ansatte. Det er manglende

sikkerhetstiltak i flere tinghus, og det er viktig å få denne kunnskapen frem, for å sikre et godt kunnskapsgrunnlag for arbeid med oppgradering og nybygg av tinghus i Norge.

Svar:

Domstoladministrasjonen har foretatt en gjennomgang som viser at leiekontraktene ved 41 rettssteder utløper i løpet av de nærmeste fem årene. Når leiekontraktene skal reforhandles, vil det bli vurdert hvilke krav som skal stilles til lokalene.

Når det gjelder Stavanger tinghus, vil jeg komme tilbake til Stortinget på egnet måte når nærmere avklaring om denne saken foreligger.

SPØRSMÅL NR. 388**Innlevert 17. november 2021 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 24. november 2021 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

I Hurdalspalttforma er det slått fast at fiskerihavner skal tilbakeførast til staten. I Vestland har det vore ei svært vellukka verksemdoverdraging, og både fiskerihavner og fylkeskommune ønskjer å videreføre «eigarskapet» til havnene slik dette i dag ligg.

Kan statsråden stadfeste at det vil bli gjeve opning for ei vidareføring av ei slik ordning der partane er einige om at dette er den beste løysinga?

GRUNNGJEVING:

Bømlo Fiskerihavn er gjennom god samhandling med Vestland fylkeskommune no i posisjon til å starte bygging i løpet av våren 2022. Dette er kome i stand gjennom ei privatfinansiert forskoteringsordning og eit samarbeid mellom fiskerihavna i Langevåg og fylkeskommunen. Fylkeskommunen har på si side bemanna opp avdelinga for å ta hand om fiskerihavnene i fylket, og har gjennom god planlegging greidd dette med små ressursar og utnytting av personell. Korkje fiskerihavna eller fylkeskommunen ser føremoner med at ansvaret no skal tilbakeførast til staten. Tvert om har overføringa til fylkeskommunen bidrege til å få fortgang i ein fastlåst situasjon for fiskerihavna som ein hadde då staten hadde ansvaret.

Svar:

Som representanten Eskeland er kjent med, har regionreforma mislykkast med å overføre statlege fiskerihavneanlegg i halve landet. Denne situasjonen har

dessverre ført til at viktige investeringar i fiskerihavnerelaterte tiltak har stoppa opp.

Kystverket avslutta vidare planlegging av fiskerihavnerelaterte tiltak i 2018, som ein konsekvens av regionreforma. Når regionreforma ikkje har lykkast med å overføre denne oppgåva til nokon av fylkeskommunane nord for Stad, har vi fått den situasjonen at verken staten eller fylkeskommunane gjennomfører slike fiskerihavnerelaterte tiltak i desse fylkeskommunane, i alle fall ikkje prosjekt av eit større omfang. Sjølv om det føreligg planer for tiltak i Bømlo Fiskerihavn i Vestland fylkeskommune, er dette altså ikkje tilfelle for andre fylkeskommunar langs kysten.

Regjeringa meiner at denne situasjonen ikkje kan fortsette, og ønskjer derfor å gjeninnføre eit statleg ansvar for fiskerihavneanlegg.

Kystverket har sidan 2018 redusert plan- og utredningskapasiteten på fiskerihavnetiltak, da desse oppgåvene etter planen skulle overførast til fylkeskommunane. Staten har framleis den nødvendige kompetansen, men kapasiteten må aukast. Regjeringa har allereie tatt grep, og foreslått å sette av midlar til dette i tilleggsnummeret til budsjettproposisjonen for 2022.

Vi arbeider no med korleis vi skal gjeninnføre eit statleg ansvar i praksis, og eg vil ta initiativ til ein dialogrunde med fylkeskommunane om dette. Dei føreliggande planane for tiltak i Bømlo Fiskerihavn understrekar betydninga av at vi kjem raskt i gang med dette.

Eg vil komme tilbake til korleis gjeninnføringa av det statlege ansvaret for fiskerihavneanlegg skal gjennomførast i praksis, etter at vi har vore gjennom den skisserte dialogrunden med fylkeskommunane.

SPØRSMÅL NR. 389**Innlevert 17. november 2021 av stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland****Besvart 22. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Vurderer regjeringa å benytte eksterne konsulenter til utredningen om et statlig hydrogenselskap?

BEGRUNNELSE:

I Klassekampen 2. november kom det frem at næringsministeren ønsker å opprette et statlig hydrogenselskap.

I tilleggsproposisjonen til statsbudsjettet som ble lagt frem mandag 8.november, ligger imidlertid bevilningene til utredning av blant annet et statlig hydrogenselskap under Olje og Energidepartementets kapitler, og er på om lag 8 millioner kroner. Både Hurdalsplattformen og tilleggsproposisjonen til statsbudsjettet slår fast at statens kjøp av konsulenttenester skal reduseres.

Svar:

Hurdalsplattformen er tydelige på at vi har store ambisjoner for utviklingen av markedet for hydrogen. I Prop. 1

S Tillegg 1 (2021-2022) følger regjeringen opp disse ambisjonene og foreslår blant annet økte midler for å sette i gang et helhetlig utredningsarbeid om mulighetene innen hydrogen.

Regjeringens forslag i tilleggsproposisjonen er nå til behandling i Stortinget. Olje- og energidepartementet vil vurdere hvordan utredningsarbeidet best gjennomføres når forslaget til statsbudsjettet for 2022 er vedtatt av Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 390

Innlevert 17. november 2021 av stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland

Besvart 24. november 2021 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva begrunner næringsministeren dette utsagnet med, og er næringsministeren av den oppfatning av at arbeidstakere i private hydrogenselskaper ikke har gode arbeidsvilkår?

BEGRUNNELSE:

I Klassekampen 2. november kom det frem at næringsministeren ønsker å opprette et statlig hydrogenselskap. I den samme saken siteres næringsministeren på at en av grunnene til å etablere et slikt selskap er at man kan «sikre at selskapet blir drevet med skikkelige arbeidsvilkår».

Svar:

Innledningsvis vil jeg gjøre oppmerksom på at mine uttalelser til Klassekampen ikke er korrekt gjengitt i begrunnelsen for dette spørsmålet. Jeg uttalte at regjeringen vil vurdere å opprette et statlig hydrogenselskap. Dette er sentralt å korrigere, ettersom regjeringen ennå ikke har konkludert på dette punktet. Vi vil ta vår beslutning først etter å ha belyst alle sider ved saken.

Norge har gode forutsetninger for å ta del i det økende markedet for hydrogen. Flere norske selskaper, både med og uten statlig eierandel, har allerede betydelige satsinger på området. Blant selskapene der staten er hel- eller deleier, gjelder det for eksempel Statkraft, Equinor, Yara og Norsk Hydro.

Overgangen til nullutslippsløsninger går imidlertid for sakte, og det er behov for å øke takten i det grønne skiftet. Regjeringen vil legge til rette for en raskere omstilling ved å gi næringslivet gode rammebetingelser og bidra til å mobilisere mest mulig privat kapital. Samtidig skal vi gjøre særskilte løft der det er åpenbart at Norge har fortrinn. I Hurdalsplattformen er regjeringen tydelig på at vi vil bidra til å bygge opp en sammenhengende verdikjede innenfor hydrogen, der produksjon, distribusjon og bruk utvikles parallelt. Punktet i plattformen og mine uttalelser i Klassekampen om å vurdere å opprette et nytt statlig hydrogenselskap må ses i lys av dette.

Om vi skal lykkes med å utvikle hydrogen som energibærer, må vi ta i bruk en rekke virkemidler. I Hurdalsplattformen viser vi til konkrete verktøy som CO2-avgift, tilgang på langsiktig kapital, bruk av offentlige anskaffelser – og muligens også statlig eierskap. Statlig eierskap er ikke et mål i seg selv, men et av flere virkemidler som bør vurderes for å få fart på utviklingen på området. Målet er å få på plass de beste løsningene, men det er ennå for tidlig å konkludere med hva disse består i.

Et eventuelt statlig hydrogenselskap, om det skulle bli en realitet, vil «bli drevet med skikkelige arbeidsvilkår», som jeg uttalte til Klassekampen den 2. november 2021. Denne uttalelsen står jeg ved. Men, jeg er også av den mening at dette gjelder for flertallet av private selskaper i Norge; de er på samme måte opptatt av å sørge for gode arbeidsvilkår for sine medarbeidere. Jeg har ingen informasjon som tyder på det motsatte, heller ikke på at selskaper innenfor hydrogen skiller seg ut i den forbindelse.

Likevel er det fortsatt rom for forbedringer. Som det står i Hurdalsplattformen, vil regjeringen “gjøre trygt arbeid til alle til jobb nummer én”. For å fremme seriøse og trygge arbeidsforhold og et organisert arbeidsliv som bygger på faste ansettelser, vil vi benytte et bredt spekter av virkemidler, som lovverk, bransjeavtaler og trepartssamarbeidet.

I Hurdalsplattformen har vi presentert våre målsettinger blant annet om å forsterke og fornye arbeidsmiljøloven for å møte utviklingen i arbeidslivet. Vi vil også

styrke kravene som offentlige innkjøpere setter til sine leverandører.

Dette er noe av det regjeringen vil arbeide med fremover, i nært samarbeid med partene. Vårt mål er at alle arbeidstakere skal ha skikkelige vilkår, både i offentlig og privat sektor, uavhengig av bedriftens eierstruktur. Det er derimot ikke aktuelt for regjeringen å opprette nye statlige selskaper kun for å bedre arbeidsvilkårene i en bransje eller en region. Det tror jeg også de fleste er innforstått med.

SPØRSMÅL NR. 391

Innlevert 17. november 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik

Besvart 24. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vurderer statsråden at massevisitasjon av tilfeldige personer på t-banestasjonene omfattes av vilkårene i politiloven § 7a og er i tråd med EMK, og vil statsråden sørge for at inngrep som visitasjon ikke brukes for å omgå reglene knytte til tvangsmidler som ransaking?

BEGRUNNELSE:

Den siste tida har Oslo-politiet i tre store operasjoner massevisitert til sammen nesten 2000 personer på T-baneholdeplasser på jakt etter våpen. Visitasjonene har fått kraftig kritikk fra blant annet Advokatforeningens forsvarergruppe, som mener det går ut over folks bevegelsesfrihet og at denne type massevisitasjon er ulovlig. Politiet har på sin side forsvart handlemåten, og mener loven gir dem hjemmel til slike virkemidler.

Etter politiloven § 7a er terskelen for visitasjon med formål å avdekke våpen at «det er grunn til å undersøke» enten i situasjon eller på steder hvor det «erfaringsmessig» finner sted slike straffbare handlinger.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at det er en prioritert politioppgave å forebygge at personer tar med seg våpen og eksempelvis kniver ut i det offentlige rom.

Politoloven § 7a åpner for at politiet kan visitere personer eller kjøretøy i søk etter våpen, kniver og andre farlige gjenstander med det formål å hindre alvorlige voldsløvbrydd, ran og trusler i det offentlige rom. Slike visitasjoner er forebyggende og noe annet enn straffepro-

sessuell ransaking som er et tvangsmiddel i påtalesporet som brukes i etterforskningsøyemed når noen er mistenkt for en straffbar handling som er begått.

Grunnvilkåret for visitasjon er grunn til å undersøke om noen er i besittelse av eller oppbevarer våpen. Det må foreligge objektive opplysninger om eller holdepunkter for at noen kan bære eller oppbevare våpen i bestemte situasjoner eller på bestemte steder. Det er krav om en viss grad av sannsynlighet for at så kan være tilfellet, men sannsynlighetsovervekt kreves ikke. Vilket er nært knyttet opp mot at visitasjon bare kan foretas i situasjoner eller på steder hvor slike straffbare handlinger erfaringsmessig finner sted. Visitasjonen skal være rettet mot å avdekke om noen er i besittelse av eller oppbevarer våpen.

Noe av det som skiller bestemmelsen fra ransakingsbestemmelsene er at det nettopp ikke kreves konkret mistanke mot akkurat den personen eller det kjøretøyet som visiteres – dette er typisk stikkprøvekontroller.

Det er verdt å understreke at visitasjon etter politiloven § 7a – i likhet med andre inngrep politiet foretar – skal utføres så hensynsfullt og skånsomt som mulig. I tillegg gjelder også for slike visitasjoner det generelle kravet i politiloven § 6 om at tiltaket må være nødvendig og forholdsmessig og at politiet må opptre saklig og upartisk. Det er f.eks. viktig at politiet er oppmerksom på problemstillingen i forhold til de deler av befolkningen som står i fare for å bli utsatt for etnisk diskriminering. Det følger også av forarbeidene at for visitasjon av personer bør det brukes metalldetektor eller andre tekniske hjelpemidler, i den grad det er mulig.

Beslutningen om å iverksette våpenvisitasjon treffes av politimesteren eller den hun/han bemyndiger, beslut-

ningen skal normalt nedtegnes og begrunnes skriftlig, og den skal gjelde for et visst tidsrom. Den som ønsker å klage på utført kontroll har adgang til det.

Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) art. 8 tar sikte på å verne om privatliv og familieliv. Det å bli stanset og visitert av politiet er i seg selv et inngrep i privatlivet. Noen vil oppleve det som ubehagelig, for andre vil det gi en økt trygghetsfølelse å erfare at politiet gjennomfører slike kontroller – også om de selv blir kontrollert. I den grad kontrollene faktisk avdekker ulovlig bæring av våpen, vil tiltaket potensielt verne om andres liv, helse eller frihet, noe EMK også pålegger oss som justismyndigheter å sørge for. Politidirektoratet er av den op-

pfatning at så lenge politiet holder seg lojalt til vilkårene i bestemmelsen og gjennomfører visitasjonene hensynsfullt, er visitasjoner med hjemmel i § 7 a forenlig med EMK. Det er en vurdering departementet er enig i. Det er selvsagt at politiet både må tolke og praktisere bestemmelsen i tråd med de krav som følger av EMK.

Jeg kjenner ikke konkret til hvilke vurderinger som er foretatt i forbindelse med de operasjonene som stortingsrepresentanten viser til.

Slike forebyggende visitasjoner har vært i bruk i politiets forebyggende virksomhet siden 1999, og det er viktig at politiet benytter metoden når det er behov for det.

SPØRSMÅL NR. 392

Innlevert 17. november 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 23. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden svare på hvor store utslippsreduksjoner som er oppnådd gjennom de forskjellige drivstoffalternativene, kjøretøygrupper og til hvilken kostnad?

BEGRUNNELSE:

Norge satser stort på mer miljøvennlige drivstoff for veitrafikk for både personbiler, varebiler og annen tungtrafikk.

Det er brukt store summer på å elektrifisere transport på mange områder, omsetningskrav til biodrivstoff, biogass, hydrogen etc.

Svar:

Som det fremkommer av Hurdalsplattformen så ser regjeringen på klimakrisen som vår tids største utfordring. Norge har meldt inn et forsterket klimamål for 2030 under Parisavtalen, der vi skal redusere utslippene fra 50% og opp mot 55% fra 1990 til 2030. I regjeringsplattformen sier regjeringen at den vil kutte norske utslipp med 55 prosent mot 2030 sammenliknet med 1990, som et delmål på veien mot netto nullutslipp i 2050. Gjennom klimaavtalen vi har inngått med EU har Norge forpliktet seg til å redusere de ikke-kvotepliktige utslippene med 40 prosent innen 2030 sammenliknet med 2005-nivå. Målene skal nås.

Transportsektoren står for en tredjedel av klimagassutslippene i Norge og om lag 60 prosent av de ikke-kvotepliktige utslippene. Utslipp fra veitrafikk utgjør over halvparten av utslippene fra transportsektoren. Transportsektoren må derfor ta betydelige utslippsreduksjoner fremover. Dette søkes oppnådd på en kostnadseffektiv måte.

Virkemidlene for å redusere klimagassutslippene fra veitransport er mange, men virkemidlene for innfasing av nullutslippsteknologi og bruk av biodrivstoff er de viktigste. Virkemidlene inkluderer bla. CO₂-avgiften, omsetningskravet for biodrivstoff, bilavgiftene, Enova og offentlige anskaffelser.

Virkemidlene har virket, og nå er over 15 prosent av den norske personbilparken elektrisk. Tilsvarende tall for lette varebiler, tunge varebiler og bybusser er henholdsvis 4,2 prosent, 1,6 prosent og 6,7 prosent.

I Klimakur 2030 utredet Miljødirektoratet, Statens vegvesen, Kystverket, Landbruksdirektoratet, Norges vassdrags- og energidirektorat og Enova hvilke tiltak som kan kutte ikke-kvotepliktige utslipp med 50 prosent innen 2030, sammenliknet med 2005. Dersom vi tar utgangspunkt i beregningene fra Klimakur ser vi at elektrifisering er kategorisert mellom 500 og 1500 kr/tonn CO₂. Biogass er forventet å være et dyrere tiltak og vil koste over 1500 kr/tonn CO₂. Annet biodrivstoff ble ikke analysert tilsvarende, men vi vet fra annet hold at konvensjonelt biodrivstoff forventes å ha en relativt lav kostnad /tonn CO₂, men kan ha høyere livsløpsutslipp og utslipp som følger

av indirekte arealbruksendringer globalt. Avansert biodrivstoff forventes å ha en høyere kostnad /tonn CO₂, men lavere livsløpsutslipp.

Hvis vi skal se på bevilgningene over statsbudsjettet så er det utfordringer ved å oppgi kostnader. Det er ikke slik at kostnaden ved satsing på nullutslippsteknologi ett bestemt år kun gir utslippsreduksjon det året. Virkemidlene gir utslippsreduksjoner og teknologiutvikling også for fremtiden. Det er også slik at for deler av virkemiddelapparatet vil bevilgningene også kunne bidra til næringsutvikling. Jeg vil likevel presentere noen kostnadstall, men jeg vil presisere at dette er tall som må benyttes med forsiktighet og som ikke kan knyttes til tallene for utslippsreduksjoner.

For personbiler er det i hovedsak CO₂-avgiften og bilavgiftene som har vært hovedvirkemidlene for å stimulere til kjøp av lav- og nullutslippsbiler. Det har bidratt til at inntektene fra bilrelaterte avgifter har falt fra 78 mrd. kroner i 2007 til 40 mrd. kroner i forslaget til statsbudsjett for 2022. I tillegg har merverdiavgiftsinntektene falt som følge av fritaket for elbiler. Skatteutgiften for merverdiavgiftsfritaket for elbiler er beregnet til 11, 3 mrd. kroner i 2022. Skatteutgiftene viser anslått verdi av særregler sammenlignet med generelle regler. Inntektsnedgangen skyldes i hovedsak flere elbiler, men også flere hybridbiler og mer effektive fossildrevne biler. I Prop. 1 LS 2021–2022 Skatter, avgifter og toll 2022 presenterer Finansdepartementet skatteutgiftene for elbiler. Fordelsbeskatning av elbiler, nullsats i merverdiavgiftssystemet, fritak for engangsavgift, fritak for trafikksforsikringsavgift, fritak for omregistreringsavgift og forhøyet avskrivningssats for elvarebiler er i 2021 beregnet til 18 691 millioner kroner. Regjeringen Solberg la frem en pakke med endringer i bilavgiftene som samlet bremses inntektsfallet fra bilavgiftene, samtidig som det styrker insentivene til å velge elbil. Det ble foreslått at det innføres full sats i trafikksforsikringsavgiften for elbiler, fritaket for elbiler i omregistreringsavgiften avvikles, de gunstige reglene for ladbare hybridbiler i engangsavgiften strammes inn og CO₂-komponenten i engangsavgiften for personbiler økes. Denne regjeringen foreslår å videreføre forslaget. I tillegg har elbiler redusert takst for parkering og bompenger.

For kjøretøy med forbrenningsmotorer bidrar bærekraftig biodrivstoff til å redusere klimagassutslippene. Gjennom omsetningskravet etter produktregelverket blir det sikret bruk

av biodrivstoff i kjøretøy med forbrenningsmotorer. I 2020 utgjorde biodrivstoff 13 prosent av drivstoffet som ble brukt i veitrafikken. Dette reduserte utslippene av klimagasser i Norge med 1,2 mill. tonn CO₂, sammenliknet med om det hadde blitt brukt fossilt drivstoff. Hvis man tar hensyn til de globale effektene over livsløpet, dvs. utslipp fra produksjon, transport, og indirekte effekter på arealbruk, er utslippsreduksjonen om lag 0,8 mill. tonn CO₂-ekvivalenter. Biodrivstoffet som blir brukt i Norge, er

fra 2,50 til 9 kroner dyrere per liter enn fossil diesel. Dette er kostnadsforskjellen for selve drivstoffet. For forbrukeren er prisforskjellene mindre fordi fossil diesel har høyere avgifter enn biodiesel.

Enova er et viktig virkemiddel for de tyngre kjøretøysegmentene, og for personbilene gjennom støtte til ladeinfrastruktur. Enova brukte i 2020 for eksempel i underkant av 600 mill. kroner på støtte til elektriske varebiler, og om lag 65 mill. kroner i støtte til hurtigladeinfrastruktur til elbil.

Når det gjelder hvordan disse virkemidlene har bidratt til reduserte klimagassutslipp så viser tall fra Statistisk sentralbyrå at det var en nedgang i CO₂-utslippet fra bensin og diesel i veitrafikk på 3,8 prosent fra 2019, og utslippene endte på 8,2 millioner tonn i 2020. Hvis det ikke hadde kjørt elkjøretøy på norske veier eller ikke vært blandet inn biodrivstoff, hadde utslippet i 2020 vært 26 prosent høyere. Uten innblanding av biodrivstoff ville CO₂-utslippet vært 16 prosent høyere i 2020. Kjøring på bare bensin og diesel hadde altså medført et utslipp på 10,3 millioner tonn CO₂ i 2020. I 2019 ville kun fossil veitrafikk gitt nesten 10,8 millioner tonn CO₂. CO₂-nedgangen fra 2019 til 2020 ville vært på fire prosent, noe som hovedsakelig kan forklares av mindre kjøring under koronapandemien.

SPØRSMÅL NR. 393**Innlevert 17. november 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 1. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at regjeringen ikke vil bruke offentlige midler på å kompensere bortfallet av EU-midler til Fortums CO2-fangstprosjekt på Klemetsrud?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen skriver regjeringen at de ønsker å fortsette arbeidet med å få finansiert CO2-fangstprosjektet til Fortum på Klemetsrud i Oslo. I den offentlige debatten har regjeringspartiene kommunisert at offentlig støtte forutsetter delfinansiering fra EU. Denne uken ble

det kjent at EU har så lite tro på prosjektet at de ikke vil gi det finansiell støtte.

Svar:

Fortums CO2-fangstprosjekt er et godt prosjekt i arbeidet med å redusere klimagassutslippene, og for å utvikle teknologien for fangst av CO2 fra avfallsforbrenning. Det er imidlertid for tidlig å ta stilling til finansieringen.

Regjeringspartiene og SV er for øvrig enige om at støtten til prosjektet i statsbudsjettet for neste år økes med 15 mill. kroner for å finansiere utarbeidelse av søknad til andre søknadsrunde i EUs innovasjonsfond.

SPØRSMÅL NR. 394**Innlevert 17. november 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 26. november 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Kva vil statsråden gjere for å auke rammene til konflikt-dempande tiltak til dei områda som har utfordringar med alle dei store rovdyra i Norge?

GRUNNGJEVING:

Dagens rovviltforlik legg opp til eit bestandsmål for jerv på 39 ynglingar årleg og ein estimert bestand på ca. 250 dyr.

Dagens bekrefte ynglingar for 2021 er på 60 og eit bestandsestimat på ca. 395 dyr. Beitenæringa fortvilar med svært store tap, og bestanden er vanskeleg å beskatte med normal lisensjakt. Tidlig nedsanking har ofte blitt brukt som avbøtande tiltak, men dette kostar dyrt for beitenæringa.

Det har vore eit problem med for lave rammes innan FKT midlar, ramme for konflikt-dempande tiltak, som har gjort situasjonen verre for dei bøndene som frå før har svært store problem med rovdyr.

Svar:

Det er det gamle Hedmark fylke (rovviltregion 5) som har bestandsmål om alle de fire store rovdirene bjørn, gaupe, jerv og ulv. I de øvrige delene av landet er det bestandsmål for én til tre rovdyrarter, med unntak av i rovviltregion 1, som dekker nåværende Vestland fylke, Rogaland fylke og gamle Aust-Agder fylke, der det ikke er mål om yngling av noen av artene. Det er dermed en liten del av Norge hvor det er fast tilstedeværelse av de fire store rovdirene.

Vi har i dag har gode rammes for ordningen med forebyggende og konflikt-dempende tiltak, og jeg ser per nå ikke behov for å øke rammene ytterligere.

Min vurdering er at vi må tilstrebe en mest mulig effektiv bruk av midlene til forebyggende og konflikt-dempende tiltak slik at tapene og konfliktene blir minst mulig.

SPØRSMÅL NR. 395**Innlevert 17. november 2021 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 24. november 2021 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim****Spørsmål:**

Regjeringen har besluttet å halvere bevilgningen til Det globale utdanningsfondet (GPE) fra 3,7 til 1,85 mrd. kroner for perioden 2021-2025. Dette kuttet kommer på tross av at et samlet Storting vedtok den opprinnelige bevilgningen så sent som i RNB 2021.

Finnes det eksempler fra tidligere på at Norge har trukket seg fra forpliktelser til flerårige bevilgninger til multinasjonalt initiativer, fond og programmer?

Svar:

Det er riktig som representanten Schou påpeker at Stortinget i behandlingen av RNB 2021 vedtok en bevilgning på inntil 3,7 mrd. kroner til GPE. Det foreligger imidlertid ingen juridisk forpliktende avtale med GPE om dette beløpet.

Det er ikke uvanlig at endringer i de utviklingsspolitiske prioriteringene får konsekvenser. Under Solberg-regjeringen ble det for eksempel gjennomført kutt i bistanden til fornybar energi. Dette medførte behov for reforhandling av allerede inngåtte avtaler og reduksjon i støtten til flere partnere, samt at planlagte tiltak ikke kunne gjennomføres.

Norge har vært en av de største partnerne til GPE siden oppstarten i 2002. Selv med den planlagte reduksjonen i støtten vil Norge være en betydelig giver til GPE. Vår samlede utdanningssatsing videreføres på et høyt nivå, og Norge skal fortsette å ha en aktiv stemme for global utdanning.

Regjeringen legger vekt på å være en langsiktig og forutsigbar partner. Vi vil derfor stå ved inngåtte juridisk forpliktende avtaler.

SPØRSMÅL NR. 396**Innlevert 17. november 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 25. november 2021 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for søknadsprosessen for nytt likestillings- og diskrimineringsombud, og vil statsråden avkrefte at hun ikke direkte har blandet seg inn i den pågående prosessen?

BEGRUNNELSE:

Sist uke avslørte Aftenposten at søknadsfristen for posisjonen som likestillings- og diskrimineringsombud på nytt var utsatt. Dette skal ha skjedd kort tid etter at ny minister tiltrådte.

I saken hevdes at flere søkere hadde fått tildelt tidspunkt for såkalt finaleintervju for så nå å motta beskjeden om at man ikke lenger var å anse som aktuell kandidat.

Spørsmålsstiller har i den anledning mottatt en rekke henvendelser med spørsmål om hvor mange ganger

fristen er utsatt og hva årsakene evt til dette er. Jeg har stor forståelse for at folk reagerer dersom det medfører riktighet at en ny utsettelse kommer samtidig som man egentlig skulle avholdt finaleintervju. Hva motivet for enda en ny utsettelse skaper selvsagt grunnlag for spekulasjoner.

<https://www.aftenposten.no/norge/politikk/i/G36J16/hvem-anbefalte-aa-utsette-ansettelsen-av-likes-tillingsombud-et-moeteref>

Svar:

Først vil jeg si at jeg er glad vi nå har fått utnevnt et nytt likestillings- og diskrimineringsombud.

Rekrutteringsprosessen for nytt likestillings- og diskrimineringsombud har vært håndtert på ordinær måte administrativt i Kulturdepartementet, med støtte fra rekrutteringsbyrå. Stillingen som likestillings- og diskrim-

ineringsombud ble lyst ut med søknadsfrist 2. september. Det har vært behov for å utsette søknadsfristen for å sikre et bredere søknadsgrunnlag. De to første beslutningene om å utsette søknadsfristen, ble tatt av administrasjonen under forrige regjering. Da vår regjering tiltrådte, anbefalte administrasjonen at søknadsfristen ble utsatt til 7.

november. Etter det ble utnevningssprosessen gjennomført på vanlig måte.

Min befattning med saken har vært å fremme saken i statsråd for endelig beslutning om hvem som skulle utnevnes til nytt likestillings- og diskrimineringsombud i statsråd 19. november.

SPØRSMÅL NR. 397

Innlevert 17. november 2021 av stortingsrepresentant Anna Molberg

Besvart 24. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Ser kunnskapsministeren et behov for at Fjellheimen Leirskole i Engerdal tilføres ekstra midler enten i revidert nasjonalbudsjett eller i senere budsjetter for å fortsatt kunne gi et tilfredsstillende tilbud til psykisk utviklingshemmede fra hele landet?

BEGRUNNELSE:

Fjellheimen Leirskole i Engerdal er en leirskole for psykisk utviklingshemmede. Skolen har en egen post på kunnskapsdepartementets rammeområde (post 63) der de mottar rundt 7 mill. i året. Kommunen har ansvaret for vedlikehold og drift. Nå står mange av aktivitetene i fare fordi kjørehesten har blitt for gammel og 16-setersbussen har havarert. Dette er utgifter på rundt 400 000 kroner ekstra som skolen eller kommunen ikke har. Hesten og bus-

sen er to nødvendige forutsetninger for å opprettholde et godt tilbud for psykisk utviklingshemmede fra hele landet som besøker Fjellheimen Leirskole.

Svar:

Fjellheimen Leirskole i Engerdal dekker et viktig behov for barn, unge og voksne med psykisk utviklingshemming eller lærevansker. I statsbudsjettet for 2022 foreslår regjeringen om lag 7 mill. kroner til tilskudd til Engerdal kommune. Tilskuddet skal bidra til å finansiere driften av leirskolen. Nivået på tilskuddet til Fjellheimen Leirskole er et budsjettspørsmål som blir vurdert i arbeidet med de årlige statsbudsjettene. Kunnskapsdepartementet har ingen andre ordninger hvor det kan gis tilskudd til innkjøp av hest eller minibuss.

SPØRSMÅL NR. 398

Innlevert 17. november 2021 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 26. november 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Tok utenriksministeren opp menneskerettighetssituasjonen for migrantarbeiderne i Qatar på sitt siste møte med qatarske myndigheter?

BEGRUNNELSE:

I 2010 ble Qatar tildelt fotball-VM i 2022 av FIFA. Tildelingen har blitt sterkt kritisert for manglende hensyn til menneskerettigheter. Det er også sterke mistanker om korrupsjon. FIFA gjorde ingen vurderinger av hvorvidt

tildelingen kunne ha negative konsekvenser for menneskerettighetene.

Qatars egne tall sier at over 15.000 migrantarbeidere har dødd i Qatar det siste tiåret, mens Amnesty International har kritisert myndighetene for å la migrantarbeidere dø uten at årsakene undersøkes eller adresseres. Migrantarbeidere har heller ikke lov til å fagorganisere seg i Qatar.

Norge har et utstrakt forhold til Qatar som omfatter både politiske- og næringsmessige forhold. Fotballen gjennom de nasjonale forbundene og FIFA har vært satt

under sterkt press til å bruke sin innflytelse på Qatar for å forbedre forholdene for migrantarbeiderne i landet. Norske fotballsupportere, det norske landslaget og norsk fotballforbund har brukt sine arenaer til å ytre sine krav.

Svar:

Ja, i min telefonsamtale 16. november 2021 med Qatars visestatsminister og utenriksminister, sjeik Mohammed bin Abdulrahman Al-Thani, tok jeg opp menneskerettighetssituasjonen for migrantarbeiderne i Qatar.

SPØRSMÅL NR. 399

Innlevert 17. november 2021 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 25. november 2021 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

I Hurdalsplattformen skriver Ap og Sp at kulturbudsjettet skal økes til 1 pst. av statsbudsjettet.

Kan kulturministeren angi hvilke kapitler og poster som vil omfattes av denne beregningen?

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for det konkrete spørsmålet er manglende svar, i ulike sammenheng, på hva man kan påregne at vil omfattes av regjeringens løfte om 1 pst av statsbudsjettet

til kultur. Både kulturfeltet og stortinget fortjener å vite hvilke områder som vil inkluderes i dette løftet.

Svar:

Av Hurdalsplattformen fremkommer det at regjeringen vil gjennomføre et nytt kulturløft, med mål om gradvis å øke kulturens andel av statsbudsjettet til en prosent. Regjeringen vil på egnet vis, og innen høvelig tid, komme tilbake til Stortinget med en nærmere konkretisering av dette målet.

SPØRSMÅL NR. 400

Innlevert 17. november 2021 av stortingsrepresentant Grunde Almeland

Besvart 25. november 2021 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Hvorfor ble prosessen med ansettelse av nytt likestillings- og diskrimineringsombud utsatt i forbindelse med regjeringsskiftet, og på hvilken måte var statsråden eller andre i politiske ledelse involvert i beslutningen om utsettelse?

BEGRUNNELSE:

Det er denne representantens oppfatning at det er særlig viktig med armlengdes avstand når man utnevner politisk uavhengige ombud som skal kontrollere alle institusjoner og maktnivåer i Norge. I Aftenposten 14. november kommer det fram at prosessen med å ansette nytt likestillings-

og diskrimineringsombud hadde blitt utsatt flere ganger og at kandidater hadde trukket seg. Det framkom også påstander om at prosessen var blitt stanset og utsatt som følge av at skifte av regjering. Ut fra sakene kommer det også frem ulike begrunnelser for utsettelsen.

Svar:

De to første beslutningene om å utsette søknadsfristen, ble tatt av administrasjonen under forrige regjering. Da vår regjering tiltrådte, anbefalte administrasjonen at søknadsfristen ble utsatt til 7. november. Etter det ble utnevnellesprosessen gjennomført på vanlig måte.

SPØRSMÅL NR. 401

Innlevert 17. november 2021 av stortingsrepresentant Grete Wold

Besvart 24. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil være en pådriver for at rettigheter for barn på flukt ivaretas, sikre at barnets beste er et grunnleggende hensyn og vil ha en gjennomgang av praksis når det gjelder vurderinger av barnets beste.

Hvordan vil statsråden følge opp disse punktene, når vil gjennomgangen være ferdig og hva slags konsekvenser vil det ha for barnefamilier i samme situasjon som familien i Tønsberg?

gjøres konkrete og individuelle vurderinger i hver enkelt sak.

Arbeidet har høy prioritet, uten at jeg på nåværende tidspunkt kan si nøyaktig når og hvordan disse punktene i regjeringsplattformen vil bli fulgt opp. Dette vurderes av departementet nå. Følgelig er det heller ikke mulig for meg å forskuttere ev. tiltak i kjølvannet av en slik gjennomgang. På generelt grunnlag vil jeg imidlertid understreke at personer som har fått endelig avslag på sin søknad om opphold i Norge, plikter å rette seg etter vedtaket.

BEGRUNNELSE:

Delnaz (7), Khairi (6) og lillesøster Della (2) er født og vokst opp i Tønsberg. Det er her de har sin tilknytning, sine venner, røtter og omsorgspersoner. Familien har fått sin oppholdstillatelse trukket tilbake pga. opplysninger i morens asylintervju i 2013. De skal derfor sendes til Irak. Irak er et fremmed land, et land barna aldri har vært i. De rives vekk fra et trygt oppvekstmiljø med nære klassevenner, gode naboer og lekekamerater de har hatt siden de var bittesmå. I Irak venter ikke et hjem, men en svært usikker tilværelse med velbegrunnet frykt for forfølgelse ettersom familien tilhører en religiøs minoritet. I saken vurderer UNE at det er best for barna å bli i Norge, men likevel vektet innvandringsregulerende hensyn så tungt at familiens oppholdstillatelse tilbakekalles.

Svar:

Det er riktig at regjeringen vil sikre at barnets beste er et grunnleggende hensyn i behandlingen av asylsaker som berører barn. Regjeringen vil også gjennomgå praksis når det gjelder vurderinger av barnets beste for å sikre at det

SPØRSMÅL NR. 402**Innlevert 17. november 2021 av stortingsrepresentant Grete Wold****Besvart 24. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Vi ser at et godt og sikkert krisesentertilbud er nødvendig for mange, og denne lovpålagte oppgaven løses ofte ved interkommunale samarbeid. For å drive et egnet og sikkerhetsmessig forsvarlig tilbud er det avgjørende å ha egnede og tilrettelagte bygninger. Husbankens Forskrift om lån til omsorgsboliger, sykehjemsplasser og lokaler for omsorgstiltak § 3 omfatter ikke krisesenter.

Vil statsråden ta initiativ til en forskriftsendring slik at også krisesenter omfattes av § 3 i nevnte forskrift?

BEGRUNNELSE:

Krisesenter er en lovpålagt og viktig oppgave vi som samfunn må legge til rette for. For å kunne gi et godt og forsvarlig tilbud til kvinner, barn, menn og også sårbare grupper med spesielle skjermingsbehov, så vil en egnet bygningsmasse være avgjørende. Krevende kommuneøkonomi og behov for interkommunale løsninger kan gjøre dette vanskelig. Krisesenter Vest IKS arbeider med planer om nytt bygg, som vil møte dagens behov for innbyggerne i 16 kommuner. Utfordringen er at de ikke kan søke på de samme tilskuddsordninger som øvrige kommunale tilbud.

Husbanken har et samfunnsoppdrag som også omfatter kommunene, og gir etter Forskrift om lån til omsorgsboliger, sykehjemsplasser og lokaler for omsorgstiltak fra Husbanken lån til disse formål. Men krisesenter er ikke omfattet av denne forskrift. Dette skaper vansker, og vil kunne begrense både kvalitet og omfang av et lovpålagt tilbud.

Svar:

Jeg deler stortingsrepresentantens vurdering av at egnede og tilrettelagte bygninger er viktig for å drive et forsvarlig krisesentertilbud. Hjelp til personer utsatt for vold i nære relasjoner er et kommunalt ansvar regulert i Lov om kommunale krisesentertilbud av 19. juni 2009 nr. 44. Formålet med loven er å sikre et godt og helhetlig krisesentertilbud til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. Krisesentertilbudet finansieres gjennom rammetilskuddet til kommunene.

Det er riktig som spørsmålsstiller viser til: Husbankens forskrift om lån til omsorgsboliger, sykehjemsplasser og lokaler for omsorgstiltak § 3 omfatter ikke krisesenter. Det er imidlertid flere år siden Husbanken ga lån til kommunene til omsorgsboliger, sykehjemsplasser og lokaler

for omsorgstiltak. Husbanken gir riktignok investeringstilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser, og dette gjør den på vegne av Helse- og omsorgsdepartementet.

Det er flere grunner til at kommunene i liten grad tar opp lån i Husbanken. Kommunene tar opp lån til investeringer i bygninger med svært gunstige vilkår i kommunefinansierings-markedet. Økonomien i kommunene vil derfor i liten grad bli påvirket av om kommuner tar opp lån i Husbanken, Kommunalbanken eller kapitalmarkedet.

Lån fra Husbanken blir prioritert til låneformål som normalt ikke får finansiering andre steder. Lån fra Husbanken skal supplere, og ikke konkurrere med private banker (eller andre statlige banker som Kommunalbanken). En stor del av lånerammen går til startlån for personer med langvarige finansieringsproblemer. I tillegg gir Husbanken lån til utleieboliger til vanskeligstilte, lån til boligkvalitet og studentboliger.

På dette grunnlaget ser jeg ikke behov for å ta initiativ til å endre forskriften.

SPØRSMÅL NR. 403**Innlevert 17. november 2021 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 25. november 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Hvorfor mener statsråden det er en forsvarlig prioritering å kutte bevilgningen til flere fast ansatte tolker, når vi vet at denne nedprioriteringen av nye ansettelser reduserer deltakelsen i arbeids- og samfunnsliv for døve og hørselshemmede?

BEGRUNNELSE:

Tolketjenesten ved NAV Hjelpemiddelsentral dekker tolkeoppdrag for døve, døvblinde og hørselshemmede. I Prop. 1 (2021-2022) fremmet av regjeringen Solberg ble det foreslått å øke antall fast ansatte tolker med inntil 25 årsverk i 2022, slik at flere av tolkeoppdragene kan løses av fast ansatte tolker fremfor av frilanstolker. Dette ble prioritert fordi behovet for tilgang på tolker er stort og mangelen på tolker påvirker døves adgang til deltakelse på alle samfunnsarenaer. Det er velkjent at mange døve og hørselshemmede i dag alt for ofte får beskjed om at det ikke er tilgjengelig tolk, noe som fører at de blir stående utenfor i arbeids- og samfunnsliv. Derfor ble det foreslått å øke driftsbevilgningen til Arbeids- og velferdsetaten med 23,7 mill. kroner som følge av dette. Regjeringen Støre har foreslått å trekke forslaget for å finne rom for andre prioriteringer.

Svar:

Tolking for hørselshemma, døve og døvblinde blir utført av både fast tilsette tolkar ved NAV Hjelpemiddelsentral og av frilanstolkar. Eg er kjend med at det er ynskjeleg å auke talet på fast tilsette tolkar for hørselshemma, døve og døvblinde for å leggje til rette for meir føreseielege og kvalitativt betre tenester, og for å betre kunne løyse prioriterte oppdrag. Eg har merka meg at talet på fast tilsette tolkar vart auka i år med inntil 34 årsverk i samband med statsbudsjettet for 2021. Desse stillingane er sjølvstøtt vidareførte.

Som opplyst i grunngjevinga for spørsmålet, vart forslaget i Prop. 1 S (2021-2022) om å auke talet på fast tilsette tolkar for hørselshemma, døve og døvblinde i 2022 foreslått trekt for finne rom for andre prioriteringar, jf. Tillegg 1 Prop. 1 S (2021-2022).

I samband med arbeidet med kommande års budsjett ynskjer eg mellom anna å sjå på moglegheitene for å realisere tiltak for å auke deltakinga i arbeid og samfunnsliv for personar med nedsett funksjonsevne, som mellom anna omfattar personar som er hørselshemma, døve og døvblinde.

SPØRSMÅL NR. 404**Innlevert 17. november 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 25. november 2021 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Statkraft tapte fire milliarder på «markedsuro» i tredje kvartal, men vil ikke opplyse hvor mye som skyldes kortsiktig spekulasjon. Hele gevinsten fra første halvår, som utløste suksessbonuser til ansatte, er forduftet.

Kan statsråden sørge for at Statkraft legger fram en oversikt over hva selskapet tjener på kortsiktig spekulasjon i strømmarkedet, om spekulasjonen bidrar til å bedre de økonomiske resultatene over tid, er dette noe som tjen-

er fellesskapet og er dette en form for spekulasjon statsråden mener de bør drive med?

Svar:

Statkraft har med bakgrunn i sin produksjonsvirksomhet opparbeidet seg en betydelig markedskompetanse. Markedskompetansen benyttes både til selskapets energidisponering og til å ta posisjoner i fysiske og finansielle produkter relatert til kraft- og energimarkedene, som

eksempelvis handel med finansielle standardprodukter, sikringsaktiviteter, skreddersydde avtaler med industri og næringsliv og markedsadgangstjenester både for Statkrafts egne anlegg og for eksterne produsenter av fornybar energi.

Målet med statens eierskap i Statkraft er høyest mulig avkastning over tid. Aktiviteten fra markedsoperasjoner har over tid bidratt til inntjening i Statkraft, og understøtter statens mål som eier.

Som eier forventer vi at virksomheten drives på en ansvarlig måte, og at selskapene har effektiv risikostyring som er tilpasset selskapets virksomhet, mål og strategi. Vi forventer videre at valg av risikonivå er en integrert del av selskapets strategi.

Det er selskapets styre og ledelse som har ansvaret for driften av selskapet, herunder for selskapets markedsoperasjoner og risikostyring. Kortsiktig trading er en del av selskapets markedsaktiviteter, og Statkraft viser til at denne delen av virksomheten er underlagt omfattende systemer for risikostyring, som begrenser muligheten for tap. Statkraft viser videre til at tredje kvartal 2021 var et spesielt kvartal i kraft- og energimarkedene med betydelige svingninger og uvanlige nivåer, og at det ikke er naturlig å vurdere en risikoeksponert virksomhet som trading ba-

sert bare på ett kvartal, men at resultatene bør vurderes over tid. Statkraft fremhever videre at en betydelig del av det regnskapsførte tapet i segmentet markedsoperasjoner i tredje kvartal er urealisert og knyttet til selskapets sikringsaktiviteter.

Som eier forventer vi at selskapene er åpne om og rapporterer på vesentlige forhold knyttet til virksomheten. Statkraft viser til at selskapet er ett av relativt få kraftselskaper som løpende rapporterer egne resultater fra sine markedsoperasjoner. Utgangspunktet for selskapets segmentrapportering er hvordan konsernet blir styrt og hvordan beslutninger tas i konsernet. Med bakgrunn i dette, og i forretningsmessige vurderinger og hensyn, rapporterer Statkraft ikke på enkeltelementer innenfor segmentet markedsoperasjoner.

Statkraft opplyser videre at alle bonusordninger i selskapet er basert på årlig evaluering, og at bonus ikke utbetales kvartalsvis. Selskapet gjør i henhold til regnskapsreglene avsetninger i regnskapet til bonus hvert kvartal basert på resultater i kvartalet, men det må ikke forveksles med at ved evalueringen ses hele året i sammenheng. Eventuell bonus for regnskapsåret 2021 er således ikke besluttet.

SPØRSMÅL NR. 405

Innlevert 18. november 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 25. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Er statsråden enig med Stord kommune, eller bør lokale produsenter tillates å vise frem produktene sine?

BEGRUNNELSE:

16. november kunne vi lese i avisen Sunnhordland at direktør Martin Tveita ved Stord hotell «legg seg langflat etter at Stord kommune meiner hotellet har drive med ulovleg alkoholreklame.»

Bakgrunnen til dette er at hotellet arrangerte et høstmarked for lokal, kortreiste mat og drikke, der det lokale bryggeriet ELØ var representert. ELØ hadde ølflasker og bokser på et bord, slik at gjestene fikk se utvalget. Dette mener Stord kommune er brudd på alkoholloven.

Som avisen skriver:

«Haustmarknaden blei omtala på redaksjonell plass i Sunnhordland. Då skjenkjemynde i Stord kommune såg eit bilete i artikkelen slo dei alarm.»

Dette fremstår intet mindre som plaging av folk og næringsliv. At lokale produsenter viser frem produktene sine på marknader, ølmesser osv kan umulig være tenkt at skal fremstå som kriminelt.

Dagens alkohol lovgivning er meget streng, men en slik tolkning gjør jo virkelig hverdagen til stolte produsenter kjipere.

<https://www.sunnhordland.no/naeringsliv/ol-styre-leiaren-om-reklameskandalen-me-tykkjer-dette-er-veldig-trist-for-stord-hotell/>

Svar:

Jeg kan ikke å gå inn i en konkret vurdering av enkeltsaker. Kommunen må ved sin kontroll med skjenkesteder,

i det enkelte tilfelle vurdere om reklameforbudet i alkoholoven og alkoholforskriften er overtrådt. Redegjørelsen videre er derfor en generell beskrivelse av regelverket for alkoholreklame.

Først vil jeg imidlertid vise til at regjeringen ønsker å videreføre en restriktiv alkoholpolitikk, herunder opprettholde et strengt og omfattende reklameforbud. Reklameforbudet er et viktig virkemiddel for å begrense alkoholkonsumet i befolkningen og dermed redusere omfanget av skader og problemer knyttet til alkoholbruk. Forbudet skal hindre påvirkning som fører til økt etterspørsel. Det skal også virke holdningsskapende ved at man opprettholder forståelse i befolkningen for at alkoholholdige drikkevarer ikke er en vanlig vare, men en vare som kan medføre skader og problemer for den som drikker, pårørende, andre tredjepersoner, arbeidslivet og for samfunnet. Særskilt regulering er nødvendig dersom formålet om å begrense alkoholkonsumet i befolkningen skal oppnås.

Forbudet mot alkoholreklame går fram av alkoholoven § 9-2. Reklame er i alkoholforskriften § 14-2 definert som "massekommunikasjon i markedsføringsøyemed". Det foreligger markedsføringsøyemed dersom et siktemål med kommunikasjonen er å fremme salg. Dvs. at presentasjon av alkoholholdig drikk med sikte på å fremme salg av alkohol, også på markeder og messer, er ulovlig med mindre det er gjort unntak fra forbudet.

I alkoholforskriften § 14-3 er det tatt inn enkelte unntak fra alkoholreklameforbudet. Bestemmelsen inneholder en uttømmende liste over de tilfellene der reklameforbudet ikke kommer til anvendelse.

Det er i alkoholforskriften § 14-3 nr. 16 gitt et unntak fra reklameforbudet på messer, festivaler, omvisninger, kurs og foredrag som omhandler alkoholholdig drikk. Bakgrunnen for innføringen av denne unntaksbestemmelsen var at slike arrangementer om alkohol er viktige arenaer for forbrukere å orientere seg om ulike alkoholholdige drikker. Samtidig var det viktig å sikre at ordningen ikke åpner for informasjon om alkoholholdig drikk i det offentlige rom og at publikum ikke blir ufrivillig eksponert for alkoholinformasjon. Unntaket er derfor snevert og formålet er å legge til rette for at informasjonen direkte fra produsenter og grossister på messer og festivaler kun gis til forbrukere som bevisst oppsøker denne informasjonen.

Arrangementer som omfattes av unntaket er derfor arrangementer hvor informasjon om alkoholholdig drikk er temaet eller begrunnelsen for arrangementet, hovedsakelig mat- og drikkearrangementer som for eksempel ølmesser, vinkurs, mat- og vinfestivaler, osv.

Den informasjonen som kan gis er kun nøkterne produktspesifikke faktaopplysninger om råvarer, tilvirkning, duft, smak, farge, serveringsmåte, oppbevaring, bruksområder og forhandlere, herunder produktbilder på nøytral bakgrunn.

Områder hvor slike opplysninger kan gis må være tydelig avgrenset uten tilgang for personer under 18 år. Slike arrangementer kan videre kun finne sted på tydelig avgrensede områder. Dette betyr at inn- og utganger er tydelig merket slik at det er åpenbart for publikum (fysisk synlig) at man går inn på et område med alkoholinformasjon.

SPØRSMÅL NR. 406

Innlevert 18. november 2021 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 26. november 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Er regjeringen av den oppfatning at det kan gjøres fellingsvedtak på rovvilt utelukkende basert på om de til enhver tid gjeldende bestandsmålene er nådd, uavhengig av vilkårene i naturmangfoldloven § 18 og våre folkerettslige forpliktelser etter Bern-konvensjonen?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen er det flere punkt som vil innebære en endring av gjeldende rovviltpolitikk. Det står blant an-

net at «[n]år en bestand ligger over bestandsmålet, skal den forvaltes i tråd med det bestandsmålet som til enhver tid er vedtatt av Stortinget». Videre skal disse bestandsmålene «defineres som både minimums- og maksimumsmål», og regjeringen vil dessuten «[u]trede en reduksjon av gjeldende bestandsmål for ulv og bjørn».

Gjeldende rovviltpolitikk har frem til nå vært at forvaltningen styrer etter bestandsmålene vedtatt av Stortinget, men at alle fellingsvedtak like fullt må være i tråd med vilkårene i naturmangfoldloven og Bern-konvensjonen. Dette følger også av rovviltforlikene vedtatt av

Stortinget. Det vil si at de aktuelle rovdyrene for eksempel må utgjøre et visst skadepotensiale etter nml. § 18 (1) b.

Ut fra sin ordlyd virker det som regjeringens nye politikk etter Hurdalsplattformen er at det at en bestand ligger over bestandsmålet er et tilstrekkelig argument for å gjøre fellingsvedtak, jf. at disse skal defineres som «maksimumsmål».

Regjeringen har i utgangspunktet et skjønnsmessig handlingsrom i rovviltpolitikken, men å se helt vekk fra naturmangfoldloven i utøvelsen av forvaltningsmyndighet på dette området virker å være i klar motstrid med både norsk lov og med Norges internasjonale forpliktelsener.

At vilkårene i loven må være til stede for å beslutte felling, og at dette må avgjøres konkret ut fra den faktiske situasjonen, fremgår også av Høyesteretts dom av 26. mars d.å. (HR-2021-662-A), jf. for eksempel dette utdraget fra avsnitt 108:

«Samlet sett innebærer dette at naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav c etter min mening åpner for å trekke inn et bredt spekter av offentlige interesser. Men for at felling skal kunne besluttes, må disse interessene samlet sett gjøre seg gjeldende i så vesentlig grad at de veier tyngre enn de vernehensyn som også gjør seg gjeldende».

Det vil være av stor interesse for Stortinget om Hurdalsplattformen er slik å forstå at regjeringen har som mål å forlate dette utgangspunktet.

Svar:

Vedtak fattet av rovviltforvaltningen skal selvsagt være i tråd med norsk lov og internasjonale forpliktelser. Denne regjeringen vil imidlertid føre en politikk på rovviltfeltet som er mer restriktiv enn tidligere. Det vil blant annet innebære at vi ønsker å sikre at bestandsmålene følges opp, både når vi ligger over målet og når vi ligger under målet. Min oppfatning er at det finnes politisk handlingsrom innen lovverket og Bernkonvensjonen som kan brukes for at Stortinget sine fastsatte mål kan nås. Det har denne regjeringen tenkt å gjøre.

I sin begrunnelse for spørsmålet viser representanten til at det ut fra ordlyden i Hurdalsplattformen kan virke som at regjeringens politikk er at det er tilstrekkelig for å fatte fellingsvedtak at bestanden ligger over bestandsmålet som Stortinget har vedtatt. Jeg vil understreke at forholdet mellom en bestands status og bestandsmålet er et moment som inngår i vurderingen av om det skal tillates felling av rovvilt. Der det vurderes å tillate felling av rovvilt for å ivareta offentlige interesser av vesentlig betydning, har Stortinget senest i 2020 presisert at det skal legges vekt på om bestandsmålet for arten er nådd, jf. naturmangfoldloven § 18 andre ledd. I tillegg må altså andre vilkår i lovverket og internasjonale forpliktelser være oppfylt for at det skal kunne gis tillatelse til felling av rovvilt.

SPØRSMÅL NR. 407

Innlevert 18. november 2021 av stortingsrepresentant Mudassar Kapur

Besvart 23. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Støtter statsråden omtalen av prosjektet E6 Oslo Øst i Nasjonal transportplan 2022-2033, og vil statsråden være positiv til å prioritere dette prosjektet dersom flertallet i Oslo kommune endrer seg?

BEGRUNNELSE:

I Nasjonal transportplan 2022–2033 står det følgende:

«Dersom det politiske flertallet i Oslo skulle endre seg i perioden fram mot neste rullering av Nasjonal transportplan, vil prosjektet igjen kunne bli aktuelt for prioritering».

E6 Oslo Øst er (tidligere omtalt som E6 Manglerudtunnelen) omfatter en strekning på om lag 15 km av dagens

E6 mellom Klemetsrud og Trosterud i Oslo. Det foreligger ikke vedtatt reguleringsplan. Hvert døgn passerer 75.000 biler og 10.000-12.000 lastebiler langs veien. Beboerne på Manglerud har ventet på en tunnel i over 25 år, som skal legge den svært så trafikkerte delen av E6 under bakken. Dette er et viktig prosjekt som både kan bedre bomiljøet for innbyggerne, gi et sammenhengende gang- og sykkelveinett langs E6, trygge skoleveier og bedre framkommelighet og forutsigbarhet for både kollektivtransport og for næringstransport. I tillegg vil prosjektet bidra positivt til byutvikling.

Svar:

Prosjektet E6 Oslo Øst er omtalt under 'Muligheter i andre seksårsperiode' i NTP 2022-2033, men det er ikke avsatt midler. Jeg viser her til det foreslåtte opplegget med porteføljestyring, der virksomhetene med utgangspunkt i de avsatte økonomiske rammene i andre seksårsperiode skal utvikle strategier og planer for nye investeringer. NTP skal også rulleres om fire år.

Jeg er kjent med at det politiske flertallet i Oslo ikke ønsker å prioritere prosjektet. En av flere forutsetninger for å kunne komme videre med E6 Oslo Øst er lokalpolitisk tilslutning til bompengefinansiering, noe som det pr. i dag ikke ser ut til å være.

Jeg forholder meg til situasjonen slik den er nå, og ønsker derfor ikke å spekulere i hvordan dette vil stille seg dersom det politiske flertallet i Oslo skulle endres.

SPØRSMÅL NR. 408

Innlevert 18. november 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 23. november 2021 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvordan har avkastningen i Nysnø vært de siste årene sammenlignet med S&P Global Clean Energy Index?

Svar:

Nysnø Klimainvesteringer AS ("Nysnø") hadde sitt første fulle driftsår i 2019, og selskapet er fortsatt i en tidlig fase. Nysnø sin portefølje består av investeringer i tolv selskaper og ni fond. Siden etableringen og frem til utgangen av tredje kvartal 2021 har Nysnø hatt et akkumulert resultat fra investeringsporteføljen på 119 mill. kroner før egne kostnader (brutto) og 22 mill. kroner etter egne kostnader (netto). I prosent av gjennomsnittlig investert kapital er den årlige nettoavkastningen ca. 2 pst. S&P Global Clean Energy Index har hatt en gjennomsnittlig årlig avkastning på 41 pst.¹ de siste tre årene.

Ettersom Nysnø investerer i unoterte selskaper og fond (som ikke prises daglig i markedet av et stort antall investorer) er verdianslagene usikre, og det er også begrenset med anslåtte verdiendringer såpass kort tid etter at investeringene er gjort. Som et nyetablert investerings-selskap har det også vært en del oppstartskostnader. På denne bakgrunn synes det som mindre relevant å sammenligne Nysnø sin avkastning så langt med børsindeks-er.

Fotnote:

1) Som det fremkommer per 21.11.2021 på www.spglobal.com/spdji/en/indices/esg/sp-global-clean-energy-index/.

1 Som det fremkommer per 21.11.2021 på www.spglobal.com/spdji/en/indices/esg/sp-global-clean-energy-index/.

SPØRSMÅL NR. 409**Innlevert 18. november 2021 av stortingsrepresentant Kathy Lie****Besvart 26. november 2021 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

I Hurdalsplattformen står det at regjeringa gradvis vil fase ut store kommersielle aktører innenfor barnevernet.

Hvor mange enkeltstående, små kommersielle aktører er det som i dag har kontrakt for å drive statlige institusjoner, og hvordan ser statsråden for seg å gjennomføre et slikt skille mellom små og store kommersielle aktører når anbud skal fases ut av barnevernet?

Svar:

Regjeringa ønsker gradvis å fase ut kommersielle aktører innanfor barnevernet og sikre ideelle verksemdar lang-siktige avtaler med det offentlege. Dette gjeld særleg der bruken av dei private er prega av konkurranseutsetjing og anbod, slik som i institusjonsbarnevernet. Samstundes skal omsynet til barn og familiar, og kvaliteten på tilbodet, alltid kome først.

I dag får mange av barna med dei største og mest samansette behova tilbod hos kommersielle leverandørar av institusjonsplassar, og store utanlandske konsern har betydelege markedsdelar. Desse barna bør det offentlege sjølv ta hand om. I tilleggsnummeret føreslår regjeringa difor 100 mill. kroner til å styrkje og omstille institusjonstilbodet neste år. Samstundes vil vi leggje til rette for meir bruk av ideelle aktørar og redusere behovet for enkeltkjøp frå kommersielle. Med forslaget i tilleggsnummeret viser regjeringa eit tydeleg retningsval for institusjonsbarnevernet.

Kommersielle har om lag 35 prosent av institusjonstilbodet i dag. Velferdstenesteutvalet viste at dei utanlandske konserna i 2018 hadde ein marknadsdel på 60 prosent av driftsinntektene i barnevernet, og at denne hadde auka betydeleg frå 2010. Den ønska dreininga mot ein høgare del ideelle leverandørar, samstundes som dei statlege institusjonane tar over mange av tilboda som i dag vert gjort i kommersielle institusjonar, vil i seg sjølve redusere innslaga av store, kommersielle leverandørar. Dette vil derfor vere eit viktig strukturelt grep for å følgje opp målsettinga i plattformen.

Det er ikkje ein klar definisjon på kva som skal reknast som "store" aktørar, og same eigar kan drive forskjellige og mindre selskap, men når det gjeld leverandørar som Bufdir har nasjonale rammeavtalar med, er det ikkje urimeleg å rekne tre av fem som "store" (Aberia Ung AS, Stendi AS og Human Care AS). I tillegg har Olivia Norge AS eit monaleg antall godkjente plasser som kan nyttast ved

einskilde kjøp. Samla sett står desse fire for store delar av det kommersielle institusjonstilbodet.

Når representanten spør om kor mange "små" og "enkeltstående" aktørar Bufetat har kontrakt med, er ikkje dette omgrep som er nytta i Hurdalsplattformen. Utover dei aktørane nemnde over, er det 13 kommersielle leverandørar som har mellom 2 og 21 godkjente institusjonsplassar. Desse kan nyttast av Bufetat til einskilde kjøp, men dei er altså ikkje omfatta av dei nasjonale rammeavtalane.

Med forslaget i tilleggsnummeret sett vi i gang eit viktig og tydeleg retningsval for utviklinga i institusjonsbarnevernet, og eg vil arbeide for at den fagleg ynskjelege retninga får tilstrekkeleg kraft i åra som kjem.

Ei utfasing av einskilde leverandørar kan ikkje skje over natta. Mellom anna må vi sikre eit alternativt og godt nok tilbod til barn i dei kommersielle institusjonane, og dette alternative tilbodet må byggjast opp. Dette er både eit fagleg og økonomisk spørsmål, men eg meiner at vi no med forslaget i tilleggsnummeret tek eit viktig skritt i riktig retning. Forslaget legg til rette for meir bruk av ideelle og redusert behov for kommersielle aktørar.

SPØRSMÅL NR. 410**Innlevert 18. november 2021 av stortingsrepresentant Ingunn Foss****Besvart 24. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva vil justisministeren gjøre for å motvirke den voldsomme økningen i seksuallovbrudd i Oslo, og hva vil hun gjøre for å bedre den lave oppklaringsprosenten?

BEGRUNNELSE:

Siden 2016 har antall etterforskede seksuallovbrudd i Oslo økt med 68,8 prosent. Samtidig ligger oppklaringsprosenten under 50 prosent. Halvårsrapporten fra Oslo politidistrikt viser at økningen i seksuallovbrudd har fortsatt i 2021. Antall voldtektsanmeldelser har økt med 55 prosent, 83 prosent hvis man inkluderer voldtektsforsøk, sammenlignet med i fjor.

Svar:

Økningen i seksuallovbrudd er bekymringsfull og er dessverre ikke bare knyttet til Oslo. Det er imidlertid få holdepunkter for å si at den kraftige økningen reflekterer at flere enn tidligere utsettes for seksuelle krenkelser.

Flere av seksuallovbruddene skjer via internett. Som kjent kan seksuelle overgrep knyttet til internett ha svært mange fornærmede. Sakene er ofte omfattende og komplekse og krever mye ressurser. Det er sannsynlig at politiet avdekker flere saker ved hjelp av elektroniske spor enn tidligere. En del av økningen i anmeldte seksuallovbrudd er knyttet til bestemmelser i straffeloven om bilder og andre framstillinger av barn og ungdom under 18 år.

Riksadvokaten har rapportert om en negativ utvikling for oppklaringsprosenten, samt at det er forskjeller mellom politidistriktene. Justis- og beredskapsdepartementet har på denne bakgrunn, i supplerende tildelingsbrev i juni 2021, anmodet riksadvokaten om å igangsette en analyse slik at Den høyere påtalemyndighet i samarbeid med politiet kan finne årsakene til den negative utviklingen og iverksette adekvate tiltak for å øke oppklaringsprosenten. Departementet har lagt til grunn til grunn at et slikt arbeid vil være et kontinuerlig forbedringsarbeid i resultatoppfølgingen og rapporteringen på straffesaksbehandling i politiet. Det er også gjennomført flere nasjonale kvalitetsundersøkelser for saksområdet voldtekt. Den nasjonale kvalitetsundersøkelsen for 2020 konkluderer med at politiet har blitt bedre på etterforskningen av slike saker men at forbedringsarbeidet fortsetter.

Seksuallovbrudd er for øvrig en kriminalitetstype der det er store mørketall. Gjennom økt oppmerksomhet de senere årene har politiet ønsket å avdekke og straffeforfølge flere lovbrudd. Etterforskning av flere store saker har fått fokus i media. Dette kan også bidra til å synliggjøre at det nytter å anmelde. Jeg forutsetter at riksadvokaten og politiet følger utviklingen og analyserer den for å iverksette adekvate tiltak.

Regjeringen har for øvrig foreslått en satsing på til sammen 200 millioner kroner til politiet som legger til rette for styrket kriminalitetsbekjempelse, bedre forebygging og etterforskning. For å styrke kapasiteten og kvaliteten i påtalemyndigheten i politiet er det i regjeringens budsjettforslag foreslått en økning på 26,3 millioner kroner for 2022.

SPØRSMÅL NR. 411**Innlevert 18. november 2021 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 25. november 2021 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Hvordan vil kulturministeren følge opp den tverrpolitiske viljen om at NRKs arkiv skal gjøres tilgjengelig for viderebruk innenfor de rammer juridiske rettigheter muliggjør?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til oppslag i Aftenposten 11. november 2021. Der fremkommer det at NRK forhandler om arkivets fremtid.

Uten en avtale forsvinner tusenvis av timer innhold ved nyttår.

I Innst. 332 S (2016-2017) uttrykte samtlige partier på Stortinget følgende:

«Partiene er enige om viktigheten av at NRKs arkiv skal gjøres tilgjengelig for viderebruk innenfor de rammer juridiske rettigheter muliggjør. Partiene vil derfor understreke viktigheten av at NRK tar hensyn til dette ved inngåelse av avtale om rettigheter. Partiene støtter at NRK kan ta betalt til selvkost. Partiene vil videre påpeke at NRK som allmennkringkaster har et særlig ansvar for ryddige arbeidsvilkår. NRK skal satse på, bevare og utvikle egen kompetanse i virksomheten for å sikre innovasjon og kvalitet. Samtidig er det en forutsetning at opphavsrettigheter blir ivaretatt. NRK som offentlig eid og finansiert allmennkringkaster bør være en foregangsaktør på dette området.»

Regjeringen understreket i den omtalte stortingsmeldingen «viktigheten av at NRKs arkiv skal gjøres tilgjengelig for viderebruk».

Svar:

Oppslaget i Aftenposten 11. november 2021, som det vises til i begrunnelsen for spørsmålet, gjelder forhandlingene mellom NRK og Norwaco. Disse forhandlingene dreier seg om klarering av rettigheter for tilgjengeliggjøring av NRKs arkivmateriale for publikum i NRKs nettpillere. § 37 i NRKs vedtekter om at NRKs arkivmateriale skal gjøres tilgjengelig for viderebruk gjelder et annet tema. Dette punktet pålegger NRK å hente ut og klargjøre klipp for viderebruk av andre medier eller produsenter, i for eksempel dokumentarfilmer eller i nyhets- og aktualitetsprogram, så langt det er praktisk og juridisk mulig, samt

presseetisk forsvarlig. Siden det er forhandlingene mellom NRK og Norwaco som har vært oppe i den offentlige debatten den siste tiden, legger jeg i det følgende til grunn at stortingsrepresentant Pettersen ønsker svar på hva jeg vil gjøre for å sikre at mest mulig av arkivet blir tilgjengelig for allmennheten.

Det følger av NRKs vedtekter § 37 at NRK skal formidle kulturarven i Norge, og at arkivene til NRK er en del av denne. NRK skal arbeide for å digitalisere og tilgjengeliggjøre disse arkivene for befolkningen. Videre følger det av NRKs vedtekter § 51 at NRK skal gjøre flest mulig av sine radio- og fjernsynsprogrammer tilgjengelig på Internett, både ved samtidig distribusjon og som arkivtjeneste for nedlastning og/eller individuell avspilling.

NRK har brukt betydelige ressurser de senere årene på å gjøre mer innhold tilgjengelig for alle. I hvilken grad det faktisk er mulig, beror bl.a. på om NRK får klarert rettighetene til slik tilgjengeliggjøring. For nyere produksjoner klareres rettighetene direkte med rettighetshaverne i produksjonsavtalene. For eldre produksjoner forhandler NRK med Norwaco om en avtalelisens som dekker alle rettighetshavere.

NRK forhandler med mange ulike rettighetshavere om avtalevilkår og innkjøp av rettigheter. Ansvar for slike forhandlinger og den overordnede driften av NRK ligger hos NRKs styre og kringkastingssjefen. Jeg håper partene blir enige. Inngrep i eller konkrete føringer for slike forhandlinger fra Stortinget eller regjeringen vil imidlertid innebære et inngrep i NRKs redaksjonelle uavhengighet og de løpende vurderingene NRK selv må foreta for å kunne levere på det samlede allmennkringkastingsopdraget.

SPØRSMÅL NR. 412

Innlevert 18. november 2021 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 26. november 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Regjeringen har foreslått endrede avkortingsregler for uføretrygd. Uføretrygdene på VTA skal ikke bli berørt. Samtidig vil mange personer i liknende situasjon som deltakere på statlige VTA-tiltak bli berørt og få sine inntekter avkortet, fordi de deltar i kommunale tiltak og ikke statlige.

Vil statsråden sikre at også slike deltakere i kommunale tiltak blir omfattet av særreglene som gir fribeløp på

1G, slik at oppmuntrings penger ikke avkortes, og hva er provenyeffekten i 2022 av en slik endring fra 1.1.2022?

BEGRUNNELSE:

Sysselsettingsutvalget pekte på at personer som er fullt uføre med dagens regler ofte har lite å tjene økonomisk på å komme i arbeid. Uføre sitter i dag etter reduksjon av trygd og skatt bare igjen med i overkant av 20 pst. av inntekt over fribeløpet. Utvalget mente at dette kunne

fungere som en barriere for å arbeide mer enn fribeløpet. Derfor anbefalte sysselsettingsutvalget denne endringen som Solberg- og Støre-regjeringen har foreslått, for å gjøre det mer lønnsomt å øke arbeidsinntekten på marginen for inntekt fra 0,4G til 1,2G.

For KrF er det viktig å understreke at personer på VTA står i en særstilling, fordi de har behov for spesiell tilrettelegging og tett oppfølging. Uføretrygdene på VTA skal derfor ikke bli berørt av endringene, slik at de kan få beholde dagens særregler med fribeløp på 1G og deretter ordinær reduksjon.

KrF mener at det er helt urimelig at personer som Thomas Reine, omtalt i Nettavisen 17. november, som er på kommunale tiltak, skal behandles på en annen måte enn personer i statlige VTA-tiltak. Personer som Reine bør få ha en friinntekt på 1G, slik at de ikke opplever at oppmuntringspengene deres blir avkortet.

Svar:

Det er riktig oppfatta at den regjeringa Ropstad var ein del av fram til 18. september i 2021 fremma det nemnde forslaget for Stortinget. Forslaget er eitt av Sysselsettingsutvalet sine tilrådingar.

Når uføretrygd blir innvilga, blir det fastsett ei inntektsgrense for kor høg inntekt ein kan ha utan at uføretrygda blir redusert. Grensa svarar i dag til den inntekta etter uførleiken som den uføre er forutsett å kunne skaffe seg ved å nytte restinntektsevna si, tillagt eit fribeløp på 0,4 G. Ved inntekt over den fastsette inntektsgrensa, blir uføretrygda redusert med ein prosentdel av den overskytande inntekta.

Omgrepet inntekt tyder her pensjonsgivande inntekt eller inntekt av same art frå utlandet. Varig tilrettelagt arbeid (VTA) er eit arbeidsmarknadstiltak som kan vere aktuelt for personar som mottok uføretrygd. Uføretrygda i VTA er der på heiltid. Dei har ei lita bonuslønn i tillegg

til uføretrygda. For deltakarane i tiltaket blir bonuslønnen opplevd som ein viktig motivasjon og bidreg til å ha ein meiningsfull kvardag. Prop. 130 L (2010–2011) foreslo departementet difor at slik pensjonsgivande bonuslønn ikkje skulle føre til reduksjon av uføretrygda. Det er i dag ikkje praktisk mogleg for Arbeids- og velferdsetaten å kunne skilje ut slik bonuslønn frå anna pensjonsgivande inntekt. Personar som deltek i VTA har difor sidan 2015 i staden hatt eit fribeløp på 1 G, for sikre at dei som får ei bonuslønn som er høgare enn 0,4 G ikkje får ei reduksjon i uføretrygda.

I Prop. 1 S (2021–2022) vart det foreslått å erstatte fribeløpet med halvert reduksjon for pensjonsgivande inntekt opp til 1,2 G. Personar med gradert uføretrygd skal framleis kunne ha den inntekta som er fastsett ut frå restinntektsevna, og vil deretter få halvert reduksjonssats på overskytande inntekt mellom 0 og 1,2 G. Det vart foreslått å vidareføre dei gjeldande reglane for deltakarar i VTA, det vil seie fribeløp på 1 G og deretter ordinær reduksjon. Dei som i dag har eit fribeløp på 1 G er dermed ikkje omfatta av forslaget til nye reglar for reduksjon av uføretrygd.

Forslaget var på høyring i sommar. Fleire av høyringsinstansane foreslo å likestille personar som har kommunal tiltaksplass og arbeidsavtale om tilrettelagt arbeid med deltakarar i VTA. Det vart varsla av regjeringa Ropstad var ein del av, gjennom Prop. 4 L (2021–2022) at departementet vil vurdere dette spørsmålet vidare i eit eige løp.

Eg ser at denne skilnaden mellom kommunale og statlege tiltak kan verke urimeleg. Me jobbar no med å få oversikt over kor mange som har slike kommunale tiltaksplassar, kor høg bonuslønn dei har og korleis eit unntak kan rammast inn. Eg har per i dag ikkje grunnlag for å kunne provenyeffekten av ei slik endring. Truleg kunne dette vore unngått om Solberg-regjeringa hadde førebudd regelendringa betre.

SPØRSMÅL NR. 413

Innlevert 18. november 2021 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 26. november 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Under COP26 ble det annonsert at Norge, Storbritannia og Tyskland vil bidra med 300 millioner kroner til Colombia for nye og forsterkede tiltak mot avskoging. Dette ble

annonsert mens Colombia ble hedret for sitt arbeid mens Colombia ble hedret for sitt arbeid med å beskytte skog.

Vil Norge stille tydelige, offentlige forventninger om at Colombia begynner å levere resultater i form av reduks-

jon i angrepene på miljø- og menneskerettighetsforkjempere, og i så fall, når og hvordan?

BEGRUNNELSE:

Norge har som kjent bidratt som fredsmekler og er en garantist for fredsavtalen i Colombia, som i høst fyller 5 år. De siste årene har likevel Amnesty International, Global Witness og Front Line Defenders i tur og orden beskrevet Colombia som et av verdens farligste land for miljø- og menneskerettsforkjempere.

Amnesty International sin rapport "Why do they want to kill us?" viser at Colombia har mange lover og initiativer for å beskytte miljø- og menneskerettighetsforkjempere, men at disse er lite samkjørte, for lite tilpasset virkeligheten til forkjemperne, for individuelt fokuserte og ineffektive.

Global Witness har de to siste årene kåret Colombia til verdens farligste land for miljøforkjempere, mens Front Line Defenders siste rapport fant at 53% av alle dokumenterte drap på menneskerettighetsforkjempere i 2020 i verden ble drept i Colombia.

Skogbevaring er et utrolig viktig virkemiddel for å begrense den globale oppvarmingen. International Crisis Group viser i sin rapport til at avskoging økte etter at fredsavtalen ble inngått i 2016. De peker på en rekke årsaker; FARC-EP sin tilbaketrekking fra rurale skogrike områder, manglende implementering av nøkkelpunkter i fredsavtalen, inntoget av væpnede grupper, liten reduksjon i avviklingen av coca kultivering, mineralutvinning og kvegdrift. ICG hevder de som står bak mye av den ulovlige økonomien ødelegger miljøet og finansierer volden.

Mange av miljø- og menneskerettighetsforkjemperne som blir drept kjemper nettopp for sentrale deler av fredsavtalen, som er viktig for å redusere avskoging; overgang fra ulovlig til lovlig landbruk, mer statlig tilstedeværelse, rural reform med mulighet for bærekraftig landbruk, mm. Beskyttelse av miljø- og menneskerettighetsforkjempere er tett sammenvevd med reduksjon i avskoging.

Svar:

Regjeringen deler representantens bekymring knyttet til situasjonen for miljø- og menneskerettighetsforsvarere i Colombia. Disse gruppene utsettes for trusler, trakassering og drap i stort antall - en utvikling som også undergraver innsatsen både for å implementere fredsavtalen og redusere avskogingen.

Fra norsk side har vi en kontinuerlig dialog med colombianske myndigheter, både gjennom vår ambassade i Bogotá og gjennom Colombias ambassade i Oslo. I denne dialogen er den utstrakte volden og behovet for styrket beskyttelse av miljø-, menneskerettighetsforkjempere, lokale ledere, kvinnelige sivilsamfunnsledere, urfolk og tidligere FARC-soldater et gjennomgangstema. Situasjonen

for miljø- og menneskerettighetsforkjempere ble også diskutert i et møte mellom statsminister Støre og president Duque under COP26 tidligere denne måneden. Ambassaden gjennomfører og deltar på regelmessige feltbesøk til utsatte områder og lokalsamfunn for bl.a. å vise offentlig støtte til miljøforkjempere og urfolksledere.

I flere av prosjektene og programmene som finansieres av Norge er det et spesielt fokus på beskyttelses- og varslingsmekanismer. Vi støtter også et eget program som bidrar til økt beskyttelse av kvinnelige sivilsamfunnsledere i utsatte områder. Det vil fra norsk side satses ytterligere på denne typen tiltak fremover, samt iverksettes konkrete innsatser for å sikre økt fokus i colombiansk media på risikosituasjonen for disse utsatte gruppene.

I vår dialog med Colombia og gjennom offentlige uttalelser som tweets, nyhetssaker, etc. uttrykkes det klare forventninger om at den negative utviklingen må snu. Tyskland, Norge og Storbritannia har i sin kommunikasjon med myndighetene gitt uttrykk for at mer må gjøres for å beskytte miljøforsvarere og urfolksledere. Dette ble senest gjort i september under det siste møtet i høynivåkomiteen under felleseklæringen for klima- og skogsamarbeidet.

Norge har ved ulike anledninger har tatt opp situasjonen for miljø- og menneskerettighetsforsvarere i Colombia i FNs sikkerhetsråd. Den alvorlige situasjonen er også et tema i vår dialog med FN-operasjonen i Colombia. Norge legger stor vekt på å være en tydelig støttespiller for det viktige arbeidet som FNs høykommissær for menneskerettigheter og FNs organisasjon for kvinners rettigheter og likestilling gjør i landet. I FNs menneskerettighetsråd har vi flere ganger, og senest i februar i år, tatt opp situasjonen for miljø- og menneskerettighetsforkjempere i Colombia. Fra norsk side vil vi fortsette engasjementet for menneskerettigheter og bærekraftig fred i Colombia i relevante fora og sammenhenger.

SPØRSMÅL NR. 414**Innlevert 18. november 2021 av stortingsrepresentant Tore Vamraak****Besvart 26. november 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Rådgivende Ingeniørers Forening har gjennom rapporten State of Nation beregnet at det må investeres 570 milliarder kroner i det kommunale vann- og avløpsnett for mot 2040 for å sikre trygg vannforsyning og miljømessig avløpshåndtering.

Hva er regjeringens strategi for å gjøre norske kommuner i stand til å gjennomføre dette investeringsløftet?

BEGRUNNELSE:

FNs bærekraftsmål nummer 6 innebærer å «sikre tilgang til rent vann og gode sanitærforhold for alle». For å oppfylle dette målet er det en forutsetning at vi har et godt ledningsnett, trygge vannkilder og reservevann. I Norge har vi nå manglende reservekapasitet på rent drikkevann i en rekke kommuner og uten en god alternativ forsyning kan det oppstå kritisk vannmangel hos befolkningen. I tillegg har flere små vannverk gjenstående arbeid med å sikre den hygieniske kvaliteten, samtidig som dårlige ledningssledd resulterer i store lekkasjer, der opptil 60 prosent av vannet utgår. Det betyr at risikoen for drikkevannsrelatert sykdom øker og kostnaden for å oppgradering er stor. Den gjennomsnittlige ledningsfornyelsen er årlig på 0,7 prosent (iht. SSB 2019). Det betyr at nye ledninger vil ligge i 140 år før de skiftes ut med dagens tempo.

Oppgraderingsbehovet for å nå tilstandskarakter 4 er beregnet til 250 milliarder kroner for vannledningsnett og 320 milliarder kroner for avløpsnett, totalt kr 570 mrd.

Dette er kostnader som er underlagt selvkostområdet, dvs. at kostnadene skal bæres av abonnentene i form av økte gebyrer for vanlige folk.

Fordelt på landets innbyggere vil investeringsbehovet innebære gebyrer på over 100 000 kroner pr innbygger, store som små. Kostnadene til utbedringer i små kommuner med lav befolkningstetthet kan være betydelig høyere per innbygger.

Svar:

De fleste av landets innbyggere har tilgang til trygt drikkevann, men dårlig ledningsnett, høy lekkasjegrade, varierende grad av beredskap i kommunene skaper utfordringer. Også på avløpsområdet ser vi et etterslep i mange kommuner som blant annet ikke har god nok oppsamling og rensing av avløpsvann i tråd med regelverket. Klimaendringene utfordrer situasjonen ytterligere.

Det er et kommunalt ansvar å sørge for gode vann- og avløpsløsninger, og det er i stor grad opp til kommunene hvordan de velger å organisere arbeidet.

De kommunale vann- og avløpsanleggene skal som hovedregel finansieres etter selvkostprinsippet gjennom vann- og avløpsgebyr. Kommunen har anledning til å heve gebyrene for å sikre nødvendige økonomiske rammer for etablering og drift, men regelverket gir også mulighet til å finansiere tiltakene på andre måter, for eksempel gjennom ordinære budsjettmidler.

For å stimulere til utvikling og bruk av ny teknologi er Program for teknologiutvikling i vannbransjen iverksatt som et spleiselag mellom staten, kommunene og leverandørindustrien. Staten har bevilget 5 mill. kroner årlig i 2020 og 2021 og samme beløp er foreslått for 2022. Målet med tilskuddsordningen er å oppnå helsemessig tryggere vannforsyning og større leveringsikkerhet av drikkevann på en kostnadseffektiv og bærekraftig måte. Programmet skal stimulere til utvikling og bruk av ny teknologi for forbedret drikkevannsforsyning i Norge. Kommuner, kommunale foretak og interkommunale selskaper kan søke om tilskudd til prosjekter som har som mål å utvikle og/eller ta i bruk ny teknologi i vannbransjen.

Det er viktig at vi har et godt kunnskapsgrunnlag før eventuelle tiltak vurderes for å møte utfordringene i vann- og avløpssektoren. Sammen har Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Klima- og miljødepartementet igangsatt en mulighetsstudie for vann- og avløpssektoren som også vil inkludere samfunnsøkonomiske analyser. Studien vil blant annet se på effektiviseringspotensialet i sektoren og hvordan kommunene kan utbedre og fornye ledningsnett raskere og mer kostnadseffektivt, noe som kan bidra til best mulig utnyttelse av offentlige ressurser. Videre vil studien peke ut mulige strategier og eventuelle organisatoriske endringer. Endelig rapport om funnene i mulighetsstudien vil foreligge ved årsskiftet, og resultatene fra studien kan gi oss et bedre grunnlag for vurdering av utfordringene og mulige tiltak i sektoren.

SPØRSMÅL NR. 415**Innlevert 18. november 2021 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 26. november 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Kan statsråden gjennom en skriftlig og formell tilbake melding til Stortinget en gang for alle si at regjeringa ikke vil gå videre med statlig plan om å etablere deponi i Dalen gruver i Brevik?

BEGRUNNELSE:

Debatten rundt etableringen av et eventuelt deponi i Brevik har pågått i mange år. I valgkampen ble tidligere statsminister 17.8.21 sitert i Varden der hun uttalte følgende: «Nei, det blir ikke deponi i Brevik». Den tidligere klima- og miljøministeren fulgte opp i form av svar på skriftlig spørsmål 23.08.2021 at statlig plan for etablering av deponi i Brevik ikke var noe Solberg-regjeringa vurderte den gangen. Porsgrunn har sagt nei. Bamble har sagt nei. Larvik har sagt nei. Vestfold og Telemark fylkeskommune har sagt nei. Ekspertutvalget som var nedsatt av Solberg-regjeringa har sagt nei. Tusenvis av demonstranter og hardtarbeidende aktivister har sagt nei. Det er meg bekjent gjennom media at også statsråden tidligere har uttalt seg kritisk til et deponi i Brevik. Det er bra, for det er på høy tid å endelig lytte til lokalbefolkninga i Porsgrunn og Grenland.

Svar:

Det har tidligere vært anslått at det eksisterende deponiet for farlig avfall som drives av NOAH på Langøya vil være fullt i 2024. I mai søkte NOAH Miljødirektoratet om tillatelse til å deponere stabilt, ikke-reaktivt farlig avfall i deponiet for ordinært avfall i Sydbruddet på Langøya. Der som søknaden blir godkjent, vil dette gjøre det mulig å forlenge deponikapasiteten med noen år.

Norsk avfallspolitikk er basert på en rekke mål og virkemidler, og mye av regelverket følger av EØS-avtalen. Et sentralt element i regelverket er at farlig avfall skal tas hånd om på en forsvarlig måte slik at farlige stoffer ikke havner i naturen og fører til alvorlig forurensning. Næringslivet har selv ansvaret for sikre at avfallet behandles på en forsvarlig måte. Videre er det en plikt at hvert land skal ha tilstrekkelig kapasitet for å kunne ta hånd om farlig avfall som skal sluttbehandles. I Norge oppfylles dette i dag blant annet ved at farlig avfall deponeres på Langøya.

Deponiet på Langøya har vært i drift i over 20 år. I takt med at deponiet ble fylt opp, har NOAH, som drifter deponiet, gjennom flere år sett etter alternative løsninger for deponering. Det har også vært andre aktører som

har jobbet med problemstillingen. Det har vist seg svært krevende å komme opp med lokaliteter som er egnet og som har lokalpolitisk aksept.

Næringslivet har, som nevnt, selv ansvar for å sikre forsvarlig behandling av sitt farlige avfall. Det er viktig at de selv vurderer hvordan mengden farlig avfall kan reduseres. Vi har også gitt Forskningsrådet i oppgave å utrede muligheter og hindringer for hvordan forskning og innovasjon kan bidra til reduksjon og materialgjenvinning av farlig avfall.

En mulig forlengelse av deponikapasiteten på Langøya vil gi næringslivet mer tid til å finne nye løsninger som kan påvirke både deponibehovet og mulige deponiløsninger.

Jeg kan bekrefte at Regjeringen ikke har noen intensjon om å igangsette en statlig planprosess med sikte på å etablere infrastruktur for deponering av farlig avfall i Dalen gruver i Brevik.

SPØRSMÅL NR. 416**Innlevert 18. november 2021 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 25. november 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Hvor mange flere har i perioden 23. mars 2020 til dags dato fått innvilget søknad om økonomisk støtte uten å ha blitt møtt med vilkår om å selge unna bolig, bil eller verdigjenstander for å motta økonomisk støtte fra NAV, på bakgrunn av NAV sin nye veileder?

BEGRUNNELSE:

NAV fikk ny veileder som gjelder for behandling av saker om økonomisk stønad og som trådte i kraft 23. mars 2020 og som det har blitt bestemt skal vare frem til 31. desember 2021. I denne veilederen står det blant annet at NAV-kontoret «bør være tilbakeholdne med å stille vilkår om salg av bolig, bil eller andre verdigjenstander». I hvilken grad har den nye veilederen faktisk resultert i ny praksis. Hvor mange flere har i perioden 23. mars 2020 til dags dato fått innvilget søknad om økonomisk støtte uten å ha blitt møtt med vilkår om å selge unna bolig, bil eller verdigjenstander for å motta økonomisk støtte fra NAV.

Svar:

Eg legg til grunn at det i spørsmålet blir sikta til at Arbeids- og velferdsdirektoratet har laga ein rettleiar for behandling av saker om økonomisk sosialhjelp under pandemien. Den gir rettleiing på korleis NAV-kontoret kan sikre forsvarleg saksbehandling i ein situasjon med større press på dei sosiale tenestene. Rettleiaren gir tilrådingar for korleis saksbehandlinga kan forenklast, og er meint å vere ein støtte til kommunar som måtte oppleve stor pågang av søknader om sosialhjelp i denne perioden. I rettleiaren blir NAV-kontora oppfordra blant anna til å vere meir tilbakeholdne med å stille vilkår om sal av bustad eller andre eigedelar for å få innvilga sosialhjelp. Rettleiaren gjeld inntil vidare ut året, men vil bli vidareført ved behov.

Det er den enkelte kommunen som har ansvar for dei sosiale tenestene i NAV-kontoret, medrekna økonomisk sosialhjelp. Det foreligger ikkje informasjon om kommunane i fleire tilfelle enn vanleg har vurdert at formuesgode ikkje skal avhendast for at søkjar skal ha rett til økonomisk sosialhjelp. Departementet har derfor ikkje grunnlag for å bedømme kor mange fleire som i perioden 23. mars 2020 til dags dato har fått innvilga søknad om økonomisk stønad utan å ha blitt møtt med vilkår om å selje bustad, bil eller verdigjenstandar.

SPØRSMÅL NR. 417**Innlevert 19. november 2021 av stortingsrepresentant Helge Orten****Besvart 26. november 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Kan statsråden gi svar på Høyres budsjettspørsmål nummer 85, 126 og 134-143 til statsbudsjettet 2022, som ikke ble prioritert å besvare innenfor den normale tidsrammen?

BEGRUNNELSE:

I lys av den relativt store mengden spørsmål til Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021–2022) og den knappe tidsrammen for svar på spørsmålene, valgte Finansdepartementet å prioritere

bort å svare på enkelte spørsmål. Det er forståelig. Jeg ber likevel om at departementet nå i ettertid svarer på følgende spørsmål som Høyre ikke fikk svar på: spørsmålsnummer 85, 126 og 134-143. Disse handler blant annet om virkninger av budsjettforslaget på ulike eksempefamilier.

Svar:

Departementet mottok 143 spørsmål til Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021–2022) fra finanskomiteen/Høyres fraksjon. Fris-

ten for spørsmål var fredag 12. november 2021, med svarfrist påfølgende tirsdag 16. desember 2021.

Jeg viser til at de angitte spørsmålene er besvart i et annet spørreinstutt. Ordningen med representant-spørsmål skal ikke brukes til å besvare budsjettspørsmål.

SPØRSMÅL NR. 418

Innlevert 19. november 2021 av stortingsrepresentant Morten Wold

Besvart 29. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hva er statsrådets plan for å følge opp vedtakene om å sikre nasjonal produksjon av smittevernutstyr?

BEGRUNNELSE:

Det ble i mai 2021 fattet vedtak i dokument 8:124 S, fremmet av Senterpartiet, om at Regjeringen gjennom dialog med potensielle produsenter skulle sikre en nasjonal produksjon og beredskap for kritisk viktig smittevernutstyr, og at Regjeringen skulle etablere beredskapsavtaler med norske produksjonsmiljøer for produksjon av smittevernutstyr.

Dette har gjort at blant annet Innovern, en norsk munnbindprodusent, står klare til å tilby munnbind som er produsert i Norge, slik at vi kan oppfylle vedtakene gjort i mai i år.

Dessverre er ikke vedtakene satt i kraft av myndighetene enda, noe som gjør at norske munnbindprodusenter står en usikker fremtid i møte.

Mange av munnbindprodusentene bidrar til verdiskaping og arbeidsplasser i distriktene. I tillegg sørger norsk egenproduksjon av smittevernutstyr til god beredskap i krisesituasjoner.

Norge vil ikke konkurrere med Kina på pris og arbeidskraft, men vi kan konkurrere på innovasjon og kunnskap. Da er det viktig at man samtidig satser på norsk kompetanse og produksjon, slik at vi støtter opp om norske arbeidsplasser.

Svar:

Spørsmålet er knyttet til oppfølging av vedtak truffet ved Stortingets behandling av Dokument 8:124 S (2020–2021), jf. Innst. 363 S (2020–2021). Oppfølging av anmodningsvedtakene er rapportert gjennom Prop. 1 S (2021–2022) og er omtalt under Helse- og omsorgsdepartementets budsjettkapittel 702.

Vedtaket er fulgt opp gjennom oppbygging av et nasjonalt beredskapslager for smittevernutstyr og ved at det er inngått samarbeid og en rekke avtaler med ulike norske virksomheter som produserer smittevernutstyr.

Det ble i mars 2020 opprettet en midlertidig nasjonal innkjøps- og distribusjonsordning for smittevernutstyr som gjaldt ut 2020. I 2021 ble det bevilget 771 mill. kroner som et engangsbeløp til oppbygging, drift og vedlikehold av et lager for smittevernutstyr, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021) og Innst. 11 S (2020–2021). De siste inngåtte anskaffelsene fra nasjonale leverandører skal etter planen bli levert i 2022. Lageret har allerede et volum tilsvarende seks mnd. pandemiforbruk og inneholder åndedrettsvern, munnbind, hansker, øyebeskyttelse, smittefrakker og heldekkende dresser, sprøyter, opptrekkskanyler og injeksjonskanyler til vaksinasjon. I budsjettforslaget for 2022 er det foreslått 150 mill. kroner til drift, forvaltning, videre oppbygging og utvikling av det nasjonale beredskapslageret av smittevernutstyr.

For å sikre gode insentiver til effektiv drift er det foreslått at beredskapslageret organiseres i en modell med lager i helseregionene, der de regionale helseforetakene eier varebeholdningen, står for innkjøp, rullering og utvikling av lageret. De regionale helseforetakene kan over tid utvikle beredskapslageret gjennom innkjøps- og beredskapsavtaler. Innkjøpsavtalene må være basert på det faktiske behov og være i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser. Dette er forhold som de regionale helseforetakene under ledelse av Helse Sør-Øst RHF fikk i oppdrag å utrede i en mulighetsstudie i oktober i år.

SPØRSMÅL NR. 419**Innlevert 19. november 2021 av stortingsrepresentant Morten Wold****Besvart 30. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil helseministeren ta initiativ til en endring av Helsedirektoratets retningslinjer, slik at kontinuerlig glukosemåler (CGM) vil tildeles alle pasienter som benytter insulin, ikke bare de som har type 1 diabetes?

BEGRUNNELSE:

I Romerikes blad 18.11 kunne vi lese om Kai Olav Lindskog som forteller om sin hverdag med type 2 diabetes. Han bruker insulin og stikker seg i fingeren annenhver time for å få kontroll på blodsukkeret. Kai forteller at han frykter at dette vil føre til at han ikke lenger kan stå i jobben som anleggsarbeider da han må håndtere tunge kjøretøy. Han har foreløpig ikke fått innvilget CGM og hans fastlege Kristian Furuseth uttaler at regelverket må endres. Det må derfor bero på en misforståelse fra helseministerens side når hun uttaler i spørretimen 10.11.21 at «type 2-diabetespasienter som har nytte av kontinuerlig blodsukkermåling, både har fått det av sitt regionale helseforetak, og de bør få det».

Med dagens retningslinjer er CGM i utgangspunktet kun forbeholdt de med diabetes type 1. Det betyr at mange med diabetes type 2 må stikke seg i fingeren flere ganger om dagen for å holde kontroll på blodsukkeret sitt, akkurat som Kai Olav Lindskog. Samtidig kan folk med diabetes type 1 få kontinuerlig måling av blodsukkernivået i kroppen, og slipper derfor å manuelt sjekke blodsukkeret sitt. Dette viser klar systematisk forskjellsbehandling mellom grupper pasienter som medisinsk behandles likt, men som får ulik tilgang til teknologi for kontinuerlig glukosemåling.

Svar:

Målet vårt er at alle med diabetes skal ha god behandling og oppfølging i den offentlige helsetjenesten, tilpasset sine behov og mestringsnivå. Pasienter med diabetes, både type 1 og 2, møter mange felles utfordringer i hverdagen. Det er likevel forskjeller mellom gruppene når det gjelder oppfølging. For pasienter med diabetes type 1 ligger behandlingsansvaret i spesialisthelsetjenesten, og det er også helseregionene som vurderer bruk av utstyr med sensortechnologi for måling av glukose for denne pasientgruppen.

Pasienter med diabetes type 2 har vanligvis et mildere forløp og debut senere i livet enn pasienter med diabetes type 1. Pasienter med diabetes type 2 behandles i

hovedsak hos fastlegen og får nødvendige legemidler og forbruksmateriell til glukosemåling på blå resept. Denne pasientgruppen behandles vanligvis med ulike typer blodglukosesenkende legemidler i tablett- eller sprøyteform, men noen trenger også insulin. Pasientene henvises til spesialisthelsetjenesten hvis fastlegen ikke kommer i mål med behandlingen og ved mistanke om komplikasjoner som følge av dårlig regulert blodsukker over lengre tid.

I nasjonal faglig retningslinje for diabetes anbefales det egenmåling av blodsukker for diabetes type 1 som behandles med insulin, og det fremgår at mange pasienter kan ha nytte av å bruke kontinuerlig vevs glukosemåler (CGM). Retningslinjene anbefaler ikke bruk av hyppige blodglukosemålinger hos pasienter med type 2 diabetes som ikke bruker insulin, mens for de som bruker insulin er det ikke presisert hvilke typer måleutstyr som kan vurderes for denne pasientgruppen.

De regionale helseforetakene har opplyst at det er den enkeltes helsetilstand som avgjør hvilken type glukosemåler som tilbys pasientene de har ansvar for, noe som betyr at også personer med diabetes type 2 har fått tilbud om CGM etter individuell medisinsk faglig vurdering.

Innføring av CGM i spesialisthelsetjenesten til en større pasientgruppe må skje i tråd med prinsippene for prioritering og vurderes gjennom systemet for Nye metoder.

Det er Helsedirektoratet som er tillagt ansvar for utvikling og oppdatering av nasjonale faglige retningslinjer. Arbeidet gjøres i dialog med fagmiljøene. Nasjonale faglige retningslinjer har som formål å hindre uønsket variasjon og sikre god kvalitet i tjenesten, bidra til riktige prioriteringer i tjenesten, løse samhandlingsutfordringer og ivareta helhetlige pasientforløp. Det er faglige vurderinger som må ligge til grunn for behov for å gjøre eventuelle endringer i de nasjonale faglige retningslinjene. De nasjonale faglige retningslinjene oppdateres i tråd med eventuelle beslutninger i Nye metoder.

SPØRSMÅL NR. 420**Innlevert 19. november 2021 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 23. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Om folkeavstemningen i Alta viser at et flertall ønsker å bli en del av Troms og at de på bakgrunn av det sender en slik søknad ved en eventuell oppløsning av Troms og Finnmark, vil da statsråden motsette seg en slik søknad?

BEGRUNNELSE:

15. november bestemte kommunestyret i Alta at befolkningen i kommunen skal avgjøre om Alta blir en del av Troms eller Finnmark om Troms og Finnmark splitter opp. Vi vet at regjeringen vedsetter lokalt selvstyre og at man skal lytte til kommunene, og det er derfor viktig å få

klarhet i hva regjeringen foretar seg dersom det kommer en slik søknad. Det er også viktig å få avdekket hva Alta kommune kan forvente seg av reaksjoner fra regjeringen, dersom de ønsker å bli en del av Troms.

Svar:

Jeg er kjent med at det pågår en diskusjon om Altas ev. fylkestilhørighet, men departementet har ikke mottatt noen søknad fra Alta kommune om dette. Det er viktig at innbyggerne og kommunestyret i Alta kan diskutere fylkestilhørighet uten at kommunal- og distriktsministeren forhåndsbehandler en ev. søknad.

SPØRSMÅL NR. 421**Innlevert 19. november 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 26. november 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Er begrunnelsen til AP/SP regjeringen for å gjeninnføre flypassasjeravgiften hensynet til klima eller fiskalt (inntekter til statskassen)?

BEGRUNNELSE:

AP/SP regjeringen legger i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021–2022) opp til en gjeninnføring av flypassasjeravgiften. Fremskrittspartiet fikk som kjent flertall for å fjerne denne avgiften i 2020.

Svar:

Flypassasjeravgiften ble innført 1. juni 2016 med Fremskrittspartiets leder Siv Jensen som Finansminister. Fra 1. april 2019 ble avgiftssatsen differensiert etter flygingens lengde ved to ulike satser med stemmene til Fremskrittspartiet.

Avgiften ble opphevet for 2020 og 2021, som en midlertidig lettelse for flyselskapene under pandemien. Solberg-regjeringen foreslo i Prop. 1 LS (2021–2022) Skat-

ter, avgifter og toll 2022 å gjeninnføre avgiften for 2022. I regjeringens tilleggsnummer Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021–2022) Skatter, avgifter og toll 2022 er dette forslaget videreført for 2022.

SPØRSMÅL NR. 422**Innlevert 19. november 2021 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 26. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ ovenfor iranske myndigheter for å sikre deres samarbeid i å få oppklart attentatet på William Nygaard i 1993?

BEGRUNNELSE:

Politiet har siktet en tidligere diplomat ved den iranske ambassaden i Oslo for medvirkning til drapsforsøket på William Nygaard. Den tidligere diplomaten oppholder seg nå i Iran og ifølge NRK kjenner vedkommende ikke til siktelsen.

Svar:

Spørsmålet gjelder en svært alvorlig straffesak som fremdeles er under etterforskning. Saken har betydelig allmenn og politisk interesse. Det er likevel påtalemyndigheten som har kompetanse til å treffe beslutninger om eventuelle videre tiltak i saken, herunder å fremme anmodninger om internasjonal rettslig bistand. I så fall vil Justis- og beredskapsdepartementet være beredt til å bistå i tråd med regelverk og praksis på feltet.

SPØRSMÅL NR. 423**Innlevert 17. november 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 30. november 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

Etableringen av ny rekruttutdanning på Terningmoen skal tilpasses en varslet økning av antall tjenestegjørende til Forsvaret, blant annet for å ta høyde for et høyere antall tjenestegjørende i Heimevernet.

Hvilke måltall ligger til grunn for beregningen av antall sengeplasser og kapasiteter som må etableres på Terningmoen og hvilke økonomiske konsekvenser vil dette få?

BEGRUNNELSE:

Vedtaket om etablering av ny rekruttskole på Terningmoen ble tatt med bakgrunn i de behov som var beskrevet i vedtatt Langtidsplan for Forsvaret. Dagens regjering har lagt opp til at antallet tjenestegjørende i Heimevernet skal ytterligere opp. En styrking av Heimevernets struktur fordrer at flere gjennomfører førstegangstjeneste før overføring til Heimevernet. Dette innebærer da at antallet som skal gjennomføre rekruttutdanning blir høyere enn det som lå til grunn i Langtidsplanen.

Svar:

Som det fremgår av Prop. 1 S (2021–2022) jfr. også Innst. 87 S (2020–2021) til Prop. 14 S (2020–2021) skal videreutviklingen av Terningmoen leir bidra til at det tidlig i perioden kan gjennomføres fire innrykk, med 250 rekrutter pr. innrykk, ut over allerede eksisterende kapasitet på om lag 500 soldater. Deretter legges det opp til en gradvis økning til fire innrykk i året med 1 100 soldater i 2028, totalt om lag 1 600 soldater pr. innrykk.

Det er i utgangspunktet langt flere som gjennomfører førstegangstjenesten enn det er behov for å anvende til videre tjeneste i HV og andre deler av Forsvarets reserver. Regjeringens ambisjoner knyttet til personellmessig styrking generelt og for HV spesielt gjør det imidlertid nødvendig med en nærmere vurdering av eventuelle endringer i utdanning og styrkedisponering av militært personell. Her vil det også være naturlig å be om en fagmilitær vurdering fra forsvarssjefen. Når regjeringen har gjort en helhetlig vurdering vil jeg på egnet måte komme tilbake til Stortinget om gjennomføringen og hvilke konsekvenser dette eventuelt vil få for rekruttutdanningen.

SPØRSMÅL NR. 424**Innlevert 18. november 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 6. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til å tilby koronamedisin til norske koronapasienter så raskt som mulig?

BEGRUNNELSE:

Legemiddelet molnupiravir ligger for øyeblikket til godkjenning i EMA og FDA, der legemiddelet er forventet å bli godkjent 30. november. Storbritannia har allerede godkjent koronamedisinen. Legemiddelet halverer ifølge produsenten risikoen for sykehusinnleggelse og død blant koronasyke pasienter. Helsedirektoratet har bekreftet at de er en del av en felles anskaffelse av legemiddelet gjennom EU. Dessverre er det ikke ventet at Norge vil kunne benytte seg av legemiddelet før om flere måneder gjennom EU.

Sykehusene er for tiden under press, grunnet høyt smittetrykk, så en medisin som kan bidra til å avlaste helsetjenestene vil komme både helsevesenet og samfunnet til gode. Spørsmålsstiller har blitt informert om fra legemiddelfirmaet MSD at de har tilbudt en direkteavtale med norske myndigheter som vil kunne gjøre legemiddelet tilgjengelig innen noen uker. Forutsetningen for avtalen er at den godkjennes innen utgangen av november. MSD sier selv at en direkteavtale ikke vil påvirke andre lands tilgang til legemiddelet, og at prisen og volumet vil være tilsvarende en avtale gjennom EU.

Ved å kunne tilby denne medisinen til norske koronapasienter, vil man kunne avlaste helsevesenet og sørge for at en smittebølge over vinteren kan holdes under kontroll. Dersom Statsråden tar initiativ til fortløpende prosessen, vil man kunne tilby legemiddelet til norske koronapasienter før helsevesenet legges under for høyt press, noe som kan bidra til at Norge slipper å innføre nye smittevernstiltak.

Svar:

Vaksiner er vårt viktigste virkemiddel i møte med koronaviruset. Høy vaksinasjonsdekning og god beskyttelse mot koronaviruset i befolkningen er derfor fortsatt høyt prioritert.

Det er lovende at det nå utvikles flere legemidler for behandling av covid-19. Det vil kunne gi oss flere virkemidler i møte med viruset, og det kan i beste fall bidra til mindre sykdomsbyrde og dermed å avlaste sykehusene og begrense behovet for inngripende smittevernstiltak. MSDs legemiddel molnupiravir er ett av legemidlene som nå har en søknad om markedsføringstillatelse til vurdering hos

EMA. I etterkant av representanten Hoksruks spørsmål har selskapet imidlertid publisert oppdaterte data som innebærer at legemiddelet trolig har noe mindre effekt enn først antatt.

Norge deltar i de europeiske fellesanskaffelsene (JPA) for legemidler mot covid-19 gjennom regelverket om grensekryssende helsetrusler som er del av EØS-avtalen. Deltakelse i felleseuropeiske anskaffelser er regjeringens hovedstrategi for tilgang til nye legemidler mot covid-19. Jeg mener at vi har en bedre forhandlingsposisjon når vi forhandler sammen som en større gruppe av land.

MSD har, slik representanten Hoksrud påpeker, gitt uttrykk for at en direkteavtale med selskapet vil kunne gi raskere tilgang til legemiddelet. Jeg mener det er riktig å undersøke mulighetene for tidlig tilgang til molnupiravir. Jeg har derfor gitt Helsedirektoratet i oppdrag å gå i dialog med MSD om dette.

SPØRSMÅL NR. 425**Innlevert 19. november 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 26. november 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at Bryggen ikke vil miste sin verdensarvstatus hos UNESCO dersom bystyret beslutter å gjøre noe så inngripende som å skinnelegge området?

BEGRUNNELSE:

Bryggen i Bergen var en av to norske verdensarvområder som ble skrevet inn på Unescos verdensarvliste, i 1979.

Den tradisjonelle trearkitekturen viser at Bergen er en av de eldste handelsbyene i Nord-Europa. Bryggen er den eneste handelsbyen utenfor Den hanseatiske ligaen som har bevart den originale strukturen innenfor sentrum av byen.

Som kulturpolitiker og ikke minst bergenser tar jeg det derfor meget alvorlig når man mottar bekymringer om at Bryggen sin verdensarvstatus nå for alvor er truet.

Trusselen er Bybanen og valget Bergen Bystyre skal ta 24. november, der byrådet ønsker å legge trasen i dagen over bryggen. Dette mener mange vil kunne få fatale konsekvenser for sentrum, næringsliv og ikke minst verdensarvstatusen i seg selv. Jeg ville lagt inn og kun med en dårlig variant av tunnel som alternativ.

Engasjementet for å bevare Verdensarven Bryggen er selvsagt stort i Bergen selv, men er av nasjonal og ikke minst internasjonal interesse.

Dessverre har jeg ikke registrert noe engasjement fra verken kultur- eller klima- og miljøministeren i denne viktige saken.

Svar:

Bryggen i Bergen er ett av åtte norske verdensarvområder og representerer fremragende universelle verdier. Som statspart til verdensarvkonvensjonen er Norge forpliktet til å ta vare på verdensarvverdiene vi forvalter.

Jeg er kjent med at Bergen Kommune den 24.11. 2021 har vedtatt å arbeide videre med traséalternativ gjennom tunnel. I det videre arbeidet med reguleringsplan må hensynet til de fremragende universelle verdien som Bryggen representerer veie tungt. Jeg har inntrykk av at det er stor oppmerksomhet om dette i den pågående saken. På oppdrag fra Bergen kommune er det også gjennomført to konsekvensutredninger knyttet til verdensarvverdiene og alternativene for trasé. Disse utgjør et viktig underlag i det pågående arbeidet. Kulturmiljøforvaltningen, representert med Riksantikvaren og Vestland Fylkeskommune, utøver også en viktig rådgiverfunksjon.

I tråd med norsk plansystem har jeg tillitt til at den lokale forvaltningen gjennom de planprosessene som nå gjennomføres har stor bevissthet om at hensynet til verdensarvverdiene må ivaretas. I denne saken er Bergen kommune planmyndighet. Dersom det oppstår en situasjon som kommer i konflikt med Norges internasjonale forpliktelser ved at verdensarvverdiene blir truet, har Vestland fylkeskommune (som regional kulturmiljømyndighet) og eventuelt Riksantikvaren, innsigelsesrett.

På dette stadiet i planarbeidet er Klima- og miljødepartementet og jeg som klima- og miljøminister ikke part i saken. Jeg får først en formell rolle dersom innsigelsesinstuttet tas i bruk. Dette gjelder dersom eventuelle innsigelser ikke løses og må avgjøres på departementsnivå.

Jeg kan forsikre om at jeg følger saken nøye og at departementet holder Unesco oppdatert i saken i tråd med retningslinjene i verdensarvkonvensjonen.

SPØRSMÅL NR. 426**Innlevert 19. november 2021 av stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug****Besvart 29. november 2021 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinneim****Spørsmål:**

Rettferdig rettergang er nedfelt i Grunnloven, som sier at «enhver har rett til å få sin sak avgjort av en uavhengig og upartisk domstol innen rimelig tid». En rettferdig rettergang inkluderer et generelt kontradiksjonsprinsipp. Som undertegner av den europeiske menneskerettighetskonvensjonen må Norge også garantere retten for rettferdig rettergang og imøtegåelse som kreves i artikkel 6 i konvensjonen.

Hvorfor er ikke denne retten eksplisitt uttalt og praktisert systematisk innenfor nulltoleransepolitikken i UD og Norad?

BEGRUNNELSE:

Det overordnede prinsippet for en rettferdig rettergang etter EMK art. 6 nr. 1 er at det skal være "equality of arms," altså at det skal være jevnbyrdighet og like muligheter til å bevise skyld og uskyld gjennom like muligheter til å få ordet, føre bevis, imøtegå andres vitneutsagn gjennom krysekaminasjon, inhabilitet hos dommere osv. Tilsvarende prinsipp finnes i FN-konvensjonen for sivile og politiske rettigheter art. 14 nr. 1.

EMK art. 6 nr. 1 forutsetter et generelt kontradiksjonsprinsipp (imøtegåelsesprinsipp) om at siktede skal ha mulighet til å kommentere anklagen og Påtalemyndighetens anførsler og bevis. En slik adgang forutsetter at siktede har fått kjennskap til det som fremsettes av Påtalemyndigheten, og at siktede gis tid og anledning til å kommentere dokumentasjonen rundt anklagen. Prinsippet om kontradiksjon er i straffeprosessloven blant annet kommet til uttrykk i straffeprosessloven §§ 86, 92, 214, 242 og 264.

Svar:

Regjeringen prioriterer kampen mot ekstrem fattigdom og arbeidet for å oppnå bærekraftsmålene svært høyt. For 2022 er det foreslått å bruke 41,1 milliarder kroner over statsbudsjettet på dette. Både for måloppnåelsen og tilliten til utviklingspolitikken er det avgjørende at det føres grundig kontroll med at pengene brukes riktig og effektivt. Derfor må det utøves nulltoleranse overfor eventuelle misligheter. Den som får varsel eller kritikk rettet mot seg skal alltid ha anledning til å uttale seg og gi sin versjon av saken. Denne retten til kontradiksjon er et sentralt og eksplisitt prinsipp i praktiseringen av nulltoleransepolitikken til UD og Norad. Dette er nedfelt i «Retningslinjer

for utenriktjenestens håndtering av mistanke om økonomiske misligheter», som er tilgjengelig på regjeringen.no, både på norsk og engelsk. Retten til kontradiksjon er framhevet i retningslinjenes pkt. 3.3, som blant annet sier at «Hensynet til kontradiksjon skal ivaretas.» Praktiseringen av nulltoleransepolitikken er også redegjort for i dokumentet «Praktisering av nulltoleranse for økonomiske misligheter», som er tilgjengelig på regjeringen.no. Retten til kontradiksjon inngår i utenriktjenestens behandling av alle typer varsler om brudd på regler og retningslinjer, også i saker med mistanke om økonomiske misligheter. Prinsippet om kontradiksjon er vektlagt i all intern opplæring om varsling og håndtering av saker om økonomiske misligheter. Der det er mistanke om økonomiske misligheter knyttet til bruken av tilskudd, er det tilskuddsavtalen som er utgangspunktet for UD og Norads undersøkelser og reaksjoner. Avtalene med tilskuddsmottakeren inneholder betingelser for og forpliktelser knyttet til bruken av tilskuddet. Tilskuddsmottakeren er gjort kjent med disse forpliktelsene før avtalen inngås og aksepterer betingelsene ved å undertegne tilskuddsavtalen. På denne måten er rapporteringsplikt, undersøkelser og eventuelle krav om tilbakebetaling forutsigbare for våre tilskuddsmottakere, enten det er UD eller Norad som har gitt tilskuddet. Alminnelige reaksjoner, som stans i utbetaling og krav om tilbakebetaling av tilskudd, under den tilskuddsavtalen som saken gjelder, anses normalt ikke som straff etter Grunnloven eller

artikkel 6 i Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen (EMK). Likevel legges hensynet til kontradiksjon til grunn i behandlingen av saker om mistanke om økonomiske misligheter innen tilskuddsforvaltningen.

SPØRSMÅL NR. 427**Innlevert 19. november 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 1. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Hvordan ser olje- og energiministeren på Norges rolle innen utvikling av thorium-baserte kraftverk?

BEGRUNNELSE:

Mange peker på uregulerbar fornybar energiproduksjon som satsingsområde. Dagens uforutsigbare kraftproduksjon og prissvingninger tyder på at mer regulerbar kraft også er nødvendig. Kjernekraft har et stort potensiale innen utslippsfri kraft, og Norge har betydelige thorium-baserte ressurser.

Svar:

Spørsmål om å utvikle norsk thoriumbasert energi og utvinning av thoriumforekomstene vi har her i landet har tidligere vært behandlet i Stortinget. Utgangspunktet har vært at Norge har verdens fjerde største kjente thoriumreserver og at Thorium er et bedre alternativ enn uran som reaktorbrensel.

Utnyttelse av kjernekraft ble grundig behandlet på 1970-tallet og bygging av kjernekraftverk fikk da ingen støtte i Stortinget. Kjernekraft har siden ikke vært noe reelt alternativ i den norske energiforsyningen.

Thoriumforekomstene i Norge er økonomisk og teknisk utfordrende å utvinne, og vi har begrenset kunnskap om konsentrasjon og volum av thorium i aktuelle områder. Det finnes i dag kilder til thorium i andre land som både er lettere og billigere tilgjengelig enn forekomstene i Norge. En reaktor som kommersielt kan bruke thorium som brensel vil dessuten være kostbart å utvikle og ligge langt frem i tid.

Jeg mener at vi ut i fra dette ikke bør prioritere en satsing på thorium i Norge. For å møte klimautfordringene på energiområdet, bør forskningsinnsatsen i Norge etter mitt syn konsentreres om områder der vi har et aktivt næringssliv og gode kunnskapsmessige forutsetninger. Heller enn å satse på utvikling av thoriumbasert kjernekraft bør vi derfor konsentrere og styrke innsatsen om utvikling av teknologier og løsninger for havvind og vannkraft, energieffektivisering, CO₂-håndtering og hydrogen.

SPØRSMÅL NR. 428**Innlevert 19. november 2021 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 1. desember 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Regjeringen har foreslått å forlenge flere særregler for omsorgspenger t.o.m. 30. juni 2022 ifb. pandemien. Barn under tolv år er ikke vaksinert og det vil fortsatt være viktig at disse holdes hjemme ved mistanke om smitte. Samtidig ble ikke ordningene med dobbel kvote for omsorgspenger og rett til overføring av dager med omsorgspenger mellom foreldre videreført.

Hva er årsaken til det, og hva er provenyeffekten i 2022 av å videreføre dobbel kvote for omsorgspenger og overføring av dager mellom foreldre t.o.m. 30. juni 2022?

BEGRUNNELSE:

Koronapandemien er ikke over, og smitten har tiltatt igjen etter at Solberg-regjeringens forslag til statsbudsjett ble fremlagt. Barn under tolv år er særlig utsatt for smitte da de ikke er vaksinert. Det er sannsynlig at det vil bli stort behov for at foreldre er hjemme med barn ved mistanke om smitte også etter nyttår. Dobbelt kvote for omsorgspenger og rett til overføring av dager med omsorgspenger mellom foreldre kan gjøre det lettere for foreldre å følge myndighetenes råd om å holde barn hjemme ved mistanke om smitte. Disse tiltakene kan være samfunnsøkonomisk lønnsomme, fordi de kan bidra til bedre etterlevelse av smittevernråd og et mer kontrollert forløp

i smitteutviklingen og dermed redusere behovet for langt mer kostbare og inngripende tiltak.

Svar:

Dei mellombelse tiltaka i samband med koronapandemien har to føremål. Smitteverntiltaka skal hindre smitte, og økonomiske tiltak skal bøte på uheldige konsekvensar av smitteverntiltaka for bedrifter og privatpersonar. Særreglane som er innført for sjukepengar og omsorgspengar dekkjer det økonomiske tapet enkeltpersonar elles ville fått ved å følge tilrådingar helsestyresmaktene gjev om smittevern. Dei støtter såleis opp om etterlevinga av tilrådingane, og hindrar med det smitte av covid-19. Samstundes bør me avvikla dei mellombelse tiltaka så snart situasjonen tilseier det og vente med å forlengje tiltak me ikkje no veit om er naudsynte.

Kvotene for omsorgspengar gjeld for eit kalenderår. Sjølv om det er mykje smitte i samfunnet no, veit me ikkje korleis situasjonen er om to til tre månader. Regjeringa har difor vurdert at det førebels ikkje er naudsynt med doble kvoter med omsorgspengedagar for 2022. Me fører vidare retten til omsorgspengedagar ut over kvota der-

som barnet må haldast heime grunna særlege smittevernomsyn hos barnet eller hos eit familiemedlem barnet bur med. Dette vil ta vare på barn og familiar som er særleg sårbare for smitte. Dersom me i tillegg skulle ha vidareført doble kvotar i 2022, er dette på usikkert grunnlag berekna å auke utgifta til omsorgspengar med om lag 30 mill. kroner.

Som ei følgje av auka smitte den siste tida, vil regjeringa videreføre retten til omsorgspengedagar når skular og barnehagar er heilt eller delvis stengde. Me vil difor vurdere om òg retten til å overføre omsorgspengedagar mellom foreldre i periodar der skular og barnehagar er heilt eller delvis stengde skal videreførast. Situasjonen er likevel ikkje den same som den var våren 2020. Dei fleste skular og barnehagar vil som hovudregel løyse usikre smittesituasjonar med testing. Av denne grunn er en vidareføring av tiltaket ikkje berekna å gi auka utgifter til folketrygda av særleg omfang.

Smitten har den siste tida auka sterkt, og utviklinga vidare er svært usikker. Regjeringa følgjer situasjonen tett, og vil raskt kunne innføre naudsynte tiltak.

SPØRSMÅL NR. 429

Innlevert 19. november 2021 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen

Besvart 30. november 2021 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Det er i dag selskaper som har lyktes med å utvikle samt har tatt i bruk teknologien som har løst de utfordringer som næringen står ovenfor. Noen av disse har brukt flere hundre millioner på å utvikle teknologi som de i nest omgang ikke får ta i bruk uten å følge det ordinære regelverket. Et lukket anlegg på land slipper selvfølgelig disse reglene.

Vil statsråden ta initiativ til å få laget et regelverk som legger til rette for at lukkede merder på sjøen får et eget regelverk som i større grad likestilles med oppdrett på land?

BEGRUNNELSE:

En rekke aktører langs Norges-kysten ønsker å investere store beløp som kan bidra til vekst og utvikling av den norske sjømatnæringen.

Norge eksporterer sjømat for over 100 milliarder kroner årlig, hvorav laks står for nesten 68%.

84 % av all laks eksporteres uten bearbeiding. En foredling til eksempelvis filet kunne gitt en omsetningsvekst på 20 milliarder og ville skapt tusenvis av arbeidsplasser i Norge. Derfor bør det i en ny konsesjonsrunde i størst mulig grad fokuseres på krav om lokale ringvirkninger.

Det må skapes rammebetingelser for videre utvikling og bruk av ny teknologi i Norge, slik at hovedandelen av veksten innen lakseproduksjonen kommer langs norskekysten, at dette skaper arbeidsplasser langs kysten og at en større andel også bearbeides og videreføres i Norge, fremfor at en viktig potensiell verdiskapning kjøres rett ut av landet som en sløyd laks.

Norge i dag er verdens største lakseprodusent. Det er stor etterspørsel etter denne laksen, og etterspørselsøkningen har vært større enn produksjonsøkningen de siste år. Dette har over de siste 2-3 år medført en betydelig prisøkning. Denne prisøkningen har igjen resultert i at det nå er under utbygging og planlegging RAS anlegg

andre plasser i verden. Disse har en planlagt produksjonskapasitet som overstiger dagens produksjon i Norge. Man betaler ikke konsesjonsavgift for etablering av landanlegg. Skal Norge bevare sin posisjon som ledende lakseprodusent, bør det derfor nå tas grep raskt.

Havbruksnæringen har store muligheter for økt ekspansjon og verdiskaping gjennom økt produksjon, oppdrett av nye arter og større grad av videreforedling. Dette forutsetter en god håndtering av biologiske utfordringer som lakselus, sykdommer, rømming og utslipp, samt lav dødelighet i produksjonen.

Det er i dag svært strenge vilkår for tildeling av konsesjon for havbruk og oppdrett uavhengig om det er åpne eller lukkede merder. Konsesjonsvilkårene må differensieres og liberaliseres for havbruksanlegg som eksempelvis har lukkede merder og begrenset utslipp dersom teknologiutviklinger skal lønne seg.

Svar:

Gjennom behandlingen av Meld. St. 16 (2014-2015) Forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett, foreligger det bred tilslutning til hovedprinsippene for regulering av produksjonskapasiteten i norsk lakse- og ørretoppdrett, jf. Innst. 361 S (2014-2015). Dette gjelder blant annet inndeling av kysten i 13 produksjonsområder og det nye systemet for justering av produksjonskapasitet (trafikklyssystemet) for oppdrett i sjø, som ble innført 15. oktober 2017. I tillegg til å etablere et forutsigbart system for tillatelser og vekst i sjø, ble det vurdert grep for å stimulere til utvikling av oppdrett på land. Dette resulterte i at det i 2016 ble etablert en ny tillatelsestype som kunne tildeles løpende og vederlagsfritt til landbasert lakseoppdrett.

Rasjonale for at tillatelser på land tildeles vederlagsfritt ligger blant annet i arealbruken. Det er prinsipielle forskjeller mellom å drive oppdrett i allmenningens sjøareal og på privat eiendom på land. Tildeling av matfisktillatelser for laks, ørret og regnbueørret anses som et knapphetsgode, og vederlaget anses blant annet som en kompensasjon for at allemannsretten fortreges. Innehaveren av en tillatelse til produksjon på land må betale kompensasjon til den som eier området hvor virksomheten skal drives, og dette kan begrunne at landbaserte og sjøbaserte tillatelser behandles ulikt.

Om man også skulle åpne for vederlagsfri produksjon av storsmolt i sjø, ble vurdert i havbruksmeldingen og behandlingen av denne. Det ble i den forbindelse reist spørsmål om blant annet hva som skal anses som et "lukket" anlegg, begrensninger på flytting av slik fisk og utfordringer knyttet opp mot eksisterende regime for antallsbegrensede akvakulturtillatelser i sjø. Den daværende regjeringen vurderte etter dette å ikke tilrå å åpne for vederlagsfri postsmoltproduksjon i sjø. I meldingen til Stortinget het det blant annet at

"Postsmoltproduksjon i sjø skjer imidlertid i allmenningens areal, og det er da naturlig at myndighetene behandler slik produksjon på lik linje med kommersielle matfisktillatelser – i tråd med begrunnelsen som er gitt for landbasert oppdrett."

Et enstemmig Storting sluttet seg til dette synspunktet. Det generelle regelverket med produksjonsområder og trafikklyssystemet skal etter dette være den gjeldende hovedmekanismen for kapasitetsjustering og vekst for den sjøbaserte oppdrettsnæringen.

Det betyr imidlertid ikke at det ikke bør sees nærmere på om tillatelsessystemet er optimalt innrettet, og det er nylig satt i gang et viktig arbeid for å se på hvordan tillatelsessystemet for havbruk kan tilpasses for å møte både nåværende og fremtidige utfordringer. Regjeringen Solberg satte i høst ned et utvalg for å se på et mer helhetlig tillatelsessystem for havbruk, og denne regjeringen har valgt å videreføre utvalget med noe justeringer av mandatet. Det fremkommer av mandatet til utvalget at "Antallsbegrensningen av tillatelser til lakse- og ørretoppdrett har bidratt til at tillatelsessystemet for lakse- og ørretoppdrett i sjø består av en rekke ulike former for tillatelser, hver med sine særformål, kriterier for tildeling og vilkår for utnyttelse. Fremveksten av ny teknologi for akvakultur på land, til havs og i lukkede anlegg i sjø utfordrer gjeldende system for tildeling av tillatelser."

Hvilken betydning fremveksten av ny teknologi skal ha for tillatelsessystemet vil dermed være gjenstand for utvalgets vurderinger, og inngå i et omfattende og krevende sakskompleks. Jeg har klargjort for at arbeidet kan starte nå, og jeg ser frem til å få utvalgets vurderinger våren 2023.

Jeg nevner til slutt at den tidligere regjeringen, rett før den gikk av, sendte på høring et forslag til etablering av en ny ordning med miljøteknologitillatelser. Forslaget innebærer at det kan tildeles tillatelser med vilkår om minimum 60 prosent oppsamling av partikulært materiale og null utslipp av egg og frittsvømmende stadier av lakselus. Det kan i henhold til forslaget maksimalt tildeles 7500 tonn MTB til en søker og samlet sett maksimalt 15 000 tonn MTB det første året. Tillatelsene skal etter forslaget tildeles mot et vederlag. Høringsfristen for forslaget går ut etter nyttår, og jeg vil naturligvis nøye vurdere om og i tilfelle hvordan en slik ordning kan implementeres.

SPØRSMÅL NR. 430**Innlevert 19. november 2021 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen****Besvart 30. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Fergepriser har vært et av de største utfordringer for pendlere og andre reisende i de senere år. AutoPass ordningen har også vært mye diskutert, fordi innskuddet er høyt.

Vil statsråden ta grep for å få innskuddet på AutoPass redusert jamfør ønsket til mange reisende?

BEGRUNNELSE:

De siste årene har det vært fokus på høye fergepriser. Undertegnede er opptatt av at rabattordningene som finnes skal være tilgjengelig for alle, og inngangsbilletten må senkes slik at de som er avhengige av ferge i hverdagen ikke rammes like hardt som i dag.

Takster for fergetrafikk er i dag regulert av riksregulativet. Riksregulativet er dermed også styrende for rabattordninger, som verdikort og Auto Pass på ferger. Her kan oppnås inntil 50% rabatt for private. Inngangsbilletten er her at verdikort eller Auto Pass må kjøpes på forhånd til en pris på kr. 3600,- for personbilene opp til 8 meter. De som har råd til det kan dermed kjøpe seg gode rabatter.

En stor andel av de reisende benytter seg også av disse ordningene i dag selv med en inngangsbillett på kr. 3600,- som også må fornyes hver gang kortet eller brikken ikke har tilstrekkelig restverdi til å betale for reisen.

Dersom rabattordningene skal være tilgjengelig for alle må de også gjøres kundevennlige. Det er ikke akseptabelt at restverdi ikke lagres på kortet, at billettprisen ikke kommer frem ved kjøp, at man må logge inn på nett for å få kvittering og at det ikke innrømmes rabatt når kortet er tomt.

Mange av de reisende mener inngangsbilletten er så høy at de som trenger den mest ikke har råd til å ta del i ordningene. Dette gir en organisert sosial ulikhet som vi ikke kan være bekjent av.

De som har minst fra før ender med å betale mer for hver tur enn de som har råd til å kjøpe seg inn i rabattordningen.

Svar:

I Hurdalsplattformen har denne regjeringen satt store mål for ferjepolitikken. Vi er allerede i gang med dette arbeidet og har nettopp lagt fram et budsjett som legger til rette for å redusere ferjeprisene med 30 pst. Staten vil dekke kostnadene for dette. Det vil komme alle til nytte, uavhengig av individuelle rabattavtaler og forhåndsbetaling.

I desember 2020 vedtok Stortinget at man ønsket et lavere forskuddsbeløp for AutoPASS. På bakgrunn av dette vedtaket ga Samferdselsdepartementet Statens vegvesen, i brev av 12. mars i år, i oppdrag å gjennomføre en helhetlig gjennomgang av takstregulativene. I oppdraget heter det blant annet at fylkeskommuner i stor grad bruker staten sine regulativ, og at regler for forskudd er gjennomgående i riks- og fylkesvegferjedrift.

Statens vegvesen har nå utarbeidet forslag til endringer i regulativene, som er sendt til blant annet fylkeskommunene til uttalelse. Etter denne høringsrunden vil Statens vegvesen sende sitt faglige forslag til departementet. Departementet avventer resultatet av denne prosessen.

SPØRSMÅL NR. 431**Innlevert 19. november 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 30. november 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Hva mener regjeringen om en mulig innføring av en no-first-use eller sole-purpose policy i USAs atomvåpnedoktrine, vil regjeringen støtte opp om et slikt skritt fra

Biden-administrasjonen, og hva svarte Norge da vi fikk tilsendt en spørreundersøkelse om dette fra USAs myndigheter?

BEGRUNNELSE:

USAs nåværende atomvåpendoktrine åpner for at USA kan angripe andre land med atomvåpen, uten selv å ha blitt angrepet med atomvåpen og uten at det dreier seg om å forhindre et atomangrep mot USA. Denne politikken innebærer at USA åpner for atomangrep mot andre land, som etter alt å dømme vil stride med folkeretten og utgjøre straffbare krigsforbrytelser. I valgkampen lovet nåværende president Joe Biden å endre den nåværende atomvåpendoktrinen ved å innføre en såkalt sole-purpose policy i sin atomvåpendoktrine. Det vil si at USA kun skal bruke atomvåpen for å hindre eller stanse et eventuelt atomangrep mot USA. Biden har tidligere også sagt at han ikke ser for seg at det å bruke atomvåpen først verken vil gi mening eller være nødvendig. Prinsippet om å ikke bruke atomvåpen i en konflikt uten at andre har brukt atomvåpen først, kalles i USA for no-first-use policy, og er en målsetning for de som ønsker at USA skal opptre i tråd med folkeretten.

I det siste har amerikanske medier rapportert at Biden-administrasjonen nå vurderer å innføre en såkalt no-

first-use eller sole-purpose policy i sin atomvåpendoktrine. 30. oktober skrev Financial Times at USAs regjering har sendt en spørreundersøkelse til sine allierte for å innhente deres synspunkter på den potensielle amerikanske innføringen av en slik no-first-use eller sole-purpose policy.

Svar:

Norge vil støtte tiltak som reduserer atomvåpenes betydning i forsvarsdoktriner, samt tiltak som reduserer risikoen for bruk av kjernevåpen og kan bidra til kjernefysisk nedrustning.

USA gjennomfører nå sin regulære atomvåpengjennomgang. I den sammenheng har USA rutinemessig tett dialog med allierte land. Den dialogen er høyt gradert, og det er derfor en nødvendig forutsetning for dialogen at innholdet ikke kommuniseres offentlig. Norske innspill i en slik prosess vil alltid være i tråd med etablert norsk politikk.

SPØRSMÅL NR. 432

Innlevert 19. november 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 30. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvorfor deltar ikke helseforetakene i forskningsforumet for veteranforskning, og kan helse- og omsorgsministeren garantere at universitetssykehusene eller helseforetakene har blitt forespurt av forsvarsdepartementet om å delta i forskningsforumet for veteranforskning opprettet av forsvarsdepartementet.

BEGRUNNELSE:

Stortinget behandlet Meld. St. 15 (2019-2020) 15. oktober 2020. Et enstemmig storting anmodet regjeringen om å «legge frem kartlegging av prioriterte forskningsområder relatert til forsvarspersonell i utenlandstjeneste. Denne skal legge grunnlaget for en strategi for norsk veteranforskning». I Stortinget ble det tydelig kommunisert blant annet i merknader at man skulle inkludere sivile forskningsmiljøer, noe som også ni veteran- og tjenestemannsorganisasjoner har lagt vekt på i en felles uttalelse.

Imidlertid har det kommet frem at helseforetakene og universitetssykehusene ikke deltar i forskningsforumet for veteranforskning som er opprettet av forsvarsdepartementet. Det vil si at disse miljøene ikke har kunnet delta i utformingen av verkene mandat for forskningsforumet eller forskningsstrategien som forumet nå utarbeider.

Det er i universitetssykehusene at flertallet av de skadde veteranene behandles og det er her det foregår klinisk forskning eller behandlingsforskning, og det er her alt helsepersonell utdannes. Det fremstår derfor klart i strid med Stortingets hensikt at universitetssykehusene og helseforetakene ikke deltar i forskningsforumet for veteranforskning.

Svar:

Jeg deler representanten Moxnes sin vurdering av behovet for bred forskning relatert til forsvarspersonell i utenlandstjeneste. De regionale helseforetakene driver omfattende klinisk forskning på psykisk helse med rel-

evans for området, selv om forskningen ikke er inndelt etter årsaksfaktorer og veteranforskning ikke er definert som et særskilt forskningsområde. Det pågår også et viktig samarbeid mellom helsetjenesten og forsvaret gjennom bl.a. de regionale ressursentrene om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging, Institutt for krisepsykiatri og flere sykehus.

I oppdragsdokumentet fra Helse- og omsorgsdepartementet til de regionale helseforetakene for 2021 ble det gitt oppdrag om å sørge for at spesialisthelsetjenesten deltar i de regionale fagnettverkene for innsatspersonell i henhold til Meld. St. 15 (2019 – 2020) Også vi når det blir krevet - Veteraner i vår tid. Spørsmålet om konkret deltagelse i Forskningsforum for veteranforskning må vurderes av de regionale helseforetakene

Forsvarsdepartementet sendte 5. mai en henvendelse til Helse Sør-Øst på vegne av de regionale helseforetakene med spørsmål om det ville være av interesse å delta i forskningsforumet for veteranforskning.

Departementet har innhentet informasjon fra de regionale helseforetakene for å besvare spørsmålet. Helse Sør-Øst RHF opplyser at de har tatt kontakt med de øvrige regionale helseforetakene og meldt inn veteranforskning som tema for sak på førstkommende møte i RHF-enes strategigruppe for forskning. Av tilbakemeldinger fra de regionale helseforetakene fremgår det for øvrig at spørsmålet om deltagelse med felles representant fra regionene i forskningsforumet for veteranforskning blir vurdert og at eventuell ytterligere utvidelse med representanter fra universitetssykehusene vil bli vurdert på et senere tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 433

Innlevert 19. november 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 24. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å besørge at politiet prioriterer etterforskning av saker om angrep på pressen?

BEGRUNNELSE:

En fri og uavhengig presse er en grunnstein i det liberale demokratiet. Det er derfor viktig at vi som samfunn har nulltoleranse overfor angrep på den frie presse. Følgelig bør det være en høyt prioritert oppgave for politiet å etterforske anmeldelser som gjelder angrep på pressen og dens representanter.

Spørsmålsstiller har blitt gjort oppmerksom på et påstått fysisk angrep på en journalist, og at angrepet skal ha hatt sammenheng med hans yrkesutøvelse. Under angrepet skal også en telefon tilhørende journalisten ha blitt knust, da han på oppfordring fra voldsutøverene skal ha nektet å gi fra seg denne. Dette skal ha funnet sted i Oslo den 16. november, og forholdet er etter det opplyste anmeldt til politiet. Hendelsen er omtalt av journalisten. no i sak publisert den 19. november: <https://journalisten.no/document-documentno-kortnytt/document-journalist-sier-han-ble-truet-etter-minnemarkering-fikk-telefonen-knust/488460>

Svar:

Det må være nulltoleranse for trusler og vold mot representanter for pressen i Norge. Det er av grunnleggende betydning at vi sikrer vår frie og uavhengige presse.

Det overordnede ansvaret for straffesaksbehandlingen i politiet og i påtalemyndigheten ligger til riksadvokaten. Riksadvokaten fastsetter årlig hvilke sakstyper som er prioritert ved etterforskning av straffesaker i politiet. Riksadvokaten har gjennom sitt årlige rundskriv om mål og prioriteringer for straffesaksbehandlingen instruert påtalemyndigheten om å bidra til å sikre en fri og uavhengig presse ved å sørge for adekvat etterforskning og nedleggelse av tilstrekkelig strenge påstander for domstolene ved trusler eller vold mot representanter for pressen.

Rettspraksis viser at saker der en journalist eller redaktør har mottatt straffbare trusler på grunn av sin yrkesutøvelse behandles med stort alvor i rettsvesenet. Høyesterett har uttalt at vernet av pressens samfunnskritiske funksjon må sikres ved strenge reaksjoner ved volds- eller trusselepisoder mot journalister.

SPØRSMÅL NR. 434**Innlevert 20. november 2021 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 24. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Ingen fagfolk støtter reversering av politireformen. Ingen fagfolk støtter reversering av domstolsreformen. Men dette ignorerer regjeringen fullstendig.

Hvordan syns justisministeren selv at det går med regjeringens reverseringsprosjekt?

BEGRUNNELSE:

Meg bekjent foreligger det ingen politifaglige analyser som anbefaler å reversere politireformen.

Høyesterett, juristforbundet, dommerforeningen, domstolsadministrasjonen, alle landets førstelagmenn, sorenskrivere, tillitsvalgte i domstolene, flere statsadvokater, Økokrim-sjef og tidligere statssekretær (Ap) Pål

Lønset – og ikke minst barneombud Inga Bejer Engh, anbefaler å ikke reversere domstolsreformen.

Regjeringen viser altså gang på gang at de ignorerer fagfolk, til fordel for reverseringer uten faglig støtte.

Svar:

Regjeringen ønsker å gjeninnføre den tidligere strukturen i domstolene, dersom ikke domstolsleder, kommunene i rettskretsen og de tilsatte gjennom de tillitsvalgte er enige om å opprettholde dagens struktur. Nye tjenestesteder for politiet kan bli opprettet der det lokalt er ønske om det, og geografiske faktorer eller kriminalitetsbildet tilsier det. Vi vil legge opp til prosesser som sikrer at aktuelle aktører kan gi uttrykk for sine synspunkt.

SPØRSMÅL NR. 435**Innlevert 21. november 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 2. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Kva er effekten økonomisk for de 11 kommunane som er med i statleg finansiert eldreomsorg for 2022?

GRUNNGJEVING:

I debatten om avslutning av prøveprosjektet eit år før tida har representanter for regjeringa gitt uttrykk for at den generelle veksten i kommuneøkonomien i tilleggsnummeret veger opp for dei økonomiske utfordringane disse kommunane fekk i fanget denne hausten. Eg ber derfor om ein tabell som viser differansen økonomisk disse kommunene opplever i 2022 fordi prosjektet blir avslutta eit år tidlegare samanlikna med tilførsel av midlar gjennom tilleggsnummeret.

Svar:

Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene har pågått siden 2016 og skulle opprinnelig vært avsluttet etter

3 år. Senere er forsøket utvidet i tid og i antall deltakende kommuner. I statsbudsjettet for 2022 (Prop. 1 S) foreslo den forrige regjeringen å avslutte forsøket ved utgangen av 2021. Dette er ett år tidligere enn forventet avslutning.

Statens utgifter i forsøket finansieres i hovedsak gjennom uttrekk fra Kommunal- og moderni-seringsdepartementets rammer, tilsvarende netto driftsutgifter til omsorgstjenestene i deltakerkommunene. I tillegg er bevilgningen på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett økt tilsvarende utgiftene kommunene hadde til ressurskrevende tjenester året før de kom med i forsøket. Forsøkskommunene får så av staten tildelt et rundsumtilskudd og tilskudd etter aktivitet (vedtak) med fastsatte nasjonale priser. Deltakende kommuner mottar i tillegg et årlig inntektspåslag svarende til 4 pst. av netto driftsutgifter til omsorgstjenestene.

4 kommuner (Selbu, Stjørdal, Bjørnafjorden og Lillesand) har deltatt i forsøket siden 2016. Indre Østfold har deltatt i finansieringsmodellen i 2021. Forsøket er i 2021 utvidet med ytterligere 6 nye kommuner. 4 av disse deltar

i finansieringsmodellen fra 1.10.2021. Helsedirektoratet, som har ansvaret for gjennomføring av forsøket, opplyser at de økonomiske konsekvensene ved avslutning er størst for de 4 kommunene som har vært med i forsøket siden 2016.

I tabellen nedenfor vises tilskudd fra staten utover uttrekk og midler til ressurskrevende tjenester for de 4 kom-

munene i 2020. Siste linje i tabellen viser hva kommunene fikk i inntektspåslag i 2020. Regnskapstall for 2021 foreligger først i 2022. Korreksjonsoppgjør for 4. kvartal 2021 for drift av omsorgstjenestene i forsøkskommune som deltar i finansieringsmodellen vil foreligge i februar 2022.

	Lillesand	Bjørnafjorden	Selbu	Stjørdal
Tilskudd utover uttrekk og midler til RKT, i 1000 kr.	39 574	138 661	7 077	35 310
Inntektspåslag, i 1000 kr.	7 458	14 614	3 937	13 094

Fra 1. januar 2022 vil forsøkskommunene igjen motta rammefinansiering på lik linje med resten av landets kommuner. Som en nedtrappingsordning får kommunene 60 pst. av tildelt inntektspåslag i 2022 og 40 pst. av tildelt inntektspåslag i 2023. Ubrukte midler etter denne tildelingen kan benyttes i 2024. Samlet er det foreslått å bevilge om lag 86 mill. kroner for å dekke utbetaling av inntektspåslag for 2022 til alle de 11 deltakende kommunene.

Det fremgår videre av tilskuddsregelverket for forsøket at ubrukte midler fra den aktivitetsbaserte finan-

sieringen skal være benyttet innen ett år etter at forsøket er avsluttet. Noen av kommunene har slike midler. I tilleggsnummeret til statsbudsjettet for 2022 foreslås det at kommunene får disponere disse midlene i ytterligere ett år, dvs. ut 2023. I tabellen nedenfor vises saldo i 1000 kr. for bundne fond pr. 31.12.20 for de fire kommunene som har deltatt i forsøket siden 2016. Etter det vi har fått opplyst fra Helsedirektoratet har Stjørdal kommune overført midler fra bundne fond til investeringer i 2020.*

	Lillesand	Bjørnafjorden	Selbu	Stjørdal*
Saldo bundne fond, i 1000 kr.	10 172	50 160	3 186	0

I regjeringens fremlagte tilleggsnummer øker kommunesektorens frie inntekter i 2022 med ytterligere 2,5 mrd. kroner, slik at disse til sammen utgjør 4,5 mrd. kroner i økning fra 2021. I tillegg tilbakeføres 300 mill. kroner til ordningen med ressurskrevende tjenester som regjeringen Solberg hadde foreslått å stramme inn. Dette

øker det økonomiske handlingsrommet for alle landets kommuner.

For disse fire kommunene anslåes det – med utgangspunkt i anslag på regnskap for 2021 – at de samlede endringene i kommunenes frie inntekter fra 2021 til 2022 er som angitt i tabellen under.

	Lillesand	Bjørnafjorden	Selbu	Stjørdal
Anslått nominelt regnskapsvekst fra 2021-2022, korrigert for oppgaveendringer og midlertidige bevilgninger	12,5 mill. kroner	38,5 mill. kroner	3,6 mill. kroner	41,6 mill. kroner

De økte midlene i tilskudd til ressurskrevende brukere kommer i tillegg. Disse midlene utbetales etterskuddsvis.

SPØRSMÅL NR. 436**Innlevert 21. november 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 25. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan statsråden informere om hvor mye som er satt av til vedlikehold av veidekker i 2022?

BEGRUNNELSE:

I tidligere statsbudsjett har det fremkommet hvor mye som er satt av i kroner til vedlikehold av veidekker kommende år. Dekkelegging har i flere år vært et prioritert område, og andelen veidekker som tilfredsstillers Statens

vegvesen sin vedlikeholdsstandard blir oppgitt til å være uendret i 2022.

Svar:

Statens vegvesen opplyser om at det foreløpig er tiltenkt om lag 1 100 mill. kroner til veidekker i 2022, innenfor den foreslåtte bevilgningen på kap. 1320, post 22 Drift og vedlikehold av riksveier.

SPØRSMÅL NR. 437**Innlevert 21. november 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 26. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Kan statsråden informere om hvilke kriterier, deriblant til lengde, som er lagt til grunn i kommunenes plikt til å tilby leirskoletilbud?

BEGRUNNELSE:

Retten til leirskole ble lovfestet i 2019. Jeg har fått henvendelser fra individer som opplever at kommunen deres kutter ned på antall døgn på leirskole.

Svar:

Det er riktig at kommunene i 2019 fikk en plikt til å tilby et leirskoleopphold eller en annen skoletur som del av grunnskoleopplæringen. Som det framgår av regelen i opplæringsloven § 13-7 b, skal skoleturen ha minst tre sammenhengende overnattinger. Regelen er ikke til hinder for at kommunene tilbyr en skoletur som er lengre enn lovens minstekrav, men det er opp til kommunene selv å avgjøre. Siden skoleturen skal være en del av grunnskoleopplæringen, må turen være i samsvar med læreplanverket. Innenfor rammene av læreplanverket står imidlertid kommunene fritt til å velge hvordan skoleturen skal organiseres og hvilket innhold den skal ha.

Reglene er nærmere redegjort for i lovens forarbeider, se Prop.88 L (2018-2019) kapittel 3 og 11.

SPØRSMÅL NR. 438**Innlevert 21. november 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 29. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Med hvilken hjemmel har departementet bedt Utdanningsdirektoratet stille nåværende søknader om godkjenning av nye skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i) i bero ettersom loven ikke er endret, og hvilke krav/rutiner/bestemmelser/praksis/regelverk/frister ligger til grunn for saksbehandlingstid av slike søknader i forvaltningen?

BEGRUNNELSE:

Utdanningsdirektoratet har nylig mottatt en instruks fra Kunnskapsdepartementet om å stille i bero søknader om godkjenning av nye skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i). Dette er gjort i påvente av at regjeringen planlegger å legge frem en ny lov på dette feltet.

Så vidt meg bekjent gjelder fortsatt dagens friskolelov inntil Stortinget eventuelt vedtar en lovendring.

Svar:

Regjeringen har som en sentral målsetting å styrke den offentlige fellesskolen. Det fremgår av regjeringserklæringen at regjeringen vil stramme inn privatskoleloven (nåværende friskolelov) ved å fjerne profilskoler og yrkesfagopplæring som godkjenningsgrunnlag for statstilskudd og styrke lokale folkevalgte muligheter til å si nei til nye privatskoler og utvidelser ved eksisterende skoler. Jeg ønsker at denne politiske kursendringen, som også ble varslet før valget, skal gjennomføres så raskt som mulig. Jeg tar derfor sikte på å sende på høring forslag om å oppheve de to godkjenningsgrunnlagene vidaregåande opplæring i yrkesfaglege utdanningsprogram og særskilt profil, jf. friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i). Disse to godkjenningsgrunnlagene kom inn i loven i 2015 etter forslag fra Solberg-regjeringen. Departementet tar sikte på å legge forslagene om å oppheve disse to godkjenningsgrunnlagene fram for Stortinget i en lovproposisjon våren 2022. Med forbehold om Stortingets tilslutning til lovforslagene vil hjemmelen til å godkjenne skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i) bortfalle.

Det er Stortinget som er lovgiver, og inntil Stortinget har behandlet og eventuelt vedtatt forslagene om å oppheve hjemmelen til å få godkjent profilskoler og private yrkesfagsskoler, gjelder loven som før. De skolene som er godkjent på disse grunnlagene kan fortsatt drive virksomhet med statstilskudd etter loven.

Etter friskoleloven § 2-1 første ledd første punktum kan departementet godkjenne nye skoler og driftsendringer ved eksisterende skoler. Bestemmelsen innebærer at søkere ikke har rett til godkjenning selv om lovens vilkår er oppfylt. Om det skal gis godkjenning beror på en skjønnsmessig vurdering. Regjeringen ønsker ikke at det godkjennes noen nye skoler på godkjenningsgrunnlagene særskilt profil og yrkesfaglige utdanningsprogram i perioden fram til Stortinget har behandlet lovforslaget. I påvente av den kommende høringsrunden og Stortingets forventede lovbehandling i vårsesjonen 2022 har departementet instruert Utdanningsdirektoratet om å stille behandlingen av søknader om godkjenning av nye skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i) i bero. Det samme gjelder søknader om godkjenning av driftsendringer ved skoler som i dag er godkjent på disse to grunnlagene. Jeg ønsker å vite hva Stortinget mener før de aktuelle søknadene tas under behandling. Dersom Stortinget gir sin tilslutning til lovforslaget, vil søknadene måtte avslås fordi det ikke lenger vil være hjemmel for godkjenning. Oppholdet i søknadsbehandlingen er grunnet, jf. forvaltningsloven § 11a første ledd.

Når det gjelder hvilke frister mv. som ligger til grunn for saksbehandlingstid av slike søknader i forvaltningen, vil jeg vise til forvaltningsloven § 11a første ledd om at forvaltningsorganet skal forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold. Det følger av andre ledd i samme bestemmelse at forvaltningsorganet snarest mulig skal gi et foreløpig svar dersom det må ventes at det vil ta uforholdsmessig lang tid før en henvendelse kan besvares. Etter forskrift til friskoleloven § 12-1 er fristen for å søke om godkjenning av nye skoler og driftsendringer ved eksisterende skoler 1. februar i kalenderåret før det året virksomheten eller endringene skal ta til. De søknadene om godkjenning av nye skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i), og driftsendringer ved eksisterende skoler som er godkjent på disse to

grunnlagene, som ble satt fram ved søknadsfristen 1. februar 2021 vil bli avgjort senere enn normale frister. Utdanningsdirektoratet har varslet de berørte søkerne om dette.

SPØRSMÅL NR. 439**Innlevert 21. november 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 30. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hva og hvordan skal staten bidra økonomisk til avholdelse av folkeavstemninger før fristen 1. mars 2022?

BEGRUNNELSE:

Det at regjeringen kortet ned på søknadsfristen for å dele kommunar til 1. mars har skapt utfordringar for flere lokalpolitikere. FrP har blant anna lokalpolitikere i Kristiansand som ønsker å høre innbyggerne i de gamle kommunene Søgne og Sogndalen som en del av sin kunnskapsinnhenting. Siden tidsaspektet er blitt korta inn haster det å avklare staten sin økonomiske bidrag til kommuner som gjennomfører disse prosessene.

Svar:

Regjeringen vil legge til rette for at tvangssammenslåtte kommuner som sender søknad etter vedtak i kommunestyret innen 1. mars, skal kunne deles. Den 12. november 2021 sendte jeg et brev til de 10 kommunene som anses som tvangssammenslåtte om prosess og tidsplan for mulig deling. I brevet er det beskrevet hva slags økonomisk støtte til prosessen de tvangssammenslåtte kom-

munene kan få frem til 1. mars 2022. Kommunene som ønsker å høre innbyggerne i spørsmålet om deling, kan etter søknad motta inntil 100 000 kroner i tilskudd til dette. Dette kan blant annet gjøres ved folkeavstemning, opinions- eller spørreundersøkelse eller møte. For at departementet skal kunne utbetale tilskuddet, må kommunene lage et faktagrunnlag som innbyggerne kan ta stilling til i en høring.

Kommunene kan også etter søknad motta inntil 100 000 kroner til å utrede deling. Kristiansand kommune er en av de 10 kommunene som har mottatt dette brevet, og vil på lik linje med de andre kommunene kunne søke om tilskudd til både innbyggerhøring og til utredning.

Hvis kommunen velger å gjennomføre en folkeavstemning, vil Valgdirektoratet kunne bistå med å tilrettelegge manntall og gi praktisk veiledning i gjennomføringen. Det utredes også muligheter for å tilrettelegge for en forenklet bruk av EVA (it-systemet som kommunene bruker i gjennomføringen av ordinære valg) for mottak av stemmer. Departementet har gitt ut en generell veileder om folkeavstemninger, og vil også tilby støtte i kommunens arbeid med å utarbeide rammer for gjennomføringen.

SPØRSMÅL NR. 440**Innlevert 22. november 2021 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 1. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil justis- og beredskapsministeren endre DSBs utkast til ny pyroforskrift slik at pyroteknikk på nytt kan brukes på en forsvarlig måte på fotballkamper i tråd med anbefalingene fra et samlet fotball-Norge?

BEGRUNNELSE:

Høsten 2019 og nå igjen denne høsten har det vært mange aksjoner på norske fotballtribuner for fortsatt lovlig bruk av pyroteknikk i forbindelse med fotballarrangement-

er. Pyroteknikk er en etablert og sentral del av norsk og internasjonal supporterkultur. Supportergruppene har i tidligere år kunne planlegge trygge og gode pyroshow med hjelp og støtte fra de sikkerhetsansvarlige i klubbene. Norge har vært et foregangsland i Europa når det gjelder lovlig og forsvarlig bruk av pyroteknikk på fotballkamper, noe som har vært en stor suksess, ikke minst fordi dette har vært gjennomført på en sikker måte uten personskader eller andre uheldige hendelser.

I 2019 omdefinerte Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) sine egne regler på en måte som

gjør at bruk av pyrotekniske artikler per i dag i praksis ikke lar seg gjennomføre på en lovlig måte. Dette har ført til økt konfliktnivå på norske tribuner, og det er en frem risiko for at situasjonen skal låses enda mer fast og lede til uregulert og utrygg bruk av pyroteknikk. I nytt forslag til forskrift om pyrotekniske artikler er det lagt opp til tydeligere begrensninger som i praksis vil gjøre pyro permanent ulovlig på norske fotballtribuner. Alt tyder på at et forbud vil virke mot sin hensikt. Erfaringene de siste par årene er at et forbud vil føre til mer uregulert bruk og flere potensielt farlige situasjoner.

Norges fotballforbund (NFF), Norsk Toppfotball (NTF) og Norsk Supporterallianse har i fellesskap advart mot konsekvensene av den nye forskriften om pyrotekniske artikler. Fotballens aktører står samlet om et ønske om bruk av forsvarlig pyro som stemningsskaper på norske fotballkamper og har også utformet et felles forslag til nytt pyroreglement. For at ønsket om forsvarlig pyrobruk skal kunne realiseres, kreves det endringer i den nye pyroforskriften som snart ligger på ministerens bord. Justis- og beredskapsministeren har derfor en viktig rolle i å dempe dagens konflikt og å finne frem til gode og trygge løsninger i tråd med det felles forslaget fra hele den norske fotball-familien.

SPØRSMÅL NR. 441

Innlevert 22. november 2021 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 30. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre fortgang i dette arbeidet, og sørge for at kompetansearbeidet igangsatt under planperioden bygges på videre etter opptrappingsplanens varighet?

BEGRUNNELSE:

NRK skriver 22.11.2021 om flere legers bekymring knyttet til at manglende kompetanse på avdelingene etter klokken 16 på hverdagene og hele helgen vil føre til at vold mot barn går under radaren. KrF i regjering fikk gjennomslag for en opptrappingsplan mot vold og overgrep, som har planperiode ut dette året. Der omtales blant annet kompetansetiltak i helsetjenestene. I NRK-saken opplyser helsedirektoratet at de "er i gang med å vurdere beredskaps- og vaktordninger. Behovet for kompetanse innen barneradiologi og radiografer vil være en naturlig del av

Svar:

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) oversendte 12. november 2021 forslag til ny forskrift om pyrotekniske artikler til Justis- og beredskapsdepartementet med anmodning om fastsettelse.

Jeg har registrert det brennende engasjementet fra fotballen i denne saken, og ser at utkastet til ny forskrift har satt fyr på debatten. Jeg ønsker ikke å slukke ethvert håp om forsvarlig bruk av pyroteknikk på fotballkamper, men vi må gå grundig inn i forslaget som vi akkurat har mottatt. Departementet vil vurdere hvordan vi kan ivareta sikkerheten rundt bruk av pyroteknikk, uten å tenne unødige gnister med Fotball-Norge.

DSB opplyser for øvrig at direktoratet har kommet med en presisering om regelverket for pyrotekniske artikler på sin hjemmeside (dsb.no), og jeg viser til denne når det gjelder direktoratets vurderinger.

Jeg er videre kjent med at DSB har invitert Norges Fotballforbund til et møte 30. november 2021, for å oppklare eventuelle misforståelser om regelverket og gi en status for arbeidet med ny forskrift.

oppdraget om å bidra til å heve kompetansen for leger og annet personell. Her vil kompetanse knyttet til vold og overgrep mot barn være sentralt."

Svar:

Vold og overgrep mot barn er et alvorlig samfunns- og folkehelseproblem. Helse- og omsorgstjenestene har en viktig rolle i å forebygge, avdekke og avverge vold og overgrep, og i å følge opp barn som har blitt utsatt for vold og overgrep. Kompetanse om dette i tjenestene er derfor svært viktig, og det har blitt igangsatt mye viktig arbeid gjennom opptrappingsplanen som utløper i år. Blant annet har Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) utviklet en veileder for helse- og omsorgstjenestens arbeid med vold i nære relasjoner. Jeg vil følge opp og styrke dette viktige arbeidet. I Hurdalsplattformen

har vi sagt at vi vil legge fram en ny opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner.

Avdekking og oppfølging av barn utsatt for vold er en tverrfaglig prosess hvor barneavdelingene er sentrale, sammen med andre kliniske spesialiteter, radiologi og rettsmedisin. HelseDirektoratet har fått i oppdrag å utrede behovet for kompetanse i rettsmedisin. Arbeidet vil omfatte en vurdering av hva som kan være en hensiktsmessig organisering innen rettsmedisin for å oppnå nasjonal kompetanseheving og nødvendig nasjonal beredskap.

Vurdering av behovet for kompetanseheving og tilgjengelig ekspertise innen barneradiologi vil etter direktoratets vurdering være en naturlig del av arbeidet.

For øvrig viser jeg til spørsmål nr. 445 vedrørende barneradiologi. Det er min vurdering at det kan være et potensial for kvalitetsheving og et mer systematisk samarbeid innen barneradiologi både innenfor og mellom helseregionene. Jeg vil ta dette med i arbeidet med ny opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner.

SPØRSMÅL NR. 442

Innlevert 22. november 2021 av stortingsrepresentant Margret Hagerup

Besvart 26. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for den lovmessige vurderingen departementet har gjort av grunnlaget for å sette behandlingen av søknader om godkjenning av nye skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i) i bero, og spesielt vurderingen knyttet til bruk av Forvaltningssloven §11a som instruks henviser til?

BEGRUNNELSE:

Det vises til regjeringens instruks av 15.11.2021 til Utdanningsdirektoratet, hvor det instrueres om at alle søknader som ligger inne til behandling settes på vent i påvente av endringer i Friskoleloven.

Norges Realfagsgymnas Ungdomsskole (NRG-U) sine søknader om godkjenning av realfagsungdomsskoler på Langenga, Asker og Technopolis Fornebu er eksempler på skoler som er lagt i skuffen i påvente av denne lovbehandlingen.

NRG-U i Sandvika har hvert år nærmere 300 søkere til 60 skoleplasser, og det har allerede nå, lenge før søknadsfristen 1. mars, kommet inn svært mange søkere til alle tre skolene. Det å ikke behandle disse søknadene vil ramme mange barn og unge som har søkt seg til disse profilskolene som har planlagt oppstart sommeren 2022.

Svar:

Regjeringen har som en sentral målsetting å styrke den offentlige fellesskolen. Det fremgår av regjeringserklæringen at regjeringen vil stramme inn privatskoleloven (nåværende friskolelov) ved å fjerne profilskoler og yrk-

esfagopplæring som godkjenningsgrunnlag for statstilskudd og styrke lokale folkevalgtes muligheter til å si nei til nye privatskoler og utvidelser ved eksisterende skoler. Jeg ønsker at denne politiske kursendringen, som også ble varslet før valget, skal gjennomføres så raskt som mulig. Jeg tar derfor sikte på å sende på høring forslag om å oppheve de to godkjenningsgrunnlagene vidaregående opplæring i yrkesfaglege utdanningsprogram og særskilt profil, jf. friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i). Disse to godkjenningsgrunnlagene kom inn i loven i 2015 etter forslag fra Solberg-regjeringen. Departementet tar sikte på å legge forslagene om å oppheve disse to godkjenningsgrunnlagene fram for Stortinget i en lovproposisjon våren 2022. Med forbehold om Stortingets tilslutning til lovforslagene vil hjemmelen til å godkjenne skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i) bortfalle.

Det er Stortinget som er lovgiver, og inntil Stortinget har behandlet og eventuelt vedtatt forslagene om å oppheve hjemmelen til å få godkjent profilskoler og private yrkesfagskoler, gjelder loven som før. De skolene som er godkjent på disse grunnlagene kan fortsatt drive virksomhet med statstilskudd etter loven.

Etter friskoleloven § 2-1 første ledd første punktum kan departementet godkjenne nye skoler og driftsdringer ved eksisterende skoler. Bestemmelsen innebærer at søkere ikke har rett til godkjenning selv om lovens vilkår er oppfylt. Om det skal gis godkjenning beror på en skjønnsmessig vurdering. Regjeringen ønsker ikke at det godkjennes noen nye skoler på godkjenningsgrunnlagene særskilt profil og yrkesfaglige utdanningsprogram i perioden fram til Stortinget har behandlet lovforslaget. I

påvente av den kommende høringsrunden og Stortingets forventede lovbehandling i vårsesjonen 2022 har departementet instruert Utdanningsdirektoratet om å stille behandlingen av søknader om godkjenning av nye skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i) i bero. Det samme gjelder søknader om godkjenning av driftsendringer ved skoler som i dag er godkjent på dis-

se to grunnlagene. Jeg ønsker å vite hva Stortinget mener før de aktuelle søknadene tas under behandling. Dersom Stortinget gir sin tilslutning til lovforslaget, vil søknadene måtte avslås fordi det ikke lenger vil være hjemmel for godkjenning. Oppholdet i søknadsbehandlingen er grunnet, jf. forvaltningsloven § 11a første ledd.

SPØRSMÅL NR. 443

Innlevert 22. november 2021 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein

Besvart 26. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

I 2012 startet påtalemyndigheten straffeforfølgning av arbeidsgivere til ureturnerbare asylsøkere basert på regler om krav til arbeidstillatelse som grunnlag for arbeidsinnvandring, som tidligere ikke var anvendt overfor denne gruppen mennesker.

Hvilken prosess førte fram til denne praksisendringen, og var denne endringen på noen måte forankret i Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Slik jeg har forstått det startet påtalemyndigheten i 2012 straffeforfølgning av arbeidsgivere til ureturnerbare asylsøkere basert på regler om krav til arbeidstillatelse som grunnlag for arbeidsinnvandring. Disse reglene stammer tilbake til fremmedloven av 1956, og avviste asylsøkere har tidligere ikke blitt vurdert å tilhøre denne gruppen. Avviste asylsøkere har mer naturlig falt inn i kategorien «arbeidsdyktige mennesker under norsk jurisdiksjon» enn i kategorien «utlendinger som ønsket ta arbeid i riket». Derfor fikk de også lov til å arbeide helt fram til 2011 da de ble fratatt skattekortene.

Endringen i straffeprosess har ført flere tusen mennesker ut av det regulariserte arbeidslivet, og satt dem i en vanskelig situasjon som også berører deres grunnleggende menneskerettigheter. Endringen har også ført til bøter og fengselsdommer for ureturnerbare asylsøkerne og deres hjelpere. Det er nyttig å vite hvilke vurderinger som ligger til grunn for endringen og hvilke juridiske og prosessuelle grep som ble tatt da praksisen ble endret.

Svar:

Når det gjelder uttrykket «ureturnerbare», som er benyttet i spørsmålet, vil jeg understreke at det i nesten alle tilfeller er mulig å få til retur av personer som har fått endelig avslag på sine søknader dersom de selv medvirker til dette. For reelt ureturnerbare personer finnes det en egen bestemmelse i utlendingsforskriften § 8-7, som innebærer at det på nærmere vilkår kan gis oppholdstillatelse.

Jeg vil understreke at det er et vilkår for å ta arbeid i Norge at man er gitt oppholdstillatelse eller en særskilt tillatelse til å ta arbeid. Personer som har fått avslag på asylsøknaden sin, har derfor ikke rett til å ta arbeid, med mindre det er gitt en særskilt rett til dette i medhold av unntaksbestemmelser som kan få anvendelse i helt spesielle situasjoner. Dette var situasjonen også før dagens utlendingslovgivning trådte i kraft i 2010.

Det er således ikke riktig når representanten i begrunnelsen for spørsmålet skriver at personer uten oppholdstillatelse «fikk [...] lov til å arbeide helt fram til 2011 da de ble fratatt skattekortene». De endringer i situasjonen det her siktes til har antakelig sammenheng med at det skjedde en endring i praksis med utdeling av skattekort til personer som ikke hadde oppholdstillatelse. Tidligere praksis med å utstede skattekort og de utfordringer dette skapte i strafferettslig sammenheng, er beskrevet i blant annet en dom fra Gulating lagmannsrett fra mai 2013 (LG-2012-202569):

«Med virkning fra 2010 ble skattekortene påført en ny tekst hvor det uttrykkelig fremgår at skattekortet ikke er bevis på rett til arbeid/opphold. Lagmannsretten legger til grunn at dette dels var for å unngå den foreliggende uklarhet, samt avlaste skattemyndighetene med byrdefulle arbeidsoppgaver som mer naturlig hørte under utlendingsmyndighetene.

Underdirektør [NN] i Skattedirektoratet forklarte som vitne for lagmannsretten at til og med skattekortet for 2009, så kunne dette anses som dokumentasjon for at arbeidstillatelse forelå. Hun presiserte at når det gjelder asylsøkere, så foretas fremdeles kontroll av status før eventuell utstedelse av skattekort.

I lagmannsrettens vurdering har selskapets oppfatning av skattekorts dokumentasjonsmessige betydning for arbeidstillatelse vært sentral. Det er på det rene at det er arbeidsgiveren som har ansvaret for at den ansatte har gyldig arbeidstillatelse. Det fritar i utgangspunktet heller ikke for ansvar at det har vært en feiloppfatning blant mange arbeidsgivere om skattekortets betydning i denne forbindelse. Men når slike feiloppfatninger,

som også er blitt underbygget av uttalelser fra myndighetspersoner i media, også er av et så vidt stort omfang at det har ført til en endring av teksten på skattekortet, kan ikke lagmannsretten se at det er bevismessig grunnlag for å rette «sterke bebreidelser for mangel på aktsomhet» mot selskapet for at utlendingen ble ansatt uten at det ble oppdaget at han ikke hadde arbeidstillatelse.»

At rutinene knyttet til utstedelse av skattekortet etter hvert ble skjerpet kan eventuelt ha bidratt til at det ble tatt ut påtale i flere saker. Beslutninger om å ta ut påtale er imidlertid noe som hører til påtalemyndigheten, uten involvering fra hverken regjeringen eller Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 444

Innlevert 22. november 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 29. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Synes statsråden det er rimelig at unge folk som skal ta førerkort får en merkostnad på 4-5 000 kroner når Statens vegvesen må avlyse oppkjøring grunnet manglende personell og hva vil han gjøre for å rydde opp?

BEGRUNNELSE:

Nylig kunne vi i Smaalenenes Avis lese om lange køer for å ta førerkortet i Indre Østfold. Det har også kommet frem tilfeller der Statens vegvesen på kort varsel må utsette oppkjøring grunnet sykdom og manglende sensorer. Det påfører personen som skal ta førerkortet en merkostnad på 4-5 000 kr for leie av bil til oppkjøring. Når avlysningen av kjøretimen skyldes manglende personell hos Statens vegvesen er dette en kostnad som burde blitt dekket av Statens vegvesen og ikke hos den enkelte elev som er uskyldig i kanseleringen.

Svar:

Jeg forstår at en slik situasjon er frustrerende for førerkortkandidatene. Jeg vil imidlertid trekke frem at Statens vegvesen årlig gjennomfører ca. 150 000 praktiske førerprøver. Det er svært få tilfeller hvor prøvene av en eller annen grunn må endres på kort varsel. Jeg har all grunn til å tro at Statens vegvesen unngår utsettelse eller avlysninger så langt dette er mulig.

Det kan være flere årsaker til at prøver må avbestilles på kort varsel, men i de fleste tilfellene skyldes det et ufo-

rutsett sykdomsforfall hos sensor. Sykdom hos de ansatte kan vi ikke klandre Statens vegvesen for. Statens vegvesen har dessverre ikke noen ekstra tilgjengelige sensorressurser som kan gå inn i de tilfellene akutt sykdom oppstår. Alt av tilgjengelige ressurser er satt inn for å imøtekomme den ekstraordinære etterspørselen som har oppstått i kjølvannet av pandemien.

Slik ordningen er i dag, er det trafikkskolene som leier ut kjøretøy til kandidaten under førerprøven. Jeg antar at spørsmålsstillerens beregning på 4-5000 kroners tap inkluderer kostnader til leie av bil og Statens vegvesens gebyr for å gjennomføre oppkjøring. Statens vegvesens gebyr på i overkant av 1000 kroner fratelles selvsagt når Statens vegvesen selv avlyser eller utsetter. Uten at jeg har full oversikt over trafikkskolenes priser for leie av bil til oppkjøring, ser disse ut til å vanligvis ligge på 2-3000 kroner. Kandidatens plikt til å betale denne summen ved utsettelse eller avlysning vil i første omgang bero på avtalen mellom skolen og kandidatene.

Jeg legger for øvrig til grunn at Statens vegvesen og trafikkskolen sammen gjør sitt for at kandidaten ikke blir økonomisk ansvarlig for forhold som ligger helt utenfor vedkommendes kontroll.

SPØRSMÅL NR. 445**Innlevert 22. november 2021 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen****Besvart 30. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at sykehus i hele landet kan få tilgang på spesialkompetanse på tolking av røntgenbilder og annen bildediagnostikk av barn - for å kunne diskutere symptom og tegn på eventuell mishandling.

I hvilken grad samarbeider Ullevål og Rikshospitalet med landets øvrige sykehus (spesifikt antall årlige konsultasjoner fra andre sykehus)?

BEGRUNNELSE:

I en sak på NRK.no 22.11.21 går det frem at manglende beredskap utenfor normal arbeidstid ved flere norske sykehus gjør at vi risikerer at det ikke oppdages at barn kan være utsatt for mishandling. Det fremkommer i saken at få leger ved norske sykehus har tilgang på spesialkompetansen som skal til for å avsløre barnemishandling. Selv ved et stort sykehus som Akershus Universitetssykehus forteller overlege Thomas Norheim Alme at dette er en situasjon sykehuset ofte står i. Det er svært alvorlig dersom barn sendes hjem fra sykehus uten at det oppdages at skader de behandles for på sykehuset kan skyldes mishandling. Vi må gi fagfolk muligheten til å kunne avdekke eller oppdage barnemishandling når barn kommer på sykehus. Det fremgår av nyhetssaken i NRK 22.11.21 at det å tolke røntgenbilder og annen bildediagnostikk på barn krever spesialkompetanse. Den spesialkompetansen er ikke tilgjengelig på de fleste sykehus store deler av døgnet. Bare Ullevål og Rikshospitalet har barneradiologisk beredskap i helger og etter klokka 16 på hverdager.

Svar:

Jeg har bedt om en orientering fra de regionale helseforetakene om tilgangen på spesialkompetanse i barneradiologi ved mistanke om vold mot barn.

De regionale helseforetakene fremhever samarbeidet mellom flere spesialiteter som avgjørende for diagnostikk av fysisk mishandling, ikke bare barneradiologisk kompetanse.

Alle helseforetak har etablert egne rutiner for undersøkelser ved mistanke om vold mot barn, og flere angir et relativt beskjedent behov for spesialkompetanse i barneradiologi utenom normal arbeidstid. Flere helseforetak viser til veilederen utarbeidet av Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) om vold i nære relasjoner. Veilederen inneholder anbe-

falinger om medisinsk undersøkelse ved mistanke om mishandling, inkludert radiologisk undersøkelse.

Bortsett fra Oslo universitetssykehus, er det ingen helseforetak som har kontinuerlig vaktdekning av barneradiolog. Større helseforetak og regionsykehus har imidlertid radiologer og radiografer med kompetanse i barneradiologi på dagtid. Disse kan vurdere bilder fra andre helseforetak, enten ved at de oversendes, eller ved at man får direkte tilgang til bilder gjennom felles radiologisystem. Helse Vest har under utredning en felles barneradiologisk vaktordning i regionen.

Helseforetakene i Helse Sør-Øst har et etablert samarbeid med Oslo universitetssykehus dersom det er behov for spesialkompetanse. Henvendelsene går oftest i første omgang via barneavdelingen for felles vurdering.

Helse Sør-Øst har ikke bedt Oslo universitetssykehus dokumentere antall årlige konsultasjoner med andre sykehus.

I de øvrige helseregionene går henvendelsene om behov for spesialkompetanse i første rekke til eget region-sykehus. Det synes å variere hvor omfattende dette samarbeidet er.

Det er min vurdering at det kan være et potensial for kvalitetsheving og et mer systematisk samarbeid i barneradiologi både innenfor og mellom helseregionene. Jeg vil ta dette med i arbeidet med ny opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner.

SPØRSMÅL NR. 446**Innlevert 22. november 2021 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe****Besvart 25. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Når vil regjeringen sette i gang forhandlinger om en byvekstavtale for Tromsø?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok i mai i år utbygging og finansiering av Bypakke Tenk Tromsø (Prop. 99 S (2020-2021), Innst. 390 S (2020-2021)). Denne bypakken anses som det første steget mot en byvekstavtale for Tromsø, og dette ble også understreket av Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV i transport- og kommunikasjonskomiteen: «Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti understreker at denne bypakken bare er et første steg på veien mot en byvekstavtale for Tromsø. Disse medlemmer forutsetter at forhandlingene om en byvekstavtale kommer i gang umiddelbart. Tromsø har vært klar til å forhandle om en byvekstavtale lenge».

Regjeringspartiene har lagt store forventninger til en byvekstavtale for Tromsø. Både når det gjelder igangsettelse av forhandlingene, men også om staten sin andel inn i en byvekstavtale for Tromsø. Blant annet har Senterpartiet lovet 10 milliarder kroner i statlig andel. Det er viktig at disse forhandlingene kommer i gang.

Svar:

Som det fremgår av Meld. St. 20 (2021-2021) Nasjonal transportplan 2022-2033 vil det bli lagt til rette for byvekstavtaler i Kristiandsregionen, Buskerudbyen, Grenland, Nedre Glomma og Tromsø.

Før forhandlingene om slike avtaler kan starte må det fastsettes et mandat for forhandlingene. Det er viktig at nødvendig grunnlag for forhandlinger foreligger, og slik sett har Tromsø kommet langt. Mandater for forhandlinger vil bli fastsatt av Samferdselsdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet, og de vil være offentlig kjent. Statens vegvesen vil lede forhandlingene, og det vil være representanter også fra statsforvalteren og lokale parter i forhandlingsgruppen.

Det overordnede målet for byvekstavtalene vil være nullvekstmålet, slik at tiltak for å nå målet må legges til grunn i forhandlingene. Byvekstavtalene skal videre bidra til attraktiv by- og stedsutvikling. En byvekstavtale skal behandles lokalpolitisk og drøftes i regjeringen før inngåelse.

Arbeidet med mandatet for forhandlingene med Tromsø har startet opp.

Størrelsen på det statlige økonomiske bidraget vil være et tema i forhandlingene, og vil også være avhengig av Stortingets årlige budsjettvedtak. I Nasjonal transportplan 2022-2033 er det i planperioden satt av om lag 10 mrd. kr til forhandlinger om byvekstavtaler i de fem byområdene som er nevnt innledningsvis.

SPØRSMÅL NR. 447**Innlevert 23. november 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 1. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil regjeringen umiddelbart sende tilbake eller internere asylsøkere dersom det kommer asylsøkere over Storskog eller grensen mot Russland for å forbygge en ny asylkrise?

BEGRUNNELSE:

Etter asylkrisen i 2015 ble det vedtatt midlertidige regler som blant annet åpner for å returnere asylsøkere til trygge tredjeland, samt internering av asylsøkere etter bestemte vilkår. Disse reglene ble videreført og gjort til en perma-

ment del av lovverket av Stortinget i Prop. 149 L (2016-2017).

Det ble også utarbeidet en rekke tydelige instruksjoner på området mens Fremskrittspartiet satt i regjering.

Eksempelvis har Instruks GI-13/2015 som utgangspunkt at Russland for de fleste tredjelandsborgere er et trygt land, og at søknader fra asylsøkere som har hatt opphold i Russland som utgangspunkt skal nektes realitetsbehandling dersom det ikke er konkrete holdepunkter for at søkeren risikerer behandling i strid med EMK artikkel 3 ved retur til Russland.

I motsetning til i 2015 er nå regelverket på plass, og det er mulig å reagere raskt for å unngå en ny asylkrise. Situasjonen på grensen mellom EU og Hviterussland viser at migranter kan brukes i et kynisk spill av land utenfor EU. Spørsmålsstiller mener derfor at det er avgjørende at norske myndigheter nå er i forkant, og iverksetter tiltak umiddelbart dersom det skulle begynne å komme migranter eller asylsøkere over grensen mot Russland.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til mitt svar på representantens spørsmål nr. 366 om virkemidler for å unngå økte asylankomster til Norge.

Videre viser jeg til at utgangspunktet for håndteringen av asylsaker i Norge er at norske myndigheter skal behandle en søknad om asyl fremsatt «i riket eller på norsk grense». Utlendingsloven § 73 gir asylsøkere et absolutt vern mot å bli sendt tilbake til et område der vedkommende risikerer å bli utsatt for forfølgelse etter

flyktningkonvensjonen, eller av andre grunner risikerer dødsstraff, tortur eller annen umenneskelig behandling. Vernet gjelder også hvor vedkommende ikke er trygg mot å bli sendt videre til et område der det foreligger slik risiko. Disse grunnleggende prinsippene som skal ivareta beskyttelse av flyktninger og individets fundamentale rettigheter ligger fast.

Som representanten påpeker, åpner imidlertid utlendingsloven for at utlendingsmyndighetene kan nekte å realitetsbehandle asylsøknader i visse situasjoner, bl.a. dersom søkeren ankommer Norge via et trygt tredjeland. Bestemmelsen vil kunne være aktuell dersom det på ny skulle ankomme asylsøkere til Norge via vår Schengen-yttergrense. I forbindelse med de høye asylankomstene over Storskog høsten 2015 instruerte Justis- og beredskapsdepartementet utlendingsmyndighetene om at Russland skal anses som et trygt tredjeland, med mindre det er konkrete holdepunkter for at søkeren der risikerer behandling i strid med EMK art. 3 (instruks GI-13/2015). Instruksen gjelder fortsatt.

For øvrig åpner utlendingsloven for bruk av meldepplikt, påbud om bestemt oppholdssted og internering i nærmere angitte situasjoner, bl.a. dersom søkeren har fremsatt en asylsøknad som mest sannsynlig vil bli nektet realitetsbehandling.

Jeg vil følge nøye med på migrasjonssituasjonen i lys av utviklingen i Hviterussland. Som kjent har vi allerede et regelverk som tar høyde for økt migrasjon til Norge, og både Utlendingsdirektoratet og politiet har beredskapsplaner som raskt kan settes i verk.

SPØRSMÅL NR. 448

Innlevert 23. november 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 1. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan finansministeren bekrefte om finansdepartementet har godkjent at prosjektet KJERRINGSUNDET i Møre og Romsdal, har fått løyve til å leggje til grunn i finansieringa av prosjektet eit prinsipielt grunnlag om å kunne berekne framtidige eigedomsskatteinntekter inntil 20 år fram i tid?

GRUNNGJEVING:

Møre og Romsdal fylkeskommune arbeidar med realisering av eit ferjeavløysingsprosjekt Kjerringsundet, som er eit samrøre med prosjektet Møreaksen, som store delar av befolkninga i Møre og Romsdal er sterkt imot.

Møre og Romsdal fylkeskommune har lagt til grunn at dette prosjektet kan realiserast dersom prosjektet kan sansynleggjere såkalla sjølvfinansiering, utan fylkeskommunal økonomisk deltaking.

Prosjektet har i sine økonomiske anslag, lagt til grunn bruken av eigedomsskatt og andre inntekter til kommunen, deriblant også lagt til grunn “framtidige” inntekter frå eigedomsskatt.

Diskusjonen som har vore i Møre og Romsdal fylke, har gått på om det er “godkjent” eller er imøtegått eit prinsipp og om det vil kunne bli godkjent frå finansdepartementet og regjeringa og gjennom ei bompengepropopp behandling, der ein legg til grunn inntekter som ein ikkje har fått, men som framtidig eigedomsskatteinntekter i eit tidsrom som foreslått i Kjerringsundprosjektet, på inntil heile 20 år.

Det å leggje til grunn inntekter ein ikkje kan garantere å få, eller inntekter ein ikkje har, blir i så fall ei heilt nytt prinsipp i finansiering av vegprosjekt her i landet.

Svar:

Spørsmålet er sendt meg frå finansministeren då Samferdselsdepartementet er sektorstyresmakt for veg.

Samferdselsdepartementet kan opplyse om at Kjerringsundet er eit fylkeskommunalt prosjekt og at fylke-

skommunen legg opp til delvis bompengefinansiering av prosjektet. Departementet har etter avvikling av sams vegadministrasjon ikkje innsikt i dei fylkeskommunale prosjekta før dei evt. skal fremme ein bompengeproposisjon for Stortinget. Fylkeskommunen utarbeider bompengeproposisjonen og sender til Statens vegvesen for kvalitetssikring før den blir send til departementet. Proposisjonen og finansieringsplanen må følgje retningslinjene, bl.a. for ferjeavløsningsmidlar og leggje opp til eit finansieringsløp i tråd med bompengeavtalen mellom staten og dei regionale bompengeselskapa.

Departementet kjenner til at det går føre seg eit arbeid lokalt med å få på plass eit fagleg grunnlag for bompengesaka. Statens vegvesen har foreløpig ikkje fått saka til kvalitetssikring og departementet kjenner derfor ikkje til kva for føresetnader som ligg til grunn for finansieringa av prosjektet.

Ettersom Samferdselsdepartementet ikkje kjenner til detaljane i finansieringsopplegget kan departementet ikkje uttale seg om saka på noverande tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 449

Innlevert 23. november 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 1. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Vil statsråden oppmode sine eigne Sp og Ap styrte kommunar og fylkeskommunar til å redusere straumprisane til eit forsvarleg, rimeleg nivå, og ikkje berre sende skyhøge straumrekningar til innbyggjarane?

GRUNNGJEVING:

Olje- og energiministeren har i tidligare svar ang behov for nye nettlinjor i Norge, at dette tydeligvis ikkje vert hesteprioritert. Derimot blir det vist til at elektrifisering av sokkelen er viktig for den nye regjeringa, og med eit faktum om at dette også vil tappe straumkapasiteten på fastlandet.

Det blir hevda at vannmagasina samla sett i Norge er svært lave og heilt ned mot kritisk grense.

Den 8/11 til dømes var straumprisen i midt og nord Norge ca. 22 øre, medan den for sør, vest og austlandet var 283 øre, samtidig sendte Norge ut av landet ca. 7040 MW med straum ca. halvparten til Sverige og resten til Europa.

Det vert hevda at den Norske befolkninga får betale for kraftkrisa i Europa, og at dette kan vedvare gjennom vintertiden.

Det vert også hevda at Norge selger straumen til Europa utan eiga avgift, og at dersom ein hadde teke ei avgift av dette til Europa, ville dette kunne gått til å subsidiere Norske forbrukarar direkte.

Norge er eit land med mange ulemper, både klima og geografi er krevjande, og burde kunne kompensera med rimeleg straum til heile det Norske folket. Norge er ein kraftnasjon, og det vert hevda at dagens regjering berre gjev “smular” av tiltak når elavgifta vert kuttet med berre nokre hundrelappar pr. mnd. for ein husstand, medan staten håvar inn milliardar på milliardar av kr i store overskot for både Statkraft og statnett.

Det vert hevda at Norge er eit av verdas rikaste land, men for kven? - når innbyggjarane må betale så høge straumprisar i eit land som renner over av energi.

Det vert og hevda at det er opp til eigarane av straumselskapa å styre når krafta kan produserast og det blir

hevad at dei fleste eigarane av desse kraftverka er Sp og Ap styrte kommunar og fylkeskommunar, som skor seg på skyhøge straumprisar medan innbyggjarane får rekninga.

Det vert hevda at krafteigarane kan gje sine innbyggjarar rimeleg straum, i staden for å sko seg på folk flest sine lommebøker.

Svar:

Gjennom energiloven la Stortinget i 1991 rammer for et markedsbasert kraftsystem i Norge, der prisene fastsettes basert på tilbud og etterspørsel. Kommuner, fylkeskommuner eller staten har ikke direkte påvirkning på kraftprisen som fastsettes i dette markedet.

I en tid der strømgregningen er krevende for folk, ønsker regjeringen å dempe en del av utgiftene som går til staten. Vi har allerede foreslått økt bostøtte som et umiddelbart og målrettet tiltak. I Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021-

2022) foreslår regjeringen videre en vesentlig reduksjon i elavgiften. Regjeringen foreslår å innføre en lavere avgift i vintermånedene januar-mars. Dette er 8 øre per kWh lavere enn i 2021 (prisjustert) og vil redusere strømgregningen i vintermånedene, når den normalt er høyest. I tillegg foreslår regjeringen å redusere elavgiften med 1,5 øre per kWh for månedene april til desember. Vi vurderer også ytterligere tiltak.

Med en kraftforsyning basert på fornybar energi vil kraftprisene variere med været. Samtidig blir vi påvirket av forholdene i landene rundt oss. På lengre sikt vil utbygging av mer kraftproduksjon og nettførsterkninger bidra til å holde kraftprisene nede og til å redusere prisforskjellene mellom nord og sør i landet. I Hurdalsplattformen peker vi derfor på flere tiltak for økt energiproduksjon, med mål om at Norge fortsatt skal ha overskuddsproduksjon av kraft.

SPØRSMÅL NR. 450

Innlevert 23. november 2021 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 7. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil helseministeren reversere reduksjonen i satsene for godtgjørelse til pasientledsagere i Vardø kommune, for å sikre at eldre og syke får bistand under pasientreiser?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller har blitt gjort kjent med at pasientledsagere i Vardø kommune tidligere i år fikk en kraftig reduksjon i deres godtgjørelse. Tidligere hadde de en godtgjørelse på rundt 240 kroner i timen med overtidstillegg. Nå er den blitt redusert til 139 kroner i timen, uten overtidstillegg.

I Finnmark kan det ta det hele dagen å komme seg til et sykehus. Det avhenger av vær og føre, og det gjelder uansett om det er til Kirkenes, Tromsø, Hammerfest eller Alta. Det er urimelig at særlig pensjonister som setter av mye tid til å hjelpe sine medmennesker, skal måtte akseptere en så stor reduksjon i godtgjørelsen, samt at de ikke får dekket utgifter til kost under reisen. Pasientreiser dekker også kun 7,5 timer pr døgn, uansett hvor lang arbeidsdagen er.

Alle disse endringene i vilkårene har ført til at flere har sagt opp som ledsager og støttekontakt, noe som ram-

mer eldre og syke som har behov for bistand under reise hardt. Spørsmålsstiller har fått henvendelser fra flere reiseledsagerne som er svært fortvilet over situasjonen på pasientenes vegne. De hevder at mange pasienter ikke kommer seg til behandlinger på sykehus, på grunn av at det ikke er mulig lenger å finne reiseledsagere som vil reise med dem med de nye godtgjørelsene.

Svar:

Dagens regelverk legger opp til at pasienten selv skaffer ledsager for reisen. Det er imidlertid viktig at utfordringer med å finne reiseledsager ikke blir til hinder for at pasientene kommer seg til behandling. I de tilfellene hvor pasienten må ha hjelp til å finne ledsager, så vil Pasientreiser kunne bistå gjennom etablerte samarbeidsavtaler mellom helseforetakene i Helse Nord og kommunene eller andre samarbeidspartnere.

Reglene for ledsagers rett til dekning av reiseutgifter ved pasientreiser fremgår av pasientreiseforskriftens §§ 17 og 18. Det gis i utgangspunktet ingen generell godtgjørelse for å være reiseledsager, ut over dekning av selve reiseutgiftene, så lenge ledsageren ikke har tapt arbeidsinntekt. En reiseledsager har rett til å få dekket doku-

mentert tapt arbeidsinntekt etter satser fastsatt i pasientreiserforskriften § 18. Arbeidsgodtgjørelse gis bare for inntil 8 timer per døgn. Dokumentert tapt arbeidsinntekt dekkes med kr 143,- per time.

Hvis det av medisinske eller behandlingmessige grunner er påkrevd med en særskilt kvalifisert ledsager, eller hvis billigere forsvarlig ledsager ikke kunne vært skaffet, dekkes tapt arbeidsinntekt etter ledsagerens lønnsregulativ, tariffavtale eller takster fastsatt i forskrift.

De nevnte satsene i forskriften har ikke blitt endret nå, men enkelte kommuner i Finnmark har tidligere praktisert regelverket noe ulikt. Det har i forbindelse med oppdrag uten krav om kvalifisert ledsager blitt leid inn (ukvalifiserte) ledsagere i tråd med dette, men disse har blitt lønnet som om de var kvalifiserte ledsagere. Da dette ble oppdaget, tok Finnmarkssykehuset HF, som har ansvaret for pasientreiser i Finnmark, i samarbeid med de aktuelle kommunene, en runde for å rydde opp i denne uriktige praksisen.

